

ALFRED A.

NEU

GASGLIAD

H Y M N O U

O WALT

WILLIAM WILLIAMS

Composed

David I. Williams, 1847
Gospel of the Kingdom, 1848
Gospel of the Kingdom, 1848

For the Gospel of the Kingdom
Gospel of the Kingdom, 1848

BY THE DEEDS OF AGRA

52/9

44.
4. 6.
44.

At y DARLLENYDD.

RWYF yn dy annerch a Llyfr Hymnau gafas ei argroffu mewn amryw Gopïau ddwy waith or blaen, y nawr ei gyd yn un, wedi gwella amrywiol Feiau r Argraffwafg, ac Ystyr rhai Gwersi mewn mannau; rwyf yn Cyfaddau fod rhai (er nid llawer mewn Cymmariath) or Hymnau Cyntaf byn cywch o ran Sicrwydd Ffydd, Hiraeth am Ymddattod, Llawenydd ysprydol, ynghyd a Choncwest ar Elynion nas gall Cristnogion gweinion yn barudd eu Canu; a hynny a ddigwyddodd nid cymmaint am fod yr ARGLWYDD yn cadw fy Enaid fy hun mewn Hwyl weddol yr Amser hynny, ond yn bennaf am fod yr Yspryd hynny wedi cael ei dywallt yn eblaeth jaŵn ar Dduwiolion at Wasanaeth pa rai yn bennaf y Cyfansoddwyd hwynt; amryw o ba rai fy nawr yn gorwedd yn y Llawch. Ond anghenrhaid yw im amddiffyn fy hun mewn rhan yn byn, trwy ddadlcy om plaid; fod jaŵn amrywiol iaŵn or Salmau, os nid y rhan fwy, or Yspryd bwn o Sicrwydd Ffydd, concwest ar Elynion, ac Ymfrost dduwiol; Ganiadau Sôlomon fydd yn llawn o Gariad, Mawynbad, a Sicrwydd Ffydd; ac hyd yn od Galarndd Jeremi ei hun fydd yn gweiddi allan yr ARGLWYDD yw fy rhan medd fy Enaid. Yn 2 eglur yw mae Dyled y Saint yw yn bytrach ymestyn i synu mewn Prosiad at Hymnau o Sicrwydd Ffydd, Mawynbad, Llawenydd ysprydol, a goruwchafiaeth ar Elynion na cheisio cael boll Ganiadau'r Eglwys at Ambeuaeth, Tywyllwch, a Llesgedd. Ac yn ola nid os a gân yn hwylys ond fydd wedi profi Duw yn dda yddynt; ond etto mor belled y mae'r Dymmer hon heb ddim Golwg ar Waeledd Dyn, Ardderchawgrwydd y Cyfammod newydd, ac ar Ogoniant, Deethineb, ac anfeidroldeb y Fecbadwriaeth yng Nghrist, nid yw yn cytuno a'r Gair, na gwir Brosiad, ac yr wyf yn ceisio credu nad os yma un Hymn or fath. Ond yr wyf fyth yn addeu pan y daethym i adnabod mwy o bonof fy hun a gweled mae Aiphi o Dywyllwch, Mor o Aflendid, Byd o Fathder yw Dyn, ir Fecbadwriaeth yng Nghrist i gael ei durchafu genni i radd uwch, at y Ddyn ai Ddoniau gael eu diusturu yn rhagor, ac mi wnes fy ngorau pa betb benna fyddai Natur yr Hymn, Achwyniad, Ersyniad, Ymfrost dduwiol, neu Farwl, fod Crist yn ganol

Bwynt ir Gwbl; ac mi awn bod nifer Fawr o Hymnau yn yr Efen hon o Glodfori r Jecharwdwr ei Bersen ei Swyddau ei Naturiaethau ai Waith yn ol y Coppy a roddir ihi yn y Datguddiad; yr hwn yw y Cyweiriaf i gyfansoddi Hymnau wrtho at oes y Testament newydd, heb gosio agos Cymmaint am yr hyn a weithiwyd ynom ni o Ras, Ffydd, a Phurdeb. Ac o bosib gymaint arall yn Achwynion ar, a Gweddi yn erbyn Angrediniaeth, Calon Galedwch, Profedigaethau r Byd, y cnawd, a Satan; fel y gall y rhai gwanna, ar llesga eiddo fydd yn Fyd o Ambeuaeth, os yn unig y maent yn ymofyn am Grist, ac yn gosyddio am ei Pechod i'w canu yn hawdd, ac yn gydwybodol yr hyn fydd yn fyngwaodd i roi ychydig gyfarwyddiad i rhai fo yn eu rhoi hwynt allan; am fod rhai mor gamsyniol yngbylech hyn fel y rhont 7 neu 8 o wersi allan i Gynylleidfia y bo 3 gwers yn ddigon a Rhai ro'nt allan wersi uchel o Sicrwydd, a Mwynhad, i Dyrfa fo yn gwadu'r cyntaf, heb brofi mor ail, neu wersi o Ddiolch am Ras, a Maddeuant i rai nâd yw yn ceisio, nag wedi cael y Fath beth. rhai Eilwaith ront wersi o Achwynion ac Ambeuaeth i Bobl a fo wedi eu durchafu ir Nes, ac yn teimlo Bywyd yn i Ffydd, ar Cythrael tan ei Traed, megis pe bai un yn cymhell canu am Oerfel y Gaiaf, pan y bo'r Haul yn twymo boethaf yr Haf.

Am hynny se ddylai y Cyfryw a fo yn rhoi hwynt os possib yw, fod yn gydnabyddus yn gyffredin pa fath yw'r Bobl fydd yn ei canu, pa un ai bod lle i obeithio bod llawer o honynt yn Dduwiol ai peidio; neu os ydynt yn Dduwiol pa un ai rhai ambeuus llesg neu rai Cryfion Ffyddiog-ydynt hwy, ac bfydd pa un ai merwn Hwyl o Ddiolch neu merwn Hwyl o Weddi y maent; ac yn ola pa un ai yn fwy marw o ran i Teimlad yn bresenol, neu yn fwy byw y maent, ac yn ganlynol rhoi Hymn i maes ag y fo yn peribyn fwy addas i'w Cyfryau. I ba ddiben y rhoddais ystur pob un oi blaen mor nessed ag oedd possib, wrth faddwl gynifer o Fatterion, Prosiadau, ac Athrawiaethau y mae amryw o honynt yn ei gynwys; a bod y Gwbl er Lleshad tragwyddol ich Eneidiau yw gwir Ddymuniad-eich. Anheilyngaf Frawd ach Gwasanaethwr yn yr Efengil.

W. W.

ALELUIA, &c.

H Y M N I.

*Yn cynnwys Mawl y Christion i GHRIST am
orchfygu Gelynion ei Enaid.*

1 R W Y Rinwedd nefol Râs
Rho'f Glôd i'r Jesu glân
Gorchfsgodd Angau glâs,
Fe'm tynnodd i o'r Tân.
Archollwyd ef, ca's farwol Friw,
Mae e' etto'n fyw; fy Enaid, cân.

2 Fy Nghalen pa'm nas tyrr
Yn Ddrylliau bob yr Awr?
Wrth wel'd fy Mhrynwr pur,
A'i Waed yn Llif i'r Llawr;
Gan wylo'n daer ar Dduw ei Dâd
Am faddeu'n rhâd fy Meiau mawr.

3 Rhyfelodd CRIST a'r Ddraig,
Trwy Angau dirfawr Boen:
Gorchfygodd Hâd y Wraig;
I'r Orfedd 'r aeth yr Oen.
Tros f' Enaid i mae e' yno 'nawr,
F'Eiriolwr mawr, a'm hanwyl Jôn.

- 4 Conewerodd JESU'n llyn
 Ellyllon Uffern faith :
 'Does ynddynt bellach Rym
 I'm rhwyfstro ar fy Nhaith.
 Pa'm 'rofnaf mwy? Anturia'n hy'
 Trwy ganol Llu ngelynion llaith.

- 5 Mae'r Efordd ynawr yn rhydd
 I Entrych Nefoedd wen ;
 Gall pob Pechadur prydd
 Gael Lle o fewn i'r Llen.
 Mae'r JESU fry a'i Freichiau'r léd ;
 Fy Enaid, crêd. Amen, Amen.

H Y M N II.

Mawl i GHRIST am ei Eiriolaeth.

- 1 **O** 'R holl gadwedig Lu,
 Sy'n teithio i Salem lân,
 Myfi yw'r mwya' du
 Ar bawb yh dwyn y Blaen :
 Tragwyddol Râs, na bu'fai'm Nŷth
 Mewn Cadwyn byth yn Uffern Dân.
- 2 Er hyn nid ofnaf mwy,
 Er cynddrwg yw fy Ngwedd ;
 Ca's Pechod farwol Glwy'
 Gan JESU glân a'i gledd :
 Mae'r Ddraig yn friw dan Draed fy NGHRIST
 Mae'm Henaid trist dragwyddol Hedd.
- 3 Efe yw'm Meichiau mawr
 O flaen Gorseddfainge Jon,
 Sy'n eiriol bob yr Awr,
 Gan gosio ei ddirfawr Been.
 Pa'm 'rofnaf mwy? Ma'en llifo 'maes
 I Orsedd Grâs bur Waed yr Oen.

4. **Mae Briw y Biccell fain**
 A Thyllau'r Hoeloin Dûr,
 Ag ôl y Goron Dêrain,
 A Chwylau'r Groes a'i Chûr,
 Yn dadleu Nerth Cyfiawnder Nâf
 Dros f' Enaid clâf am Heddwch pur.

5. **Dioddefaint JESU GHRIST**
 Orchfygodd Lîd Duw Jôn;
 Pob Peth rŷ'm Henaïd trîst,
 Wrth feddwl am ei Boen.
 Fy unig fail y bydd e'n Ddŵw,
 Im tra fwy byw fy'n Ngwaed yr Oen.

6. **Anfeidrol ryfedd yw**
 Cael teimlo ei Gariad rhâd;
 Pa'm 'rofnaf tra fwyf byw?
 Fe'm prynodd CRIST a'i Waed.
 Tr'wi ar y Dda'r. mi wnâf fy Nŷth
 I orphwys byth yn Nghôl fy Nhâd.

H Y M N III.

Hiraeth am weled Dydd Ymddattodiad.

1. **Y**N ddistaw disgwyl f' Enaid prydd,
 O'r Diwedd daw, nesau mae'r Dydd,
 Pan câf roi Naid i'm nefol Nŷth,
 Lle byddaf byw yn berffaith byth.
2. **Mi fliniais fod mewn anial. Pyd,**
 Am fyn'd rwy'n glau i'm Gantre' clŷd,
 Lle'r aeth o'm blaen i Frenin Ne,
 Ac yn ei Lŷs gwnaeth i mi Le.
3. **Lle na bydd Brâd im' mwy, na Briw,**
 Nac wylo i neb, yn Nhŷ fy Nuw;
 Ond gorphawys byth mewn Gwledd ddi-been,
 Gan edrych ar y nefol Oen.
- Taw,

- 4 Taw, f' Enaid, mwy, 'dyw'r Ffordd ddîm
maith
I Dŷ fy Nhâd, i Ben fy Nhaith ;
Bydd fodlon, tai, fy Enaid tu,
Nofio yn frau i'r Nefoedd fry ;
- 5 Ar fyr bydd Lle im' uwch y Llen ;
Câf ddedwydd Wawdd i'r Nefoedd wen ;
Angylaidd Wlôdd mewn nefol Wlad
O Fanna Tŷ fy Nuw a'm Tâd.
- 6 Lle byddai 'ymlih y fanſtaide Lu
Yn seinio Cân i'm Harglwydd cu,
Yn berffaith lân heb bechod mwy,
Oll yn gyffelyb yddynt hwy.

H Y M N IV.

*Llef y Cristion am gael ei ddwyn i Windy
Duy.*

- 1 **O** CLYW fy Ngwaedd a gwêl fy Ngwedd,
Fel Hydd am Ddŵr, 'rwi'n bresu am
Hedd:
Tyr'd. o fy Nuw, neu côd fi uwch Nen
P'rh lwy'r fwynhau o fewn i'r Llent.
- 2 Gwêl fi yn lleſg, a gwrando'm Liêf,
Mi wne's im Nŷth wrth Borth do Nêf,
Lle arolaf byth, tra byddwyf byw,
Nês cael rhoi Naid i Gôl fy Nuw.
- 3 Fy Nglywfau mawr a dd'wed ymaes
I'm ddioddof Cŵr gan Elyn câs ;
Lleſg wyf er's Tro, gan hyunny trŷn
Fy Nghalon wan â nefol Win.
- 4 Ond oes mawr Lu yn y nefol Wlad
Yn noſio'n rhwydd mewn Cariad rhad ?
Peth hono tro i'm Henaid trist,
A gwrando Nhwyn er mwyn dy NGHARIST.

- 5 'Does dim wna Lês is nefol Len,
Nês teimlwi Mhwys ar GHRIST fy Mhen,
Mae Nghalon fâch ynawr yn friw
Trwy ddisgwyl wrth fy anwyl Dduw.
- 6 Pa Bryd y gwelai'r ddedwydd Awr
I'm Beiau, yn Llu gael myn'd i'r Llawr ?
Yn bur heb Len gael gwel'd fy NCHRIST,
A myned trwy f' holl Ofid trist.
- 7 O n'allwn beidio pechu'n llyn
A disgwyl fry ar *Bilga* Fryn
Nês gwawrio o draw dradwyddol Ddydd,
At Jesu'n rhwydd ai f' Enaid rhydd.
- 8 Os na pherffeiddi fi is Nen,
Nês myn'd o'm Poen i grymmu'm Pen ;
Rho dy fwynhau yn *Ngbedar* drist ;
Gormod yw'm Cûr heb Gwmpni'm CHRIST.

H Y M N V.

Pererindod y Chrifftion.

- 1 **F**Y Ngweddi, dôs i'r Nêf,
Yn union at fy Nw,
A dywed wrtho ef yn daer,
" Attolwg, *ARGLWYDD*, clyw!
" Cyflawna'th 'Ddewid wŷch
" I'm dwyn i'th Nefoedd wen.
" Yn *Salem* fry par'to fy Lle
" Mewn Llŷs o fewn i'r Llen"
- 2 Pererin llesg a Naith
Dechreuais Daith oedd bell,
Trwy Lu o Elynion mawr eu Brâd,
Gan geisio Gwlad sydd well,
Am ffoi mae f'Enaid tlawd
At f' a anwyl Frawd a'm Pen ;
Yn *Salem* fry, &c.

3 Yn Nglyn Gwylfain drift,
Lle bu fy NGHRIST, 'rwi'n byw;
Ac wrth ryfela'm Gelyn caeth,
Fy Nghalon aeth yn friw :
Jacha bob Clwyf a Brâth
A Dail y bywiol Bren ;
Yn *Salem* fry, &c.

5 Mae'm Mrodyr uwch y Nen
Yn canu ar Ben eu Taith ;
A Minnau oedais lawer Awr,
A'r Siwrnau fawr a maith :
Ond bellach tynn fi'n ddwys,
A'r GHRIST do'd Bwys fy Mhen :
Yn *Salem* fry, &c.

6 Gwna im fyn'd ymlaen yn ddewr
Tryw Ddyfroedd mawr a Thân,
Heb ofni *Satan* lew na'i Lu,
Nês elwi i *Sion* lân ;
Gan ddiange ar y Byd
Im Cartef clŷd uwch-ben :
Yn *Salem* fry, &c.

7 'Rwin gwel'd yr Oriau'n hîr
I fod o Dîr fy Ngwlad ;
'Bryd deuaf at fy Mrodyr fry
Sy'n canu'n Nhŷ fy Nhâd ?
Gael gorphen ar fy Nhaith
Am Siwrnau faith is Nen.
Yn *Salem* fry par'to fy Lle,
Mewn Llŷs o fewn i'r Llen.

H Y M N VI.

GWEDDI.

1 JESU, Mrenin mawr a'm Priod,
Bydd wrth Raid i mi'n Blaid
I orchfygu Pechod.

[R]

- 2 Ti fu drofwyf yn diferu
Chwŷs a Gwaed 'lawr i'th Draed,
Ynddo gâd im' golchi.
- 3 Tra fwi'n trigo'n yr Anialwch,
Gwel'd yn wir d'Wynneb pur
Yw fy ngwîr Ddiddanwch.
- 4 Tua *Salem* auraidd arwain
F' Enaid llaith ar ei Daith,
Nês bo'm gwaith yn gorphen.
- 5 JESU, eifws e'ft a'm Calon;
F' Enaid cu'n llechu fy'
'Nddifrad rhwng dy Ddwyfron.
- 6 Pâr im' aros mwy'n dy Freichiau :
Boed fy Nŷth ddedwydd byth
Yn dy ddilŷth Glwyfau.
- 7 N'âd i'r gyfrwys Ddraig fy nhwylo,
A'r un Llaw yma thraw
Oddiwrthit i ymado.
- 8 Nertha'm Traed blinedig ddringad
Fynu o hyd 'maes o'r Byd,
Nês i'r Nêf im' ddwad.
- 9 Pan bwi'n fengu'n Llwybrau Angau,
Rhag pob Braw rho dy Law,
Dangos i'm dy glwyfau,

H Y M N VII.

Ar yr un Tŷŷyr.

- 1 **P**ERERIN wyf heb Blo;
Blinedig ar fy Nhaith;
Hiraethu 'rwyf am Dre'
Yn Nhragwyddoldeb maith.

O dded.

O ddedwydd Le! Pa Bryd doi fyw
Byth at fy Nuw o fewn i'r Ne'?

2 Am ddiange 'rwyf o'r Byd
I blith y nefol Gôr,
Lle mae fy Nhryfwr drŷd
I mi i'w gael yn Stôr.
O ddedwydd Le, &c.

3 Rhyfela 'rwyf is nen
A mawr Elynion Lu,
Does un yn Seion wen
I guro ar f' Enaid cu.
O ddedwydd Le, &c.

4 Merthyron aeth ymlaen
Yn Llu i Ben eu Taith,
Heb ofni Dwr na Tân
Nës gorphen ar eu Gwaith.
O ddedwydd Le, &c.

5 Wrth feddwl-am y Llu
Sy'n moli'r Jesu glân,
Fy Enaid innau fy'
Yn llawn o'r nefol Dân.
O ddedwydd, Le, &c.

6 Fy Nghartref yno fy',
A'm dedwydd Orfedd wen;
Mae Ngwisgoedd gwerthfawr fry
Mewn Llŷs o fewn i'r Llen.
O ddedwydd Le, &c.

7 Yn Ngofben 'rwyfi'n byw,
(Mewn anial Wlad ynwîr)
Gan Hiraeth 'rwyf yn friw
Am wel'd fy Nghanan-Dir.
O ddedwydd Le, &c.

8 'Does Gofyd yno'n bod,
Na-galar byth na Phoen,
Ond Gwlad yn llawn o Glôd
I'r nefol anwyl Oen.
O ddedwydd Le, &c.

- 9 Fe ffy pob Pechod ffwrdd,
 Pan neidiwi i Dŷ fy Nhâd;
 A Satan byth ni'm cwrdd
 O fewn Caersalem-Wlâd.
 O ddedwydd Le! Pa Bryd doi fyw
 Byth at fy Nuw o fewn i'r Ne?

H Y M N VIII.

Hiraeth y Cristion am fyn'd i Ben ei Daith.

- 1 **P**ERERIN wyf i'r Ganan fry,
 I gynnes Gôl fy Jesu cu,
 Lle cai dragwyddol Nŷth,
 'Mhell uchlaw Sŵn y Ddraig a'i Saeth,
 Na gelyn mwy i'm gwneud yn gaeth;
 Cai'n dawel orphwys byth.
- 2 O bell mi wela'm Cartre'n wir,
 O fewn i Byrth Caersalem bur,
 Pob rhai'n meddianu Hêdd,
 O Ddinas dêg o'th fewn nid oes
 Na Haul, na Lloer, na thywyll Nôs,
 Gwynfyd rhai draw i'r Bedd!
- 3 Pan ddêl yr Adgyfodiad mawr,
 Câf godi'n lân o'r Ddaiar Lawr
 I Entrych Awyr fry.
 Oddiyno âf mewn nefol Hedd
 I'r Nefoedd wen mewn newydd Wêdd
 I blith angylaid Lu.
- 4 Mi fyddaf fry, (o rhyfedd Ffaint!)
 Yn boddi'm Sŵn ymhlith y Saint
 Mewn peraidd hyfryd Don;
 Cymdeithion hy' mewn nefol Hwyl,
 Heb 'mado byth, ond cadw Gwyl
 I'r tirion anwyl Oen.

B

Gwynfyd

- 5 Gwynfŷd ynawr fai gyda'm Nêr;
 Fy Nhartre fydd uwchlaw y Sêr
 Mewn paradwysaidd Fan,
 On' chaf ar frŷs ehedeg fry
 'Gael Prawf o Wlêdd angylaidd Lu,
 Fe dyrr fy Nghalon wan.
- 6 Pa'm oedai 'nawr fyn'd uwch y Nen?
 Par'towd fy Lle uwchlaw y Llen,
 Fy'ngalw mae fy Nŵ
 Feddiannu'n frau yr hyfryd Faint,
 A'r nefol Sîr fydd gan y Saint,
 Diddanwch o bob Rhyw.
- 7 'Rwi nawr am ganu'n jâch i'r Byd,
 Ei Bleffer gau, a'i Boen i gyd;
 Pwy safai ynddo'n hîr?
 Disgwyl a wnâf nês dêl fy Nuw
 I'm dwyn o'm Gwae at JESU gwiw,
 I hyfryd Salem Dîr.

H Y M N IX.

Cryf Obaith o wel'd Gelynion dan Draed.

- 1 **P**ERERIN 'wyf tua Salem bur,
 Ddiangodd 'maes o'r Aiphtiaidd Dîr;
 Rho Nerth fy Nuw i deithio mlaen,
 Nês do'd i mewn i'r Ganaas lân.
- 2 Gelynion taer fydd o bob tu,
 Fel Câr am rwyfiro'm Henaid cu
 Wel'd dy Wyneb gwŷch fy JESU gwiw,
 A theimlo oth nefoi Hêdd fy Nuw.
- 3 Mi ŵn y cyll pob Gelyn call;
 Câff rwygo dyrus Rhwydau'r Fall;
 Caif Pechod drwg ag Uffern drîst
 I wel'd mae'm Ffrynd yw JESU GHRIST.

- 4 Er maint yw Llid fy Mechod llym,
Ei erchyll Rwyf a'i ryfedd Rym,
Fy Mhriod mae'n Dywysog mawr,
Fy Meiau'n Llu fe myn i'r Llawr.
- 5 O Jesu da na âd mo'th Waith,
Nes myn'd yn llwyr a'm Henaid llaith;
O'r anial Fyd at nefol Lu
Sy'n Gonc'rwy'r yn *Ngbarfalem* fry.
- 6 Mewn Hyder Ffydd mi âf ymlaen
Trwy Rwystrau mawr o Ddŵr a Thân;
O Ddydd i Ddydd trwy Rîn y Gwaed,
Câf Sathru Pechod dan fy Nhraed.
- 7 Mi ddôf yn hy'i Ben fy Nhaith,
Gorphenna'n wir fy Llafur-waith;
Concwero wnâf 'syn'd at fy Nuw,
Feddiannu'r Wisc a'r Goron wiw.

H Y M N X.

Dedwyddwch y Sainc't ar ôl Marwolaeth.

- 1 **D**AW Diwedd ar fy Nhaith,
A'm Pererindod trist;
Gorphenna'm Llafur-waith,
Câf orphwys gyda'm CRIST.
O fewn ei Gôl y gwnaf fy Nôth,
Ddychwelaf byth i'r Byd yn ôl.
- 2 Pryd hynny mi âf trwy
Bob Blinder, Brâd, a Llid;
Fy Nhemptio nis daw mwy
Na *Satan*, Cnawd, na Byd;
Mewn newydd Wedd câf fynd at Jôn
O'r Byd a'i Boen i'r hyfryd Wledd.
- 3 Fe dderfydd mwyach sôn
Am Alar, Tristwch, Gwae,
Y Pechod câs a'r Poen,
I ffino 'r dawiol rai;

(O hyfryd Waith !) ond moli'm Nêr
Uwchlaw y Sêr i Oesoedd maithr.

- 4 Câf wel'd aneirif Lu
O Bererinion glân
O fewn *Caersalem* fry
A ddaethant yno'm blaen,
O ddautu'r Faingc yn moli'n hy'
Fy JESU cu â pheraidd gaingc.
- 5 Câf wel'd fy anwyl Dâd
F' arweiniodd ar fy Nhaith,
A'm carodd i yn rhâd
O Dragwyddoldeb maith,
A'r anwyl Oen fu drosofi
Ar *Galfari* mewn dirfawr Boen.
- 6 Câf fwytta uwch y Nen
Guddiedig Fanna pur;
Câf Ddail y bywiol Bren
I laesu'm Briw a'm Cŵr;
Mi tyddaf jâch, mi gâf yn wir
Driagl pur wrth f' Enaid bâch.
- 7 Wel, dyma'r hyfryd Wlâd,
Paradwys nefol wiw,
A Thŷ fy anwyl Dâd,
Lle byddaf byth yn byw.
P'am oedaf fyn'd ? par'towd fy Lle.
O fewn i'r Ne' gan f' anwyl Ffrynd.

H Y M N XI.

Yn ymgadarnhau wrth gosio'r Cyssuron gynt.

- 1 O ARGLWYDD, gwêl Fîn llesg a gwan,
Yn ffaclu dringo o'r Byd, i'r Lan,
Am fyn'd yn lew i'r *Ganaan* lân,
Heb allu symmud fawr ymlaen.

- 2 Gynt credais cai fy Enaid cu
I fod yn frau'n Concwerwr fry ;
Ond etto heb feddiannu'r Wlad
'Bwrcafodd JESU i'm a'i Waed.
- 3 Fy Meiau'n gryf sydd o bob Gradd
Yn fawr eu Llid am gael fy lladd,
Gan ddadleu'n rhwydd nad oes dim Rhan
Yn JESU gwiw gan f' Enaid gwan.
- 4 Yn fy erbyn mae Gelynyon gâd,
A'm Henaid trist bron dan eu Traed.
Och ! och ! P'le mae fy Mrenin mawr
I fathru Llu o rhai'n i'r Llawr ?

H Y M N XII.

Yr ail Rhan.

- 1 **O** DEFFRO, cōd. fy Enaid cu,
Pa'm 'r ofnaf lew Elynion Lu ?
Er maint yw Grym uffernol Griw,
Fe maedda Gwaed yr JESU gwiw.
- 2 CRIST wyddai'm Bai'n hîr cyn bod Byd,
Mae Pechod gai fe ynwi 'gyd ;
A'i Fryd oedd lawn er Uffern Lu,
I'm dwyn i Fryn *Caersalem* fry.
- 3 Am hyn mi greda, tra fwi byw,
Mae Cyfaill da câf wel'd fy Nuw ;
Y dŵg-fy Nhâd fi 'Ben fy Nhaith,
Er gwaetha Llid Gelynyon Ilaith.
- 4 Cōf Ddyddiau gynt, fy Enaid trist,
Attolwg, crêd hên Eiriau'th GHRIST ;
Gwnaeth 'Ddewid hael na ddigia'i'n hwy,
A'm Beiau mawr ni chofai mwy.
- 5 Ce's wel'd yn rhodd fod Duw o'm Rhan,
Yn Briod gwiw i'm Henaid gwan,
'Narfaethu'm' dwyn i Ben fy Nhaith,
O eitha Tragwyddoldeb maith.

- 6 Pryd hynny teimlais Waed yr Oen
Yn tynnu'm Pwn a llaesu'm Poen.
Yn f'Enaid llon roedd Cri a Llêf
Am fyn'd ar nawf i Deyrnas Nef.
- 7 Byth cofiaf mwy y Lle a'r Man.
Dylifodd Gwîn i'm Henaïd gwan,
Yn Ffrŵd ddidrai o'r Nefoedd draw,
Nês gwella'm Briw a dofi'm Braw.
- 8 Pryd hynny 'mlaen yr o'wn yn myn'd,
Gan bwyfo'n ffri ar f' anwyl Ffrind,
A'm Golwg beunydd ar y Gwaed,
Yn fathru Pechod dan fy Nhraed.
- 9 Disgwyliaf dro, fe wawria draw,
Dragwyddol Ddydd fy JESU ddaw
I'm dwyn o'm Briw, Lle na bydd Brâth,
Na Braw wrth Sŵn un danlyd Saeth.

H Y M N XIII.

Myfyrdod ar Ddedwyddwch y Nefoedd.

- 1 **O** FUGAIL *Israel*, dŏg si 'mlaen
I'r dawel lân Orphwysfa,
I'th nefol Lŷs, o'm Poen a'm Plâ,
I ganu *Alleluia*.
- 2 I *Sion* wŷch Paradwys wiw,
Lle mae fy Nuw'n gartrefu,
'Gael rhoddi Mhwys, a chuddio Mhen
Ym Mynwes wen yr JESU.
- 3 Myfyrio fod fy hyfryd Le
O fewn i'r Ne' yn barod
Sy'n gwneid fy Enaid cu bob Cam
'Hiraethau am ymddattod.

- 4 Yn Angau câf nefolaidd Gôr,
 Angylion o'r disgleiria,
 I'm dwyn o'm Briw at Deulu bra'
 Sy'n canu'r *Alaluia*.
- 5 Ar Aden Cerub âf yn hy'
 Trwy ganol Llu'r Gelynion,
 Nês do'd yn llwyr, er gwaetha'r Llid,
 I hyfryd Fynydd *Sion*.
- 6 Ond myn'd wrth Lÿs *Caersalem* lon
 Câf gwrdd â'm ffyddlon Frenin,
 Yn agor Drws y Nefoedd draw,
 Ac yn ei Law fe'm derbyn.
- 7 Cael cwrdd a wnâf o fewn i'r Ne'
 A'r sanctaidd Bererinion ;
 Ac yn eu plith câf foli'm Nêr,
 A phêr Ganiadau *Sion*.
- 8 Ffarwel Gaethiwed yno mwy ;
 Chaff Angau'n hwy deyrnassu ;
 I Dragwyddoldeb câf mewn Hwyl
 Jawngadw Gwyl i'r *Jesu*.
- 9 Fel Haul yn y Ffurfafen bur
 Câf fod mewn gwîr Ddisgleirdeb ;
 Neu fel y Sêr llawyrchu câ'
 Hyd eitha Tragwyddoldeb.
- 10 Y Wisc a'r Goron câf i'm Rhan,
 Sy'n ngadw gan yr *Jesu* ;
 A'r hyfryd Balmwydd yn fy Llaw
 Cai'n *Sion* draw deyrnassu.
- 11 Ymborthi câf mewn Gwlad uwch-ben
 Ar Ffrwythan Pren y Bywyd,
 Ag yfed byth, heb Boen na Chûr,
 O Afon bur a hyfryd.
- 12 Lle nas daw Fechod, Byd, na Chnawd,
 Na Gwŷn, na Gwawd, na Thrifwch ;

Ond perffaieth Hëdd a Chariad pur,
A nefol wîr Ddiddanwch.

- 13 Nis gŵn yn jaw'n, trwi ar y Dda'r,
Mor hyfryd Ffâr fydd yno ;
Ond gwynfyd, medd fy Enaid prydd,
A welai'r Dydd yn gwawrio !

H Y M N XIV.

Hiraeth am Waredigaeth o Gaethiwed.

- 1 **O** JESU'r Meddyg da,
Jacha fy Enaid caeth,
A siccr-seilia fi ar y Graig
Sydd uwchlaw'r Ddraig a'i Saeth.
Am ddiangc wyf i'th Gôl ;
Mae'n f' ôl elynol Griw.
O cofia mod mewn anial Wlâd,
A châr fi'n rhad tr'wi byw.

- 2 Sodoma, 'r Aipht, y Mah
Croefhoeliwyd 'ranwyl Oen,
Ymhell o Olwg Canaan wiw
'Rwi'n byw mewn dogn Boen,
Ymhlith Gelynyon Haid ;
Bydd i'm yn Blaid, fy Nuw ;
O cofia mod, &c.

- 3 Ar Lan y Llyn yn wîr
Y bum yn hîr a maith,
Yn dyfal ddisgwyl gwneud yn jach
Fy Enaid bâch oedd gaeth.
Un Olwg ar dy Waed
Roiff i'm Jachâd o'm Briw ;
O cofia mod, &c.

- 4 Fy Mhechod maddeu clyw,
Er cymmaint yw e'i Rhif ;
Mae Afon bur o'th Yllys rhad
O Ddraig Gwaed yn llif ;

Ag yma golch fi'n lân,
Fel gwello'm ffiaidd Friw.
O cofia mod, &c.

- 5 Bydd i'm yn dirion Ffrynd ;
Rhaidd i'm gael myn'd yn rhydd :
P'odd gallai aros yma'n hwy ?
Fy Nghlwyfau'n fwyfwy sydd,
Ond llefain wnâf hyd Fêdd
Am hyfryd Hêdd fy Nuw.
O cofia mod, &c.

- 6 N'âd i mi ofni mwy
Fyn'd trwy'r Anialwch maith ;
Er gwaetha'r Lluoedd sydd is Nen,
Dwg fi i Ben fy Nhaith,
Cyffura'm Calon wan
A Swppiau'r Ganaan wiw ;
O cofia mod mewn anial Wlâd,
A châr fi'n rhâd trwi byw.

H Y M N XV.

*Gobaith o Fyned trwy bob Rhwystrau i'r
Ganaan nefol.*

- 1 **O** ANGHREDINIAETH, clyw,
Na flina'm Henaidd llaith ;
Tragwyddol Gariad Duw
A'm dwg i Ben fy Nhaith.
P'am 'rofnaf Lu ? mi âf ymlaen,
Trwy Ddŵr a Than i'r Ganaan fry.
- 2 Er bod Gelyn'ion hy'
Am gonc'rom Henaidd gwan,
Addawodd Jêsu cu
Y byddai byth o'm Rhan.
P'am 'rofnaf, &c.
- 3 Er cael fy rhwystro'n hîr
Trwy Ddichell Satan gaeth
Feddiahnu'r hyfryd Dîr
Sy'n llofio o Fêl a Llaeth,
P'am 'rofnaf, &c.

- 4 P'le mae'r 'Ddewidion rhâd,
A ffyddlon Eiriau Duw ?
A feliwyd oll â Gwaed
O galon JESU gwiw.
P'am 'rofnaf, &c.
- 5 Arweiniodd ef fi 'maes-
O'r dyrus anial Dîr
A ball ef mwy ei Râs
I'm dwyn i *Sion* bur.
P'am 'rofnaf, &c.
- 6 Fy ffyddlon, nerthol Frawd,
A'm Ffrind yw'r JESU cu ;
Ee arwain f' Enaid tlawd
I Fryn *Caersalem* fry.
P'am 'rofnaf, &c.
- 7 Câf wel'd *Iorddonen* faith,
Yn dal ei Dyfroedd du,
'Nroi Lle i'm Henaid llaith.
I'r Etifeddiaeth fry.
P'am 'rofnaf, &c.

H Y M N. XVI.

Golwg Ffydd.

- 1 **P**E meddwn ar angylaid Ddawn,
Fy JESU ag ef i foli y wnawn.
Trwy'r anial Wlâd mayn'd yn ei Law
'Rwi 'nawr i Dre' *Caersalem* draw.
- 2 I *Bisga* o'r Diwedd f' Enaid daeth,
Wel'd Gwlâd yn llifo o Fêl a Llaeth,
Y *Ganaan* wiw, Paradwys well,
Gorphwysfa'r Pererinion pell.
- 3 *Caersalem* dêg a Chartre'm Duw ;
Mae'r JESU a laddwyd yno'n fyw.
Ynawr y gŵn fod yno Gaingc
Gan Seintiau fil o ddaut'r Faingc.

- 4 Yno mae Gwaed dros f' Enaid gwan
Yn dadleu'n rhwydd bob Awr o'm Rhan.
Mae yno Lu, mi âf i'w plith,
Heb 'mado, na rhoi Ffarwel byth.
- 5 Mi wela'm Lle o fewn i'r Llen,
A'm Enw fry a'r Garreg wen;
Y Goron bur a ga'wd trwy Boen,
A Gwaed y croeshoeliedig Oen.
- 6 Wele fe ga's fy Nhalon gu
Wlêdd ag sydd gan angylaidd Lu.
Mae f' Enaid bach ynawr mewn Hwyl
'Fyn'd at y Saint i gadw Gwyl.
- 7 Pa Bryd troi'n ôl *lอร์ดдонен* ddu,
Gael myn'd yn frau i'r *Ganaan* fry,
Dan hyfryd Wlith y nefol Wlâd
Ga's *Abraham* hy' a'i sanctaidd Hâd.
- 8 Mi rôf fy Mhwys ar f' anwyl GHRIST,
Nês passô Glyn Wylôfain drift;
O Nerth i Nerth my ddôf i'r Wlêdd
Sydd gan y Sainct tu draw i'r Bêdd.
- 9 O tyr'd ynawr, côd fi, fy Nêr,
Ar Aden Eryr uwch y Sêr,
'Gael myn'd ar Naid i'm dedwydd Nÿth.
O fewn i Byrth *Caersalem* byth.

H Y M N XVII.

Gobeithio yn erbyn Gobaith.

- 1 P'AM 'rôfna'm Henaïd gwan
Wrth wel'd ancirif Lu
Yn ceisio ammau'm Rhan,
A'm Hawl i'r Jesu cu?
Gŵn mae dilŷth Wirionedd yw
Fod Cariad Duw yn parhau byth.

- 2 P'odd gall y Bugail mawr
Anghosio ei anwyl wyn?
Pan daeth o'r Nêf i lawr
I farw ér eu mwyn.
Gŵn mae dilŷth, &c.
- 3 Os gâd fy anwyl Dâd
Fi 'farw ar fy Nhaith,
Beth ddaw o'r Arfaeth rhâd
Yn Nhragwyddoldeb maith?
Gŵn mae dilŷth, &c.
- 4 A ddiffodd Cariad rhâd?
Ai ofer Geiriau Duw?
A gollir Rhinwedd Gwaed
Ac Angau Jesu gwiw?
Gŵn mae dilŷth, &c.
- 5 A roi farewel i Dust
O Gariad CHRISŴ ai Hedd
Gynt ga's fy Enaid trist
O fynd i'r nefol Wledd.
Gŵn mae dilŷth, &c.
- 6 Mi greda etto'n hy'
Câf fyn'd i Ben fy Nhaith,
Fy nhawel Artre' fry,
O'm Poen a'm Llafur waith.
Gŵn mae dilŷth, &c.
- 7 Er Satan, Byd, a Chnawd,
A'm holl Elynion câs,
Fe ddygir f' Enaid tlawd
O'i holl Gadwynau 'maes.
Gŵn mae dilŷth, &c.

H Y M N XVIII.

Pererindod y Chrifftion.

- 1 **T**RAPAE LWYR 'ym i'r Ganaan glŷd,
Llesg Bererinion yn y Byd;
Ni Glywsom Lais yn gwawdd i'r Nef,
I gael teyrnasu gydag ef.

2 Yno mae'n Jesu ni a'n Tâd,
A'n Brodyr gwiw 'bwrcasodd Gwaged.
Mae'n Hecwas newydd yno oll
Ar Fynwes Ceraistr, nid awn ar goll.

3 Mae yno Fô'r o Waed yr Oen
Yn llwyr-amgylchu Gorlodd Jôn;
Mae Cariad o Llawenydd pur
Yno fel Afon Gelfial glir.

4 Pa Beth all mwyach ddwyn ein Bryd,
Na'n denu i aros yn y Byd?
Ein Hiraeth ni a'n fyched yw
Gael myn'd i'r Lan i Deulu Duw.

5 Ar Wagedd brau p'am rho'wn ein Bryd?
Sy'n erchyll dwyllo Plant y Byd.
Dilynwn ôl y Praidd yn dynn,
Nês dringo fry i Sion Fryn.

6 'Rhyd anial Ffordd ni awn ymlaen
O'r dywyll Aipht i'r Ganaan lân.
Er Rhwystrau mawr cawn syn'd yn wir
Ar fyr feddiannu byfryd Dir.

7 Gwnawd Ffordd i'r Nef gan Jesu cu;
'Nawr gwel'd yr 'ym ein Cartre' fry,
A'r anwyl Oen, a'i Ddwylo'n Waed,
Yn dangos Lle yn Nhŷ ein Tâd.

8 Ymhlith y gwych fendigaid Lu
Fy'n ymladd a Gelymion hu
Aeth etto 'mlaen, er gwaetha Llid,
Ys moli 'nawr mewn hefol Fyd.

Yn gorphwys fry heb Friw na Phoen;
Ar Feinciau oddantu Mainc yr Oen,
Mae Llwybrau rhai'n i wel'd o hyd
Nês do'd o fewn i'r nefol Fyd.

o Ymdrechu wnawn trwy Nerth ein Duw
Nês cael y Wisc a'r Goron wiw,
O Law'n Gelymion syn'd yn rhydd,
A chael yr uchel Gamp a'r Dydd.

- 1 Rhedwn ar frys, mawr yw y-Fraint,
Y Nef yw Diwedd Gyrfar Saint;
Er maint yw'r Llid, par'towd ein Lle
Ym Mynwes Naf o fewn i'r Ne.

H Y M N XIX.

Gorfoledd yn Nghariad Duw.

- 1 **Y** M Mynwes g'yd yr anwyl Oen
Heb Friw na Phoen 'rwi'n llechu,
Ac oddifewn ei Glwyfau cu
Mae f' Enaid i'n gartrefu.
- 2 Nid Llygad wêl, na Chlust a glyw,
Nag un Dyn byw ddychymig
Y tawel Hêdd roiff Duw bob Dydd
I'r rhai sydd ddewisedig.
- 3 Er bod yn hîr mewn anial Fan
Yn 'mofyn am Orphwysfa,
O'r Diwedd de's (o rhyfedd Fraint!
I'r Man mae'r Saint yn gwledda.
- 4 Wrth Linin rhâd fe ddaeth i'm Rhan
Y Lle a'r Man hyfryda;
Mewn Braider, bro', 'mhlith Cwmp'ni bra'
Sy'n canu *Aleluia*.
- 5 Nid rhyfedd yw bod Seintiau gwiw
Yn moli Duw a'i ganmol;
Afonydd hael o'i nefol Hêdd
Sydd i'm yn Wlêdd wastadol.
- 6 Mi ŵn pe cawn Dafodau hy'
Angylion fry sy'n canu,
Mi rown y rhai'n eu gyd o'r bron
I ganmol grasslon Jesu.
- 7 Mi ŵn y dwg fi i Deyrnas Ne'
'Orphenu'm Pererindod;
Ac yno byth mewn tawel Fan
Câf eistedd dan ei Gysgodd.

- 3 Căfſwytta Ffrwythau Prenniau plan
Ar hyd Lan Aſon bywyd,
Tragwyddol Sabbath gyda'r Oen
Heb Friw, na Phoen, na Gofyd,

H Y M N XX.

Am Ddiodeſaint CRIST.

- 1 **O** DEFFRO tro, fy Enaid trift;
Gwel 'ffernol Griw, o ddaut' th GRIST,
Am ladd dy prynwr pur.
Yn 'mofyn Gang, o dystion gau,
I Pilate i'w gondemnio e'yn glau;
O f' Enaid Cofia ei gur.
- 2 Gan Bwys y Gwaith, fe chywſau 'r Gwaed,
Yn llif didrai, oi Ben i'w Draed;
A hyn tros oriau hir;
Fe yfau 'n rhwyd oi Gariad rhad,
Y Cwppan dd, o Law ei Dad;
O f' Enaid cofia ei gur.
- 3 Y Ceidwad eu, ei gondemnio cā'a;
Ond Lloſfrydd mawr, a ddaeth i māt' O
A Gwirion Hoelion dur:
O dan y pwys er maint y Roen,
Distewi wnai fel addfwyn Oen;
O f' Enaid cofia ei gur.
- 4 Gelynnion llym a godai eu llef;
Croeshoelia, o, croeshoelia ef;
Ni heiddai fŷw yn hir:
Y'mhlith y llu, swd ag e' n llyn,
I farw frŷ i Galfaria Bryn;
O f' Enaid cofia ei gur.
- 5 Rho'wd Mantell Gôch am dan yr Oen,
Gan ddrain ei Ben ddiodeſau Roen;
C 2

'Nawr welo 'r Brenin pŵr :
 Fflangellwyd ef (nes 'doedd e' 'n Waed)
 A chwyfau du ; oi Ben i'w Draed ;
 O f' Enaid cofia ei gur.

6 Cădd gario 'r Groes i Ben y Bryn,
 Nės llethu 'n llwyr, fy Jŵau 'n llyn ;
 Gan wawdio 'm prynwyr pŵr :
 A dweid ai dymnta *Israel* sanct,
 Ei waed boed arnom ni an plant.
 O f' Enaid cofia ei gur.

7 Y Ddaiar fŷd, roi ei Meirw'n fyw,
 Ar Creigŷdd fry, a holltan 'n fziw,
 Wrth edrych ar fath Gŵr :
 Yr Haul â 'mgddiau wrth y Loes,
 Y Lloer ar Sêr, ai 'n dywyll Nŵs ;
 O f' Enaid cofia ei gur.

8 Trywanwyd do, fy mhryawr rhăd,
 Nes daeth oi Galon Dŵr a Gwa'd ;
 Yn frŵd fel Afon bŵr :
 O'edd ar y Llawr 'i wel'd yn Llyn,
 Yn frŵd ar ben *Calvaria* fryn ;
 O f' Enaid cofia ei gur.

9 My glywa ei Lef, pan chwerwa' 'r Loes,
 Ai eirad Gri, ef ar y Groes,
 Am faddeu immi 'n wis,
 Ei weddi ai trofwyf uwch y Nen,
 A mi 'n ei hoelio ar y pren ;
 O f' Enaid cofia ei gur.

10 Dros f' enaid i ba'r audefwyn Qen,
 Fel hyn yn diodde 'driawr Boen ;
 Im gwneud yn rŷdd yn wir :
 'Roedd yn ei fryd, orphenu'r gwaith
 O eitha trŷgwyddoldeb maith
 O f' Enaid cofia ei gur.

H Y M N XXI.

Fmddiddan a Duw ar hanner Nos, Pf. lxiii. 6.

1 **O** JESU 'r Bugail da,
Fy 'n dioddeu ar y Gro's,

Fy Enaid bresu wna,

Am danat hanner Nos :

Fy Nghalon friw, yn ddeffro ca,

I'mddiddan a, F'anwylyd gwiw.

2 Tyrd arwain fi 'n y bla'n,

Nes mynd i ben fy Nhaith

Er Dyfroedd mawr a Thân,

Nerth a fi orphennu 'm Gwaith,

Fy ffyddlon ffrynd, moes im'dy Law,

Ir Ganaan draw, gad immi synd.

3 F'anwylyd gwel fy mod,

Oddiwrth fy Ngharre mhell,

Hiraethu rwyf am ddo'd ;

O fewn ir wlad fydd well,

'Rw'i ymma 'n byw, mewn anial Dir ;

Ar Oriau 'n hir, heb wel'd fy Nuw.

4 Ys truan wyf pa fodd,

'Arhofaf is y Nen,

F'anwylyd JESU fodd,

I mewn ir Nefoedd wien :

O d'wed pa bryd, caf innau fôd,

Yn canu clôd, yn Sion Glyd.

H Y M N XXII.

Gorfoledd mewn Cymundeb â CHRIST.

1 **M**OLIANAF JESU NGHRIST,

A alwodd ar fy ôl,

Syn cuddio'm Henaidd trist

O fewn i gynnes Gôl,

C 3

O hyfryd fan ym mshleichiau'r oen,
Heb friw na phoen mae f' Epaïd gwan.

2 Ynawr pleſerau'r byd, Sydd ſiaidd beth a ſol,
Y Golud s'yntho gyd, Ni'm denant ar eu hol,
O hyfryd fan, &c.

3 Truſoran 'r Aipht a'i Bri, A Golud India bell,
Cael Hedd fy Jêſu cu, Imi fydd lawer Gwell;
O hyfryd fan, &c.

4 Fe leſha'm calon friw, O fewn eu ſynawer wen,
Mae Aſſwylaw ſy Nuw, Dan ſy mlinedig Ben;
O hyfryd fan, &c.

5 Fel pwyſi o nefol ſyr, Mae 'n Doſi'm poen am
A rhwng ſy Mronnau yn Wir, Mae 'n aros tros
O hyfryd fan, &c. [y Nôs,

6 Mi fyddaf yma byth, Er gwaetha llied y Ddraig;
Cans cadarn yw ſy nyth, O fewn i'r Oſoedd
O hyfryd, fan, &c. [graig;

H Y M N XXIII.

Eſa. xxxv. 8. Yna y bydd prif Ffordd.

1 **I**R Nefoedd fry'r aeth Jêſu gwiw,
Ynddo gobeithiodd *Iſrael* Duw,
Ac fe balmentodd Ffordd ddigryn
O'r Ddaer i ſynu atto ei hun.

2 Y ffordd yr Aeth Prophwydi 'mlaen;
A'r mil mwrddiwnau ſy'n y Tan
Swn Torf ancirif eilwaith eswn
Ni glywed arni n beraidd jawn.

3 Ffordd Sainſtaidd bur heb och, na gwae,
Nas teithia neb annuwiol rai,
Gormesol Ddyn rhyd hon ni ddaw,
A Llew nis dring yr nefoedd Draw.

- 4 Crediniol ryw a gafodd rās,
Or Cystydd mawr, i ddo'd y maes,
Yw 'r Gwaredigion mwynion cū,
Sy'n ffoi 'rhyd ffordd *Caerfalem* fry.
- 5 Y Pererinion Glewion Glan,
Nis esnant byth mo' Ddŵr na than,
Dieithraid ar y Ddaear Ddŵ,
Sy'n teithio tu a'r *Gannan* fry.
- 6 A phe ynfydion fyddent hwy,
Ni chaent ddim gyfeiliorni mwy ;
Hwy Aent ymlaen trwy rin y Gwaed,
Nês do'd dan wllith, i'r hyfryd wlad.
- 7 Fy NGRIST yw'r Drws i'r Nefoedd draw,
Am Seren-dêg i'm harwain daw ;
Yfcol fy Nuw o'r Ddaer ir Nen,
I ddringo o'r llawr tu' fewn i'r llen.

H Y M N XXIV.

Can. v. 8, 9, 10.

- 1 CHWI Ferched *Salem* Dre',
Wrth rhodio Heolŷdd hon ;
A welloch chwi 'n un lle,
'Rhwn hoffa 'm Henaid llon ?
'Rwi 'n glâf am Nŷth, imi gael byw,
Dan Aden wiw fy Mhryawr byth.
- 2 Os gwelwch f'Anwyl Cŷst,
Manegwch iddo'n llwyr ;
Hiraetha 'm Henaid trist,
Am dano forau a Hwyr ;
'Rwi 'n Glâf, &c.
- 3 Efe yw'm Siocr Ran,
Am cullus oll yn oll ;
Cryf Fugail f'Enaid gwan,
Yn rhwystro 'm syn'd ar goll ;
'Rwi 'n glâf, &c.

Mewn

- 4 Mewn Carchar 'awa yn bridd,
Dan ddwylo Satan gâr;
Fe wnaeth y ffordd yn rhydd,
I'm gael diangu 'Maeon
Rwi 'n glâf, &c.
- 5 Daeth Afon fwyd o waed,
O Galon f' Annwyl Erawd;
Yn llifo lawr i'w draed,
U olchi f' Enaid tlawd;
'Rwi 'n glâf, &c.
- 6 'Nigoni wnaeth a Gwledd,
O Ffarma pur y Nen;
Ces deimlo ei Nefol hedd,
Ac arno bwyfo 'mhen;
'Rwi 'n glâf, &c.
- 7 Mae 'n wrydog oll a Gwŷn,
Nêb fel fy Jêsu cu'
'Does ar y Ddaiar hyn,
Nag yn y Nefoedd fry;
'Rwi 'n glâf, &c.
- 8 Arweiniodd ef fi 'Mlaen,
Er Mae ynfyd o'wn a'ffol;
Ynghanol Dŵr a Than,
Fe'm cym'rodd yn ei gôl:
Rwi 'n glâf, &c.
- 9 Dangosodd fi Annwyl Gaist,
Doi ati 'ben fy Nhaith;
O'm pererindod trist,
I Dragwyddokdeb Maith;
Rwi 'n glâf, &c.

H Y M N XXV.

Rhydd-did y Saint:

- 1 **Y**NAWR y gwn: fod Jêsu cu',
Yn Sion fry'n Teyrnafu;
Mae 'n rhodd i'm Arwyddion bras,
O'r Rhydd-did gaf feddiannu.

- 2 Blwyddyn y Carcharorion cethi,
Or Diwedd ddaeth i fynu;
Nesau mae gwaredigaeth Lawn,
I'r rhai Sy'n cyflawn gredu.
- 3 Bron darfod y mae's *Diphrinidd* Nôs,
O'n Poen a'n loes cawn orphwys;
CRIST, Colfon Dân, mewn anial dir,
A'm dwg i'r wir Baradwys.
- 4 Fy mhechod oll cās dan fy nhrad,
Trwy rhinwedd Gwael y'r Jasu
Dyffra 'i'n llwyr eu grym ai lliad,
Ca'i gwel'd hwy gyd yn trengus.
- 5 Er gwaetha grym Uffernol griw,
Hŷd bŷth mae Duw a'i gariad;
Mae 'r Jezu 'm Pen yn gadarn Graig,
Diddymma 'r Ddraig ai bwriad.
- 6 Y Cyflur llon, ar Gwynfyd llawn,
Gaiff rhai Sy'n cyflawn gredus
Sŷdd fwy nag all Tafedau eu,
Angylion fry-fanogus.
- 7 Yspryd fy Nw o'm mewn a drig,
'Rwl'n Demel ddiddig iddo;
Fe'm Dyfe yn rhad bŷth forau a hwyr;
Ner cefwi 'm llwyr-Sanctiddio.
- 8 Am wybod mwy o'm Jezu hael,
Mae fy Rnaid gwael yn bresur;
Cyflawnder mawr ei gariad eu,
Wi allm gael i feddianu.

H Y M N XXVI.

Amynedd dan ddioffyddu.

- 1 **O** GARCHARORION prŷdd,
Dihwylhau appin bach;
Nesau mae'r ddwydd Dwydd,
I'n gwneud ni oll yn bach;

O'n poen a'n Pla', cawn fyn'd yn wir,
I Salem Dir, *Aleluia*.

2 Er dilyn Jesu glân,
Mewn dioddefiadau maith;
Mewn dyfnder Ddraig a Thân;
A dyrus aniaid daith;
O'n poen, &c.

3 Er Used buſtil crû,
O ddwylo'r anwyl oen;
A'r ason ddwfn ddu,
O gyſtydd Ingr a Phoen,
O'n poen, &c.

4 Yn ddyfal 'drychwn draw,
Am waredigzeth Lawn;
Cawn fôd i maes o law,
Yn ogoheddus jaw;
O'n poen, &c.

5 Er bod Amuwiol Fydd,
Ellullon Uffern gas;
Bob mênŷd awr a'i bryd
Am lwyr ddifetha 'm Grâs;
O'n poen a'n Pla', cawn fyn'd yn wir,
I Salem Dir, *Aleluia*.

H. Y. M. N. XXVII.

Yw chanu wrth ymadel.

1 **G**WEL dy anwyl Wên yn 'madel;
Bydd wrth rhaid, ini 'n Blaid,
Jesu paid an gadel.

2 Arwain ni trwy 'n anial Drigfan,
Nad ni 'n ol; yn dy Gol;
Dwg ni 'r nefol Ganaan.

3 Rhwyma'r Ddraig tro ni'n dianghyd
Siga eu Shol, tyn ei chol;
Rho ddi farwol Ergyd.

- 4 Rhag Gelynion gwna ni 'n arfog ;
Oll yn Un, yn gyttun,
Sanctaidd La banerog.
- 5 Nad ni nabod Dim na'i garu,
Tra fo'm byw, on y gwiw,
Groeshoeliedig Jesu.
- 6 Os Gelynion ddaw yn denu,
Gwna ni 'n Ddwys, fwrw 'n Pwys,
I orphwys ar yr Jesu.
- 7 Nad yr Blaidd byth mo'n gwaſgaru,
Bydd di byth, yn ddilyth,
Ben a Bugail ini.
- 8 Dwg ni ir Baradwys auraidd,
Fyw heb Boen, gyda 'r Oen,
Fry yn Sion Sanctaidd.
- 9 Lle nas torrir byth mor Undeb,
Cartre brâ, byth heb Blâ,
Dedwydd Dragwyddoldeb !

H Y M N XXVIII.

ADDEWIDION, *Eſay* xi. 6, 7, 8, 9.

- 1 **D**AW Amfer brâ, can's gwawrio bron,
Mae Hafddydd yr Eſengyl lon;
Ir nyſfoedd pell, daw'r 'r Tryffion dryd;
Ai Swn a hyd Eithafoedd Byd.
- 2 Cair gweld y Blaidd, ar Oen ynghyd,
Y Myn ar Llewpart or unfryd ;
Y Llo, y Llew, ar 'nifail brâs,
Mewn Heddwch mawr, heb gwympo ma's.
- 3 Bachgennyn bychan yn ei Law,
Ai trin au harwain ymma a thraw ;
Llid yn y rhain byth mwy ni bydd,
Yr Anian newydd, garia 'r Dydd.

- 4 Y Fwch yaghyd ar Arth a bawr,
Ai Llydnod fydd mewn Heddwch mawr;
Anghosia 'r Llew greulondeb cās,
Fel ŷch fe boriff wellt y ma's.
- 5 Y Plentyn Sugno, chwery 'n ffrath,
Wrth Dwell yr Afp, heb ofni brath,
'Rhwn a ddiddy'nwyd, heb ddim braw
Ar ffau y Wiber rhydd ei Law.
- 6 Diniwaid fyddant o bôb rhyw,
Ar hyd hôll Fynydd, Sanctaidd Duw,
Yn wirion jawn cyfnewid Grās;
Yrhaf fu gynt yn gyndyn cās.
- 7 Gwybodaeth Jessu fydd yn Stôr,
Fel Dyfroedd mawr yn llanw'r Môr,
Daw'r De' ar Gogledd at yr Jôn,
Hôll bwrkas Gwaed 'r Annwyl Oen.
- 8 Llamma fel Hydd, trois Frynniau pêll,
Cyflawna 'r Addewidion gwell;
O galw d'etholedig Hâd,
I brofi rhagorfreintiau 'th Waed.

H Y M N XXIX.

Iu i chanu y Borau.

- 1 **D** Eirio F' enaid, deffro yn uffydd,
C'od yn awr, gyda'r Wawr,
Seinia Ganiad Newydd.
- 2 F' enaid bach, gâs huno 'a gynnes;
Yn ddi lo's, tros y Nôs,
Yn dy ddiddos Fynwes.
- 3 Dan dy Aden, dawl dyner,
Ces heb wŷa hyfryd hân:
Byddiol fy 'm hefmwythder.
- 4 Heddyw rho fy Mhwys ar ddwy fron;
JESU gwiw, m' Tywyflog yw,
Rhag pob rhwy Elynon.

- 5 Hyfryd forau o Gathiwed
Wawria draw, maes o Law,
Jesu ddaw i ngwared
- 6 Uwch Creaduriaid, Jesu cadw,
F'enaid llon ; ar dy Fron,
Dirion nes fy Marw.

H Y M N XXX.

Hiraeth am Ymddattod, Phil. i. 23.

- 1 **O** ARGLWYDD bryd ca'i fynd om briw,
Yn Jach or byd, 'r wi 'nawr yn byw ;
Ei flino câ's fy Enaid cu,
Dwg fi ir Lan, at Nefol Lu.
- 2 Dedwyddwch gwn, 'does ymma iw gael,
Ond Gystudd, gwae, a Phleffer gwael ;
Am Artre' fry, mae Nghalon friw,
Fy Mhriod byth, yw 'r Jesu byw.
- 3 Fy Esgyrn swrth, blinedig fy,
Am orphwys yn y Ddaiar ddu,
Nes clywed Bloedd, Archangel mawr,
Yn galw 'm Lluch, ir lan or Llaur.
- 4 O Jesu pur d'wed im ai pêll,
Yw 'r ffordd i fynd ir Ddinas gwell ?
Gelynon câs a ddoent hwy 'm cwrdd ?
'Nel immi ffoi ô *Fesecb* fwrdd ?
- 5 Dwg fi ir Lan, moes im dy Law,
Agored Drws, y Nefoedd draw ;
Angylion fil, groefawent fi,
I dawel Fryn *Caerfalem* fry.
- 6 Fy Nagrau sych fy Jesu fwrdd,
A thirst wch câs, byth mwy ni'm cwrdd :
Mewn Nefoedd glyd, heb atna 'i Glwy :
Lle nas ca'i weld Gelynon mwy.
- 7 Yn gadarn byth y byddaf byw
Yn Golofn nadd, yn Nhy fy Nuw :
Ar *Seion* Fryn y Lle heb Frad,
Yn nofio yn rhwydd, mewn Cariad rhad.

H Y M N XXXI.

Wreth fynd i Gysgu.

- 1 **O** JESU 'm ffrynd a'm Prynwr rhad;
Oth Galon wiw daeth Môr o Waed;
I olchi 'm ffaidd Friw:
Rho immi Nerth i wneud fy Nŷth,
I'm Henaïd bâch, i ymguddio bŷth,
O fewn dy Glwyfau gwiw.
- 2 Rho im orwedd yn dy Gôl yn Glyd,
Yn barod fynd i'r Nefol Fyd,
Os galw wna fy Nuw:
O Boed om cyleh Angylion hu,
Im cadw 'n lan rhag Uffern Lu:
S'am ddrygu 'm Henaïd byw.
- 3 Lletya Heno 'm Prynwyr prydd,
Rhwing fy Nwyfson, nes gwawrio 'r Dydd
Fel pwyfi o nefol Fyrrh:
Y Borau, cymmer fi'n dy Law,
Ni roddwn dro, i'r Ganaan draw,
I wel'd p'radwyfaidd dir.

H Y M N XXXII.

Am barhâd mewn Gras.

- 1 **G**ELYNION creulon fy
Yn Dorſ aneirif fawr;
A rhain mewn Cyngrair Cry,
Im curo'n lan i lawr:
Dal fi fy Nuw, nes diengu i'r Lan,
I'r hyfryd Fan, mae'r Sant yn byw.
- 2 Caseion JESU fydd,
Yn llwyr ddymuno cael,
Fy ngweled i ryw ddydd,
Yn fyrthio 'n Llaw Sawl:
Dal fi fy Nuw, &c.

- 3 'Rannuwiol Fyd pe cai,
Fy ngweled ar y Llawr;
Gwn gorfoleddu wnai,
Ef yn fy Nhwstych mawr :
Dal fi fy Nuw, &c.
- 4 Mae Nghafon innau'n wan,
Ymron llewygu'n wir;
Wrth geisio dod i'r Lan,
Or dyrus Anial Dir :
Dal fi fy Nuw, &c.
- 5 Pechodau o bob Lliw,
Sydd am fy nodi lawr;
A mwrdiwn o bob rhyw,
O Demystwau mawr :
Dal fi fy Nuw, &c.
- 6 Planhigyn wyf mewn Grâs,
Yngardd fy Annwyl Dâd :
Nad im' Gelynyon câs,
I'm cael i dan eu Traed :
Dal fi fy Nuw, &c.
- 7 O dwg fi yn y blaen,
Nes gorphen ar fy Nhandh :
Mi Seiniaf iti Gân
Yn Nhragwyddoldeb maith :
Dal fi fy Nuw, nes diengu i'r Lan
I'r hyfryd Fan, mae'r Saint yn byw.

H Y M N XXXIII.

Ymestyn at y pethau or tu blaen, Phil. iii. 13.

- 1 O Jesu byw, JACHAWDWR BYD!
Dwg fi'n glau, ith Fynwes glyd,
'Gael prawf oth Garlad tu,
Sydd well na'r Gwin, im' Henaid gwan,
Am hyn twi'n Daer, am gael dod dan
Dy dirion Aden di.

D 2

Dy

- 2 Dy Gariad dwys yn f' Enaid dod,
Ag yntho fyth gad immi fod,
Yn nofio tua 'r Ne':
Nes gâdo 'n dæg, yr Anial Dîr,
A landio ofewn i Sâlem Fûr;
O'm Gofyd och, am am Gwae.
- 3 Rhyfeddol Rîn, arfaethol Râs,
Im Jesu mwyn fy nwyn i ma's
O'r dwfn Bydew Prydd:
Dros f' Enaid bâch dioddefodd Boen,
Gan roddi Jaw'n im hannwyl Jôn:
Ces innau fynd yn rhydd.
- 4 'Rwy 'nawr yn dôd, o'r aiphtiaidd Dîr,
Trwy Fôr o Waed fy Jesu 'n wir
Tua 'r Etifeddiaeth wiw:
Trafaelu wnes, trafaelu wnaſ,
Nes im 'gael Nÿth ynghôl fy Nâf,
Tragwyddol Immi fyw.
- 5 Wel Fenaïd dos yn Enw Duw,
Gan fathru croes Uffernol griw;
Er maint eu Llîd ai Brâd:
Ar fyr ir llawr, mi gaf yn Llu,
Bôb Gelyn cas, sy'm Henaïd cu
Trwy rinwedd gwych y Gwa'd.
- 6 O wynfydedig ddedwydd Awr,
Ddisglairwen wir, o hyfryd wawr,
Câf elcyn uwch y Nen:
Gorphwysfa lân, tragwyddol wledd,
Gaf fi fwynhau, mewn Dinas hedd:
Boed hyn ar frys, AMEN.

H Y M N XXXIV.

Credu yn erbyn Gobaith, Rhuf. iv. 18.

- 1 **A**NTURIAF etto ymlaen,
Tu a'r bardwyfaidd Wlad;
Pa'm digalonnai 'n lân,
Mae'n eiriol drofwyf Wa'd;

Adnewyddaf Nerth, Trwy Rinwedd hwn;
Gorchfygaf gwn, Elynion gâd.

- 2 Er ymlâdd lawer gwaith,
A Llu o Elynion llym;
Hen *Satan* gyfrwys faith;
Yn eitha ei Rwyf ai Rym;
Disgwyliaf Nerth O *Sion* draw;
Y maes ô Law, Daw cymmorth im'.
- 3 Er Immi dreio yn hir,
Orchfygu pechod cas;
Mi fyddaf marw yn wir,
Yn lan cyn colli'r ma's;
Mewn Nefol Fyd, Mae Brodyr im',
A brofodd Rym' y Gelyn cas.
- 4 Er bod fy Meiau yn fawr,
Fe maddeu *Jesu* hael;
P'le mae *Manasseh* 'nawr,
Mair Magdalen a *Saul*
Trwy Waed yr Oen, Sy'n eiriol fry;
Mae hedd yn Lli' i Bechadur gwael.
- 5 Er ofni om Henaidd t'lawd,
Ryfela ag Angau dewr;
Ond ymma 'n wylo ca'w'd,
Yr *Hezekiah* fawr;
Caf finnau Râs, I sentro trwy,
Orch fygol Glwy', Yr Angau Glâs.
- 6 Er Immi ammau 'n Lan,
Hael Gariad *Jesu* co,
By *Tomas* o fy mlaen,
Yn 'r un rhyw Bydew du;
Rho 'm Llaw yn ol, Yn Hoelion Dur;
Bellach yn wir, Mi greda yn hy.

H Y M N XXXV.

Hiraeth am Burder.

- 1 **G**WEDDIO 'rwyf, ochaeidio yn brÿdd,
Rhyfela yn dëg, am gael y Ddëd;
Lleng fydd o fewn, Llu fydd o faes,
O 'ffernol Griw, am faeddu 'm Gras.
- 2 Pa bryd ca 'i deimlo Cariad rhad,
Im Henaid gwan a Rhin y Gwa'd.
Im gwneud yn grÿf, yn erbyn grym,
Ac eitha Llid, Gelymion Llym.
- 3 Brÿd ca 'i'm glanhau om pen i'm Traed,
Mewn grigal For, o werthfawr Waed;
Jacha fy Mriwiau, (dyfynion ynt)
A gefais yn mharadwys gunt.
- 4 Brÿd ca 'i ddinystrio 'r Delwau 'n llawn,
Sy amlechu dana 'i yn ddirgel jawn,
Llabyddio Agag yn ddibarch,
A Dagon gwympo, o flaen yr Arch.
- 5 F'adnabod wyt 'n hir gwa bôd Bÿd,
Praw 'Nghalon am Arrenau i gyd;
Fy Mhriod mwyn, rho Allu mawr
I glydo yn lan fy Meiau lawr.
- 6 Rho Win ac Olew yn fy Mriw,
Gwisg fi yn dëg a Delw Duw,
Par'to' fi i fynd i blith y Llu
Sy'n ddifglair yn y Neioedd fry.

H Y M N XXXVI.

Erfyniadau ac Achwynion Enaid crediniol.

- 1 **O**EN Duw, tragwyddol Fab y Tad,
Rhwn ddiafwr Dof, i gollu 'th Wa'd,
Dros Bechaduriaid gwael eu Rhôw,
Oeddi gwedy mynd, dan Felldith Duw.

Wyt

- 2 Wyt yn toflyrio wrth bob Rhai,
S'n do'd yn ffin dan deimlo eu Bai,
Dan bwystf' aneirif Ferau mawr,
Rwi 'n llefain Douw, toflyria mawr.
- 3 Cymhwysiad llawn o' th Weed trwy fydd,
A wnaiff fy Enaid caeth yn rhydd;
A Golwg ar dy Glwysau trist,
A ladd fy Mhechod, Annwyl Garst.
- 4 Mae Nghalon gâs i yn llawn o Bla,
Ac yn thi yn aros "does dim Da,
Ond Rhin dy Waed, o annwyl Oen,
All fy nglanbau, a' llafu Mhoen.
- 5 Mewn Rhyfel blin, 'rwyf Nôs a Dydd
Am Henaid swrth, mewn Dalfa fydd;
Dan law 'ngelynyon lawer pryd,
Heb ganfod help o Dy yn y Byd.
- 5 Mae'r Nefoedd fry yn Bres uwch ben,
Mae'n fynych rhyngof am Duw Len;
Am holl Elynyon yn ddifydd,
Yn gweiddi dewch ni gawn y Dydd.
- 7 Ond O! uffernol Leisfaucâs,
Pa bryd y tewch, pa le mae Grâs?
Pa le mae 'r Jesu, 'r hwn a fy
Yn meddwi Gleddyf a'ch Gwaed chwi?
- 8 O annwyl Jesu, bryha bydd.
Y nawr fel Iwrch, neu Lwdd Hydd;
O tyr'd ar frâs, a chlyda lawr,
Fy holl Elynyon fach a mawr.

H Y M N XXXVII.

Hanes am Ddaioni Duw i'r Credolyn.

- 1 **B**ENDIGAD syth to Enw Duw,
'Rhwn wnaeth fy Enaid marw 'n fyw;
Ac am cyfododd fel on Bêdd,
I gael mwynhau ei Ras, ai Hêdd.

- 2 Pan 'ro'wn yn gorwedd yn fy Ngwaed,
Edrychodd Duw, or Nef yn rhad;
A d'wedodd yn dy Waed bydd fyw,
Rhôf iddo Glod fy Nyled yw.
- 3 Pan 'r oedd Euogrwydd heb ddim Hedd,
Ymron am gwasgu yn is na 'r Bodd;
Am holl Bechodau 'n codi yn Llu;
Dadguddiodd Duw ei Fab imi.
- 4 Pan o'wn yn Nyffryn Achor brÿdd,
Mewn Storom fawr heb Oleu 'r Dÿdd,
Na dim Cyffuron o un Man;
Ce's brôfi 'n rhôdd fôd Duw o'm rhan.
- 5 Pan o'wn ar Ben Gilboa frÿ,
Yn Ymladd ar Uffernol Lu,
Mewn Gofyd mawr a Chûr a braw,
Cynhaliodd Duw fi ai Nerthol Law.
- 6 Pan 'roedd Gelynyon fwy na rhif,
Yn curo arna 'i fel y Llif,
A ffinnau iw holl Saethau yn Nôd,
Cynhaliodd Duw fi er ei Glod.
- 7 Pan 'ro'wn i mewn Llfeiriant mawr,
'Mron soddi 'n lan, bob munyd awr;
Hed wel'd Cynnorthwy o un Man,
Rhoes Duw ei Law im codi ir Lan.

H Y M N XXXVIII.

Yr ail Rhan.

- 1 **R**W I 'haw'r yn teimlo 'r Heddwech dryd
E 'r gwaetha 'r Cnawd, y Ddraig, or Bÿd,
'Rwi 'n mynych brofi o'r hyfrÿd Wledd,
Sÿ gan y Sanctu draw ir Bedd.

'Rwi

- 2 'Rwi 'n profi môd i'n mynd mewn hwyl,
Tua'r Man mae'r Saint yn cadw Gwyl;
Mae ar fy Enaid Syched mawr,
Am Wledda gydâ hwy bôb Awr.
- 3 Mi wn y nawr; Pwy bynnag fy,
O'r Bydol Blant, a'r 'ffernol Lu
Yn codi yn erbyn f' Enaid gwan;
Caf gario 'r Dyd, mae Duw o'm Rhan.
- 4 Rwi 'n gwybod bêth yw byw trwy ffydd,
A rhodio Ynghariad Duw yn rhydd;
Mi wn ca'i 'm dwyn o Râs y Ras;
Nes mynd yn lân or Byd y maes..
- 5 Rwi 'n credu 'nawr ca'i Râs i fyw,
A gwneud pob peth er Clôd im Duw,
A hwedi gorphen hyn ô Daith,
Ca'i foli 'en Nhragwyddoldeb maith.
- 6 Dewch Greaduriaid o bôb 'Rhyw,
Trwy 'r Ddaer at Nef, rhowch Glod im Duw,
Can's mewn Cyfyngder bu im' yn dda,
Rhôf iddo Glod, heb orphwys gwna.

H Y M N. XXXIX.

Dymniad y Saint.

PE cawn Adenydd Borau Wawr,
Ehedeg wnawn tros Foroedd mawr,
Nes bawn yngholwg Sion wiw,
Lle mae fy Mhriod innau yn byw.

Pe cawn ond teimlo 'r Awel grêf,
Aeth ag *Elias* gynt ir Nêf;
Gadewn ynôl fy Nghwisc ô Gnâd,
Ag *'Elizeus* f' anwylaf Frawd:

Pe meddwn Arch hên *Noah* ddewr,
Nofio a wnawn rhyd Dilyw mawr,
Tu a phen *Ararat*, lle mae'r Faint,
Y Mynydd fy'n Orphwysfa ir Saint.

- 4 Y nos pe cawn Galafu Daw.
A Niwl im Ledo 'r Dyd ymlaen;
Or 'nialwch mawr, mi ddown i ma;
Nes landio trwy 'r Fyddlon Les.
- 5 Pe cawn fel Iago, ysgol grŵf
Gyrhaeddau or Ddaer i entrych nef,
Dringô a wnawn or Bŷd i maes,
Heb orphwys liw ar Garreg las.
- 6 Gwynfyd gae rodio gyda' Dew.
Fel Enoch fyddlon, tra fwy byw;
Ehedeg wnawn o'r Bŷd i maes,
Heb ofni briw yr Angau glâs.
- 7 Yn Peniel 'rwyf, fy Enaid clyw,
Ymdrecha yn deg, ag Angel Duw,
Pwy wŷr nas caf cyn codi 'r Wawr,
Wir-etifedda 'r Fendith fawr.

H Y M N XL

Hirasth am y Nefoedd.

- 1 **D** Raw 'r Wlad, o'r lle rwi 'n disgwyl llwyr
rhyddhâd;
O Law 'm Gelynyon mawr ei brâd;
Trwy Rinwedd Gwaed fy Jesu gwiw:
Does Gelyn mwy, a ddaw'r lan,
Ir hyfryd fawr, ar fyr ca'i fyw.
- 2 Y Llen fydd rhyngwi 'nawr ar Nefoedd wen,
A rwyga Naw, or Ddaer i'r Nen;
Ir wlad uwch ben, 'fe 'm harwein ef,
Caf ddringo im' Gorphwysfa ffrâf,
Sy 'n mynnes Naf, ofewn i'r Nef.
- 3 A byw ga' i 'n dawel fry, heb boen na briw,
Am cynnes Nŷth, Ysaphael fy Nuw.
Lle mae pob rhyw ddiddanwch llawn;
Yn rhŷdd i'r Llŵch, mi ro'wn fy Nghnawd,
Fynd at fy Mrawd, Ynawr be cawn.

- 4 Mor fawr yw 'r Syched Sŷ' ar fy' onaid nawr,
Am wel'd dy Wêdd o hyfrŷd Wawr,
Boreuddŷdd tragwyddoldeb pŷr :
'Madewn yn rhydd a Châr a ffrynd,
Imi gael mynd, Ir nefol Dir.
- 5 Bob pryd Ffarwel iti ddaiarol Fŷd,
Does ymma i gael ond Gwae ei gyd;
Mae 'm tryffor drŷd, mewn Dinas draw:
Fy nghalon fach fydd gyda 'm Brawd;
Lle, bydd fy Nghfawd, y maes o Law.

H Y M N XLI.

I Cor. i. 30.

San Eiddrwydd im', yw'r Oen ddaim,
Ngbyfawnder, am Doethineb,
Fy Mgrynedigach, o bob pla,
Fy Nuw i Dragwyddoldeb.

CRIST Doethineb y Saint.

- 1 **F** E M gwaeth yn ddoeth weld fy hun yn
ddall,
Yn Fab i'r Fall wenwynig;
Ag wedi rhoddi f' hun om bodd
I gyflwr oedd Ddamnedig.
- 2 Yn Ddoeth i 'nabod JESU CHRIST
Yn ffrynd i drist Eneidiau,
Ag iddo roddi waed yn Lli
Tros fy Ancisif Seiaa.
- 3 Ces weld mae fe yw 'm Brenin bra
Fy Mrhopwys a'r Ofleriad,
Fy Nerth a Nhryffor mawr a Nhar,
Feiriolwr a fy Nghaidwad.

Fy

- 4 Fy Ngyfaill byth am ffyddlon Frawd,
Mae fenaidd tlawd yn garu ;
Sy'n ngofio i nawr o gauol Ne
Y Man mae e'n tēyrnassu.
- 5 Dys'codd fi deithio 'r llwybr brâ
Sy'n mynd tua thragwyddoldeb :
Tros fryniau mawr ac Anial Dir
Ond dyna wir Ddoethineb.
- 6 Fêl Niwl a Thàn, bôb Nôs a Dŷdd,
Fy Arwain bydd ei hunan ;
Trwy 'r Nialwch mawr dwg fi 'n ei Gôl,
Mewn ir ddymunol *Ganaan*.
- 7 Fe'm dyfg, fe'm cyfarwyddda trwy,
Bob Rhwystrau wi 'n gyfarfod ;
Rhag Cyfeiliorni, yma a thraw,
'Chai fynd o Law fy Mhriod.
- 8 Fe'm gwna mor ddoeth, nes dryffu'r fall,
Yn ei chyfrwyfsgall Ddichell ;
Dadrys ei Rhwydau o bob rhyw,
Cans Jêsu yw fy Nghyfaill.
- 9 Eneinia fi etto wel'd in glir
Rho im' Fôr o wir Ddoethineb ;
I'm gywir deithio 'r Llwybr bra',
Sy 'n mynd i Dragwyddoldeb.

CHRIST yn Gyfarwnder.

- 1 Euogrwydd pechod oedd yn Bwn ;
A mi dan hwn yn trengu ;
Duw am rhyddh'odd ; pwy 'm damnia mwy ?
I'r Jêsu rwi yn CREDU.
- 2 Pur waed ei Galon ddaeth yn Llif,
Tros fy anneirif teiau :
Im Cannu 'n wyn fel Lliain main,
Oddiwrth bob stain a brycheu.

- 3 Fe ddofodd llid, Cyfiawnder llym,
Does ganthó ddim iw wneuthur :
Mae 'r Gwaed yn gweiddi, Hêdd yn Daer,
Trwy'r Nêf, ar Ddaer yn Eglur.
- 4 Ni all *Satan*, Deddf, na gweddill Bai,
I ddamnio rhai crediniol ;
Mae Gwaed yr Oen ag Uchel Lêf,
O fewn ir Nef yn Eiriol.
- 5 Mi wna 'm Gorphwysfa dawl byth,
JESU 'n dy ddilyth Glwyfau :
Bellach fy Ngobaith, fydd'am ple,
'Th fod yn fy lle yn dioddeu.
- 6 Ti ywr Meddig mawr , ar ffynnon fra',
I Bechod ac Aflendid :
Golch fi om Boiau fawr a mân,
Fel byddwi 'n lân a hyfrýd.
- 7 O golch fi beunydd, golch fi 'n lan,
Golch fi yn gyfan **ARGLWYDD**,
Fy Nwylaw am Calon, Pen, am Traed ;
Golch fi ath waed yn Ebrwydd.

CHRIST yn Sancteiddrwydd.

- 1 Pa ham y' digalonnai mwy ;
Caiff pechod Glwy' yn Ebrwydd ;
Er maint ei Lid er dued lliw,
Fy JESU yw 'm Sancteiddrwydd.
- 2 Bedyddia fi a'r Ysryd glan ;
Fel Tân pwerus nerthol :
Caiff Ysryd, Barn, a llosgfan fod,
Ar bechod yn Wastadol,
- 3 Caf gantho Ddŵr, fy Enaid crêd,
Dyrr Syched yn dragwyddol ;
Om Croth ir Lan, daw ffrwd ddidrai,
Im dwfrhau, 'n Wastadol.

- 4 Nes i fy Mhechôd gael ei ladd,
O ràdd i Ràdd nes gorphen,
Fy Llygredigaeth, o bôb rhyw!
Can's JESU yw fy Nghapten.
- 5 Fe duedda Meddwl i bob cam,
I frefu am, fath, Burdeb,
Ag y feddiana 'r Scinctiau bra';
Sydd draw yn Nhragwyddoldeb.
- 6 Teyrnassa o Ddûw, a bwrw i maes,
D'Elynion càs gwrthwyneb?
Ar f' Enaid llesg rho 'th ddelw 'n llawn,
Nes do'd i gyflawn Burdeb.
- 7 Gwafgara, weddill pechod càs,
Sel fi ath Ràs yn Drigfan
Berffaith, hardd, yn Demt wiw
Adeiliad Duw ei hunan.

CHRIST yn Brynedigaeth.

- 1 O JESU fy Nghwaredwyr llawn,
Fy jawn am Prynedigaeth:
Trwy 'th Angau di, fy ngwared ca'
O Uffern, a Marwolaeth.
- 2 Fe 'm dwg i maes om Gwae am Gwŷn,
Fy Llafur blin am lludded;
Ir tawel Fañiw Cwmpni nhwy,
Sy heb newyn mwy na Syched!
- 3 Ar Ochor f' Enaid tlawd fe fydd,
Ar Fôrâu Dydd Marwolaeth:
Yn wyneb Angau, caf wneud ple,
Gan weiddi Jechydwrïaeth.
- 4 Fe rwyma 'r Ddraig hên Satan Syn'
Trwy inneu yn diengu,
Ir Ddinas frŷ i blith y Saint,
Ca 'i 'r nefol Fraint feddiannu.
- 5 O fewn ir Wlad tu draw ir Bedd,
Caf weled gwedd eu Wyneb;

Ac yn eu Fynwes llechu ca,
Hyd eitha tragwyddoldeb.

- 6 Fe gasgla 'm Llwch or Bêdd ir lan,
Yn gyfan ag yn Gryno;
Caf Gorph fel fy Annwylid gwiw,
O hyfryd liw 'n disgleirio.

H Y M N XLII.

PSALM cvii. 1. 2.

- 1 **C**LODFORWCH bawb ein harglwydd Dduw,
Doed Dynol Ryw iw ganmol
Ei hêdd fel Afon fawr ddidrai,
Gaiff ddwfrhau ei Bobl.
- 2 Uwch nefol Len, mae tanllyd Lu,
Yn ei foli 'n dragywydd:
Nêf, daear, Dwr, pob Creâdyr byw,
All ddweud mae da yw 'r ARGLWYDD.
- 3 Ei Air ai Ammod cadw wna,
Byth y parhâ ei ffyddlondeb:
Nes dwyn ei Braidd, oi poen ai pla;
I hyfrôd Dragwyddoldeb.
- 4 Ni altra ddim er gweled Bai,
O fewn iw Rai Annwyla:
Byth cofia waed Tywysog Nen
Ai Boen ar Ben Calfaria.
- 5 Pan pallô ffafr pawb ai Hedd,
Duw oi drugaredd odiaeth,
Yn Dad, yn Frawd, yn Ffrynd a fydd,
Ar gyfyng Ddôdd Marwolaeth.
- 6 Y Gwardigion gâs 'rhyddhau,
Oi Carchar ai Cadwynau;
Dadseinient Gân, trwy 'r Nêf ar llawr,
Am ei fawn R'yfeddodau.

- 7 Rhai fel yn feirw fy yn hir,
Mewn Tywŷll Dir yn trigô ;
Yn gruddfan dro, heb lewyrch Gras,
I ddo'd i maes oddiyno.
- 8 Mewn pydew dwfn Du hwy ga'd,
Yn rhwym ei Traed ai Dwylaw,
Dan Bwer *Satan*, Forau a Hwyr,
Nes cael eu llwyr anrheithio.
- 9 Fel cadarn wedi yfed Gwin,
Y ngwasg ei Glyn ai Gleddau ;
Daeth tirion Frenin Nef oi Blâs,
I Rwygo teyrnas Angau.
- 10 Trodd JESU maes yr Arfog crŷ,
Or Neuadd bu 'n lleuea :
Y Carcharorion ddaeth oi pla
O canent Aleluja.

ADNOD 3, 4, 5, 6. 7.

- 1 Y Rhai a gasglodd Duw ynghyd ;
O eitha 'r Byd ai gyrrau ;
O Dir y Dwyrain, mewn mawr Hôdd,
Gorllewin, Gogledd, Deheu.
- 2 Rhai o bôb man, rhai o bôb Jaith,
Cenhedloedd maith ag Achau ;
Yn ddoeth, yn ffol, fe dygodd Duw,
Nghyd o bob rhyw Gyslwrau.
- 3 Trwy yr Anialwch wyr-draws hynt,
Y buont gynt yn crwydro ;
Allan or ffordd, heb Dref na Llan,
Lle caent hwy fan i drigo.
- 4 Digyffur jawn flynyddau hir
Mewn crâs dir anghynafia ;
Bob pryd mewn Ofn mawr a Braw,
Rhag cwympto 'n llaw ei Gelyn.
- 5 Yn 'mosyn am yr hyfryd Wlad,
Tir Gilead, yr hen Eden :

Ai Tyb o hyd eu bod gerllaw,
Ir Ochor draw 'r *Jorddonen*.

- 6 Mewn Ofn mawr, dan *Sinai* lym,
Demestflog heb ddim Heddwch :
Tarth Tân a mwg echrydus bla,
Sain Utgorn a Thywyllwch.
- 7 Mewn Newyn mawr a Syched tyn,
Ai henaid yn llewygu ;
Oll i annobaith ymron mynd ;
Heb ganthunt ffrynd eu helpu.
- 8 Yn yfed Dyfroedd llwyd or llynn,
Yn nghwressflog Ddyffryn Baca :
Yn gorfod Yfed, nid oi bodd ;
O chwerwon Ddyfroedd *Mara*.
- 9 Gwaeddasant ar yr *ARGLWYDD* nef,
Yn eu cyfyngder enbaid,
Am gael eu dwyn cyn dyddiau hir,
I mewn i Dir 'r Addewid.
- 10 Yna ei gwared hwynt a wnaeth,
Oi holl orthrymgaeth Foddion :
'Rhyd yr jawn ffordd fe'i dug mewn hedd
Y Dref gyfannedd Dirion.
- 11 Gosdegodd D'ranau *Sinai* draw,
Yr Ysryd Braw, ar Ofnau
Daeth a hwy i *Sion* dëg i fyw,
At *JESU* gwiw ai Glwyfau.
- 12 *Jorddonen* wyllt fe drodd yn ol,
Gwnai gro fel Doldir *Canaan* ;
Nes Daeth pob gwan, a llesg a llaith,
Trwy 'r Dyfroedd maith i hynan.
- 12 Ei poen ai gwae yn felys trodd,
Oedd megis dyfroedd *Mara* ;
Nawr bwytta maent forau a phryd nawn
O Syppiau 'r grawn ar *Manna*.

H Y M N XLIII.

Dat. xxi. 11, 16, 19, 20, 22, 23, &c.

1 **C** O D f' Enaid gwan yn fuan gwêl,
Y Wlad Sy'n llifo o Laeth a Mel :
Gorphwysfa y Rhai a Ddaeth trwy Ràs
O gyftudd mawr y Bÿd y maes.

2 *Caersalem* newydd Dinas Nêr,
Bartow'd ir Saint uwchlaw y Sêr ;
Adeiliad pâr o aur digôll ;
Pel gwydr gloyw 'n ddisglair oll.

3 Ei thêg Rodfendd ai Phalafau frÿ,
Ai Thyrau Sound yn hyfryd Sÿ ;
Pob Rhan o honi Cyflawn yw,
O Sanctaidd Bresenoldeb Duw.

4 Ei Uchel Furiau wnaw'd i Gid,
O Feini Jasphis hardd a drÿd :
A Deuddeg Silfaen iddi Cawn,
A 'Rhai'n o gerrig gwerthfawr jawm.

5 Ei Phyrth o Berl o rysfedd Waith,
Aur yn Palmento ei Heolydd maith :
Ei Llawr hi gwdr gloyw yw,
Yn ddisglair lân o hyfryd Liw.

6 Does iddi Deml o un Rhyw,
Cans Duw a'r Oen ei Theml yw :
Ymma 'r Saint yn eglur sÿdd
Yn gweld ei wyneb Nos a Dÿdd.

7 Haul lloer a Sêr ymma nis cawn,
Gogoniant Duw Sydd ynthi 'n llawn :
Yr Oen fu ai Waed yn lli ir llawr,
Sydd yn disgleirio 'r Ddinas fawr.

8 Y gwaredigion oll oi Bron,
Sy'n rhodio yngoleuni hon :
Tywyfogion a Brenhinoedd Byd,
Ddwg eu Hanrhydedd iddi gid.

- 9 Ei Phyrth ni cheuir ddim y Dydd,
Cans Tywŷll Nos yno ni bydd:
Dygir iddi mewn o hŷd,
Ogoniant holl genhedloedd bŷd.
-

H Y M N XLIV.

Yr Ail Ran.

- 1 **Y**NO y mae fy Mrenin mawr,
Yn Edrŷch rhwng y Ser i lawr;
Y nawr yn gweld fy Enaid gwan,
Yn teithio or anial Fyd ir lan.
- 2 Mi wela Draw fy annwyl Dad,
Y Nêf Sy'n Flammio tan ei Draed;
Ar Orfedd wen Ofnadwy'n wir,
Ynghanol y goleuni Pur.
- 3 Mae Myrdd o angelion yn ei wŷdd,
Ag Enaid rhydd yn moli 'n rhwydd;
Seraphiaidd a Cherubiaidd Lu,
Sy'n Seinio 'n frâ yn y Nefoedd frŷ.
- 4 Mewn gwisc iw Draed a gwregis aur,
Fy Mhrynwr Cadarn yno cair;
Ger bron ei Dad yn cofio am Loes,
Y goron ddrain ag Angau 'r groes.
- 5 Teyrnassu mae fy Rhossyn pêr,
Ymhlith y Saint uwchlaw y Sêr;
Mewn cariad Hedd a Grâs didrai,
Yn Eiriol tros ei annwyl Rai.
-

H Y M N XLV.

Rhan y Drydedd.

- 1 **O**FLAEN y Faingc mil miloedd mae,
Pwrcas ei Waed ei chwŷs ai Wae;
Y Dyrfa fawr fŷ gynt ar goll;
Y nawr yn gorfoleddu oll.

- 2 Mae yno hên Brophwydi hu,
Gynt wedi Dringo'r Nefoedd fry;
Yn hardd eu Lliw mewn Gynau llaes,
Yn ddisglair fel y gwylr Glâs.
- 3 Rhên Williedyddion yno ynt;
Nghyd ar Offeiriaid Sanctaidd gynt;
Y Patriarchiaid oll i gid,
Fu'n Bererinion yn y byd.
- 4 Rhai gwaredigion *Israel* fy
O bob rhyw Lwyth yn moli fry
Caethion or *Aipht* o *Babel* fawr
Ac o *Assyria* sy'no nawr.
- 5 Pob un ai Goron ar ei Ben,
Yn ddisglair yn y Nefoedd wen;
Mewn Gynau Gwyn hardd jaw'n eu gwaith,
Bartow'd er tragwyddoldeb Maith.
- 6 Dymma Werth gwaed y *Jesu* gwiw,
Brenhinoedd ac, offeiriaid Duw;
Blaen ffrwyth or dyrfa ddaw trwy Râs.
O Gyfudd Mawr y Byd y maes.

H Y M N XLVI.

Y Bedwaredd Ran.

- 1 **Y**NO mae'r Apostolion mawr,
Ai gwisgoedd llaes hyd at y Llawr;
Yn Canu 'n beraidd y *Fab Mair*,
Am Dyrfa gredodd yn eu gair.
- 2 Myrddiynau o Ferthyron hu,
A wnaw'd trwy Dân yn Ulw Du;
Yscubion byd ddioddefodd Boen,
Tros air Duw ag Efengil *Jon*.
- 3 Rhai nis derbyniodd Ddelw a Nôd,
Nag Enw'r Bwytsfil mawr Eriped;
Ond Rhoddi eu Bywydau i lawr,
Yn lle addoli'r Buttain fawr.

- 4 Mae wedi Landio yuo nawr,
Rai fu o flaen Brenhinoedd mawr;
Heb ofni 'r Cleddau llŷm nar Tân,
Yn Pledio tros 'r Etengil lân.
- 5 Babanod buchain yno Sŷ,
Fu feirw 'n ddiflaw yn y brŷ;
A rhai ddifethodd Cleddau glâs,
Yn Newydd ddoed or groth y maes.
- 6 O flaen y Faingc mae Tyrfafaith,
O bob rhyw bobloedd Llwyth a jaith;
Y nawr yn cael heb boen na briw
Wynneb yn Wynneb weled Duw.

H Y M N XLVII.

Y Bymmed Ran.

- 1 **W**EL dymma Hwyl 'r gadwedig Hil,
A gadwodd ar y Llwybr cŵl;
Trwy Fôr o Wae Trwy Storm o Wynt,
Y buont hwyl yn teithio gynt.
- 2 Hwynthwy gas Heddwch gan y Tad;
Hwynthwy a gannwyd yn y gwaed;
Hwynthwy ywr Llu Sy o deutu 'r Faingc,
Yn canu 'r waredigol gaingc.
- 3 Eu dagrau oll a Sychwyd ffwrdd;
Galar a Thristwch byth nis cwrdd:
Ni ddaw Marwolaeth mwy na Phoen,
Y wŷdd y croeshoeliedig Oen,
- 4 Priodferch Jezu yw y Rhain,
A wisgwyd oll a Lliam main;
Yn Edrych ar ei Wedd bob awr,
Ynghanol y gogoniant mawr.
- 5 Coronau ar eu Pennau gair;
Ac yn eu Dwylaw D'lynnau Aur:
Yn canu Halleluja 'n br;
Nes ddafein' yr beth Nefudd 6ŷ.

6. Gwynfyd fae 'mhlith y Miloedd Mýrdd,
 Sy nawr yn gwisgo i Palmwydd gwýrdd;
 O ARGLWYDD da, dywed a gai,
 Y fod yn un or disglair Rai.

H Y M N XLVIII.

Am Ddiogddesaint CRIST.

- 1 **F**Y Enaid mae am ganu mawl,
 Am ro'i 'mi Hawl or Nefoedd frý;
 Trwy chwys a gwaed yr aeddfwyn Oen,
 At ddirfawr Boen, ar Galfari.

- 2 Yno y bu Afonydd mawr,
 O Waed ir Llawr yn dod yn Lli',
 Im dwyn ir Néf, or 'ffernol Nyth,
 Mi gofia' byth am Galfari.

- 3 Mi gofia ei Grief ar y Groes,
 Yn Eiriol tros ei Ddefaid rhi;
 Gan bledio ai Dád am faddeu eu Bai;
 Byth Cofio wnaí am Galfari.

- 4 Gwirion a Llonydd fel yr Oen,
 Diogdese Boen ein Beiau ni;
 Yn fodlon yn ei chwys ai Wae;
 Byth Cofio wnaí am Galfari.

- 5 Nol ares oriau ar y pren,
 Fe grymman ei Ben tua' r Ddaear ddo;
 Gorphenwyd jechydwríath do;
 Boed hyn mewn co' am Galfari.

- 6 Yuo bu farw F'annwyl Ffrynd;
 Imi gael mynd ir Nefoedd frý;
 Pan bw'i ymhlith Angylaid Rai,
 Byth cofio wnaí am Galfari.

- 7 Trywanwýd yno Waiwfon,
 Mewn tan ei Fron, Er maint ei Fri;
 Daeth Dwr a gwaed ir Llawr yn Llyn;
 Byth Cofio Ben, Bryn Galfari.

- 3 Pryd hynny Clowd ar Uffern dill,
Trwy allu CHRIST ein Plynwr ni;
Agoriad hen fydd Uwch y Nen;
Mi gofia am Ben Bryn Calfari.

H Y M N XLIX.

Cwestiwnau.

- 1 **D** WED a gaf fi weld disgleirdeb,
D'wyneb bra Jesu Da;
Draw yn Nhragwyddoldeb?
- 2 D'wed i mi a gai deyrnassu,
Draw i'r Bedd; byth mewn hedd,
Gyda 'm hannwyl Jesu?
- 3 D'wed a gai y gwyrddfas Balmwydd,
Coron wen, ar fy Mhen,
I'w gwisgo yn Dragywydd?
- 4 A gai fynd heibio Uffern Danllyd,
Yn dy Law heb ddim Braw;
Mewn i Dir y Bywyd?
- 5 Os cai byth i weld dy wyneb,
Disglair hardd, Fe'naid chwadd;
Draw yn Nhragwyddoldeb.
- 6 Hiraeth sy ar fy nghalon dyner,
Weld y Dydd, fynd yn rhydd,
Maes om poen am Blinder.
- 7 Gwynfyd a fae heddyw'n canu,
Mhlith y Llu, Sanctaidd fry,
Sydd wedi gorchfygu?

H Y M N L.

Gobeithio yn erbyn gobaith.

- 1 **P**A hamr yr ofna 'm Henaid cu,
Y Landio i'r Hafan hyfryd fry,
Ond oes mil Mydd heb aeth na Braw,
O frodyr yn fy Ngreflo i Draw.

- 2 Ac on i chaf fi fod ymhllith,
Y ffryns a gar fy nghalon bŷth ;
Gwiryfon pur Cywir i'r Jon,
Cariadau 'r Croeshoeliedig Oen.
- 3 Os fi Bechadur gaiff fynd fry,
Yn Jach o'm Briw, i blith y Llu,
Sy ai Gwisfoedd hardd fel Eira gwyn,
Yn canu fry ar *Sion* Fryn.
- 4 Fy Llais a glywir uwch y Llen,
Yn datfein yr holl Nefoedd wen ;
Ymhllith y Dorf bwrcafodd Gwaed,
Ag enaid rhydd yn Gweiddi rhad.
- 5 Wrth feddwl am yr hyfryd Faint,
O feddi 'm swm ymhllith y Saint ;
Mae 'm Henaid bach am godi 'n lân,
I'r Nefoedd fry mewn flam o Dân.

H Y M N LI.

Rhydd-did.

- 1 **D**Y Lwybrau di ynt hyfryd jawn ;
Dy ffyrdd y'nt lawn Hyfrydwch ;
Nag amllder yd neu Win fy Naw,
Melusach yw dy Heddwch.
- 2 Ini oedd gaeth rheist Rydddid bra',
Daeth jubil gwaredigion ;
Rhwygasom len trwy Rinwedd gwaed,
Mae 'n Dwylo an traed yn rhyddlon.
- 3 Mae 'n traed y nawr ar Wddf y Ddraig,
Trwy Had y Wraig Sy 'n Eiriol ;
Awn gan fod Jasu ar Ein-rhan,
I'r lan I'r lan yn wrol.
- 4 Ymlaen heb ffoi trwy gyflawn fydd,
Traff yddo 'r Dydd yn para ;
Pôb un ag Sydd ai Sier Sail,
Yn haeddiant yr ail Adda.

- 5 Rhoist in o Ddow dy nerthol Ras,
Y gario 'r maes hyd yma;
Ebenexer ni Gongcweroedd;
Hyd Nefoedd Aleluia.

H Y M N LII.

Gweddi am faddeuant a Nerth.

- 1 **P**ECHADUR wŷf erioed
O halogedig ryw;
Gwrthwynebwr 'syn a'i fod,
Yn Erbyn grâs fy Nuw:
Fy Meieu mawr, o maddeu 'n rhad;
Ar gyfai Gwaed fanwylŷd gwiw.
- 2 Mae Rhwystrau o fy Mlaen,
Ir Etifeddiaeth Râd.
Mae Dyfroedd mawr a Thân,
Oddiyma y Dŷ fy Nhâd:
O ARGLWYDD gwel fi 'n llef a gwan,
A dwg fi 'r lan ir Nefol Wlad.
- 3 Fe wŷf Fanwylŷd cu,
Fod llu o Elynon im;
Y rhain yn gyfrwys fy',
Yn Nerthol mawr eu Grym;
Rho imi Râs i Amario 'n hu
Trwy ganol Llu Ngelyaion llym.
- 4 Palmenta 'r Llwybr cûf,
Sy'n myn'd tua Thy fy Nhâd
Nas gallo 'r Ddraig ai Scil,
Y Syfyd dim om Traed;
O Dwg fi 'n laen tros Fryaniau pell,
Ir Ddinas gwall hwraffodd Gwaed.
- 5 Rwi 'n Gorwedd dan fy Mhwn,
Fy Nghalon fach fydd friw;
Fe 'm llethir i gan hwn,
O help Fanwylŷd gwiw:

O tur'd yn Glau, dwg fi ir lan,
Ir hyfryd Fan mae 'r Saint yn byw.

- 6 Pob Llif a Ffrwd a Ton,
Pob gwawd ag Erlid llym ;
Hwy aethant tros fy mron,
Mi adwaen eitha eu grym ;
Tros ronyn bach ddisgwyl a wna,
Mi wn daw Gwaredigaeth ym.

H Y M N LIII.

Gwrollder a Buddugoliathau Ffydd.

- 1 **F**FYDD ydŵw 'm sicr sail y Daw,
'Rhyn 'wi 'n ei ddisgwyl oddidraw,
Fy Ngadarn sicrwydd yw am Nôd,
Or peth nis gwelodd neb erioed.
- 2 Trwy Ffydd Ehedeg 'rwyf yn hu,
I Entrych Awyr denau frŷ ;
Ac yno 'n gweld gogoniant llawn
Trwy Sicrwydd anffaeledig jaw.
- 3 Trwy Ffydd pan bwi yn uchel frŷ
Ac Edrych tŷa 'r Ddaear ddu ;
Rwi yn ei gweld fel pellen gron ;
Na thâl rhoi Calon byth ar hon.
- 4 Rwi 'n gweld peth yn gyddiedig Sydd,
I lygaid Cnawd yn blain trwy Ffydd,
Fy Rheswm balch a orfu do'd,
I lechu or Diwedd dan fy Nhroed.
- 5 Trwy Ffydd fy ngobaith Cadarn yw ;
Silfaenw'd e'ar Gyfiawnder Duw ;
Er maint yw Llid a Brâd y Ddraig,
Ni Sodda'i byth tr'wi ar faith Graig.
- 6 Trwy Ffydd dwi 'n cyfri fy holl Waith,
Na Mhoen na'm Duledfwyddau chwaith ;
Ond colled ag fel Tom y Byd ;
Ar Wael yr Oen rwi 'n pwyso gŷd ;

- 7 Trwy Ffydd rhow'd imi Allu Cru,
Y daro lawr Elynton lu :
Y Orfoleddu ar angau gläs,
Ban bwi yn Mynd or Bŷd y Maes.

- 8 Trwy Ffydd rwi 'n Sefyll pan bwi lawr,
Dan Dywyllwch mewn Goleuni mawr ;
Ni allai gredur 'r af ar goll,
Pan bq fy Ngräs er golwg oll.

- 9 Trwy Ffydd 'rwi 'n CREDU Pardwn rhad,
'Rhyn Sydd yn duffu Cig a Gwaed ;
Y feddwl fod Duw 'n Cyfiawnhau,
Y rhai ag Sŷdd yn llawn o fai.

- 10 Trwy Ffydd rwi 'n Cadw Deddf fy Nuw,
Yn difa Llygredd o bob rhiw
Dymma 'r fath Rinwedd Sy 'n fy Ffydd,
Mae 'n puro nghalon nŷs a Dŷdd.

- 11 Trwy Ffydd Galara 'm Hensid trist,
Pangwelwi imi drywanu 'm CRIST :
Fy Nghalon fâch yn Ddŷfroedd dŷdd,
Molliannu Duw a wnaſ ar gŷdd.

- 12 Fy Ffydd Symŷd Fynyddoedd im,
O Bechod ag Euogrwydd Llym ;
Hi tawl i Eigon Môr yn wir,
Y Môr o waed a chariad Pŷr.

- 13 Trwy Ffydd y rwi 'n Googwerwr llym,
Er nad wyf hun yn gallu dim ;
Cans Mentro rwyf y rod-di 'n lan ;
Fy Nuw, yn Darian o fy mlaen.

- 14 Trwy Ffydd rwi 'n rhoi 'm Gelynton Glwy,
Nad ofnw 'i mo'i Bradwriaeth mwy :
O herwydd rhoi JAHOWAH Ngrym,
Eilwaith or tu cefn ym.

H Y M N LIV.

CAN. ii. 10, 11, 12.

1 **F**AREWEL Pleferau 'r Bŷd,
 Ei freulyd fri ai Fraw,
 Ni' hedwn mwy fel Adar Mân,
 Yn trigfan trigliwn draw:
 Cawn yno hyfryd hedd,
 A rhyfedd Roddion rhadd;
 O Dewch O Dewch Ni awn yn hŷ;
 Tŷa Wledd Sy 'n nhŷ ein Tad.

2 Henffych Gyfellion da,
 Fe ddarfu 'r gaia y gyd
 Y Nawr mae Llais y Durtur lon
 Lân dirion, yn y Byd
 Fe ddaeth yr hyfryd hâf:
 Yn Beraidd bras i 'n Bro,
 Gogoniant fo ir Jesu byw
 Fe carodd Duw ni do.

3 Y Nawr mae 'r Adar mân,
 Ar dân yn moli Duw;
 Y Nawr mae 'r Haul ar Nefol Hin,
 Ar rai or werin wiw:
 Fe ddaeth y *Jubil.*
 Ond brâf yw 'n Bri an Braint:
 Cawn fynd y Dre ar fyr o Dre
 Y Seinio gyda 'r Saint.

4 Ein Brodyr Sydd ol Bren,
 Yn morio y *Sion* wŷw;
 Mewn hyfryd hwyl yn mynd tua 'r wlad
 Lle mae ein tad yn byw,
 Cawn Landio oll, ir Lân,
 Ir Hafan hyfryd frŷ:
 Y blith y rhai Sy'n gwleddi 'n chad;
 Am gariad Jesu cu.

HYMN

HYMN LV.

CAN. viii. 5, 6, 7, 13, 14.

O'r Dr. WATTS.

1 **O** PWY yw hon Sy'n Lleis a gwin,
Or Anial Fy'd yn dōd ir lan;
Gan faint ei Bai blinedig yw
Yn pwyfo ar ei Hanwylyd gwin.

2 Hon yw priodferch Cae'r ein Duw,
Gwerth gwaed ei galon dyner yw
Mae 'n pledio ag Ef brat yw ei Brant;
Ai phle Sy'r an a phawb or Saint,

3 " Scrifena 'n henw 'n ddifclair jawn,
" Rhwng dy ddwyfron mewn geiriau llawn
" Er mwyn fy nghadw'n lan rhag braw
" Scrifena fe Ellwaith ar dy Law.

4 " Sêl fi ar dy fraich yn nōd dyluth,
" Fy mod yn Briod iti byth;
" Gwile fi yno 'n arwydd yddynt hwy,
" Nas Galli fy anghofo i mwy.

5 " Cryfach nag angau trêch nar Bêdd,
" Yw nerth dy Gariad a dy Hedd;
" Digofaint Dōw fêl Afon gref;
" A ffaelodd ni ddifoddi ef.

6 " Er cytuno 'r ddae'r ag Uffern ddo,
" Ar holl Ellullon ynthi Sy;
" Oeh ofer jawn eu gwaith yn wir,
" Y geisio difoddi Tânt mōt bŵr.

7 " Ond ofni rwyf ym calon fynd;
" Ryw bryd ar ffo, oddiwrth fy ffrynd;
" Am hyany gwile fy Enw yn llon,
" Fêl Seinet ddifclair ar dy fron.

8 " Nes dugoff fi ym trugwyddol Nyth;
" Lle nad oes neb yn annuan byth;

Fydw i'n gysgu i'r Gŵd

- " Gâd ym swynhau dy nefol Hêdd,
 " Am llonni mewn gwaftadol wledd.
 9 " O tyr'd Fanwylid bryffia bydd
 " Y nawr fel jwrch neu Lwdn hŷdd
 " Nag oeda ond tyred maes o law
 " Tros fynydd y Perlyfiau Draw."

H Y M N LVI.

Gwaed CHRIST Silfaen Gobaith.

- 1 **N**AWR sic Sail i Ngobaith Sŷ,
 Ng'waed Calon fy Anwylid cu;
 Bythol Gyfiawnder Jesu yw:
 Attaliodd do, Ddigosaint Dŵ.
 2 Fel grifal Fôr y gwaed Sydd im
 Fe gannodd Fennid bach yn wyn
 Ond hwn yw 'r Aberth hwn yw 'r jawh
 Ro imi Waredigaeth lawn.
 3 Gwaed CRIST faddenodd i mi 'n rhad,
 Gwaed fy hedduchodd I ar Tâd;
 Gwaed Seliodd y cyfamod Hêdd,
 Gwaed faeddodd Pechod angau ar bôdd.
 4 Ar Waed yr Oen yr wyf yn byw,
 Trwy nerth y Gwaed rwi'n caru Dŵ:
 Trwy 'r gwaed rwi'n concro Uffern Lu;
 Trwy 'r gwaed mi ddringa i'r nefoedd fry.

H Y M N LVII.

Y Gwyndy.

- 1 **O** Jesu ha y Meddig hael,
 Sy'n fryddlon Ffrynd Trofedd-wyr gwael,
 Fanwylid innau yw
 Angerddol dân dy gariad Di,
 Gorchfygu wnaeth fy Enaid i
 Mi'n gra tra swy byw

- 2 Podd galla ai gammol JESU gwiw;
Im dwyn or Dom mewn Hedd am Duw;
Rhyfeddol oedd ei Ras:
Pan bo yn rhoi'm oi Gariad rhad,
Blaen ffrwyth ei wae ei chwys, ai Waed,
Mae 'n well na'r Gwin es flas.
- 3 Dy olwg wiw, ath wridog Wêdd,
Dy Person hardd, dy nefol Hêdd,
Orchfugodd Fenaïd gwan:
Mwy nerth yn glir nag angau glâs,
Yw hyfryd Rin dy nefol Râs:
Fe 'm dwg or byd i'r larn.
- 4 Or diwedd Dêr y Windy Duw,
Trwy Rinwedd Gwaed fy JESU gwiw;
Y Dawel hyfryd Wlad;
Mae yno yw Gael Bottelau gwin,
Afalau Rai o Nefol Rin;
I'r Cleifion gael iachau.

H Y M N LVIII.

O'r Dr. WATTS.

- 1 **O** MUGAIL gwych fy JESU gwiw,
Hoff yw dy Lais hardd yw dy Liw:
Rhagori 'r wyt Fanwylid eu,
Ar ddengmil o'r Angyllion fru.
- 2 Je gwyn a gwridog hawddgar oll:
Cyfaill y rhai fu gynt ar goll:
O Melus odiaeth yw dy fin:
Ath guffan fel llyseuog Win.
- 3 Pan byddwi 'n teimlo bod dy Waed,
Yn maddau melau mawr yn Rhad;
Fy Nghalon fach Enynna 'n wir,
Yn ddifelair ffiam o Gariad pŵr.
- 4 Pan gallwaj ddwend ti yw fy Rhan:
Pan teimlwi'th Hêdd yn f' Enaid gwana.

Fryd hyn rwan dringad uwch y Bŷd,
Yn damfud ei Blefau gŷd.

5 O AGLWYDD hyfryd yw dy Hedd,
Melus ddanreithion fy'n dy Wledd;
'Rangelion frŷ Eriod ni chās,
Un prawf o waredigol Rās.

6 Pan (Jesu dā) bo'th Gariad di,
I'm Henaid llon yn dod yn lli:
Mi allwn aros yno'n rhydd,
Ryw faith ac anherfynol Ddydd.

7 Y nos a heibio cyn bo hir;
Caf Landio i Wlad goleuni pŵr,
Ca' fynd ar nawf caf' wneud fy Nyth,
Ym mreichiau 'r hwn a garaf byth.

8 Yno yn Lli' mae gwynfid llawn;
Cusfyrion cu bob moment cawn;
A gweld ein tranwyl Briod hardd,
Yn rhodie 'r Baradwysfaidd Ardd.

9 Cawn Ufed byth or afon bur,
A bwytta o Bren y Bywyd gwer:
Heb friw na Phoen cawn fod ymlith,
Seraphiaid DUW yn moli byth.

10 O anawyl AGLWYDD tyrd mewn Hedd;
Arw ain ni mewn ir nefol Wledd;
Y fwytta 'r Llo pascedig rhad,
A dawynfio frŷ yn Nhŷ ein Tad.

H Y M N LIX

Nesfedd yn agosbau.

1 Y MAE, y Dydd yn dod i'r Duwiol Rai,
Y fely, foli Duw yn Ddidrai,
Yn mlith y Rhai fydd frŷ mewn hedd:
Yr Auddfwyn Oen yn canu'n rhwydd;
Ag yn ei wydd gael gweld ei wedd.

- 2 Braf braf, yw meddwl am fath hyfryd Haf;
Ei weld ai brofi gwn y caf;
Ymlaen yr af trwy nerth fy Now;
Nes mynd y mewn i'r *Ganaan* fry,
Y fysc y Llu Sy'n hardd ei Liliw.
- 3 Pwy pwy Lawenydd sy imi y ma 'n hwy;
Rwi 'n blino ar y Byd lle rwi,
Mae Hiraeth trwy fy Enaid I;
Am gael fy nwyn y maes or cnawd,
Y gôl fy mrawd am Briod fry.
- 4 Fe se am Carodd cyn bod Daer na Ne;
Aeth dan Law 'r Lleidiaid yn fy Lle;
A thymma 'r ple sydd gyda mi,
Y Glaimio hawl i'r Nefoedd lân;
Af trwyddo mlaen i'r *Ganaan* fry.

H Y M N LX.

1 Cor. iii. 21, 22, 23.

- 1 **M**AWR Dryffor sydd yn Eiddo 'r Saint;
Mewn Ardal fra' daeth yddynt Ffaint;
Gwlad uwch y Ser gwlad Sownd ei Sail,
Mae yn tywynnu ar hon Gyfiawnder Haul.
- 2 Tifeddion y Ich trwy 'r Jezu gwisg
Or cyfan ag a graedd Duw
Mae genych Haul or Bethau Sy
O Ufarn drist i'r Nefoedd fry.
- 3 Fe'i rhywmwyd Ich' mewn ammod Dryd.
Rhwyg Duw ai Fab cys areu 'r Byd;
Hwy Seliwd i ch' a Oes y Oes.
Trwy Waed yr Jezu a'r gwaed.
- 4 Eich hyfryd Ffaint nawr rhyfodd yw,
Cyd-Erifeddion a Mab Duw;
Paul, 'Pollas, Cypas, Broyd, Byd;
Ag Angau glas roud i chwi gyda
Jehovan

- 5 JEHOVAN Ner ydyw eich Tad,
Yr Yspryd yw 'ch Santeiddydd rhad,
CRIST yw eich Brawd, ach Fyddlon Ffrynd;
Eich Priod fyth, cewch atto fynd.
- 6 Myrdd o Angylion disclair Sy,
O ddautu 'ch sfordd ir Nefoedd fry ;
Er maint Cyfrwysdra 'r Ddraig al Hil,
Chwi gedwir ar y Llwbr cûl.
- 7 Chwi gewch eich dwyn o Râs y Râs,
Nes mynd yn lân er byd y maes ;
Ar fir chwi gewch fynd' feddianu 'r Ffaint,
Tifeddiaeth, Siwr y ffyddlon Saint.

H Y M N LXI.

CAN. iij. 6. & vi. 10. & iii. 13. *Esfay* iv. 5.

- 1 **O** PWY yw hon fy'n dod yn hu,
Yn lew ir lan fel Rhwng dau Lla
Or dywyll Aiphtiaidd Wlad ;
Gan roddi Pwys ei Henaid Pŵr,
Ar Jesu gwiw 'r Messia gwir,
Ei ffrynd ai Phrynwr Rhad.
- 2 Fel colofnau Mwg ei Henaid mae,
Mewn nefol Hwyl yn Llawenhau ;
Nawr yn meddianu 'n wir ;
Ras o bob rhiw Cyffwrn rhad,
Fel peraroglan pell a ga'd,
O hyfryd *Thus a Myrrh.*
- 3 Dan *Pharaab* hên mewn Tywyllwch hir ;
Yn poeni 'n doft mewn anid Dir ;
Yn y Cathiwed draw,
Yn llef ei Hwyl yn wir bu hon,
Dan lawer ffrwd a Llif a Thon,
Mewn dychryn maur a Braw.
- 4 Or dufnder du ir lan y Daeth,
Tua 'r Wlad syn llifo o fel a llaeth,

Yr Etifeddiaeth fras :
Yn llawn o Hedd mae nawr mewn Hwyl,
Ai Nefol Gaingc yn cadw gwyl,
Am ddoed or Aipht y mas,

5 Hi deithiod yr Anialwch mawr,
Gan glydo Amalec y lawr ;
Ngyd a Brenhinoedd gwyh :
Cas Ddwr or Graig cas Fanna gwiw,
Dan Sinai fe'i cynhaliodd Duw,
Pan oedd yn fael ei Drych.

6 Duw sy'ddi'n Blaid hi gas o blaen,
Y Cwmwl Niwl ar Golofn Dân,
Eneiniad yr holl Saint :
Hi wyr y ffordd i'r Ganaan Draw ;
Ni chifeiliorna hi ar un Llaw ;
Nes cael meddianu'r Ffaint.

7 Fel Borau Wawr fe welir hon ;
Teg Fel y Lloer mae ei Hwneb llon ;
Mewn cariad gras a Hedd :
Fel Haul heb ũn brecheuyn du ;
Yn ofnadwy fel banerog Lu ;
Ond hyfryd yw ei gwedd.

N Y M N LXII.

Preg iv. 2, 3. Dat. xiv. 13. Job iii. 13, &c.

Ar Gladdedig ath.

1 **W**RTH edrych ar y cystudd mawr,
Sydd ymma iw gael bob menydd Awr
Y Gofid trist, y Poen, ar Traul,
Y Llafur, ar Llydded, fydd dan Haul,

2 Gweld Dagrau'r gorthrymedig Rai,
Yn Gryddfan dan ei dwfn Wae,
Ei Treiswyr llym nis clyw ei Llef,
Heb Gysur yddynt dan y Nef.

3 Yna mi a ganmolais do,
Y Rhai sydd wedi marw er's tro,
'Nfwy na Rhai byw sy'n teithio nawr,
Ynganol yr Anialwch mawr,

4 Yno y Cant heb Wae, na gwyn,
Ymlith y meirw rodde hŷn;
Ai tŷ o Glai mewn Daiar glyd,
Ymhell o Swm daiarol Fyd.

5 Mlith Tyrfa gymmysgedig faith,
O bob rhiw bobloedd Llwyth a jaith a
Sy mewn Distawrwydd mawr a Hedd,
O fewn Stafelloedd oer y Bedd.

6 Yno ni ddaw annwïol ddyn,
Y Ddeffro neb oi felus hun:
Yno y caiff Llyddiedig Rai,
Y orphwys byth oi poen ai gwae.

7 Y Rhai a fu mewn carchar prydd,
Sydd yno oll y nawr yn Rhydd;
Y Bach ar mawr oll or un fryd,
Yn llonydd jaww yn llechu nghyd.

8 Does yno Ryfel o un maeth;
Nag ofn bŵl un Daulid Saeth;
Ni ro un gelyn yno glwy;
Fydd Llais gorthrymwr yno mwy.

9 Gwagedd o wagedd Sydd heb ball,
O eicharwys y Byd i'r Dall;
Plant Adde 'n Llu fel Epydras aeth,
Y ymborthi ar wynn na ry dim maeth.

10 Byr jaww yw'r pleffer Sydd dan Haul
Ar ol i gael bwy boen, a Thraul;
Fel Mellten fe distannu 'n llawn,
Gwna; cyn cael gael arno 'n jaww.

H Y M N LXIII.

Yr ail Ran.

- 1 **B**ETH dâl Im roi fy ferch am Bryd,
Ar ddim a welai yn y Byd :
Da Daiar Dwr pwy gyflur yw,
Y dydd y Del Digofaint Duw,
- 2 Och pwy a roddai ei Bwys ar ddyn,
Sy'n llesg a gwan fel Corfen grin ;
Ar beth mor frau pwy roddai fryd
Plant *Adda* gwagedd ynt eu gyd.
- 3 Pan byddwi' 'n mynd or Byd y maes,
Yn Siglo Llaw ag Angau glâs ;
Pryd hyn pwy help fy Enaid gwan,
Y Ddringo or anjal Fyd ir lan,
- 4 Or dywyll Wlad pân bwi yn mynd
Fy JESU fydd fy ffyddlon Ffrynd
Pwy frawd pwy chwaer pwy gyfaill gwell
Ddaw 'm hebrwng ir Ardaloedd Pell.
- 5 Efe yw 'm Brawd, efe yw 'm Duw,
Efe yw 'm Ffrynd, am Priod gwiw ;
Efe yw 'm Yscol I am Pen ;
Y ddringo i Entrych Nefoedd wen.
- 6 Fy mrenin a fy mhrophwyd mawr,
Ey nyscu wna bob muniyd awr ;
F' Eiriolwr F' Archoffeiriad bras
Mi cara i Dragwyddoleb gwnaf.
- 7 Fy mugail yw fe'm ceidw 'n glŷd,
O fewn ei gôl trwi yn y Byd ;
Fe'm portha I ai nefol ras
Nes myn'd yn lân or byd y maes.

H Y M N LXIV

Achwyniad.

- 1 **G** YNT gwelais Lwybr rhydd
O'r Ddae'r i Entrych-Nen :
Ond 'nawr Tymhestloedd fydd
Yn rhoio uwch fy Mhen.
Cofia, o Dâd, nad wyf ond Llŵch,
Maddeu or Trwch fy Meiau'n rhâd.
- 2 Fy Mhechod, Gwae fi 'rioed,
A'm Llygredd o bob Rhyw
Sy'n peri'n llyn fy mod
Heb brofi Hedd fy Nuw.
Cofia, o Dâd, &c.
- 3 Mi dreiaïs Ddyddiau hir
Goncwero Pechod Cäs :
Mae f' Enaid bâch yn glir
Yn ffaelw Carrio'r Maes.
Cofia, o Dâd, &c.
- 4 Meddyliaïs lawer Pryd,
Na ddoi fy Mhechod mwy
Yn eitha ei Rym a'i Lîd
I roddi imi Glwy',
Cofia, o Dâd, &c.
- 5 Ar ôl Cael Concwest Dro
Ar fawr Elynion Lu,
Yn union gyrch Mi ddô
I gannol Rhyfel du,
Cofia, o Dâd, &c.
- 6 Mi addunedais, do,
I' wrthnebu' yn Nerth dy Râs,
Ac Eilwaith lawer Tro
Cosfeidiaïs Pechod cäs.
Cofia, o Dâd, &c.
- 7 O ARGLWYDD, d'wed i Mi,
Ai fel hyn byddai byw ?
Yn nydhu f' Enaid cu
Gan Lygredd o bob Rhyw ?

H Y M N LXV.

Hymn ar Canaid, v. 10. *Fy Anwylyd, &c.*

- 1 **M**AE'M Prynwr mawr yn Dduw, yn Ddyn
Ac felly 'n perthyn imi,
Tywyfog cadarn, Brenhin cry'
Yw'r JESU fu'n fy mhrynu.
- 2 Mae'n wyn a gwridog yn ddilai,
A'r ddeng mil mae'n rhagori:
Nid oedd neb deilwng ond efe
Fod yn y Ne'n teyrnafu.
- 3 Mae'n wridog, fe ddioddefodd fry.
Ar *Galfari* farwolaeth;
Fe'n prynodd trwy ei Waedd dinam
O ddygn Ddamnedigaeth.
- 4 Mae'n wyn, ni chafwyd ynddo Fai,
Un Pechod neu Amhurdeb:
Mae'n gymmwys jawn, fe bledia 'n bra'
Ym Mhebyll Tragwyddoldeb.
- 5 Pwy a gymmarir iddo ef
O fewn i'r Nêf ddisglairwen?
'Does Angel, Saint, na Seraph fry
Gyffelyb i fy Nghapten.
- 6 Pe chwilid fry ymhlith y fêr,
Y Byd, a'r Dyfnder ifod;
'Does neb y fu, na neb y fy
Gyffelyb i fy mhrïod.
- 7 Mae ynddo ddwfn Fôr didra
O Gariad a Thosturi:
Mae'n barod jawn i faddeu Bai
Ei Briod a'i ddiwedi.
- 8 Ni feddai Pffrynd, na Mam, na Thâd,
Ar cyfryw Gariad imi:
Mewn Culni, Gofyd, Poen a Gwac,
Yn wastad mae'n fy ngharu.

- 9 Fy Nghysfaill gorau yn y Byd
Yw fy Anwylyd JESU.
Ffarwel, Greaduriaid, i chwi mwy,
Fo'n unig wy'n ei garu.
- 10 Fe'blediodd trofwyf ar y Groes.
Pan oedd ei Loes ef chwerwa',
Do! fe'm addefodd i yn llyn
Ar Goppa Bryn Calfaria.
- 11 O fewn ir Byd ni bu yn bod
Neb im' erjoed mor ffyddlon:
Gwirionedd yw, nid oes oi fâth,
O'r Diwedd f' aeth a'm Calon.

H Y M N LXVI.

Ymadewiad ar cwbl.

- 1 **F**E ddarfu imi 'nawr i gyd
A darfodedig Bethau'r Byd;
'Rhy'n fydd i ddo'd yn fuan ddaw
Diddiwedd Dragwyddoldeb draw.
- 2 O Dragwyddoldeb ddedwydd Ddydd,
Yn oed ei Swn e'n hyfryd fydd;
Fy Happusrwydd mwy i bara fy'
Tra paro Duw yn y Nefoedd fry.
- 3 Mae ynwi' Ddymuniadau 'nawr,
Na leinw'r Greadigaeth fawr,
Hwy'n gyflawn ni ddigonir byth
Nês elwys i'm tragwyddol Nŷth.
- 4 Caf yfed Dŵr fel Grŷfial clir
O Lygad ffynnon Bywyd gwir,
Ca'm hadnewyddu yno'n wir
A Ffrydiau o Lawenydd pur.
- 5 Câf glywed yno y Tri yn Un,
O Galon gywir a chyttun
Yn cyhoeddi imi Heddwch llawn,
A chyflur anrhaethadwy jawn.

H Y M N LXVII.

*Gweddi am gadw ar Llwybr y Bywyd nes
doed i Happusrwydd.*

- 1 **D** U W, cadw, f' Enaid bâch o hyd
Uwchlaw y Byd a'i Ddrygau,
Gân lwyr-ddibristio ei Boen a'i wae,
Ei Drallod a'i Gystuddiau.
- 2 Fel na bwy'n gwrando ar ei Dwrf,
Ei Gynnwrf a'i Ruadau ;
Gan dcithio'r Llwybr cul bob Cam
A Meddwl am fy Nghartre'.
- 3 Heb gyfeiliorni er un Llaw,
Nes myn'd tu draw'r Jorðdonen
At Seintiau flinodd ar y Byd,
Sŷ 'nawr eu gyd yn llawen.
- 4 Yn gorphwys yn y Ganaan bur,
Pretwylfa'r gwir Dduwoliôn,
Tir yr Addewid hyfryd draw,
Gwlad lle nas daw Gelynion,
- 5 Gorphwysfa dawel, deg, ddifftwr,
Sydd yno ir Gwr lluddiedig ;
Afonydd gloiw, pur, didraï
I ddiodi rhai Sychedig.
- 6 Ac yno mae fy Mrenin mawr.
Yn daer ynawr yn eiriol,
Gan bledio ei Angau Ddydd a Nôs
Yn ffyddlon dros ei Bobl.

H Y M N LXVIII.

Gwynfyd y pur o Galen.

- 1 **G** WYNFYD y rhai dileaist eu Bai,
Eu Pechod a'u Hanwiredd,
Gan roi iddynt Nerth, er Cnawd a Byd,
I bara hyd y Diwedd.

- 2 Y rhai sy'n cadw'th Hêdd o hyd
Er gwaetha'r Byd a'i Ddrygau,
Gan wilo beunydd yn ddigoll
Ar gadw'th holl Gyfreithiau.
- 3 A'u Cydwybod fel Lliain main,
Heb arn! Stain na Br. chau,
Heb gyfeiliorni mlaen neu 'nol,
Ond dilyn ôl dy Gamrau.
- 4 Pwy Ddrwg wna'r Gelyn i'r rhai hyn,
Sy'n rhodio yn dy Ddeddfau?
Cyfeillach dawel, bur a'u Duw
Gânt ym mhôb rhyw Gyflyrau.
- 5 Fel Pwyfi Myrr eu Hanwylid tlôs
Sydd liw Nôs rhwng eu Bronnau,
Nid yw eu Priod hwy'n cyffroi,
Na byth yn ffoi ou Breichiau.
- 6 Hwynthwy sy'n eistedd tan ei wydd,
A'i Ffrwythau fydd yn felus,
Ag ynddo ef yn llawenhau,
A'u Henaid mae'n ddiddanus.
- 7 Ar Dryffor fry yn wastad mae
Eu Calon a'u Dymuniad,
O fewn i'r Gwindŷ brâf eu Ffar
'Nymborthu ar ei Gariad.

H Y M N LXIX.

- 1 **E** Scynodd ein J. su i Fynwes ein Nêr, [ser
Gwnaeth i Ni Le disgla'r ymhell uwch y
Dewch, dringwn o'er Ddajar i'r nesoedd yn hŷ,
Gael coron, dragwyddol, wych, freiniol fydd fry.
- 2 Cawn Driagl peraid, cawn Olew, cawn Wîn,
Cawn ddail Fren y Bywyd sy'n hyfryd eu Rhîn,
'Roi wrth ein Doluriau'n Clystuddiau, a'n Cur,
Nes gwneuthur rhai âfjach yn holl jach yn wir.
- 3 Cawn wared o'n Hadfyd, a'n Gofid i gyd,
Pob Terfysc, a Dwndwr, a chynwrf y Byd,

Ddaw Blinder, na thrallod, na pechod, na phoen,
Na Gelyn, na Gormes i Fynwes yr Oen.

4 'Rym yma mewn Lludded, gan dwymed y dydd,
Ond syched a blino byth yno ni bydd;
Cawn yfed o'r Afon yn gysson eu gyd,
Sy'n tarddu dan Orfedd y Bywyd cyn Byd.

5 Pryd hynny 'n Gorthrymder a'n Trymder awn
trwy,
Ni chyfyd un Gelyn i'n herbyn byth mwy;
Fe gloir ein Gelynion yn gysson eu gyd
Mewn Pydew diwaelod oedd barod cyn Byd.

6 Heb gaethder, na phrinder, nag eisiau 'n y byd,
Cawn Dryffor pur, parod, diddarfod o hyd;
Cawn Fanna cuddiedig draw ddiddig heb drai,
A 'falau o'r pren bywiol, rhinweddol bob rhai.

7 Cawn Delyn i chanu, cawn Balmwydd eu gyd,
Coronau Perls disglaire, nid Sorod y Byd;
Cawn wel'd ein hanwylyd yn hyfryd mewn hedd
A'n Gynau hardd gwynion yn ddisglair ein
Gwedd.

8 'Mhlith Saint a Phrophwydi, a'r Merthyron eu
Seraphiaid, Cerubiaid, Angylion ynghyd [gyd:
Sy'n d'weid Haleleuja, Hosanna mor hŷ,
A'u dyblu drachefn. Gwynfyd a fai fry!

H Y M N LXX.

Y Christion yn morio tuag Adre.

1 **Y**Mdeithydd wi'n y Byd,
Fel rhai o'm Tadau gynt,
Sy'n morio lawer Pryd
Yn erbyn llanw Gwynt:
Mae Ngolwg wiw tua'r hyfryd Wlad
Lle mae fy Nhâd a'm Ffrinds yn byw.

2 Hên *Abraham* aeth o'r blaen,
A'r holl Brif-Seintiau gwych

Tu ag *Salem* Ddinas lân:

Ei gweled o'nt trwy Ddrych:

Mae rhain eu gyd 'nawr gyd' au Duw

Mewn Hêdd yn byw. O gwyn eu Byd!

- 3 Trwy ddyras Fôr y Byd
Rwi Finnau 'n teithio 'n dynn,
Tu ag at fy Nghartre clyd
Sydd fry ar *Sion* Fryn:
O hyfryd Le! pwy Awr, pwy Bryd
Caiff f' Enaid dryd fyn'd yno i Dre?
- 4 Mae'r Tonnau lawer Gwaith,
A'r Stormydd maith eu Stôr
Yn curo f' Enaid llaith;
Nes byddo dan y Dŵr;
Ond Jêsu ddaw, ac yn y Man
Fe'm côd ir Lan a'i gadarn Law.
- 5 Pan byddo hi yn Awyr glîr,
'Rwi 'n gwel'd trwy Ddrych difrêg
Rai Manne o *Salem* Dîr,
A'm Hetifeddiaeth dêg;
A'r Olwg hon trwy Gwrs fy Nhaith
Ddoed f' Enaid llaith i fyn'd yn llon.
- 6 Er bod y Ffordd yn faith,
A Rhwystrau euto 'mlaen,
Câf orphen ar fy Nhaith,
A landio i *Salem* lân;
Marwolaeth ddaw, câf fyn'd heb Ble
Yn jach i Dre yr Ochor draw.
- 7 Ag yno gwyn fy Mÿd
Tu draw i'r Byd a'r Bedd,
Câf yno fyw o hyd
Mewn Hawddfyd ag mewn Hedd,
Yn canu 'n bur i'r Jêsu mwyn,
Am iddo 'm dwyn i *Salem* Dîr.

H Y M N LXXI.

- 1 **A** I Jêsu mawr, ffrind dynol Rhyw,
Wi'n weled fry, a'i Gnawd yn friw,

A'i Waed yn lliwio 'r Lle,
Fel gwr dibris yn rhwym ar Bren,
A'r Gwaed yn Dorthau ar ei Ben?
Je, f' Enaid dyma fe.

2 Ai'm hanwyl Briod welai draw
A Hoelion llymion trwy bob Llaw,
A'u pwyo 'n drwm i Dre,
A Bar o Ddur trwy ei dirion Draed,
Ag ynteu'n marw yn ei Waed?
Je, f' Enaid, &c.

3 Ai fe fu'n madden idd' ei Gàs,
A'i Waed fel Llif oi Glwyfau 'maes,
Nes agor Drws y Ne',
Rhoi ei Ben tua Llawr gan Boenau llym,
Yn wirion dëg heb angan dim?
Je, f' Enaid, &c.

H Y M N LXXII.

1 **U**N yn fyd wyf, heb sedro dim,
Tlawd, gwan, a llefg, llaith, a dirym,
Yn llawn o ddygn Dywyllwch du,
Ag anwybodus jaww o'r Bru.

2 Y gras ar hedd ar purdeb oll
Row'd imi yn *Eden* aeth ar goll,
Ni ffeindia i Bellder, tra fwi byw,
Fy hên 'Madawiad gynt a Duw.

3 Ym Mh'radwys llythra'n innau'n llyn,
'Rwi'n profi'r Effaich hyd yn hyn,
O'r Nefoedd llythiwyd Fi i'r Llawr,
'Mherffeithrwydd collais mewn un Awr.

4 'Rcre'duriaid mân nid aeth mor bell,
Eu Braint cadwafant lawer gwell,
Gyd yn ei lle 'n rhoi ei Haelwyrdd glod,
O ddechrau 'a Byd heb bechu erioed.

5 P'am cyfyd hunan yawi'n hwy?
P'odd meidda Balchder i Mi rowy?

P'am tybia I môd yn rhyw Beth gwych?
Myfi'r Pechadur Sacla ei Ddrych!

- 6 Rhyfeddu 'rwyf, rhyfeddaf byth
Na buafwn 'nawr mewn 'ffernol Nyth:
Rhyfeddaf fwy os f' Enaid ddaw
Trwy'r dryspi mewn i'r Nefoedd draw.
- 7 Rhyfeddu wnâf i'm ddyfod byth
Trwy Dēmtafynau Rif y Gwlith,
A gweled Myrdd mewn Pydew du
Gynt dybiais fod yn well na Fi.
- 8 Rhyfeddai'r Arfaeth Sownd ddigrŷn,
Tragwyddol Gyngor Tri yn Un
A'm cadwood ar y Llwybr cul
Yn ganol Gwrthgiliadau fil.

H Y M N LXXIII.

Chwant ymadel.

- 1 **P**FRERIN wyf sydd ar fy Nhaith
Yn myn'd tua Thragwyddoldeb maith,
Am hyn 'rwi'n edrych ar y Byd
Fel Peth dieithr im' o hyd.
- 2 'Rwi'n teimlo Serch fy Eneid gwan
'Nawr wedi myn'd o hono i'r Lan,
Fe ddarfu i Mi flino'n lân,
Ar y Cre'duriaid fawr a mân.
- 3 Y Man dymmunwn I gael byw
Yw'r drydydd Nêf, Prefwylfa'm Duw,
Lle mae y Seintiau gyd heb Boen
Mewn Hwyl yn cadw Gwyl i'r Oen.
- 4 Nid Eifiau'r Byd, a'i Dryffor maith,
Nag qfn ei wae ai Ofid 'chwaith,
Ond am gael gwel'd f' Anwyl yd cu
'Rwi'n bresu am fyn'd i'r Nefoedd fry.
- 5 Diafol a Phechod hefyd sydd
Yn curô arnai Nôs a Dydd.

A gweled 'rwyf y dawl Hêdd
 Sy'r Saint yr Ochor draw i'r Bedd.

- 6 Fy Ffrynds anwyla yno fy',
 Merthyron a Phrophwydi Lu
 Yn seinio'r Nêf yn gydgan jawn,
 Am ddoed yw Gwardigaeth lawn.

H Y M N LXXIV.

CRIST *yn bob Peth.*

- 1 **D**Y Glwyfau yw fy Rhan,
 Fy nihirion JESU da
 Y rhain yw Nerth fy Enaid gwan,
 Y rhain a'm llwyr-iacha.
 Er saled yw fy Nrych,
 Er tlotted wyf ynawr,
 Fy llenwi câf a Llawnder Duw,
 A'm gweled fel y Wawr.

- 2 Mi brofais DDuw yn dda,
 Fy nhirion rastlon Dâd,
 Yn maddeu im' fy Mejau mawr
 Yn rhwydd o'i Gariad rhad,
 Fe'm seliodd I mewn Hêdd,
 Ond rhyfedd yw ei Râs;
 Fe'm bwydodd I a'r Manna pur
 Mewn Gwledd o hyfryd Flâs.

- 3 Mi wn, i GHRIST Mi wn
 Fy ngharu cyn bod Byd,
 Parhau fy ngharu gwn y gwna,
 Yn ddidral yr un o hyd.
 Fe yw'm Tywyssog hardd,
 Efe yw'r Meddyg mawr,
 Efe yw'm Harch offeiriad gwyh
 Sydd trofwi'n pledio 'nawr.

- 4 Fy Mrawd yw'r JESU da,
 Fy Mherl o uchel Bris,
 Fy Nghyfaill yw a'm Cariad mwyn.

Fy Mhren y Bywyd mawr,
 Fy Nrhws i fyn'd at Ddŵw,
 Fy Ffordd i fyned tua'r Wlad
 Lle mae fy Nhâd yn fyw.

5 Fy Rhosyn Saron wych
 Yw'r hyfryd Jesu mwyn;
 Fy Mugail yw; a Mi fydd un
 O'i dirion anwyl ŵyn.
 Fy Mhrynwr yw heb lai,
 Fy Nharian grêf, a'm 'Fforddwr-da,
 Fy Siccr Ran a'm 'Sêl.

6 Omega, Alpha mawr,
 A'm Hawl yw'r anwyl GRIST,
 Efe yw'm Hamddiffynfa lon,
 Efe yw'm ffyddlon Dyst,
 Fy Mhen, fy Nghorn, a'm Tŵr,
 Fy auraid Allor lân,
 Fy Aberth drud, a'm Prophwyd mawr,
 Fe'm tywys yn y blaen.

7 Fe'm portha I a'i Râs,
 Nes myn'd i Ben fy Nhaith;
 Fe ladd fy holl Elynion câs,
 Câf Gongero Uffern faith:
 Fy Arch a'm Ysgol yw
 I'm codi tua'r Nen,
 Câf ddringo 'mlaen o Nerth i Nerth,
 Nes doed i Sion wen.

H Y M N LXXV.

CRIST y Gwrthrych gorau i goru.

1 **N**ID oes un Gwrthdrych yn y Byd
 Sydd deilwng o fy Sereb a'm Brŷd:
 Mac Tynfa f' Hwad caenaid cu
 At Dryffor Tragwyddoleb fry.

2 Pe cawn y Byd i gyd yn grwa,
 A byw Flynyddau fil yn hwa,

Ni fyddai hyn ond Gofid blin,
Heb gaffael Pfafar Dew ei hun.

- 3 Wrth fyned trwy Borth Angau du,
Dan ymladd a Gelynion Lu,
Ni thiccia Cyfoeth, Bri, na Gwaed,
Na Brawd, na Phriod, Mam, na Thâd.
- 4 Wel Jesu garai yn ddilai,
Efe a'm gwared i o'm Gwae,
Fy Mhriod hynod yw o hyd,
A'm Cyfaill gorau yn y Byd.
- 5 Duw yw efe i'm dwyn ymlaen
Trwy Ddyfroedd mawr a Fflammiau Tân,
O'r Nefoedd fry rhoiff i Mi Nerth
I ddringo Creigydd mawrion Serth.
- 6 Dymma f' Arweinydd i a'm Duw,
Dymma'r un gara i trwi byw,
Ni flina i garu tra'nwi Chwyth,
Er caru i Dragwyddoldeb fyth.
- 7 Pan Syrthio'r Sêr fel Ffigis ir,
Pan berwo'r Môr, pan losco'r Tîr,
Pan droer yr Haul a'r Lloer yn ddu,
Pryd hyn Mi gara Mhrynwyr cu.
- 8 Doed fel y dêl, Mi cara o hyd,
Dan pob rhyw Drallod yn y Byd,
Yn Nydd y Farn, yn Angau chwyth,
Mi cara yn y Nefoedd byth.
- 9 Fe rwyma fy Ngelynion Syth,
F'au tawl ir Pydew dwfn byth:
Fe'm dwg i'n ddiddig yn ei Law
O Orfedd Barn i'r Nefoedd draw.
- 10 Er Temptasiwnau filoedd myrdd,
Câf Delyn Aur a Phalmwydd gwyrdd,
A gwisgo'n gyffon Goron gun,
Rhoiff ar fy Mhen a'i Law ei hun.

H Y M N LXXVI.

Yr Ail Run.

- 1 **E** FE yw'r Seren Siriol Sy'
Yn Iedo'r Saint tua *Beth'lem* fry;
Y foreu wawr fy'n tywynnu'n rhâd
Ar holl Drigolion *Canaan* Wlad.
- 2 Haul y Cyfiawnder a ddyd Grâs,
I dyfu megis Llyfian'r Maes;
Y Cwmmwl Niwl a'r Golofn Dân
I'm dwyn trwy'r anial Dir ymlaen.
- 3 Fy Ffeiriad, a fy Ngeidwad cu,
F' Eiriolwr yn y Nefoedd fry,
Fy Mhrophwyd, Brenin, a fy Mrawd,
Je Ffrind a Phriod F' Enaid tiawd.
- 4 Fe yw'r Saph-bres, a'r Manna mwyn,
A'r Bugail da i 'mgleddu'r wyn,
A Ffynnon lawr y Dyfroedd byw
I olchu'r etholedig ryw.
- 5 Fe yw'r Tywyllog serchog fy'
Yn conc'ro fy Nghelynyion Lu;
Fy Nghobaith, Nerth, f' Hêdd, a'm Parhâd
F' Arweinydd tua'r nefol Wlad.
- 6 Fy Meichian a fy Nghapten cry
Goncwerodd ar Ben *Calfari*;
Fy Ysgol nerthol uwch y Nen,
Ac cilwaith Ddws y Nefoedd wen.
- 7 Trwy ei Nerth nid âf i fyth ar goll,
Mae'n bob Peth i Mi, oll yn oll?
Ag ynddo fe 'wi'n gyflawn jawn,
Yn berffaith ym mhob Gŵs a Dawn.

H Y M N LXXVII.

2 *Sam. vii. 14. Mi a fyddaf iddo ef yn Dād, &c.*

1 **P**AROD yw'n Daw i saddeu Bai
Sy'n ei rai anwlla.

Fel ffyddlon Ffrind, neu dirion Dād,
Yn waistad fe a'i cara.

- 2 Canfod y mac ef ym mhôb Man
Ein Bai a'n Anoethineb;
Ei Feibion ym, ei Râs barha
I eitha Tragwyddoldeb.
- 3 Fe'n c'rydda am ein Beiau ar go'dd,
Cawn yfed Dyfroedd Mara,
Cystuddiau o newydd ddaw bob Cam,
Yn cwrddid am y cynta.
- 4 Ond sicr yw y peri byth
Ei ddilyth Addewidion;
Nid Nêf ag Uffern newid Barn
Creawdwr cadarn cyfion.
- 5 Nid yw ei Gerydd e'n parhau
I Ddyddiau Tragwyddoldeb
Gyd' ai Ffionodiau gwn y ca'
Drugaredd a Thiriondeb.

H Y M N LXXVIII.

Fydd yn edrych ar Ddiodeffaint y Messiah.

- 1 **E**R cael fy maeddu yma dro
Wrth dreiddio i'm asfol 'Artre
Mi wela fry Orphwysfa fra'
Heb Drallod na Chystuddiau.
- 2 Mi wela fry yr addswyn Oen
Fu'n diodde Poca yn wirion;
Mi wela ôl y Goren ddain,
A'r Pigau main ochryllon.
- 3 Mi wela ôl yr Hoelion Dur
Fu'n diodde'n hîr eu pwyo,
Mi glywa Swn, dybygwn I,
'Rmwrthwyllon se'n eu curo.
- 4 Mi gwela myn'd i'r Lan o'r Bedd
A'i Fawredd yn rhagorol,

Yr Awrhon mae e'n coffa ei Lloes,
Gan bledio tros ei Bobl.

5 Ynawr mae'n ogoneddus iawn,
Yn gyflawn o Ddisgleirdeb;
Fy Ngyfaill yw, Mi wn yn dda,
Cyn hir yn Nhragwyddoldeb.

6 Os wyf Fi'n collu Llewyrch llon
Ei Wyneb tirion weithiau,
Pan elwi i'm tragwyddol Nyth,
Ni welai byth of Eisiau.

7 Fy Swydd o ddatu'r Orfeddfainge
Fydd canu Cuinge *Hosanna*,
Rhyfeddu byth neullduol Râs,
I'm dwyn i'r Ddinas Noddfa.

8 Cerubiaid, a Seraphiaid pur,
Angylion gwir Oleuni
Y fydd o ddaur'r Orfedd lon
Yn fwyn Gyfeillion i Mi.

9 Câf wel'd yr holl Fferthyron da,
'R'posolion a'r Prophwydi
Yn canu Clod o beredd Râs
O fewn i Deyrnas Iesu.

10 Yno y bydd Ffruentiaid giwael,
Sŷ 'nawr yn cael eu blino,
Wedi diange uwchben y Nen,
Yn llawen gyda'i *Shilo*.

11 Câf wel'd y rhai fu'n teithio gynt,
Dieithraid oeddynt ymas
Mewn Tyllau ag Ogleddydd y Mact,
O fewn i'r Ddinas Noddfa.

12 O'r Deheu, ag o'r Dwyrain draw,
A'r Gogledd daw rhai fyddlon;
Ag hefyd o'r Gorllewin Dir,
Pob un o'r gwir Ddewolion.

HYMN

H Y M N LXXIX.

Dioddefaint CHRIST.

- 1 **'R** WI 'nawr wrth gosio anfeidrol Gŵr
Dioddefaint yn *Messiah* gwîr,
Fel Un yn teimlo Rhan oi Loes,
A'i Boenau drud oi Grud i'w Groes.
- 2 'Rwi'n cofio am ei Yndrech mawr,
Pan oedd ei Chwys yn lloſo'r Llawr,
A'r Nofwaith oer yn Ddafnau Gwaed
Wrth yfed Cwppan Dig ei Dâd.
- 3 Mi gosia'r ffyrnig Dorf a'i Ffyn
I ddala'm Llywydd mawr yn llyn,
Gan waeddu 'maes ag uchel Lef,
"Groeshoelia, o Croeshoelia ef."
- 4 'Rwi'n cofio ei ddiofoc yn eu Gwydd,
Ag Ynteu'n tawi ei Sôn yn rhwydd;
Rhaf'n poeri ag yn plygu Glin,
Toft câs fy Jseu mawr ei drin!
- 5 'Rwi'n cofio'r Goren-ddreim a'i Chur,
Y Fantell gôch, a'r Liccer ſôr,
Y Gorfen wael, a'r Gwawd, a'r Cri
Wrth garrio ei Groes i *Galfari*.
- 6 'Rwi'n cofio'r Hedlon deuries Dŵn,
A'u pwyſys Nwylu'r Brenin pŵr,
A hoelio ei Draed ysgous ar Bren,
Ag Ynteu heb 'nganyd Gair oi Ben.
- 7 'Rwi'n cofio yno i'r Oes difrad
Weddio dreflynt, "maddau, o Dâd!"
Ac iddo yno ngwyddo ei Ben,
A d'weid, "Gorphenawyd." aly Ffrân.
- 8 'Rwi'n cofio gyrru'r Waywſon
Gan Filwr ffyrnig dan ei Fron,
Nês ffrydio ei Galon Ddŵr a Gwaed,
Wrth brynn i Mi Bardwa rhâd.

9 'Rwi'n cofio mae o'r chweched Awr
I'r nawfed bu Tywyllch mawr,
Pryd hynny cododd CHRIST ei Gri,
" Eloi, Lama, Sabachthani !"

10 'Rwi'n cofio i Len y Deml fawr
I rwygo'n ddau o fry hyd lawr,
A'r Main, a'r Beddau i agor'n glau,
Pan ca's Cyfiawnder ei foddhau.

11 'Rwi'n cofio claddu ei Gorph yn friw,
'Nôl talu Dyled dynol Ryw;
'Nôl Tridiau fe dderchafai ei Ben:
Boed iddo 'r Moliant byth, *Amen.*

H Y M N LXXX.

'r Cwbl yn Rhad.

1 **O** ARGLWYDD, 'rhwn fy'n maddeu Bai
Yr rhad i'r Edifeiriol rai,
Fy unig Hawl i'r Nefoedd fy
Trwy'th Angau ar Ben *Calvari.*

2 Pe rhown fy Nâ i'r Tlodi'n lân,
A'm Corph i loscu yn y Tân,
A choncro'm Pechod mawr ei Rhi,
Pwy Ennill fyddai hyn i Ti?

3 Pe traethwn dy Bfengyl lân,
Ag achub myrdd rhag myn'd i'r Tân;
Beth yw hyn i'r, O ARGLWYDD cun,
Un gronyn ond dy Râs dy hun?

4 Rhyfeddu 'rwyf i'r Coelbren ddo'ed,
A'r Nefoedd wen i'm Rhan erioed;
Os yno'r âf, Mi gara'r Gwaith
O ganu i Dragwyddoldeb maith.

5 O ARGLWYDD, d'wed beth wê's i well
Na rhai fy'n aros etto 'mhell;
A ydyw'm Bejau'n llai na hwy?
Ya hyttrach amlach fyt a mwy.

- 6 Yn rhâd y ce's, yn rhâd mae'n bod
 Bob Peth a rhoddwyd i Mi 'rïoed ?
 Mae'r cwbl oll yn rhâd i Mi
 O'r Ddajar hyn i'r Nefoedd fry.

H Y M N LXXXI.

Pererindod.

- 1 **P**ERERIN wyf, fy Nuw,
 Sy'n myn'd trwy Nerth dy Râs
 I Salem bur i fyw,
 O Ddinas Distryw 'maes ;
 On' buasai iti i ddal ir lan
 Fy Enaid gwan fuasai lawr.
- 2 Mi deithiais anial Dŵr,
 Ce's gwrdd a Ffoesydd maith,
 Mieri, a Drain fel Mŵr
 Yn aml ar fy Nhaith ;
 On buasai, &c.
- 3 Gofidiau o bob Mâth
 Fu'n pwyfo ar fy Mron,
 Yn f' erbyn curo wnaeth
 Pob Llif, a Ffrwd, a Thon ;
 On buasai, &c.
- 4 O'm Pen i'm Traed rwi'n ffrw
 Fy Nglwyfau'n gwaedu fy,
 Gelynyon o bob Rhyw
 Fu'n curo arnai'n Llu ;
 On buasai, &c.
- 5 Bu'r Ddraig yn pledio 'n ffracth
 Mae Uffern oedd fy Nŷth,
 Do na chawn i na'm bâth
 Feddiannu'r Goron byth ;
 On buasai, &c.
- 6 Bu Bechod o bob Rhyw
 Yn ceisio'm cael i lawr ;
 Fe'm daliodd f' anwy! Dpuw
 Dan Demptafau mawr ;
 On buasai, &c.

- 2 On' buafai'r Arfaeth rhad,
 Gehenna fuafai 'm Nŷth,
 A'm Henaïd bâch dan Draed
 Y Ddraig yn Poeni byth ;
 On buafai, &c.

H Y M N LXXXII.

Meddyliau yngylch Ein cyfeillion aeth ir nef.

- 1 **O** ARGLWYDD, dena'm Serch, a'm Bryd
 Ar y Gwrthrychïau f' uwch y Byd
 Tryfforau hyfryd can-mil gwell,
 Cuddiedig draw a'r Frynnïau pell.
- 2 Draw mae ein JESU mawr a'n Duw,
 A Brodyr syrddiwn i ni'n byw ;
 Oes, mae yno Rai'n elodforu o hyd
 Fu'n teithio gyda ni'n y Byd.
- 3 Dringasant hwy i Ben eu Taith,
 Gorphen'sant ar eu Llasur-waith :
 O gwynfyd a fai yno byth,
 Yn moli'n beraidd yn eu plith !
- 4 Wel, cyn bo hir Ni ddown ynghyd
 O eitha pedwar Cwr y Byd,
 O'r gogledd, De', a'r Dwyrain bell
 I gael mwynhau Cymdeithias gwell.
- 5 Yno y derfydd Pœn a Gwaeth,
 A holl Gystuddïau'r duwiol Rai ;
 Caiff yr holl etholedig Ryw
 Wyneb yn Wyneb weled Duw.

H Y M N LXXXIII.

2 Cor. iv. 17. *Canys ein byrr yscafn Gystudd.*

- 1 **O** S yw'n Gofidiau yn y Byd
 I bara hyd y Diwedd,
 O fewn y Nêf se ddertydd hyn,
 Troi'r Tristwch yn Unfodedd.

2 Pwy fwya gawn o Wres y Dydd,
Mwy yno fydd ein Moliant;
Cawn yn Lle'n Cystudd byth, a'n Cwys
Dragwyddol Bwys Gogoniant.

3 Fe orfu'n deithio, nid o'n Bodd,
Trwy filoed o Flinderau;
Ganwaith bu'n Tyb, na ddoi'n uwch Nen,
Byth byth i Ben ein Siwrneu.

4 Ni' orphwyswn mwy, nêr dringo'n llawr;
I'r Man y cawn breswyllo,
I'r Lan, i Ben y tawel Fryn
Mae miloedd yn disgleirio.

5 Aneurif Dorf, a chysson Gôr,
Angylion o'r disgleiria,
Seraphiaid pur, a Saint ynghyd
Syn canu eu gyd Hosanna.

6 F' enald blinedig yn eu plith
Yn dawel byth gaiff orphwys,
'Nôl teithio'n Ngwres yr Haul a'r Dydd,
Y Nefoedd fydd yn felus.

7 Pryd hyn pendiada Duw o'r bron
Holl chwerwon Ddyfroedd Mara;
Pryd hyn y try pob chwerw Nant
Yn Win i Blant JEHOVAH.

H Y M N LXXXIV

Gweddi am amryw Bethau.

1 **A** RGLWYDD, gweli'r Ddraig yn gyfrwys,
Rhag pob Ton ar dy Fren
Gad i'm Henaid orphwys.

2 Fry, fry'n wastad uwch Creduriaid,
Cawch a'r Sêr, o fy Nen,
Cadw f' anwyd Baid.

- 3 Gwna fi farw, farw'n ddiaf,
Farw i'r Bŷd nawr ynghyd
A'i holl wael Bleddfa.
- 4 Sang a'r Shiol y Ddraig wenwynig,
Heibio ar fŷd mewn ath Llan
Minneu âf yn ddiddig.
- 5 Jesu, helpa f enaid ddringo
'Nawr i'r Lan tua'r Man
Y cae byth preswyllo.
- 6 C'rydded Duw di, Satan danbaidd,
Sydd o hyd mewn llawn Fryd
I ddinistrio'm Henaidd.
- 7 Pechod, paid, tra fwi'n concwero,
'R'ffernol Gryw o bob Rhyw
Sydd am fy ninistrio.
- 8 Rhowch im' Lonydd, o Ellfyllon,
Ni chewch byth, tra ynoch Chwyth,
Fedda'm Henaidd gwirion.

H Y M N LXXXV.

Psalm xlv. 10, 11. Gwrande, &c.

- 1 **C**LYW hyn, o Ferch, a hesyd gwél,
Ag a Chluff isel gwrando,
Mae'n rhaid it' ollwng pawb o'th Wlad,
A Thy dy Dad yn angof.
- 2 Rŷs am di gael tros Forodedd pell
Er Wlad fydd well i drigo,
Lle mae dy Brynwr gwadog, gwyn
Anwylaf yn breswyllo.
- 3 Gad yna'r Bŷd ynghyd a'i Dda,
Ei Wagedd, a'i Deganau,
Pechod, a Phleffer o bob Muth,
D'Bylynod, a'th Gariadau.

- 4 Rho'th Serch, i'th Gariad, rho fe'n-shwydd
A'r ARGLWYDD yr Arglwyddi,
Y Tywyssog brasa o bob rai,
Ar ddeng mil mae'n rhagori.
- 5 Yna bydd gan y Brenin wych
Gael edrych ar dy Burdeb,
Fe'th gâr o Ddyfnder Calon, gwna
Hyd eitha Tragwyddoldeb.
- 6 Yna fe'th wêl yn hawddgar jaw'n,
Yn hardd, yn llawn Hyfrydwch;
Cai ganddo beunydd yn ddimâg
O'i Gariad ac o'i Heddwach.
- 7 Ymostwng Dithau i'th ARGLWYDD da,
Ag ufuddha yn ffyddlon,
Cân iddo byth Ganiadau mwyn,
Am iddo ddwyn dy Galon.

H. Y. M. N. LXXXVI.

*Galarnad iii. 24. Yr ARGLWYDD yw fy Rhan
medd fy Enaid.*

- 1 **Y**MAE yr ARGLWYDD i Mi'n Rhan,
'Mhob lle, a Man p'odd benna',
Ag er gwaetha y Gelyn llym,
Ynddo Mi ymddirieda.
- 2 Ce's Garreg wen, Tyfolaeth rad,
Gwir Pwrcas Gwaed fy Nhaptan,
Ag Enw newydd nas gall Dŷn,
Ond Mi fy hun ei ddarllen.
- 3 Ym mhôb rhyw Storom para mae
Ei Ddewid a'i Ffyddlondeb;
'R Gair ddaeth o'i Enau cadw wna
Hyd eitha Tragwyddoldeb.
- 4 P'am ofnaf Gelyn Aegon newydd
M'antoriaf trwy Farnallach;
Dywedodd nas cais i'w gwa pobol
Fyn'd byth i Ddânnedigath.

- 5th Cynnwysodd at fy Enaid 'claf
Ei Angau a'r Farwolaeth;
Drachefn, a drachefn mae'n
E'n cadarnhau Nhytiolaeth.
- 6 Dim ond ei Hedd a wnaiff yn jach
Fy Enaid bâch lluddiedig;
Pa fwya gaffwi' o hono, rwi'
O hyd yn fwy fychedig.

H Y M N LXXXVII.

Pŷalm lxxxiv. 1, 2. Mor hawddgar yw dy Babell.

- 1 **D**Y Babell di mor hyfryd yw,
O ARGLWYDD Dduw y Lluoedd,
Mynych chwenychais weled hon,
Rhag mor dra thirion ydoedd.
- 2 Y Man b'ost di, bid Bryn, neu Fro,
Sydd gyflawn o Ddiddanwch,
Yn dy Gynteddau 'n wastad mae,
Os, Fôr ddirai o Heddwch.
- 3 Sawl drig i'th Dô gaiff yn ddira
Dy Gariad a dy Pfafar,
Cânt hwy ymborthu ar fath Pfafar
Sy'n Nefoedd ar y Ddjar.
- 4 Dy Wleddoed di byth a barha
I'r newynog a'r fychedig;
A chyda Thi gorphwys a wna
'R dyffgiol a'r lluddiedig.
- 5 Fy Enaid fyna'm fyn'd ar frye
Pth Gwilegr Llys hylwydd;
Mae'm Calon jach a'm Cnawd bob Cam
Yn gwaeddi am yr Arglwydd.
- 6 Am ddoed i'th wydd 'rwi Nôs a Dydd,
Fel Hyd ddoeddig gwion,
A red dan frest ddoeddig gwion,
I'r ddoeddig gwion a'r ddoeddig gwion.

- 7 O dwg fy Enaid lleſg 'ir Lan,
I'r Man 'rwyf Ti'n preſwyllo;
Wrth deithio'r 'Nialwch mawr yn hir
'Rwi gwedi gwîr ddiffygio.

H Y M N LXXXVIII.

Gwers 6. *Y Rhai yn myned trwy Ddyffryn
Baca, &c.*

- 1 **P**E bai yn gorfod ar y rhai'n
'Rhyd Glyn Wyloſain dramwy,
Goſodir Fynnon iddynt hwy,
A'r Glaw a'u lleinw ſwyfwy.
- 2 Mewn dyrus Dîr ag anial Daith,
Ynghanol maith Anialwch
Cânt Fanna'r Nêſ, cânt Ddyfroedd pur,
Sef Ffrydiau o wir Ddiddanwch.
- 3 Pan bo'r anuwiol Fyð oi bron
Mewn dyfnion Gyfyngderau,
Fe weryd Duw Hwytwythau, gwnn,
Ou Trallod, a'u Cystuddiau.
- 4 Pa ſwya bo eu Cyfyngder hwy,
Bydd ſwyfwy eu Cyſſuron;
Eu Hêdd melusach na'r Dil-mêl
A liſa fel yr Aſon.
- 5 Er gorfod teithio y Ngwrês y Dydd
Tros Greigydd o'r diſſeitha,
Ni chaiff bod Syched ar un Gwr,
Cânt ganddo Ddŵr eu gwala.

H Y M N LXXXIX.

Gwers 7. *Ant o Nerth i Nerth, &c.*

- 1 **A**NT rhagddynt Bawb o Nerth i Nerth,
Nêſ cael yn brydferth ddyſod
I'mddangos i Dduw gar ei fron
Yn Sion ei Brefswyllſod.

- 2 I'r Lan, i'r Lan tua Phen y Bryn,
Lle mae eu Brenin JESU ;
Ddiffygiant ddim nês myn'd i'r Ne',
Gael gydag ef deyrnasu.
- 3 Trwy 'Fonydd mawrion, dyfnion, du
Ymlaen heb ofni gronin,
Gan ddringo Creigydd mawrion, ferth
I'r Lan trwy Nerth eu Brenin.
- 4 Rhyfelant a gelynion gâd
'Trwy Rinwedd gwaed eu Capten ;
Concwerant, lladdant ar bob Llaw,
Nes myn'd tu draw'r Jorddonen.
- 5 Ni flina neb mae Duw ei Rhan,
Y llesg, y gwan, ar clwyfus ;
O Râs, i Râs fe dygeiff ef
I Deyrnas Nêf i orphwys.
- 6 Lle derfydd byth eu Poen, a'u Gwae,
Eu Trallod, a'u Cystuddiau ;
Cânt ganu yn y Nefoedd wen
Yn jach ar Ben eu Siwrnau.

H Y M N CX.

Pwyso mlaen at yr Elif eddiaeth.

- 1 **O** TYR'D ar frÿs, f' Anwylyd pur,
Cwpla'th Addewid, na fydd hîr,
Rhag im' ddyffygio, a llescau,
A nychu o Hiraeth i'th fwynhau.
- 2 Teganau'r Byd, a'u Bleffer Sydd
'Nfwy diflas im' o Ddydd i Ddydd,
'Does ganddynt Swyn na Meder mwy
I'm denu idd' eu caru'n hwy.
- 3 Trwy Ffydd rwi'n gwel'd yr Ardal bell,
'Ngyd a Gwrthrychiau lawer gwell ;
O ddydd i Ddydd rwi'n pwyso 'mlaen,
Nês-nês im' Etifeddiaeth lân.

- 4 Câf gyflawn Olwg ar fy Nuw,
A'r Oen a laddwydd yno'n fyw,
Wyneb yn Wyneb ag e'n wîr
Ynghanol y Goleuni pur.
- 5 'Does genni Neges yma'n hwy,
Nag Achos oedi Gronin mwy,
'Nghorwhysfa, a fy, a Nhryllor Sy',
Fy Ngobaith, a'm Llawenydd fry.
- 6 Rwi'n brefu am Gynteddau'm Duw ;
Mewn Tîr fychedig rwyf yn byw ;
Fel Pererin llefg, neu ddieithr Ddyn
Yn crwydro 'mbell oi Wlâd ei hun.
- 7 Pa cyd raid bod ym *Mesach* mwy ?
P'odd gallai'n *Nghedar* fyw yn hwy ?
A orphenai'm Siwrnau 'maes o Law
I'm Cartre yn Nhragwyddoldeb draw.
- 8 Fy Ffrinds or blaen aeth yno'n Llu
Ynawr yn gorfoleddu fry,
Heb Ofn mwy, yn siccr jawm
Ou Concwest, ac ou Taliad llawn.
- 9 Gan edrych gyda Phleffer mawr
Ar Faes y Gwaed, o bell ynawr
Yn gweled Uffern, Angau, a'r Bÿd
Wedi eu concwerô oll eu gyd.
- 10 A Minnau mewn Gofidiau fil
A myrdd o Demptasiynau cûl,
Bron collu'r Gamp, nês delo Ffydd
I dd'weid mae fy Eiddo I yw'r Dydd.

H Y M N XCI.

HYMN ynghylch Dydd y Farn.

O ARGLWYDD, p'am y rhêd ein Brÿd
Ar wâg Blesterau sy'n y Bÿd ?
Tu hwnt i'r Bêdd mewn Gwledydd pell
Rhowd i Ni Qlud can-mil gwell.

- 2 F'ymddattod y Gre'digaeth faith,
Yr haul a orphen ar ei Thaith,
Y Bôd a lyfc, a'r Sêr a ffy,
Pan ymddangoso'n Jêsu ni.
- 3 Archangel mawr mewn Udgorn gân
I wiffio o'r Beddau'r Llundw mân,
O'r Môr, ar Tîr ai galw'n Llu
I barnu i Entrych Awyr fry.
- 4 Fe ddeclu'r Beddau ar Godiad Gwawr
Boreuddydd Tragwyddoldeb mawr ;
Hwy ro'nt i'r Lan Fyrddiynau maith
O bob Rhyw Bobloedd, Llwyth, a Jaith.
- 5 Uffern a Nêf ar hyn o Bryd
A ymedi a'r Eneidiau gyd,
I gwerdd ar Cyrph oedd hyd ynawr
Yn llechu yn y Ddajar Lawr.
- 6 Angylion gascla'r Saint yngyd
Yn gryno o bedwar Cwr y Bôd ;
Yno hwy gîpir oll yn Llu
I Entrych y Ffurfafen fry.
- 7 Sainc't orfoleddant bob yr un,
Pan welont Arwydd Mâb y Ddên,
Fel Boreu wawr o'r Ddwyrain draw
Sy'n dangos bôd yr haul gerllaw.
- 8 Disgleirdeb hardd ei Wynebpryd
Lewyrcha ar y Saint eu gyd,
Nês disgleiriont fel Haul bob un,
Yn gymmwys megis ef ei hun.
- 9 Ni weleiff Eufeddion Hêdd
Ddim Llid, na Digter yn ei Wedd ;
Cariad gwna Nhwy yn ewn i fyn'd
At Frenin Jêsu fel at Ffrind.
- 10 'Nôl danfon ei Elynion chwyth
I'r Dwfn Bair gael berwi byth,
A dodî'r Lloer, y Sêr, a'r Byd
Ar Dân yn wenfflam olen gyd.

- 11 O Orfedd Barn côd Jesu 'nawr
Yngyd a'i Dorf aneirif fawr,
Angylion gyda Saint mewn Hedd
A mewn i'r briodafol Wledd.
- 12 Pob un ai Balmydd yn ei Law
Yn myn'd tua Drŵs y Nefoedd draw,
Coronau Aur neu Berls digoll
A wisca'r Etifeddion oll.
- 13 Cânt U nau gwyn fel Lliain main,
A Th' lynau peraidd jawn eu Sain,
I ganu'r hyfryd beredd Don,
Tragwyddol Haleluia i'r Oen.
- 14 Pa Bryd y gwelai'r ddedwydd Awr?
Boreuddydd Tragwyddoldeb mawr,
I ddyhuno a chodi o'r Bêdd yn fyw,
A'm llawn ddigoni a Delw Duw.

H Y M N XCII.

Rhyfeddu rhad Ras.

- 1 **W** RTH feddwl am dy ryfedd Waith,
A Dyfnder maith dy Gariad,
Ieigion Môr â'm Henaid gwan,
Nês ffeilwi'r Lan a dringad.
- 2 Pan elwi chwilo'th Gariad hael.
Mae f' Enaid gwael yn boddi :
Ond plygu bellach, AROLWYDD, wnai
Yn wastad a'i ryfeddu.
- 3 Pa'm ceraist Bi. d'wed, un o fil,
O ganol Hil llygredig ;
Wrth Natur f' aeth fy ngwell heb lai
I blith y rhai damwedig.
- 4 O Safan drist Gehenna gaeth
Fy ngwared wnaeth yr AROLWYDD ;
Fy Enaid bâch 'am hyn bob Tro
Gaiff lammu o Lawenydd.

- 5 Pentewyn poeth ynghanol Tân
Yn myn'd yn lân i'm lloſcu
Achubodd JESU F' Enaid, do,
Yn dra enwog o Drueni.
- 6 Glyned fy Ngalon bellach byth,
Duw, wrth dy ddilyth Eiriau,
Fel teithiwi'n hoiw 'mlaen o hyd
Yn union 'rhûd dy Lwybrau.
- 7 O cadw Fi tro ynwi Chwyth,
Heb i Mi byth d'anghoſio;
Rhoift i Mi Râs, i Ti bo'r Clôd,
Cyn i Mi erjoed ei geiſio.
- 8 Fy Enaid yn dy Glwyfau boed,
Mi'th gara, doed y ddelo,
Nês delwi mewn i'th Nefoedd glyd.
O Gwyn ei Fyð fai yno!

H Y M N XCIII.

Can. v. 16. *Melus'odiaeth yw ei Enau, &c.*

- 1 **G**ENAU' fy Mrynwr brofodd Flâs
Y Buſſi atgas chwerwa,
Ynawr i'r Saint (o'i Gyfeillach fydd)
Yn waſtad rydd Feluſdra.
- 2 Tywalltwyd ar ei Wefus ſwyn
Ras ag ſy'n dwyn y Galon;
Ei Eiriau hyfryd ef ſy'n Hêdd
I'r holl wis lariaidd Ddynion.
- 3 Un Grâdd oi Lid, neu Bwys ei Ddwrn
Sy'n ffernol Ffwrn ddiffafar;
Ei hyfryd Wên, a'i Guſſan gwâr
Sy'n Nefoedd ar y Ddajar.
- 4 O fewn y Ddajar hyn a'r Nêf
Pwy ſy' iddo ef yn Gymmar?
Dymunol yw twchlaw'r holl Fyð,
Y mae e gyd yn hawddgar.

- 5 Rhyfeddu wnaï o hyn ymaes
Anfeidrol Ras fy Ngeidwad;
Nid oes na Seraph fych na Saint
All dangos Faint ei Gariad.
- 6 Y Nefoedd faith sy'n plygu, dan
Gyfadde' eu Hanwybodaeth
O fawr Doethineb Brenin Ne;
Cyfryngwr Jechydwriaeth.
- 7 Ei foli maent fwyfwy bob Dydd,
Yn newydd eu Caniadau,
Gan fresu am ei foli'n well,
Ond ffeilu o faith bell Raddau.
- 8 Rhifedi'r Gwlith o Angylion bra',
Cerubiad a Seraphiad,
A'u Sŵn yngymmyf ar holl Sainc
Sy am ddangos Faint ei Gariad.
- 9 Wrth geisio ei ganmol rwi ar goll;
Y mae e oll yn hyfryd;
'Does Tafod un Creadur byw
Dd'wed pa fath yw f' Anwylyd.

H Y M N XCIV.

Rail Ran.

- 1 **F**Y Undeb i ai Berson mwyn
Sydd i M'n dwyn Diddanwch;
Na ddaeth i Galon Dŷn erjoed
I feddwl fod fath Heddwch.
- 2 Er gwerthfawroccod yw bob Tro,
Rwi'n eiddo fo, Mi cara;
Ag ef yn eiddo i minnau fydd,
Ac felly bydd i bara.
- 3 Pa fwy bwi'n mynegu ei Glôd,
A'i hynod Ryfeddodau,
Mwy gwerthfawr wi'n ei wel'd o hyd
Mewn Bŷd o Tempelfynau.

- 4 Wel, Merched Salem, dyma Nôd
Fy Mhried hynod hawddgar :
Mewn Nêf a D'ar, tra ynoch Chwyth,
Ni ffeindiwch byth oi Gymmar.
- 5 Eich Cwestiwn yn rhy galed aeth
D'Anwylid pa'fath meddwch ;
N'all Geiriau ei ganmol, bellach tewch,
Yn fuan dewch a gwelwch.

H Y M N XCIV.

Fy nefaid I ni ddwg neb allan om Llaw.

- 1 **M**I ge's Rhyddhâd i'm Henaid swrth
Unwaith oddiwrth yr ARGWYDD,
Yr Amser o'wn I'n llef a gwan,
Yn griddfan dan Euogrwydd.
- 2 A gâf Fi etto fyn'd yn ol
Fu yn ei Gôl a'i Gorlan?
Na wna, fe'm ceidw a Llaw grêf,
Fe ddywedodd ef ei hunan.
- 3 A gollai'r Ffrind a wn i fod
I mi erjoed anwyla?
Yn well Mi cerais ganwaith, do,
Na Phleffer o'r melusa.
- 4 Pwy sydd ynawr yn Uffern drift
Gwerth Gwaed y CHRIST anwyla,
Pwy etholedig, dywedwch hyn,
S' o fewn i Lyn Gebenna?
- 5 Ond Grâs effeithiol Duw oedd hyn:
A weithiwyd yn fy Enaid?
Ni allfai neb tan Nêf ond 'fo
I'm gwared o'm Caethiwed.
- 6 Efe'm digonodd I yn hîr
A Ffrydiau o wir Ddiddanwch ;
Rhows annai ei Sereh, a bard ef mwy
I'm harwain trwy'r Anghwch.

- 7 Fy arwain I hyd yma wnaeth;
'R'un Ffordd ag aeth ei Bobl;
Fe'm cynnal etto ar fy Nhaith
Trwy Stormydd maith, llifeiriol.
- 8 Credais; Mi greda tra fo Chwyth
Na chaf i byth wrthgilio,
Am fod fy Mrynwr gwridog gwyn
Yn waftad yn fy ngwilio.

H Y M N XCVI.

Pererindod.

- 1 **C**HWI Pereinion glân,
Sy'n myn'd tua'r *Ganan* Wlâd,
Ni tharriaf Fionnau ddim yn ôl,
Dilynat ôl eich *Traed*;
Nês elwi i *Salem* bur,
Mewn Cyffur llawn i'm Lle :
O Ffrind Drosfeddwyr, moes dy *Law*,
A thyn Fi draw i Dre.
- 2 Mi ge's Arwyddion gwir
O Gariad pur fy Nuw;
Ei Râs, a'i dawl, hyfryd *Hêdd*;
I'm Henaid rhyfedd yw;
Ymhell o'r Babell hon
Mae Ngalon gydag e :
O Ffrind, &c.
- 3 Mae'r Manna gwedi ei gael
Mewn dyros anial *Dir*,
Ymborthu caf, ond myn'd ymlaen,
Ar Ffrwythau'r *Ganan* bur :
Mae yno Swppiau Grawn
Yn llawn o fewn i'r Lle,
O Ffrind, &c.
- 4 Mi sentra 'mlaen yn hŷ,
Gan gyrchu at y Nôd ;
Mi gefais, do im' ffyddlon Dyf,
Fe erchedd *CHRIST* im' ddo'd :

Fy Mhechod ymaith tyn,
Mae'n einiol yn y Ne':
O Ffrind, &c.

5 F' Hyfrydwch yw dy Waith,
Am Plesser yn y Bŷd;
Mae Hiraeth llwyr yn F'Enaid llaith
Am wel'd dy Wynebpryd;
Cael hefyd roi fy Mhwys,
A gorphwys ar dy Dde';
O Ffrind, &c.

6 Wrth, feddwl am y Wlad
A rhagbar'towd i'r Plant,
A chyflawn Degwch Ty fy Nhâd,
Mae ar fy Ngalon Chwant
I landio uwch y Nen
Tu draw'r Jorddonch-gre';
O Ffrind, &c.

7 Rwi'n gwled, trwy fy Nwm,
Concwerai Fŷd a Chnawd;
Od an ei Aden gwa i fy Nyth
Ni fyddaf byth yn dlawd.
Mae'm Hetisfeddiaeth wych
O fewn i Entrych Ne';
O Ffrind, &c.

H Y M N CXVII.

Y Daith or Aipht i gonagan.

1 **O** ARGLWYDD, Awdwr, Hêdd,
Tra rhyfedd yw dy Râs;
Ti'm tynaist I fel yn dy Law
O'r dywyll Aipht ymaes,
Dy Wialen di ath Ffon
Rydd im' Gysluron rhâd;
Dy rasol Hêdd, fy Jusu hael,
Yw'm Gwledd mewn anial Wlad.

- 2 Pan 'roedd yr Aiphtiaid blin
Yn canlyn ar fy ôl,
Traws ffyrnig Lu hên Pharo lym,
Ti'm cuddiaist yn dy Gôl;
Ni roist fy Enaid gwan
I cwympo dan eu Traed
Dy rasol, &c.
- 3 Pan 'roedd fy Ngobaith gwan
Yn lleſg wrth Lan y Môr,
Heb gennyf Ffydd, na Nerth i ffoi,
Yn ebrwydd doirfy Jôr,
I'm tywys ar fy Nhaith
Tu'am Etifeddiath râl:
Dy rasol, &c.
- 4 Tramwyaist o fy mlaen
Trwy Diroedd *Basan* draw;
Rhoddaist y Llu, er Maint eu Llid,
A'u Bro eu gyd mewn Bra;
Gelynyon ym mhôb Man
A gwympaist dan fy Nhraed;
Dy rasol, &c.
- 5 Pan tynaist Fi ar dy ôl
Oddiwrth fy nghnawdol Chwant,
Rhyddhaist Fi o'm Caethiwed blin,
Ti'm gwnaist fel un o'th Blant;
Arfae thost i Mi fyw
Uwch cystudd Briw, a Brâd;
Dy rasol, &c.
- 6 Gwell wyt i'm Henaid gwan
Na Tharian yn ddigêl;
Ar fy Ngelynyon gawd y Dydd,
D'Addewid fydd dan Sêl;
Can's ffyddlon wyt erioed
Mewn Ammod o Barhad:
Dy rasol, &c.

H Y M N CXVIII.

Yr ARGLWYDD yw fy Nerth.

- 1 **M**I âf ymlaen, er pelled yw,
I Wlad rwi am fyn'd idd'i fyw;
O'r Diwedd tiria'm Henaid gwan
O Ddyfnder Moroedd mawr i'r Lan.
- 2 Anialwch mawr Mi aethum trwy,
Paham y digalonai mwy?
Yr hwn a'm nerthodd I hyd hyn
Am dwg i'r Lan i Ben y Bryn.
- 3 Er i Mi, do, wrthgilio'n Sâl,
A cholli'r Heddwch wedi ei gael;
O Dduw, Jecha Fi, car Fi'n rhâd,
A channa'm Henaid yn dy Waed.
- 4 On' chaf Fi dy Gymdeithias wiw,
Mae'n Uffern yn y byd im fyw,
'Does Pleffer dan y Nêf, 'pe cawn,
All llanw'm Calon fach yn llawn.
- 5 Gan mil o weithiau gwyneifyd,
Gae goncwest ar fy Meiau gyd;
Gael bod yn bŷr o mewn o maes,
A darfod Sôn am bechod cas.

H Y M N CXIX.

Maddeuant i Wrth giliwr.

- 1 **N**ID yw fy Nyddiau yn y Byd
Ond megis Dyrnfedd gron eu gyd,
A darfod maent nis gwn pa Lân,
Wrth bechu'n erbyn Duw ei hun.
- 2 Rwi'n profu'm Mejau fawr a mân
'Nawr am' fy nicalonu'n lân;
Eu Rhif, en Nerth yngbyd a'u Lliw

- 3 Fe'm twyllwyd, do, gwae Fi yr Awr !
I dorru Deddf f' Eiriolwr mawr ;
Edifar genni wneud Anglôd
I'r un am' carodd orau'r 'rioed.
- 4 Maddeuaist ganwaith, maddeu hyn,
O ARGLWYDD, canna F'etto'n wyn ;
Rho i Mi Dyft. f' Anwylyd cu,
I'm clirio yn y Nefoedd fry.
- 5 Na tharo Fi, 'rwi dan fy Maich ;
'Dwi'n abl diodde' Pwys dy Fraich ;
Duw ydwyt Ti, 'dwyf Fi ond Dyn,
Pa'm lleddi Waith dyd Dwylo'th hun ?
- 6 Gwn mae rhinweddol yw dy Waed
I bledio'm Hawl o flaen y Tâd,
A chlirio'm Ffordd at Orfedd Grâs,
A blotto Mejau mwya 'maes.
- 7 Cofia mae Gwagedd wyf a Gwynt,
A chofia'm Cwyp yn *Eden* gynt,
A chofia'm mod yn teithio 'nawr
Mewn Byd sy'n llawn o Feiau mawr.
- 8 Rwi'n gwel'd mae ofer yw fy Ngrym,
Na thâl fy Addunedau ddim ;
Pechadur wyf, fy Nuw ai gwyr,
'Nawr wedi collu ei Nerth yn llwyr.
- 9 Paham y de'ft o'r Nefoedd fry
Ond i Goncwero'r 'ffernol Lu ;
Cyflawna'th Waith, a gwna dy Ran,
Yn fuan ar fy Enaid gwan.

H Y M N' C.

Pererindod.

- 1 **Y**MBEITHYDD wyf Fi 'nawr o hyd
Mewn maith a thrallodedig Fyd ;
Nid yma mae f'y Ngartre'n wir,
'Rwi'n teithio tua *Salem* bur.

- 2 Pam carai'r Byd, nai Wagedd mwy,
Hyd Angau'n brin y deuant hwy ;
Gwell genni'garu'r Ffrynd a ddaw
Yn Angau i 'maflyd yn fy Llaw.
- 3 Rwi'n pwyso ar f'Anwyl yd cu,
Ei Ddeheu yn fy ngynnal fy' ;
Paham y dôf o'i Gôl ymaes,
Nes elwi trwy'r *Jorddonen* lās ?
- 4 Er maint yw Llid a Brâd y Ddraig,
Fy Nhraed ofodwyd ar y Graig,
Mae JESU'n hwylo Ngerddad im,
'Chai mwyach gyfeiliornu dim.
- 5 Yn gadarn dewch, fe ga'wd y Dydd ;
Och ! Pwy a ffoi, fai ganddo Ffydd ?
Mae'r Ffordd yn rhydd i rhai'n eu gyd
Nês myn'd o fewn i'r nefol Fyd.

H Y M N C I.

Gwaed yr Oen.

- 1 **O** ARGWLWYDD, cofia'th Angau drud,
A'th Boenau mawrion yn y Byd !
A dadlau rhain ag uchel Lêf
Tros f' enaid tlawd ynghanol Nêf.
- 2 O cofia'th Wae, a'th Waed, a'th Gur,
Ag ôl yr Hoelion llymion Dur !
Dy Chwys ir llawr yn Ddafnau Gwaed
A'th Glwyfau mawr o'th Ben i'th Draed.
- 3 'Rwi'n ceisio ymdreiglo at dy Waed,
Gan gwympo'n Llaw Trugaredd râd :
'Does gweithred dda yn eiddo fi
All cleimio Hawl i'r Nefoedd fry.

H Y M N C H.

- 1 **'R** WI wedi bwrw'r Draul
I fyn'd ymlaen o hyd'
Nes gwelwi'r Dydd yn gwawtio draw,

Er gwaetha'm Llygredd câs
Mi ddianga 'maes o Law
I Gôl fy Nuw am' Priod cu
Sy'n eiriol trofwi draw.

- 2 Mewn Gwlâd o Drafferth blin
Os rhaid im' ronyn fod,
Bu'r Jesu 'n rhodio yma ei hun,
'Rwi'n dilyn ôl ei Droed :
Efe am' gwnaiff yn rhydd,
Ryw ddedwydd Ddydd a ddaw ;
O flaen y Faingc mae Mhrïod cu
Yn eiriol trofwi draw.

- 3 Er maint yw Llid y Ddraig
I ddennu'm Henaïd llon,
Mi wela sanctaidd Hâd y Wraig,
Am' Henw ar ei Fron :
Disgwyliaf etto'n wych
I edrych p'odd y daw ;
O flaen y, &c.

- 4 'Does pleffer genni 'nawr
Yn un Lle tan y Ne' ;
Mewn Newyn ag mewn Syched mawr
'Rwi'n teithio tua Thre ;
Ca'm mhorthu a *Manna* rhâd
O fewn i'r Wlâd y ddaw ;
O flaen y, &c.

- 5 'Rwi 'nawr trwy nefol Ddrych,
Wrth edrych tua Thre,
Yn gwel'd fy Etifeddiaeth wych
O fewn i entrych Ne' :
Mi wela'm Jesu fry,
Am' Pardwn yn ei Law ;
O flaen, y, &c.

- 6 Ffarwel Deganau'r Byd,
Ddônt yno im' denu mwy ;
Mi gaf fawrhau yr Oen o hyd
Mewn Hawddfyd gyda Nhwy ;
Ni welir yno un
Heb Delyn yn ei Law ;
O flaen, y, &c.

H Y M N CHIL

Yn erbyn ofn mawr.

- 1 **D**WE' D p'am yr ofni'm, Henaid cu,
I fyn'd yn Wyneb Angau du,
Y Gelyn fathrwyd gynt dan Draed
Gan Frenin Nefoedd yn ei Waed.
- 2 On' cha'wd y Dydd a'r Angau'n llyn
Yn lân ar Ben *Calfaria* Fryn?
O b'le mae'r Colyn f' iddo mwy?
A ph'le mae'r Gwenwyn sy'n ei Glwy'?
- 3 Pa'm ofnai 'mado 'r Byd 'rwi'n byw,
Lle ce's Ofydiau o bob Rhyw,
A myn'd i'r Ddinas dawel, bur,
S'ai Heolydd fel y Grisial clîr.
- 4 'Dyw marw i'r, fy Enaid trist,
Ond Naid o'r Byd i Fynwes CHRIST,
At Seintiau ag Angelion fydd
Yn gwel'd ei Wyneb Nôs a Dydd.
- 5 Cai Hêdd o fewn i'r *Ganan* bell;
Cai Ffrinds a Brodur lawer gwell;
Cai felus foli tro'r ynot Chwyth,
Heb gwympto'n Llaw'r *Philistiaid* byth.
- 6 Mi gâf swpperu gyda'm Nêr
Ymmhlith y Seintiau Rîf y Sêr,
Aeth yno i'r Lan, nis gwn pa Lun,
Trwy'r unrhyw Rwystrau a Mi fy hun.
- 7 O hyfryd Wlêdd, Gwynfyd fai 'nawr
Ymmhlith y Dorf aneirif fawr,
I gael diangu 'maes yn lân
O bob rhyw Lygredd fawr a mân.
- 8 Cai yno orphwys, f' Enaid trist,
Ar Fron d'Eiriolwr JESU GHRIST,
Y Ffrind a'th garedd cyn dy fod,
A phan yr oedditi bella 'rioed.

- 9 Yn ũn cai yno weled Tri
Yn Nyndod CHRIST fy Mhriod i;
Câf wel'd Creawdwr Nêf yn Ddyn
Yn gwisgo corph fel Fi fy hun.
- 10 Pryd hynny caf (gwynfyd yr Awr!)
Wel'd Myrdd o Ryfeddodau mawr;
Cwmpeini'r Nêf gaiff gyflawn Waith
Ryfeddu i Dragwyddoldeb maith.
- 11 Rhyfeddu'r Cariad mawr ei Faint
I droi Troffeddwr fod yn Saint;
Rhyfeddu i Lwch ddod i'r fath Le,
Ddisgleirio megis Brenin Nê'.
- 12 'Ddaw Angau byth roi i Mi Glwy',
Nag Ofn marw mlino i mwy:
A mwy na hyn mae'n wîr dilŷth,
Na throir Fi 'maes o'r Nefoedd byth.
- 13 'Nillodd fy NGRIST, Nêf i Mi fydd,
Ar Ben Calfaria ca'wd y Dydd,
Y Man y conc 'rwyd Satan chwyth,
A hwn a gofia'm Henaïd byth.

H Y M N CIV.

Cryst y Meddig.

- 1 **T**ROSEDDWR wyf, fy Nuw,
(Da jawn y gwyddost hyn)
Anheilwng jawn i fyw
Tu yma i Uffern Lyn:
Fy Enaid gwan fydd dan ei Faich,
Estyn dy Fraich a dwg Fi'r Lan.
- 2 O JESU 'r Meddyg hael,
Tydi wyt yn jachau,
Wrth Bechaduriaid gwael,
A Phublicanod rai.
Fy Enaid gwan, &c.

- 3 Meddyliais gynt cawn fod
Cyn hyn yn Gonc'rwr mawr ;
Camfyniais, Gwae Fi 'rioed,
'Rwi'n pechu hyd ynawr.
Fy Enaid gwan, &c.
- 4 Rhif fy Mhechodau fydd
Fel y mân Wlith prydnhawn.
A rhei 'ni oll bob Dydd
O Liwiau duon jawn.
Fy Enaid gwan, &c.
- 5 Mae gennit 'Râs yn Stôr,
A Balm i wella'm Clwy',
A Chariad mawr fel Môr
Na dderfydd m'hono mwy.
Fy Enaid gwan, &c.

H Y M N CV.

Cyffur yn erbyn marw.

- 1 **P**A'M na bai Chwant ar f' Enaid gwan
I landio o'r anial Fyd i'r Lan,
Or dywyll Aipht O Babel gaeth,
I'r Wlâd fy'n llifo o Fêl a Llaeth.
- 2 Beth fy' i Mi gael o fewn y Byd ?
Dim ond Cystuddiau o'r brôn eu gyd.
P'odd treulia'r Dyddiau fy' i Mi fyw,
On' chai dy Bresenoldeb wiw.
- 3 Wel, f' Enaid, draw mae'th Drysor dryd,
A'th ffyddlon Frodur fwya gyd ;
Dy ARGLWYDD a dy Briod eu
Sy' a'i Demt yn y Nefoedd fry.
- 4 Cai, f'Enaid. weled yno 'nghyd
Y Sa'nct o bedwar Cwr y Byd ;
Cai orphen ar dy Lafur Waith,
A charu i Dragwyddoldeb maith.

- 5 Yn Angau cai, fy Bnaid cu,
Th' gymhwyso 'n frau i'r Nefoedd fry ;
Cai, Cai ddifetha 'n llwyr bob Gradd
Elynion ag oedd bron dy ladd.
- 6 'Traid i Mi yno garrio 'r Groes,
Na 'mdrechû â Phcod Ddydd na Nôs,
Nag ofnu Archoll byth na Chlwy',
Nag un o Rwydau 'r Gelyn mwy.

H Y M N CVI.

Gweddi.

- 1 **P**ECHADUR wyf, da gwyr fy Nuw,
Llawn o Archellion o bob Rhyw,
Yn byw mewn Eifiau o Waed dy Groes
Bob Mynydd Awr o'r Dydd a'r Nês.
- 2 Yn nghanol Cyfyngderau caeth,
A Myrddiwn o Ofidiau maith,
Gâd i Mi roddi Pwys fy Mhen
I orphwys ar dy Fynwes wen.
- 3 O cofia Fi ger bron y Tad,
A dangos iddo Werth dy Waed ;
O pledia 'nawr ynghanol Ne'
I Ti roi'th Fywyd yn fy Lle.
- 4 Ti'm ceraist I, o rhyfedd Waith,
Mewn amryw o Gyflyrau maith ;
O câr Fi etto, tr'o ynwi Chwyth,
A câr Fi'n Nhragwyddoldeb byth.
- 5 O cadw Fi yn dy Gôf bob Awr,
Wrth bledio ynghanol Nêf, ynawr
Dwg f' enw I mewn Lluthrennau llawn,
O flaen y faingc yn euon jawn.
- 6 Gâd i Mi dreulio 'm Dyddiau gyd
I edrych ar dy Wynebpryd,
A dyfyrru'm Hoes o Awr i Awr
I garu fy Eiriolwr mawr.

- 7 Ynghanol Cyfyngderau du
Yn agos attat' cadw Fi;
Rho'm Henaid gwan ei felus Hûn
Byth rhwng dy Ddwyfron di dy hun;
- 8 Nâd Bechod bellach roi i Mi Glwy',
Nag Ofn Angau mlino l mwy;
Gwna Fi'n gyfarwydd jawn o hyd
A'r Llwybrau 'r Ochor draw i'r Byd.
- 9 Yn Angau Ddydd bydd im' yn Ffrind,
A gâd fy Epaïd attat' syn'd;
Sâf ar fy Neheu, a phledia'n gry'
Bod genni Hawl i'r Nefoedd fry.
- 10 O cofia Fi pan bwi'n y Bedd,
A chafgla'm Lluch i'r Lan mewn Hêdd:
O arddel fi'n y farn a ddaw,
A gosod F'ar dy Ddechulaw.

H Y M N CVII.

Yr ail Ran.

- 1 **T**R'wi yn dy Gwmp'ni, f' Arglwydd mawr,
'Rwi wrth fy Modd bob Mynydd Awr;
A blino 'rwyf, fy Nuw, o hyd
Yn Nwndwr ag yn Nhwrff y Byd.
- 2 Jach wyf pan byddwi yn dy Wydd,
Am' Henaid yn dy folu'n rhwydd;
Tr'wi yma'n byw, Duw gwna fy Lle
Yn agos jawn at Borth y Ne'.
- 3 A dyro im' dy Gwmp'ni o hyd
Tr'o raid im' aros yn y Byd;
Diddana Fi mewn anial Dir
A Ffrydiau o Ddiddanwch pur.
- 4 Gâd i Mi wel'd mae Ti yw'm Rhan;
Gâd i Mi'th ganfod ym mhob Man;
Gâd i Mi'n wallad blygu lawr
I dy lân 'Wlly, bob yr Awr.

H Y M N CVIII.

Y drydydd Ran.

- 1 **G**WNA, ARGLWYDD, Fi'n Golofn gry,
Sefydlon yn dy Deml di,
I lynu wrthiti yn lân
Ym mhob rhyw Drallod fawr a mân.
- 2 Dal Fi, fy Nuw, dal Fi ir lan,
Yn 'nenwedig dal fi lle rwi'n wan;
Dal Fi yn gryf, nês myn'd ymaes
O'r Byd fy'n llawn o Bechod câs.
- 3 Gwna Fi'n gyfoethog ym mhob Dawn;
Gwna Fi fel Halen peredd jawn;
Gwna Fi fel Seren oleu wiw
Ddiscleirio yn y Byd rwi'n byw.
- 4 Dysg Fi mewn Gorthrymderau trist
I bwysu ar f' anwylaf GHRIST;
Dysg Fi wrth fyn'd o'r Byd ymaes
I garrio'r Dydd ar Angau glâs.
- 5 Dysg Fi 'mhob Man, Dysg Fi pa Fodd
I ddweid a gwneuthur wrth dy Fodd;
Dysg Fi ryfela'r Ddraig heb goll,
A dysg Fi goncro'm Pechod oll.
- 6 Tra caffwi rodio'r Ddajar hon,
Rho'th Hêdd fel Afon dan fy Mron;
Ag yn y Diwedd moes dy Law
Im' ledw mewn i'r Nefoedd draw.

H Y M N CIX.

Tragwyddoldeb.

- 1 **F**Y Enaid mewn gwîr Ofid mae,
Yn griddfan dan ei ddŵn Wae,
Am wel'd ei Ddyddiau 'n do'd i Ben,
Gael myn'd i'r Lle f., o fewn i'r Llen.
- 2 Corph y Farwolaeth yma sydd
Yn blino f' Ysryd Nôs a Dydd;
Gwynafyd fai yn eu Cwmp'ni hwy
Sydd Lle nas daw Marwolaeth mwy.

- 3 Yno cai wel'd f'Anwylyd gwiw
Ymysg Angelion hardd eu Lliw :
Fy Ffydd a droir yn Olwg glir
Yn Nhragwyddoldeb cyn bo hîr.
- 4 O pwy, wrth wel'd fath Wlâd o Hêdd,
Arfwydau angau ei farwol gledd
I fyn'd yn Nghôl Angelion hu
I mewn i *Gaersalem* fry.
- 5 'Rwi yn resolfo 'mado 'n lân
Am' holl Eulynod fawr a mân,
Er mwyn y Ffrynd a welai 'nawr
Yn eiriol tros fy Meiau mawr.
- 6 'Rwi'n caru'r JESU 'nawr bob Dydd
Am roddi'm Henaïd bâch yn rhydd :
Mi cara'n fwy pan gwelwi ei Wedd
O fewn i'r Wlâd Tu draw i'r Bedd.
- 7 'Dwi 'nawr ond gwel'd fy Mriod gwyh
Ar Fryniau draw ymhell trwy Ddrych ;
Pan codo'm Llwhch o'r Bedd, y ca'i
Ei wel'd yn Eglur fel y mas.

H Y M N CX.

Newyddion da.

- 1 **N**EWYDDION brâf a ddaeth i'n Bro,
Nhwy haedden gael eu dwyn ar Go' ;
Mae'r JESU wedi cario'r Dydd,
Caiff Carcharorion fyn'd yn rhydd.
- 2 Mae JESU GHRIST o'n Hochor ni,
Fe gollod ef ei Waed yn lli'
Trwy Rinwedd hwn fe'n dwg yn jach
I'r Ochor draw 'mhen Gronyn bâch.
- 3 Wel, f'Enaid, weithian côd dy Ben,
Mae'r Fford yn rhydd i'r Nefoedd wen ;
Mae'n G'lynion oll eu gyd ynawr,
Mewn Cadwyn gân y Benin mawr.

H Y M N

H Y M N CXI.

Y pererinion.

- 1 **W**EL, dyma'r Pererinion dewr
Achubwyd yn y Stormydd mawr;
Dan Sinai fe cynhaliwyd Hwyl,
Pwy Elyn a'u gorchfyga mwy?
- 2 Dyma Rhai garodd Duw cyn Byd,
Ac yn ei caru mae o hyd,
Yn rhad maddeuodd Beiau'r rhai'n,
A'u gwisgodd oll a Lliain main.
- 3 A Gwaed yr Oen eu prynu wna'wd,
Eu Henwau 'mlith y Sainc't y ga'wd;
Hwyl a gyfrifwyd yn ddilai
O Rîf y Bendigedig rai.
- 4 Nid Angau mwy, nag Erlid maith,
Nid ofn dim mewn anial Daith,
Nid Moroedd mawr o Ddŵr a Thân
All rhwystro rhai'n i fyn'd ymlaen.
- 5 JESU yw eu Ffrynd, a'u Prynwr dryd,
Eu Tŵr, a'u Trysor yn y Byd;
Eu Hârch, fe'u carria 'maes o Law
Yn ddiogel trwy Farwolaeth draw.
- 6 Pwy Fatter yw i rhai'n eu gyd
Gael eu dirmygu gan y Byd,
Eu Henwau da, a'u Parch, a'u Bri
Sy' nghadw yn y Nefoedd fry.

H Y M N CXII.

Rhuf. vii. 24.

- 1 **A**RGLWYDD, rhydda fy Enaid caeth,
Sy'n flin gan fâth Gaethiwd;
Gan Weddill Pechod trist jawn 'wi,
Ys truan, 'Pwy y'm gwared?

- 2 Fy Llygredd fydd fel tywyll Nôs
Yn codu dros fy Enaid;
'Rwi'n ffaelu'th wel'd, hyn yw fy Nghlwy',
Ys truan, &c.
- 3 Gwyllysio cadw'th Gyfraith gu
Sydd gennif'n afrifed;
Ond cwplhau'r hyn fy' dda nid 'wi;
Ys truan, &c.
- 4 Pan byddwi'n doed at Dduw trwy Ffydd
I'mofyn Budd im' Henaid,
Profu'r Drwg yn bresenol 'wi;
Ys truan, &c.
- 5 Ynawr 'rwi'n gwel'd Iachawdwr rhâd,
(Clôd tyddo i'r Tâd bendigaid)
Fy Jesu yw, a Brenin Nêf,
Yn hollol Ef a'm gwared.
- 6 O bryfia, ARGLWYDD, yn ddilys,
A thyr'd ar frÿs im' gwared;
Gad im' dy brofu oll yn oll,
Tyn Fi om' holl Gaethiwed.

H Y M N CXIII.

HYMN *ar* Can. ii. 5.

- 1 **Y**N hir bum mewn Trueni trist
Yn gwrthod CHRIST yn Geidwad
Ond bellach ar ei ôl Mi âf.
'Rwi 'nawr yn glâf o'i Gariad.
- 2 Mi fum dros Dro mewn Gaia trist
Yn wylo am GHRIST yn Geidwad?
Ond Clôd fo I Dduw, se ddaeth yr Hâf,
'Rwi 'nawr, &c.
- 3 Yn jâch i'r Byd a'i Bethau brâf,
Oddiwrthych cym'raf Gennad;
Ar ol fy anwyl Jesu 'r af,
'Rwi 'nawr, &c.

- 4 Chwichei rhai oll fy'n caru CHRIST,
Rhowch heibio drifft Achwyniad,
Fe ddaw ar fyr fel Meddyg brâf
I wella'r clâf o'i Gariad.
- 5 Yn llawn disgwyl f'Enaid llon,
Mae'r Jesu bron a dwad,
A'i Gwmp'ni gwych a'i Gerbyd brâf,
I hól y clâf o'i Gariad.

H. Y. M. N. CXIV.

- 1 **T**RWY Râs 'rwi, ARGLWYDD, ger dy fron
Yn rhoi fy Nghalon i Ti;
'Ti'm ceraist i, er maint yw'm Bai,
Ni allai lai na'th garu.
- 2 Mi haeddais fod ynawr am' Nyth
Yn Uffern byth yn poeni
Wrthyf 'rwyf wedi trugarhau,
Ni allai, &c.
- 3 Pan bo Corph y farwolaeth hon
Yn fynych bron fy llethu,
'Ti om' Caethiwed im' rhyddhei,
Ni allai, &c.
- 4 Yn hîr bum mewn Trueni mawr,
Heb brisio fawr am Jesu,
Ond ynawr imi mor werthfawr mae,
Ni allai, &c.
- 5 Câf ddyfod i'r Gogoniant maith
I Ben fy Nhaith at Jesu,
Câf fyned at y Man lle mae;
Ni allai, &c.
- 6 I'r Tâd, i'r Mâb, a'r Yspryd glan
Rhôf Giôd ar Gân heb dewi,
Y Tri yn Un, a'r Un yn dri,
Mae f'Enaid yn eî garu.

H Y M N CXV.

Yr Enaid yn molianu Duw am ei râd Râs.

- 1 **M**OLIANAF byth yr anwyl Oen ;
Pa fodd y gallaf dewi sôn ;
Rhows Laeth a Mêl o'r *Ganaan* fry,
A melus yw im' Henaid cu.
- 2 Fe'm rhows i sefyll ar fy Nhraed,
Lle 'rown yn gorwedd yn fy Ngwaed.
Fem cododd fel o farw i fyw
Rhows win ag olew yn fy mriw.
- 3 Aeth Rhinwedd gyd'ai Eiria ef
I'm Clustiau i, ge's glywed Llêf
Yn dywedyd wrthyf yn ddiwâd,
" Mae'r Ffordd yn rhydd i'r nefol Wlâd."
- 4 Fy llonnu wnaeth â nefol Win ;
Rhows i Mi fwyn Cufanau ei Fin ;
Nes Mynd am calon ynd dible
I'r Lan ar nawf i ganol ne.
- 5 Ce's Enw newydd oddifri
A'r Garreg wen (pam 'rofnafi ?)
Yr hwn nis edwyn neb yn jawn
Ond ai derbyniodd ef yn llawn.
- 6 Pa Fodd am hyn y canaf Glôd
I'r hwn am' carodd cyn fy mod :
O Seinctiau ac Angelion fry,
Clodforwch Chwi ef drosoli.

H Y M N CXVI.

Hiraeth Enaid y Chrïstion dan Dywyllwch.

- 1 **O**Bugail doeth yr *Israel* Hâd,
Awdwr, fy Jechydwriaeth râd,
Rho i Mi Nerth i fyw o hyd
Yn ddiargyhoedd yn y Byd.

Erglyw,

- 2 Brglyw, a gwêl mae f' Enaid gwan
Mewn anial Le am ddo'd i'r Lan,
Fel Un dieithr draw o bell
Yn codi Gwaedd am Ddinas gwell.
- 3 Gofidiau helaeth o bob Rhyw
Sydd yn y Byd lle 'nawr 'rwi'n byw ;
Pa Bryd cai ddo'd i lawenhau
Lle nad oes Gofid mwy na Gwae ?
- 4 Hiraethus wyf am ddo'd i blith
Y Ffrinds a gâr fy Nghalon byth,
Hiraethu wna tros Ddyddiau mwy
Nês cael mwynhau Cymdeithas hwy.
- 5 Er myn'd ynawr tan Gwmmwl du,
Yn ffaclu gwel'd fy Ngartre fry,
Côf genni'r Pryd, y Man, a'r Lle
Ce's eglur Olwg draw i dre.
- 6 Er bod ynawr am' Henaïd cu
Fel Un ar Daith mewn Gaia du,
Mi welais Hâf a melus Hîn
'Nlle Gofid Gwae ce's yfed Gwîn.
- 7 Tro Etto Ngolwg at y Gwaed,
A maddeu'm Meiau oll yn rhâd ;
O tyred, Jassu, rhwyga'r Llen
Sy' rhyngwi 'nawr a'r Nefoedd wen.
- 8 Tyred, fy Nêr, na âd Fî'n ôl,
Côd f' Enaid cu fel yn dy Gôl ;
Rho i Mi Nerth i ddo'd i'r Lan,
A dweid yn rhydd, " Ti yw fy Rhan."

H Y M N CXVII.

Yr Enaid yn cael profu Cariad Duw.

- 1 **F** FARWEL i Plefferau gwael,
'Rwi wedi cael Amlygiad,
O fewn y Byd lle 'nawr 'rwi'n byw,
O beldwch Duw a'i Cariad

- 2 Mi fum yn hîr cyn profu'r Hedd
Sy'n felus Wledd im' Henaid ;
O Rhyfedd yw ! wel, pan y daeth,
Nis gallaf chwaith ei hamgyffred.
- 3 Rhyfeddu wnâf tra byddwi byw
Erioed i Dduw fy ngaru
Rhyfeddu mwy wna'm Henaid cu,
Pan elwi fry i artrefu.
- 4 Mi gefais ddigon ar y Byd ;
Mae'm Henaid dryd yn brefu
Am fyn'd trwy Haeddiant CHRIST a'i Waed
I ganol Gwlâd Goleuni.
- 5 Mae'r Ffordd yn rhydd i'r Nefoedd wen,
Ca' fyn'd i Ben fy Siwrnau ;
Gwnaeth JESU 'm Llywydd yno'm Lle,
Maddeuodd ef fy Meian.
- 6 Ni phrifiai Waith Gelynyon mwy,
Fe rhoddwyd hwy dan Glwyfau,
Fy Nghapten i fydd uwch y Sêr,
Fau cwympodd er ystyddiau.
- 7 Trwy Haeddedigaeth JESU hael
'Rwi wedi cael Bodlondeb,
Mae'm Henaid yn cael Golwg bra ;
O hyfryd Tragwyddoldeb.
- 8 Yn jâch i'r Byd, ei Boen a'i Wae,
A phob Rhyw rai Elynion ;
Mi câf fy nwyn (o hyfryd Ddydd!)
I sanctaidd Fynydd Sion.

H Y M N CXVIII.

Hiraeth am y Nefoedd.

- 1 **Y** MDEITHYDD wi'n y Byd
Am' Golwg tua'r Wlâd,
Lle mae fy Nhrifor dryd

O hyfryd Faint, Paradwys wiw
Lle byddai byw ymlith y Saint !

2 Fy Mherfon yma sy'

Fel Diethr yn y Byd ;

Am fyn'd im' Cartre fry

'Rwi'n gwel'd y Dyddiau cyd ;

O ddedwydd Le heb Boen na Braw

Sy'r Ochor draw pan elwi i Dre !

3 Hên Frodur Judas sydd

'Fewn i'r Anialwch hyn ;

O bryfied, doed y Dydd

'Gael myn'd i Sion Fryn,

Ymhell o blith anuwiol rai,

Om' Poen a'm Gwae im' newydd Nyth.

4 Mae perffaith Gariad CHRIST,

A nefol Rîn y Gwaed

'Ntroi Ofnau'm Henaïd trist

Yn gwbl dan ei Traed ;

Mewn Gobaith cryf mae'm Henaïd clawd

Fod iddo Frawd yn eiriol fry.

5 Fe aeth am' Serch ei gyd,

Am' Calon ar ei ôl ;

'Rwi 'nawr o Bryd i Bryd

Am orphwys yn ei Gôl ;

Gorchymmyn daw, cai fyn'd i Dre,

I'r hyfryd Le ymaes o Law.

6 Ynawr 'rwi Nôs a Dydd

Yn mynych edrych draw ;

Am' Henaïd felly sydd

Yn gwilio pryd y daw

Yr Oriau i Ben i Mi gael myn'd

At f' anwyb Ffrind tu fewn i'r Llen.

H Y M N CXIX.

Cannoliasth o Gariad CHRIST.

1 YR JESU 'n ddilai am gwared o'm Gwae,
Fe safodd fy Mywyd, maddenodd fy Mai.

- 2 Er pelled y ca's fi'n wir oddiwrth Râs,
Fe'm carodd yn amlwg yn Ngolwg fy Ngâs.
- 3 Fe'm golchodd l'n rhâd, do yn wir yn ei Waed,
Gan felio fy Mhardwn rhoes i Mi Ryddhâd.
- 4 O melus yw'r Wledd, ce's weled ei Wedd,
Fy Mrenin am' Prophwyd mwyn hyfryd mewn
Hedd.
- 5 Fy Mhriod a'm Pen a rwygodd y Llen,
Ffordd newydd a bywiol fy' i fyn'd uwch y Nen.
- 6 F' Arweinydd i Dre yw'r JESU 'n ddible,
Fe'm ceidw rhag Niwed, ca' fyned i'r Ne'.
- 7 Mi wela fy mod Ynawr tan y Nod
Om' Priod cywiraf, dilynaf ei Droed.
- 8 Fy Enaid i fydd Ynawr Nôs a Dydd
Am ganmol fy JESU am' rhoddodd yn rhydd.
- 9 Ffarwel y fo'r Byd A'i Bleffer ynghyd,
Ar Drysor y Nefoedd fe redodd fy Mryd.
- 10 Fe'm cododd i'r Lan Pan oeddwn yn wan,
Amlygodd f' Anwylid, fy Rhydd did am'
Rhan.
- 11 Fe roes i Mi Faeth O Win ag o Laeth;
O'r Pydew Fe'm cododd, yn cadarn Fe'm
gwnaeth.
- 12 'Rwi'n gweled bob Dydd Mae gwerthfawr yw
Ffydd,
Pan elwi i Borth Angau fy Angor a fydd.
- 13 Mwy gwerthfawr im' yw Na Chyfoeth Peru,
Mor ddiogel im' cynnal ddydd Dial ein Duw.

H Y M N CXX.

Hyder a'r CHRIST.

- 1 **Y** JESU mawr, Pentywyflog Ne',
Perffenhudd Ffydd, Llywydd y Lle,
O wynfydedig ddedwydd Ddydd,
O Gariad rhad Ti'm gwn 'est yn rhydd.
- 2 Fy ffyddlon, Ffrind a haedda'r Clod,
Am iddo ngharu cyn fy mod;

Rhoi Gorph a wnaeth i Angau chwyth
Er mwyn i Mi gael Bywyd byth.

- 3 Dioddefodd felly drosofi
Rhwyng anwir rai ar *Galfari* ;
Fe gwanwyd yno â Gwaywffon,
Cyn i Mi ddo'd i'r Ddaïar hon.
- 4 Bu farw'm JESU ar y Groes,
O Gariad rhwydd ei Fywyd rhoes,
Yngwydd y Byd rhwyng Da'r a Ne,
Fel Oen yn llariaidd yn fy lle.
- 5 Fy Nghalon fâch fy' 'nawr yn flin
Wrth gosio'r Modd y ca's ei drin :
Ac o'r tu arall hefyd mae,
Wrth deimlo di hedd, yn llawenhau.
- 6 Trwy ei Angau ef, a'i werthfawr Waed
Y daeth im' Henaïd wir Ryddhâd ;
A thrwyddo ef 'rwi 'nawr yn hy'
Yn claimio Hawl i'r Nefoedd fry.
- 7 Fy Enaid mewn Diogelwch mae,
Ynawr mewn Hedd yn llawenhau,
Wrth gredu fyth cai yno fyw
Yn ôl fy Nhaith yngwydd fy NUW.
- 8 O JESU arwain Fi'n ddioed
Ynawr i Dre 'rhyd ôl dy Droed ;
Bydd hefyd i Mi'n ffyddlon Ffrind,
Pan byddwi 'maes o'r Byd yn-myn'd.
- 9 Sâf di, O ARGLWYDD, yn fy Mhlaid,
Rho Gymmorth rhwydd wrth Angenrhaid,
Y Dydd y bo'r Anuwïol rai
Yn newid Gwedd gan Ofid Gwae.

H Y M N CXXI.

Hiraeth y Chrifftion am fyned tua Tbra.

- 1 **P**ERERIN wyf tua Salem bêr,
Y Ddinas hyfryd uwch y Sêr,
O'r anial Wlad, heb oedu'n hwy,
Lle nid oes neb tan was na Chlwy'.

- 2 O gwyn fy Myd, ynawr pe cai
Fy Enaid fyn'd i lawenhau
O fewn y Nêf, ffoi gofid ffwrdd,
Ag ni ddoi Gelyn byth im' cwrdd.
- 3 Y Jêsu pur yw'm Sail am' Pen,
F' Eiriolwr yn y Nefoedd wen,
F' Arweinydd mwyn o'r Byd ymaes,
Am' Noddfa glydd yn Angau glâs.
- 4 F' Anwlyd mwyn, hardd yw dy Wêdd,
Dy Gariad hael, a'th nefol Hedd,
A'th Bresenoldeb hefyd fy'
Yn hyfryd jawn i'm Henaid i.
- 5 Trwy Ffydd Mi wela'r hyfryd Wlâd,
Prefwylfa dêg fy anwyl Dâd ;
Can's yno mae fy Nhrysor dryd,
Am' Jêsu'n byw Jachawdwr Byd.
- 6 Can's yno mewn Goleyni mae
'Rholl Lu mewn Hedd yn llawenhau,
Eu gyd mewn Hwyl, heb Friw na Phoen,
Yn amgylchynu Gorsedd' Jôn.
- 7 Mae yno Rai fu'n dwyn y Groes,
O bob Rhwy Lwyth, a Jaith ag Oes,
Yn moli'r Oen 'nawr o'r un Jaith
Ar hwn fu'n tywys ar eu Taith.

H Y M N CXXII.

Ladnabod CHRIST *sydd well na'r cwbl.*

- 1 **F** FARWELL i Bechod o bob Chwant;
Pleſſerau blin y bydol Blau
Trwy Nerth fy Mhriod pur am' Pen
Mi âf yn wîr i Sion wen.
- 2 Ymado wnâf om' Serch am' Bryd
A holl Bleſſerau gwacl y Byd ;
'Does unrhyw Bleſſer, Dawn, na Rhodd'
Ond Jêsu mwy y wna fy Modd.

- 3 Fe'm cododd i o'r Pydew du,
Rhoes i Mi Faeth o'r Nefoedd fry ;
Om' Tywyllwch mawr tynnodd Fi 'maes ;
O rhyfedd yw ei nefol Râs !
- 4 Er dued oedd Lliw f' Enaid Ilaith,
Fe'm carodd i (o rhyfedd Waith !)
Fe'm gwnaeth mewn Heddwch, do, am' Duw ;
Clodforaf byth fy JESU gwiw.
- 5 Tra byddwi yn yr anial Wlâd,
Canmolaf DDuw am Gariad rhâd ;
A phan y tynno Fi i'r Ne',
O cofiaf byth ei Gariad e !
- 6 Pan byddwi yma'n cael Mwyrhâd
O'i Gariad ef a Rhin y Gwaed,
O gwerthfawr yw, a chan-mil gwell
I Mi na'r Perl o'r India pell.
- 7 O hyfryd Wedd dy Wynebpryd !
Fy JESU mwyn Jachawdwr Byd ;
Ti e'ft am' Calon yn ddible,
Mi wela 'nawr i ganol Ne'.
- 8 O tywys Fi i Ben y Daith,
I Babell Tragwyddoldeb maith,
Lle cai'th fwynhau, a'th weled byth
O fewn y Nef lle byth fy Nyth.

H Y M N CXXIII.

Gwynfyd y Sain.

- 1 **F**ARWEL pob cnawdol Chwant,
Plefferau Plant y Byd ;
'Dwi'n rhoi fy Serch ar Beth mor fâl,
Sef Gwagedd gwael ei gyd,
F' addawodd f' anwyl Jor
Well Tryfor i Mi'n rhâd,
'Tifeddiaeth frâf mewn hyfryd Fan,
O fewn i'r Ganau Wlâd.

- 2 'Madawa â Châr a Ffrind ;
 Câf yno fyn'd mewn Hedd,
 Un Gelyn digllon mwy nis daw
 I'r Wlâd tu draw i'r Bedd.
 Ni bydd dim Achos ffôi.
 Nac ofn troi yn ôl,
 Pan bwi'n ddihangol gyda'm Duw,
 Yn happus yn ei Gôl.
- 3 'Ddaw Pechod câs na Phoen
 I flino'm Henaïd mwy,
 Pan landwi mewn i *Salem* Dîr
 Jacheir Fi'n glir ôm' Clwy' :
 Câf yno wîr Rhyddhâd
 Oddiwrth pob Brâd a Briw ;
 'Ddaw Gofyd, Gwÿn, nac Och na Gwae
 I'r Llys lle mae fy Nuw.
- 4 O dedwydd fydd yr Awr,
 Pan ddelo'r Dydd i Ben,
 Câf seinio Clôd *Hofana* byth
 Yn llawen uwch y Llen,
 I'm JESU mwyn â'r g'oedd
 Dioddefod drosofi ;
 'Nôl myn'd i dre bydd melus Dre
 Gofia yno *Galfari*.
- 5 Wel, dyma'r hyfryd Ffaint
 Ddigwyddodd i fy Rhan :
 Pwy Dasod fyth fynega Faint
 Hapusrwydd i' Enaid gwan.
 Pan elwi uwch y Nen,
 I *Salem* wen i fyw,
 Rhôf Fawl i'r Oen o hyfryd Wedd
 Am' gwnaeth mewn Hedd â Duw.

H Y M N CXXIV.

Arall.

- 1 O BRAE yw meddwl am y Ffaint,
 A'r Gwynfyd fydd i bawb o'r Saint,
 Y Cyfawn Hil. Brechinswl Hâd.

- 2 Ag er bod, *Satan* gyda'r Byd
Yn curo arnynt a'u holl Lîd,
Meddianant Hwy yr hyfryd Hêdd
Er gwaetha eu gyd tu draw i'r Bedd.
- 3 Er teimlo Gwae, a diodde' Gwawd
Wrth ado'r Byd er mwyn eu Brawd ;
Trwy ganol Llîd Hwy ânt yn Lla
Yn jâch i Fryn *Caerfalem* fry.
- 4 Nôl hela eu Pererindod maith,
A gorphen ar eu Llafur-waith,
Cânt fedî yn y Nefoedd wen,
O Ffrwyth eu Llafur uwch y Llen.
- 5 Jesu a'u harwain hwy mewn Hedd
O'r anial Wlâd i'r nefol Wledd,
O Râs i Râs F'au leda'n Rhodd
I Dir y Bywyd wrth eu Bodd.
- 6 Wel, dyma'r Dydd dihangant Hwy,
Ffarwel eu maith Ofidiau mwy ;
O happus Awr, a melus Bryd,
'Ranghofiant eu Gyftýddiau gyd.
- 7 A dyma'r Dydd y derfydd Gwae,
Dydd dechreu hir o lawenhau,
Dyd o Cymmunde'b melus yw,
Heb Gwmmwl du rhyngddynt a'u Duw.
- 8 Cânt yno edrych yn ddiball,
Fel Cyfaill llon ar Wedd y llall,
Yn Wyneb hardd eu Priod ca,
A'u hena' Frawd fydd yno fry.
- 9 'Daw Newyn byth na Syched mwy,
Na Diffig Hedd i gwrdd â Hwy ;
Cânt yno yfed yn ddilith
O Afon-bur y Bywyd byth.
- 10 I *Salem* dêg fel hyn y daw
O'r Gogledd, De, a'r Dwyrain draw
Y Bendigedig Blant ein Duw,
Y rhai a wna'wd trwy Râs yn fyw.

H Y M N CXXV.

Gobaithio yn erbyn Gobaith.

- 1 **P**'AM digalona'm Henaïd gwan?
Ond wyt Ti, ARGLWYDD, ar fy Rhan?
Ag ond wyf Finnau'n Un o Ri'
Rhai brynwyd ar Ben Galfari?
- 2 Oni alwaist arnai, ARGLWYDD cun,
Do, ganwaith wrth f' Enw fy hun;
Ag oni wn'est Fi'n Gonc'rwr llawn?
Ar Dempafsiwnau lawer jaw'n?
- 3 Cynheliaist Fi mewn dyrus Daith
Rhag cwympo'n erchyll llawer Gwaith;
Yn amddiffynfâ buost im
Pan own fy hun heb allael dim.
- 4 D'wed, f' Enaid, p'am nas claimi'n hy'
Dragwyddol Hawl i'r Nefoedd fry,
A pledio'n Wyneb Cnawd a Byd
Mae'r ARGLWYDD yw fy Ffrynd o hyd.
- 5 Gwirionedd yw; fy Meiau fydd
Yn mhwyto I wared Nôs a Dydd;
Ond credu wna, tr'o ynwi Chwyth,
Na fynni fy anghosio I byth.
- 6 'Rwi'n ffeiddio Pechod o bob Rhyw,
'Rwi'n blino ar y Byd 'rwi'n byw,
'Rwi'n caru'th Saint; ond dyma' Nôd
I Tithau ngaru Inna 'rioedd?

H Y M N CXXVI.

Trysor y Saint.

- 1 **D**UW yw fy Nhâd, iddo bo'r Clôd,
Am iddo ngau cyn fy mod:
CHRIST yw fy Ngyfaill i am' Pen;
Am' Gwlad artrefol fy' uwch y Nen.

Fry

- 2 Fry Fry mae fy Nhrffor pur dilŷth,
A'r Goron gaf Fi wisco byth.
Fe sugnodd Nefoedd Duw fy Mryd,
Nês dwi'n Ddieithr yn y Byd.
- 3 Myrdd o fy Mrodyr anwyl fy'
Yn gorphwys yn y Nefoedd fry;
Ngyfeillon gorau sy' mewn Hedd,
Yn canu'r Ochor draw i'r Bedd.
- 4 Hyd yma im deliaist trwy dy Râs,
Duw, dal Fi etto o hyn ymaes;
Cref ha fy Ysryd ar fy Nhaith
I landio tros Ddyfnderoedd maith.
- 5 Mi ddringais Creigydd, 'down ond gwan,
Rhyfeddu 'rwyf p'odd dês i'r Lan,
Tybygol fod fy mhwys i fry
'Ddirgelaidd ar f' Anwylyd cu,
- 6 Rhyfeddol fel cynheliaist Fi
Yn erbyn myrdd o Elynion cry;
Trwy Ddyfroedd Mi ês, nas gwyr un Dyn
Mor ddwfn oent ond Ti dy hun.

H Y M N CXXVII.

- 1 **M**AE'N Siwrnau trwy Anialwch maith,
Mae'r Tide a'r Tonnau ar ein Taith,
Gelynyon erchyll ar bob Lilaw,
Cyn ennill Tîr y Ganan draw.
- 2 Ond pan y landion yno'r Lan
Fe lwyr anghofia'n Henaid gwan
Y Gofid trist, y Poen a'r Traul
A gawfom yma tan yr Haul.
- 3 Mynedyn yn y nefol Fyd
A ettyb ein holl Boenau gyd;
Radd leis o' ogoniant fry sydd well
Na holl Dryforau'r India bell.

- 4 P'am ofnai fy Ngelynyion mwy?
Clwyfwyd y cryfa o honynt hwy,
Can's Pen y Ddraig a figwyd fy
'N y Frwydr fawr ar Galfari.
- 5 Mae genni Hawl, doed fel y dêl,
I Addewidion sydd dan Sêl;
Mi gredaf mwy, pwy roiff im' Nod
I Dduw i dorru ei Air erioed.
- 6 Po'dd byddai dlawd? Fy Enw ga'd
Yn Llyfr y Cyfammod rhad.
A gollai'r Dydd, a Mrawd yn Ben
A Chapten yn y Nefoedd wen?
- 7 Ni ildai ddim o'r Maes yn llyn,
Mi dringais Tylau mawr cyn hyn,
Mi dynhais Oen o Balfau'r Llew,
Mi dorraf Ben Goliab glew.
- 8 'Rwi'n caru ei Air, ai 'Fengyl faith,
Ei G'fammod mawr a'i ryfedd Waith;
'Rwi'n caru ei Ordinadan fach,
A'i Gyfraith bur bob fosa fach.
- 9 'Rwi'n caru'r Man mae Mhriod cu,
A hwnnw ydyw'r Nefoedd fry:
'Rwi'n caru Maingc ei Ras dan Go'
Lle cês Faddeuant lawer Tro.

H Y M N CXXVIII.

Dedwyddwch Tragwyddoldeb.

- 1 **C**AF fod yn llonydd byth,
Pan erisfeddwi'm Braint.
'Does gofid mwy ymbllith
Y gogoneddus Saint;
Câf yno fyw 'mbell uwch y Byd,
A'm Serch ei gyd a'r Iesu gwiw.
- 2 Ni 'hedeg Satan wan
I'm Cartre uwch y Nen;
'Ddring Fechoed byth i'r Lan,

- 'Ddaw dim im' cwrdd yn Ston fry,
Yn ffuan fy Ngelymion fwrdd;
3 'Does Gwrthdrych mwy i gael
I demptio m Henaid llaith,
Nag unrhyw Bleffer gwael
Yn Nhragwyddoldeb maith,
Dim Gwagedd ffôl mewn nefol Fyd
I dynnu'm Bryd byth ar ei hôl.

H Y M N CXXIX.

Priodoliqethau Duw.

- 1 **C**LODFORWCH Frenin Nefoedd fry,
Fe'n ARLWYDD yr Arglwyddi fy,
Creawdwr Bywyd Pawb a'u Bod;
Fe fydd, fe fydd, fe oedd eiried.
2 Creawdwr y Ffurfafen sawr,
Sy'n hongian uwch y Ddaiar lawr,
Yr Haul, y Lloer, y Ser y fy
Yn gwibio'n Entrych Nefoedd fry.
3 Trwy ei Air fe wnaeth y Ddaiar gron,
'Nghyd a'r Môr mawr sy'n rhao ei Don,
Dyffrynoedd, a'r Mynyddoedd mawr
Plant Adda o bob Llwyth a Jaith.
4 Fe sy'n Berchenog ar y Stôr
Mewn Awyr, Daiar Dŵr, a Môr
'Rholl Creaduriaid mân a'u Hîl
Sy'n eiddo fo a'r Frynniau fil.
5 Dal Sulw craff mae ar bob un,
Gan chwilio Dyfnder Calon Dyn;
'Does Greadur o'r Greadigaeth sawr
Nas gwyr ei Feddwl ef bob Awr.
6 Myn Barch, ag idd'ei Enw Glôd
Oddiwrth bob Gweithred ag sy'n bod;
Ei Ogoniant mawr fe'i dwg i Ben
O Uffern ag o'r Nefoedd wen.

- 7 Mae Moroedd mawr, a'r M'nyddoedd maith
Yn seinio 'maes mewn eglur iaith ;
A'r holl Greaduriaid o bob Rhyw
Sy'n d'weid, " Mae rhyfedd jawn yw Duw ! "

H Y M N CXXX.

O goffadwriaeth am farwolaeth amryw o rai
Duwiol oddiamgylch Llanafswel.

- 1 **F**Y Myfyrdodau I'n felys fy,
Wrth gosio'r dorf sy'n moli fry,
Pob ŷn yn Ddisglair yn ei Lê,
'N rhagori ar Sêr yn entrych Nê.
- 2 Fel yr rhagora'r Perlau Dryd,
Ar Dqm ar sorod sy'n y Bÿd,
Mîl mwy ragoriaeth sy'n eu gwêdd,
Nar pryd yr oent ti yma ir Bêdd.
- 3 Yr Haul gwilyddia maes o law,
Wrth weld y rhain mewn Dydd a ddaw ;
Fe'mgyddia'r Lloer ni ymddengys mwy,
Gan lewyrch ei Discleirdeb hwy.
- 4 Mae yno heddyw rai yn jâch,
R'odd ffarewell in dros ronyn bâch ;
Yn ddistaw jawn dianghasant hwy,
I'r Sabboth fry fy heb addiwedd mwy.
- 5 Aethant i maes or Cystydd mawr,
Eu gofyd oll a ddarfy nawr,
Maent heddyw'n canu, canant byth,
Heb fŵn Pechadur yn eu plith.
- 6 Myrddiynnan o fyrddiynnan a mwy,
O gyfeillion newydd gawfant hwy,
Oll arnom ni'n rhagori 'mbell,
Ac yn eu Caru'n llawer gwell.

H Y M N CXXXI.

'R Ail Ran.

- 1 **H**WY gawfant weld, O gwyn ei bŷd!
'Rhên Bererinion yno ei gŷd,
Gynt gwedu bod mewn Dŵr a Thân,
A mynd trwy'r Pyrth, i mewn ou blaen.
- 2 Rhai gwedi mynd i ben eu Taith,
Er's Miloedd o flynyddau maith,
Ac etto ir JESU 'n canu clôd,
Mor felys ar Awr gynta erjoed.
- 3 Ymhlith y rhain hwynthwythau maen,
'Nawr yn ei Helfen oll yn lân,
Ai hyfryd Sŵn dybygwn fydd,
Yn beraidd jaw'n, i glystiau'm ffydd.
- 4 Wrth weld eu Braint fy Nghalon Sŷ,
Yn bresu am y Nefoedd frŷ,
Nes ydyw fy Serchiadau 'n wir,
Oll megis ffiam o gariad pŵr.
- 5 Darfuant hwy yn lân yn awr,
Ac ymryw derfysciadau mawr,
Y Poen ar gofyd oll i gid,
Ar Temptasiwnau Sy'n y Bŷd.
- 6 Fel hyn y daeth : gadewyd ni,
Y fynd y maes yn erbyn Llŷ,
O Elynion hyll Dichellgar jaw'n,
Heb wybod bryd ei Congro cawn.

H Y M N CXXXII.

Y Drydydd Ran.

- 1 **C**YFRILLION oent mewn Dŵr a Thân,
Wrth deithio'r Llwybr cŷl ymlaen,
Yn ffyddlon jaw'n mhob man a lle
At 'r hyn berthynau i Deyrnas Nê.

- 2 Mae Cariad Jezu eu Prunwr drŷd,
Wedi eu cwtwero 'nawr eu gŷd,
Fel na allant lai o eitha 'r Nê,
Na chadw ei gotwg arno fe.
- 3 Eu Coronau disclair fy ar eu Pen,
Yn rhodio yn y Nefoedd wen,
Ar Palmwydd gwydd, eu harwydd hwy,
Na chant fynd i Ryfela mwy.
- 4 Eu Tafod wedi ddysgu Sy.
Yn holl gamadau'r Nefoedd fry,
Ai Byfedd yn gyfarwydd Cair,
O chwaraau ar y Delyn Aur.
- 5 Discwyl y maent bob Munyd Awr,
Am weld yr Adgyfodiad Mawr,
I'r Cyrph. Sy'n gerwedd yn y Bêdd,
Gael Rhan or Briodafol wledd.

H Y M N CXXXIII.

Gwaradigaeth yn neffau.

- 1 **O**'R diwedd fe Jachawd fy Nghlwy,
Na lwfrhaed Credadyn mwy;
Ei Air a faif, ai 'Ddewid wen,
Er oedi yn hîr, a ddaw y ben.
- 2 Dymma gyfarfod hyfryd jawn,
Myfi yn llwm, a Jezu 'n llawn,
Myfi yn dlawd heb feddu dim,
Ac yntau'n rhoddi pob peth im.
- 3 Y Bywyd wyf fi nawr yn fyw,
Sy'n meddu hapusrwydd o bob rhyw,
Hapusrwydd yw; o dywedwch pwy
A weliff ddiwedd arno mwy?
- 4 Mae'n bryllo at brŷd y ganu'r gân,
Congweni Gelynyon fawr a mân,
Canni ni yn wyn; ni fyddwn jach
On Pechod oll mhen gronyn bach.

- 5 Y nawr mae'r Dyddiau'n gwir nesaŷ,
At Dragwyddoldeb sy'n Parhau;
Un fynydd at y llall heb blê,
Sy'n mynd am henaidd ti a thrê.
- 6 Na frifiwn mwy, Credwn yn glau,
Mae'n gwaredigaeth yn nesaŷ,
Gwelwn arwyddion brâf or Dydd,
Mewn Corph ac Enaid fynd yn rhydd.
- 7 Trwffiwn ein Lampau rhown ein Stên,
Yn llawn o olew hyd yr ên,
Na chysfwn mwy, ond drychwn draw,
Fe waedda'r Priodfab maes o Law.

H Y M N CXXXIV.

Dydd Nalolig.

- 1 **B**LANT ffyddlon Sion dewch,
A Llawenhewch i gŷd,
Ymlaen a chwi fel milwyr dâ,
Yn llon er gwaetha'r llid;
O hyfryd ddedydd Awr,
Messias mawr a ga'd,
Henffych ir Dydd, ar Borau ddaeth,
Y Jechadwriaeth Râd.
- 2 Er inni golli'r hédd,
Ymharadwyfaidd wiw,
A bod yn fyr o gadw'r fraint,
'Mynd dan ddigofaint Duw;
Ni gawfon Hâd y wraig,
Y gadarn graig in Traed
Henffych ir Dydd, &c.
- 3 Addewid gafwyd do,
'Nol ini Syrthio ymhell,
Arfaethol Râs hawl in a rôd,
Gawd ar gyfamod gwell;
Mae'r Sylfaen yn ddigrŷn,
Ni chollir ŷn or Hâd,
Henffych ir Dydd, &c.

- 4 O Blant ! y fendith fawr,
A ddaeth y nawr inni,
Mae genom Dwrnai gyda Duw
Yn Cyhoeddi'r *Jubilee*
Mae's or Caethiwed dû,
Rhai gafodd 'y Rhyddhâd,
Henffych ir Dydd, &c.
- 5 Er gwaetha'r *Satan* fydd,
Yn Temptio Ddôdd a Nôs,
Mae genim hawl 'ir Tryffor dâ,
'Fe bara o oes i oes,
Ffordd newydd gafwyd do,
I deithio at y Tâd,
Henffych ir Dydd, &c.
- 6 Drachefn Llawenhewch,
Chwi Etholedig Rai
Mae'r Uruchafiaeth gwedy do'd,
Trwy Grist ein Priod ni,
Er cyfeiliorni'n hîr
Cawn ddo'd i dîr ein Gwlad,
Henffych ir Dôdd, &c.
- 7 I'n gwared daeth ein Ffrynd,
Pan oe'n ni'n mynd ar goll ;
Mae pob Cyflawnder yntho ef
Yn trigo oll yn oll,
Can's felly 'r Oen di nam,
A wnaethpwyd gan y Tâd,
Henffych ir Dydd, &c.
- 8 Wel dyma'r newydd da,
A Lawenycha'r trist,
Mae'r Ddraig a *Satan* er ein mwyn,
Mewn Cadwyn gyda'n Crist,
Pan figodd ef ai Shiol,
Fe nillodd Nefol wlad,
Henffych ir Dydd, ar Borau ddaeth
A'r Jechadwriaeth Rôd.

H Y M N CXXXV.

Brefiadau am Ogoniant.

1 **W**RTH gofio'r *Jerusalem* frŷ,
Y Ddinas preswylfa fy Nuw,
Y feintiau ar Angylion y frŷ,
Yn canu caniadau o bob rhyw
Am mae yno *Nbruffor* i gid'
'Nghyfeillion am Brodyr oi bron,
Fy Nghalon sy'n bresu o hyd,
Yn fuan am fyned i hon.

2 Ngelynion yn greulon y fydd,
Nhwy rwygent fy Enaid pe caen,
Rwi'n profi bob Mynydd or Dydd,
Nerth Saethau gwenwynllyd y rhain:
Am fod fy ngofydiau mor fawr,
A'r Llewod Uffernol fath Lû
Pe cawn fy nymuniad y nawr,
Trwy Angau dihangwn i frŷ.

3 Fy enaid Sychedig i fydd,
Wrth deithio dros fryniau mor faith,
Yn disgwyl yn dawel bob Dydd,
I gwrddyd a diwedd fy Nhaith;
Fel Darffo fy ngofyd a ngwae,
Fy Nhrallod fy mlinder a mhoen,
A dechrau'm gorfoledd didrai,
Caniadau Tragwyddol ir Oen.

4 Er gofyd a blinder o hŷd,
A rhwystrau bob Mynydd or Awr,
Er gelynion echryllon eu gid,
Sy'n curo fy ysbryd i lawr,
Fy Enaid llyddiedig a ddaw,
Trwy Demeist, trwy Donnau trwy dan,
Er gwaetha pob dychryn a braw,
I'm cartre tragwyddol yn lân.

5 Mi gara f' Anwylyd o hŷd
Fy Mhrunwr, fy mhriod, am pen,
Or diwedd fe iagnodd fy mryd,

Gwynfyd a fae'n gorwedd y nawr,

Yn llonydd yngwaelod fy Môdd,

Mi godwn ar doriad y wawr,

Yn fuan i weled ei wedd.

H Y M N CXXXVI.

Y Canwest diwedda.

1 P ECHADUR WYF I' ARGLWYDD ai gwyr,

Pechadur a garwyd yn rhad,

Pechadur a gliriwyd yn llwyr,

Yn rhyfedd trwy rinwedd y gwaed,

Pechadur a orfy fynd trwy

Riw stormydd o Ddyfroedd a Than,

Pechadur na orphwys byth mwy,

Nes dringo i'r Nefoedd yn lan.

2 Y Rhyfel on hochor ni fydd,

Er cymaint ein tychan an cwyn,

Pwy etto 'rjoed golodd y Dudd,

Trwy waed yr Iddu a'r Llynwyn,

Fe ddrylliwyd fy Arglwydd i'n friw,

Rhwng mwyddwyr ar Gallary fry,

Wel bellach mi mola trwy byw,

Fe brynodd y Nefoedd y mi.

3 Ngelyniön ar cymmaint eu lld,

Yn Lluoedd a deilir i'r Llyn,

Fe rhwymyr yn fcybau yngbyd,

Dechreuad llawenydd yw byp,

Mwy etto fy Enaid yw'th fraint,

Ond landio tu arall i'r Bedd,

Cael treilio ymhlith yr holl Saint,

Sabbothau tragwyddol o hedd.

4 Pryd hynny ca'i glyweid y gair,

Y gair fydd felusach nag ün,

Yn Senio ffurfafen y Nef,

O Enau f' anwyld ei hân,

Dewch blant bendigedig fy Nhâd,

Dewch Etholedigion i gyd,

Meddienwch y Deyrnas yn rhad,

Barrowd i'ch o'r Sarnod y Nad.

- 5 Y Baradwys af iddi cyn hir,
Mae afon y bywyd yn hon,
Yn llifo fel grisial yn glir,
Y ddiodi'r Sychedig oi bron,
Mae hefyd yngartre fy Naf,
Afonydd o lath ag o fel,
Well bellach tu ag yno mi af,
A deued hi fel ag y del.
- 6 Fe'm cōd i ben Nebo yn llyn,
Ca weled Gwlad *Canaan* oi bron,
Y Ddinas ces gainwaith cyn hyn,
Addewid o fyned i hon,
Ac yma ca'i adel fy nghnawd,
Lawr Eilwaith i'r Ddaear y bu,
Am lwlan ymreichiau fy Mrawd,
I Ganol *Jerusalem* frŷ.

H Y M N CXXXVII.

- 1 **P**ECHADUR wyf ac ūn or rhi,
A Brynodd CRIST ar galfary,
Ac un a gafodd ei ryddhau,
Ai wared or Uffernol ffau.
- 2 Pechadur wyf a gas y Dydd,
'Nawr gwedi'r Jesu'm gwneud yn rhydd,
Amlugodd im nid unwaith Dwy,
Na chyfrif ef fi'n Euog mwy.
- 3 Ei Dyttiolaethau Siccr ŷnt,
Mi greda'r gair a ddywedodd gynt,
Byth ynddo ef O oes i oes,
Un Cysnewidiad gwn na does.
- 4 Fe'm cynhorthwya'i fyned trwy,
Gwn nad Anghofia ef fi mwy,
Dywedodd fy mod, (Dileodd fy Mai,
Yn ūn oi Etholedig rai.
- 5 Wel dyma'r unig ūn a ddaeth,
I'm dwyn i maes o *Edom* gaeth,
Mae Nerth digonol yn ei law,
Ym dwyn i mewn i'r Gwlad draw.

- 6 Er amled *Temptasiwnau* sydd,
Yn fy amgylchu *Nes a Dydd*,
Tywyfla fi trwy *Ddwyr, a Tban*,
Gwna; fel *tywyssodd* rai om blaen.
- 7 Na orfoledded *Gelyn* mwy,
Fe ga's y cryfa o honunt *Clwy*,
Fy *Mbechod* taer *Gorchfugwyd* di
'N *Fyrawydyr* ar ben *Calfari*.

H Y M N CXXXVIII.

Fy Enaid sydd yn sychedi am danat.

- 1 **M** A E Nghalon i'n friw, mewn Syched
rwi'n byw,
Am yfed or *Dyfroedd*, sy'n *Nesfodd* fy Nuw.
- 2 O ARGLWYDD fy Nâf, bryd dywed y Câf,
Weld gwedd dy wynebryd, Haul hyfryd'r Hâf.
- 3 Cof genyf fi'r prŷd, y byom ni nghŷd,
Yn rhodio mewn Cariat, uwch gyraedd y Bŷd.
- 4 Tyr'd sathra di'r Llu, *Uffernol* rai Sŷ,
Yn attal fy *Enaid*, rhag 'hedeg fry fry.
- 5 Hiraethu rwi'n brydd, am fwy fwy o Ffydd,
A gallu y wrthsefyll, ac ennill y Dydd.
- 6 Fy *Enaid* dan wae, mewn Syched y mae,
Drachefn am brofi, dy Hedd ath fwynhau.
- 7 Duw ffyddlon erio'd, y gredais dy fôd,
Dy *heddwch* fel *Afon*, yn dirion ym dod.

H Y M N CXXXIX.

Estaleddigarth.

- 1 **Y** R ARGLWYDD am Carodd i'n rhyfedd
erio'd,
Fe'n cywyr adnabu fi'n mhell cyn fy mod.
Arfaethodd yn gyfar fy nghadw'n ddigél,
Pan gwnaeth ei *Gysgod* yn Sigr dan Sêl.

- 2 A chariad *tragwyddol* Fe'm carodd i do, [cô,
Clod iddo trwy'r *Nefodd*, Fem cadwodd mewn
Scrifennodd fy Enw, 'mhlith yno ryw bryd,
Y rhai gynt *Esboedd*, cyn *Seilind* y byd.
- 3 Er ymmi *drosfeddu* Glân *gyfraith* fy Now,
Do ganwaith ei *demptio*, ai flino gwir yw;
Ni altryr ni thorrryr y weithred a wna'd,
Gynt yn *Nbragwyddoldeb* feddywedodd fy *Nhūd*.
- 4 Wel dyma fel 'Carodd, fi'n rhodd ac yn rhād;
Pwy Drysor tan *Nefodd* mwy gwerthfawr a gad,
Oen anwyl ei fynwes, a gefais heb gēl
Mae yntho'n *gyddiedig*, fy mywyd dan fēl.
- 5 Mi ges y Ffrynd gorau, fyth, fyth allau fod,
'R 'Addewid a roddodd, ni thorodd erio'd,
Er byw'n ei *Ogoniant* ynghanol y Nēf,
Mewn Awr o gyfyngder, fe wrendu fy llef.

H Y M N CXL.

Y Ffordd newydd trwi GRIST.

1 **F**ORDD newydd wnawd gan JESU GRIST,
Y bassio heibio i *Uffern* drif,
Wedi ei *Pbalmentu* ganddo fe,
O ganol *Byd*, y ganol *Nē*.

2 Agorodd ef yn lled y pen,
Holl auraid *Byrth* y *nefodd* wen,
Roi rhydd-did iw gariadau ef,
Y mewn i holl *Drygsannau* r *Nēf*.

3 Gwnawd Llwybr Rhydd; does rhwystr mwy,
Nas gall Credadyn dorri trwy,
Gelynon hull rowd dan ein Traed,
Ac *Angau* 'n ffrynd, trwy rin y *Gwaed*.

4 Pam'r ofnwn *Dragwyddoldeb* mwy
Pam'r ofnwn forio arant hwy
Y rhai in tēb a glwn yn bēr
Yn canu heddyw ywch y *Sēr*.

- 5 Os Tenuu gawn, a ffrwydd chwist;
Mac Duw on tu, ni foddwn byth,
Credwn yn gryf, dawn mae o law
Yn iach i'r han, yr ochor draw.
- 6 Myddi wneud o Brodyr a dwyl fy,
Ou gofyn oll, yn gorobwys fwy,
'Chas neb o rheini fynd yn rhydd,
Hob brach a bwyd, a gawn y Dydd.
- 7 Pannu ddiwidiwn fynd i'r Nef
Hob gario'r Graa a gariodd ef;
Mwy nielys fydd y Nefoddd, pan
Yr elom iddi yn y nef.

H Y M N CXL

Cariad Duw Rhyfeddod y Credadyn.

- 1 **R**HYFEDDOD rhwyf o Arglwydd cŵn,
Itti fy ngatw erioed yn ūn,
Y maesron Ddrf. darllof fy,
Yn llwio'r Ffordd ni ag Uffern ddy.
- 2 Dywed ble mae'm bach a gaeledd ffa,
Wedi ymdroi mewn Pechod Oes,
A ffeindi'r ūn yn Salm fwy,
Wrthgilioedd ganwaith fel Myfi.
- 3 A wnaeth ith Bw fwy o Anglod
Does lŷn yt gae neb erioed,
Neu bechodod fwy ar cariad ūn,
Na mi 'mhllith Meibion Adla gyd.
- 4 Pan gwelwi f' hŷn, yngolenni Gŵn,
A gweld pwy Nwi, bla-ds i mae,
Mac'm Tafod ha, yn myad yn fyd,
A minnau yn gwacddi Gras y gyd.
- 5 Hyd yma arwainiaf i yn thall,
Nis gwn pa ham, aia gwa pa fadd,
Ni fedrai neb, ond i yn ūn,
I'm ladio rhwy'r fath aia Dir.

6 'Doedd nith a ddelfairm henaidd gwan,
 I ddringo Cragodd mawr is lan,
 A mydd trwy Lymodd dyfaion chwith,
 Y Boddodd Mili heb godd byth.

7 Wel etto belpam henaidd gwan,
 Nês doed or Mawredd all is lan,
 A chael fy Nhwedd ar Sanaidid ddr,
 O fewn y Gwraig y Ddinas bur.

8 Yn fynych mynych Jesu eu,
 Datgyddia'ch fod yn eiddio'nni
 Mewn ffordd mawr yn wastad gad,
 Am ddysgu llesain Abba Dad.

H Y M N. CXLII.

Y Llwyd Lwyth Juda a orchfygodd, &c.

E SCYNODD ein HARGOLWYD mawr hylwydd
 mwys hy

Owch Cymrodd Gelymion rai creulon ryw cry;
 Dwgwithent y fymion' yn eon is Nen,
 Nn gallant wneud Niweid i'n Capten uwchben.

2 Gall Sataa i orphwys, er cymmaint ei Lid,
 Er cael rai Blynyddau i'n blino yn y Byd;
 Ar er fod e'n nerthol, a'r Ddaidd yn wan,
 Ni ddwg ef un Ddaidd, dwg Jesu ni'r Lan.

3 Wel, blant, gorfoleddwch, ni gawfom y Dydd;
 Trowd Sarn oddiyno, mae'r Nefoedd yn rhydd;
 Fe bechod, fe gwmpodd o Entrych y Ne';
 Ni bech'fom, f'n prynwyd, ni gawfom ei Le.

4 Ar Ffaydd *Calvaria* Hiliogach y Wraig;
 Mewn Rhyfel o'r teca' orchfygodd y Ddraig;
 Fe sigodd ei Choryn, rhoya iddi'r fath Glwy,
 Fel galben, er gwared, en choncro hi mwy.

5 Wel, weithian cymmerwch eich Arfas yn by;
 Dorch allan i Ryfel yn ebyn y Llu;
 Ni ddodw'n hwy a fuan i lawr tan ein Traed,
 Awa gwa'n am cawestyn Rhinodd y Gwared.

- 6 Moliannwn yr Jesu am hynny bob un ;
Bu farw ar *Galfaria* a'r Emmanuel ei hun ;
Fe gym'redd ein Beiau, eu Pwysfa'u Poen,
Dioddefodd y cwbl mor llarisidd a'r Oen.
- 7 Daeth Uffern a'r Ddaiar, a'r Nefoedd ynghyd
I conc'ro'r *Missa* Jachawdwr y Byd ;
'Fe safodd i synu, 'fe nillodd fath Glôd,
Bydd Goffa am dano, tr'o Nefoedd yn bod.
- 8 'Fe gurodd Gehenna, 'fe conc'rodd y Byd ;
'Fe gorodd y Nefoedd oedd gaud o hyd ;
Diffoddodd ar unwaith yn gyfan a'i Waed
Holl Felldith y Gyfraith ac Angerdd ein Tâd.
- 9 Pob Bryn 'fai gostyngodd, gan lanw bob Pant,
Radwyan 'fe torrodd, 'fe sychodd bob Nant ;
Palmentodd bob Llwybr o'r Ddaiar i'r Ne',
Fel gallai'r Briodas-ferch gael digon o Le.
- 10 Mae'r Brénin ei hunan yn cerdded o'r blaen,
Yn trio Grym Dyfroedd a Phoethder y Tân.
Ni chaiff ei Anwylyd swyn hytryd syn'd Gam
Nês torri Grym Dyfroedd a diffodd y Flam.
- 11 Wel, ballach dechreuwch, mae ddigon o Bryd
Tganu Caniadau i Jachawdwr y Byd ;
Ni fentwn y Ddaiar a'r Nefoedd uwch ben,
Hosanna, Halleluia, Hosanna. Amen.

H Y M N CXLIII.

Yr ail Ran.

- 1 **R**HEN *Adda* g'a's cynnig ar gadw ei holl ;
Hiliogaeth heb bechu a myned ar goll ;
Fe gwmpodd y cynta, 'rail nillodd y Dydd ;
Ac yn ei Orchafsaeth daeth Milloedd yn fhydd.
- 2 Bu'r Prwydr yn amlwg ar *Galfari* fry ;
Fy Aaelwyrdd ei hunan yn erbyn y Llu ;
Er cael hwy bob Mantais, eu Byddyn yn gref,
Contwerodd hwy'n loyw Ngwydd Ddaia'r Nef.

3 Pwy fentra'i gymmeryd fath Arfau a rhai'n
Yn erbyn Llu Uffern, sef Coron o Ddraig,
A Mantell o Scarlet, a Chroes o Bren in,
Y Gorfen a Bwll, a Hoelion o Ddug ?

4 Bu farw f' Anwylyd, se grymmodd ei Ben;
'Fe 'gorodd y Baddau, se dduodd y Nen:
Yr holl Greadigaeth rhyfeddodd yn fawr,
P'odd marw Creawdwr y Nefoedd a'r Llawn.

5 'P'escynodd i fynu, se dalodd ein Dîd;
'Fe 'gorodd holl Ddryffau y Nefoedd ar léd:
'Fe'n rhôdd ni mewn Heddwch, trwy farw ar
y Pren,
A'r holl Greadigaeth o'r Ddaiar i'r Nen.

6 Fe roddwyd i'r Ddaiar; 'fe gododd yn fyw;
Y Maen a symmudwyd a'r Ysgwyddau fy Ngw.
'Fe laddodd yr Angau, 'fe ddacloodd y Bêd,
'Wneud Ffordd i'w Anwylyd adgedi mewn
Hedd.

7 Wel, tyred, fy Enaid, o'ch hunan y maes;
Ymfroliat yn unig yn Jesu a'i Râs:
Ese wnaeth y cwbl, ese bla'r Clôd,
Bydd Moliant i'w Enw tr'o Nefoedd yn bod.

HYMN CXLIV.

Y drydydd Ran.

1 **N**i roddwn yn wrol, mac'r Brenin o'n blaen;
P'am ofynn ni Rwystrau o Ddwr ac o
Dân ?

Mac'r Goron a'r Palmwydd, a'n Gwebr ni fry
Ysgadw'r Eiddo'r Barnwr, mac'n parhyn i ni.

2 Rhaid cadw ar y Llwybr heb bwyso ar un Llaw,
I Ddachu neu Allu, nag yna na thraw,
Os trown ni un Ochor, y Llwybr sydd gul,
Mall iawn ydy'r Cefnallu o'ch ysgawys ag Scil,
Fe'n

- 3 Fe'n gwneir ni'n gyfarwydd, ein Capten dinam
A deithiodd yn union heb golli un Cam.
Dilynnw ei Gamrau trwy fywiol Ffydd grêf,
Fe'n dygir yn fuan i'r Man yr aeth ef.
- 4 Blindetau a Chroesau yn ficer ni cawn;
Ca's yntef o rhi'ni Rifedi mawr jawn:
Yn wirion a llariaidd dioddefodd hwy 'gyd,
Sancteiddiodd i'w Bobl holl Drallod y Byd.
- 5 Wel, bellach Gyfuddiau, o safwch bob Tu,
Mi safaf yn y canol yn eon a hy';
A churwch eich gwaetha' ar f' Enaid o hyd,
Fe dynnodd fy ARGLWYDD eich Gwenwyn i
gyd.
- 6 Diolchaf byth iddo, sancteiddiodd y Groes,
'Sgyfnhaodd ei Phwysau, 'fe iafodd ei Loes:
'Nawr Nefoedd yw ei charrio, a Gwynfyd y fy'
Yn canlyn yr Iesu i Galfari fry.

H Y M N CXLV.

Y bedwarydd Ran.

- 1 **D**EWCH, Frodyr, yn eon trwy'r Dw'r a
thrwy'r Tân,
Fe gwympeiff Gelynion cry' blinion o'n blaen;
Ni alleiff hên Satan y Bradwr roi Brâth,
Ar Fynydd Calfaria fe gollodd ei Saeth.
- 2 Wel gyda's Henuriaid ynganol y Nef,
A'r pedwar Anisail, yn uchel ein Llef,
I lawr ar ein Gliniau, ni roddwn bob Pryd
'Ranrhydedd a'r Gallu i Jachawdwr y Byd.
- 3 'Doedd neb ar y Ddaear, na Neb yn y Nef
Oedd deilwng i ddattod y Seliâu ond ef.
Agorodd y Llyfr (pedd gaud) i'i Wlad,
Ni ddanethom i ddarlên holl Gwneid ein Tad.
- 4 Angelion ddaethi wybod Peth guddiwyd o hyd,
Rhyw hên Wirioneddau cyn Seliad y Byd;

Maent o'r Drugareddfa yn edrych i lawr
I'r Arch, i gael gweled Dirgelion bob Awr.

5 A ninnau ddaeth i wybod Dirgelion dilŷth,
Na all'fai Plant Adda eu deall hwy byth,
Cael nosio ym Moroedd mawr dyfnion ein Duw
I'w caru a'u credu, a'u canu trwm byw.

6 Mae Mur y Gwahanfaeth? Fe rwygwyd y
Llen [Nem
Oedd rhingom a'n HARGLWYDD o'r Ddaiar i'r
Ni welwn yn amlwg trwy Rinwedd ei Waed
Y *Secinah* disglair Wynebpryd ein Tâd.

7 Ni welwn, ein Henwau yn Llyfr ein Tâd
Nawr wedi scrifennu a Dwsfr a Gwaed,
A hesyd ar Ephod ein HARGLWYDD nuchben,
Roffeiriad a bassodd trwy ganol y Llen.

8 Ni welwn ein caru (O gariad mor ddrud!)
Yn Ngwnfel y Drindod cyn Seliad y Byd.
Mi wela'r Cyfammod yn gadarn a wnaed
Draw yn Nhragwyddoldeb rhwng Jêsu a'n Tâd.

9 Ni welwn Faddeuant ar Fynwes ein Duw,
A Heddwch diddiwedd (o rhyfedd ei Riwi!)
Y Nef yn agored, a Gresso i ni fry,
Wel, dyma'r Dirgelion ddatguddiwyd i ni.

10 Ni welwn yn amlwg daw Pechod i lawr,
Troedd Jêsu ei Arfau yn ei erbyn ei'n nawr!
Pob Trefn Rhaglupiaeth fy'n erbyn y Ddraig;
Mae'r Nefoedd a'r Ddaiar o Ochor y Wraig.

11 Diolchwn i'r Jêsu gael gweled y Dydd
Y cododd Golenni i'n gollwng yn rhydd
O'r dwfn Garchardd i Galfari fry,
I welu y Gogoniant yn Sion y fy'.

H Y M N CXLVI.

Y hymned Ran.

- 1 **M** AEN Bryd i niganu, ni gawfom y Fraint,
Mae'r Rhyfel yn cerdded o Ochor y Saint;
Mae'n Brenin ni'n dyfod a'i gledde' ar ei Glin,
Fe fathrodd y Gwinwrf bob Gronin ei hun.
- 2 Mae Ddillad yn gochion, llychwinwyd â gwaed,
Fe gwmpodd Gelynion yn fyrdd tan ei Draed.
'Fe rwygodd Gwlad Edom (diolchw'n i'n Duw)
Ni falciff un Gelyn yn Edom yn fyw.
- 3 Nid Gallu Angelion, na Gallu un Dyn
Goncwerodd y Gelyn, ond ei Allu ef ei hun;
Fe 'nillodd Ogoniant, Anrhydedd mor grêf,
Mae canu am dano mewn Daiar a Nef.
- 4 Er amled y Tywod, er amled y Sêr,
Mwy amal y Cwmp'ni fy'n Nheyrnas fy Nêr.
Er hardded yw'r Haulwen (fy'n tywyonu ar bob
Gwlad, [Nhâd.
Mil harddach y Cwmp'ni yn Nheyrnas fy
- 5 Fe ddarfu eu Blinder a'n Gofid ei gyd,
F'anghosiwyd ymdrechu'n Rhyfeloedd y Byd:
Fe bafodd eu Gaia', newidiwyd yr Hia,
Ynawr maent yn canu a charu bob un.
- 6 Ni chlywir dim Ochain gan Angel na Saint,
Ond pur orfoleddu (ond brâf yw eu Braint!)
Rhyfeddu'r Messia, Jehofa yn Ddyn,
A chraffu eu Llygaid ar Jacu bob un.

H Y M N CXLVII.

CRIST pob Peth mewn Profedigaeth.

- 1 **O** Jesu 'a Brenin newydd ei Fraint,
Unig Hyfrydwch yr holl Saint,
Holl Oheith, Nenth, a Noddfa glân,
Dy Ddefaid gwirion yn y Byd.

- 2 O Edrych rhwng y Sêr i lawr
I eitha' Dyfnder Moroedd mawr:
Yno cai wel'd fy Ysryd gwan
Yn gruddfan yn y dyfna' Man.
- 3 I nosio i fynu'n fawr fy Mryd
Uwchlaw y Ffrwd a'r Tonnau 'gyd;
Ymdrechu'n lân, ond ffaelu 'rwi,
Ac wrth ymdrechu'n soddi mwy.
- 4 'Rwi'n gwel'd mae Nerth fy Enaid gwan
Yw bod yn llonydd yn y Fan,
A gado'm Jêsu garrio'n lân
Y Gwaith dechreuodd yn y blaen.
- 5 Yn rhâd rhaid it' rhoi'r cwbl i'm,
Ni feddai Werth, na Nerth, na Grym,
'Nôl rhoddi, eilwaith trefnu'm Grâs
'Mhob Brwydr cyn y nillwi'r maes.
- 6 Myrddiwnau maith a conc'raist di
O Elymion hull ar Galfari.
'Rwi'n pwyso ar dy Allu mawr
'Roi f' holl Elymion imao lawr.

H Y M N CXLVIII

In yr ARGLWYDD (medd un) y mae i mi
Gyfiawnder a Nerth.

- 1 **F**Y unig Gyfius tan y Ne'n innog esol
Fod Jêsu'n sefyll yn fy Llo,
'Cym'ryd fy Meichiau bob yr un,
A'u rhoi hwy ar ei 'Scwyddau ei hun.
- 2 Anfeidrol gryf ydyw dy Fraich;
Dim Pwys i ti, er maint fy Maich.
Gynt ar y Groes dioddefaist Lîd,
A Phwysau holl Bechodau'r Byd.
- 3 Nid wi' ond gwan, o'n'ad f' lawr
Dan bob rhyw Trallod lâch a mawr
Mi bwysaf arnat, tr'o ynof Chwyt;
Digon wyti, a digon byth.

- 4 Nerthaift dy Blant (o faint dy Râs!)
 Er gwaned o'ent, i garrio'r Mats!
 Pa faint yn llai y fydd dy Rym!
 Trwy estyn Braich 'rei Cymmorth i'm i
- 5 Fy ngaru wn'est, er maint fy Mai,
 A'm galw o blith amwylol rai:
 B'le dôf fi bellach am Iachad,
 A North i conc'ro ond at fy Nhâd?

H Y M N. CXLIX.

CRIST bob Peth. Col. iii. 11.

- 1 JESU yw'm Ffordd i'r nefol Fyd,
 Rhy wan yw'm Dyledfwyddau 'gyd.
 'Ngyfiawnder eilwaith a fy Ngrym,
 Ti wyddost feddai o honynt ddim.
- 2 'Rwi'n dewis Jesu, a'i farwol Glwy
 Yn Frawd a Phriod i mi mwy.
 Ef yn Arweinydd, ef yn Ben
 I'm led o'r Byd i'r Nefoedd wen.
- 3 Wel dyma Un: a dywedwch b'le
 A ffindir arall fel efe?
 A heri'n Ffyddlon i'm o hyd
 Ym mhob rhyw Drallod yn y Byd?
- 4 'Does genni' mwy ddim tan y Ne'
 'Mddigryfu yndde ond efe:
 Neb a ddiddana f' Enaid trist
 Yn ei holl Flindersau ond Jesu Gant.
- 5 Pwy wrendi Ruddfas f'Enaid gwan?
 Pwy'm cōd o'm holl Oſdian i'r Lan?
 Pwy garria'm Baich fel Brenin Ne'
 Pwy'm gyd-ynddimla fel efe?
- 6 Wel, yndde ymfroſtia i'mau mwy:
 Fy holl Elymion, dywedwch pwy
 O'ch Cewri cedym mawr a'n Rhi
 All clwyfo mwy f' Amwylid i?

H Y M N C L.

Yr ail Ran.

1 **F**E gododd yn ei erbyn ef
Y Ddaiar, Uffern, do a'r Nef;
Ond sefyll wnaeth ein Prynwyr rhâd
Dan eitha' Llid y chai'n eu gyd.

2 Cyfyngder mwya'n Prynwyr rhâd
Oedd colli gweled Gwaed y Tâd,
Pan llefodd ar Ben *Casari*,
"Eloi, lamma, Sabaothani."

3 O Feiau mawr, beth all'foch mwy
Na rhoddi i Frenin Nefoedd Glwy'?
Lladd'foch yr Oen; fe drodd y Rhod;
Mae Dydd eich Dial chwi yn d'od.

4 O dewch, rhyfeddarch Rîn ei Waed,
'Roi Torf o Ely nion tan ein Tâd;
Ei ddwyfol Waed ddamsaingodd Griw
I angau; wnaeth Myrddiynan'n fyw.

5 Dirgelwch o anfeidrol Riw
I'm Jesu fawr, ac ynte'n Dduw.
Mae Pleffer gan Angelion Nef
'Fyfyrion ar ei Angau ef.

6 Dymma lle bydd fy Nhrigfan i
O fewn i Glwyfau Mhrynwyr cu;
Y Man nas tyrir Euogrwydd irwy;
Y Man nas mentra Satan mwy.

H Y M N C L.

CRIST Eirichur yn y Nef.

1 **W**RTH droi fy Ngolwg yma lawr
I Gyrrau'r holl Greadigaeth fawr,
Gwrthdrych ni wél fy Baid gwpan
Ond Jesu i bwyse ardd'n Rhin.

Dewifais

- 2 Dewisais ef, ac ef o hyd
Dewisai mwy, tr'wi yn y Byd ;
Can Gwynfyd ddaeth i'm Henaid tlawd
'Gael Brenin Nefoedd i mi'n Frawd.
- 3 'Ngyffuron oll oddiwrtho dardd ;
Mac'n Dàd, mac'n Frawd, yn Briod hardd ;
F'Arweinydd llaryaid tua Thre ;
F' Eiriolwr cyfiawn yn y Ne'.
- 4 'Fe garai bellach, tra fo'i byw
'Nfwy na'r Creaduriad o bob Rhyw.
Er gwaetha' Da'r ac Uffern drifft
F'Anwylyd i fydd Jesu GRIST.
- 5 O pa'm yr wyt, fy Enaid, clyw,
Am grwydro 'mhell oddiwrth fy Nuw ;
Ni che's-fath Bleffer tan y Ne',
A gefais yn ei Gariad e'.
- 6 Melus, fel Manna'r Nefoedd fry,
Yw hyfryd Hedd f'Anwylyd cu ;
Mwynhâd o'i Gariad ef a'i Râs
Na'r Dilian Mâl fy'n well ei Flâs.

H Y M N CLII.

Chwenhychu ddiof, 2 Cor. v. 4.

- 1 **F**Y Enaid athrist, ARLWYDD, fy
'Noch'naidio tua'r Nefoedd fry ;
Lluddiedig, ar lewygu mac,
Yn gruddfan am gael ei ryddhau.
- 2 Yn cydhiraethu, f'ARGLWYDD cu,
A'r rhai fy' tan yr Allor fry.
Fy Ngweddi i fel 'reiddynt hwy
Sy'n dywedyd, "Tyr'd, nac peda mwy."
- 3 Beth yw'r Greadigaeth hebosti,
Ond fel rhyw Byden rywyll du,
Na Ffandir Cyflur yddi 'maes
O Seny Nef i'r Ddair lls.

- 4 Am hyn 'rwi'n blino ar y Byd,
Ac ar ei Wrthrychiau oll eu gyd,
A blino aros ynddo 'n hwy,
Am nad wi'n cael o'th Gwmp'ni'n fwy.
- 5 'Rwi'n llawen etto, 'r 'Amfer mae
O Awr i Awr yn agofau :
Yr Amfer hynny, gwyn fy Myd,
Cai 'mado a'm Cystyddiau 'gyd.

H Y M N CLIII.

Y Cristion ym teimlo ei Lefgedd.

- 1 **C**REAWDWR doeth y Ddaiar-lawr,
Ffuriasfen lās, a'r Nefoedd fawr,
Edrych o rhwng y Sêr i'r Byd
Wyt ti ar Feibion *Adda* gyd.
- 2 'Ngwel'd innau 'rwyf ymblyth y Llu
S'au Wynebaw tua'r Nefoedd fry,
Am deithio 'mlaen i'r nefol Fyd
Y llesga' o'honynt oll eu gyd.
- 3 Y gwana' 'wyf, a rheita' ei ddwyn
O'r Defaid gwirion, ac o'r Wyn ;
A diau yw, mi a rhosa'n ôl,
Ond chôd y Bugail fi'n ei Gôl.
- 4 Ni allai gerdedd Cam ymlaen
Trwy'm Nerth fy hun, mi gwada'n lân ;
'Ngyfiawnder a fy Rhewm ffôl
Sy'n hytrach yn fy ngadw'n ôl.
- 5 Ffaela fel hyn yr wyfi 'nawr,
F'Arfau fy hun mi rhôf i lawr,
Mi dreiais wneud i'm hunan Lês
Ganwaith, ac etto ronin nês.
- 6 'Does Enw foddia'm Henaid trist
Ond Enw hyfryd JEŴU GRIST.
Wel, dyma'r gwir, ni feddai'r un
Rhyw Ddinas Noddfa ond ti dy hun.

H Y M N CLIV.

Gwagedd y Byd.

- 1 **P**WY Bleffer dan y Nen y gawn
All rhoddi i'm Fodlonrwydd llawn?
Pan 'drychwi ar f' Anwylid gwŷth,
Pob Peth fydd am ei faela' ei Ddrych.
- 2 Rhyfedd mor wael yw'r Pethau fy'
Am ddenu'm Serch o'r Nefoedd fry;
Un Gwên o eiddo'm Prynwr dryd
Sydd gan mil mwy na rhai'n eu gyd.
- 3 Paham myfyria'm Henaid dryd
Ar Gibau'r Môch, Plefferau'r Byd?
A gado'r Llo pascedig rhâd,
A'r gloyw Win yn Nhŷ fy Nhâd?
- 4 Ffarwel y Sorod sy'n y Byd,
A'm hên Drigfanau oll eu gyd;
Tuag Adre' 'raf er Dw'r a Thân,
Mae Sŵn fy Mrodyr o fy mlaen.
- 5 F' Anwylid Jezu aeth ymlaen,
'Nawr gyda'r Dorr fel Tywod mân,
Yn gorphwys ar Ddeheulaw Nhâd,
Yn pledio Jechydwriaeth râd.
- 6 Fe aeth; mae'm Calon innau fry,
Beth wnair a'm Corph ar Ddaiar du?
Gwnâf well Gwasanaeth yn y Ne',
Pan byddwi'n llawn o'i Gariad e'.

H Y M N CLV.

Na ofelwch dros Trannoeth.

- 1 **O**ARGLWYDD, d'wed i mi pa Lun
Y gallai garrio Meichiau f' hun?
Mawrion 'ynt hwy; ond fi sy' wan;
P'odd codai'r lleia' o'r rhai'n i'r Lan?

- 2 D' Yfcwyddau di ddal Beichiau mawr,
Arnynt mae'n hongian Néf a Llawr:
Am hyn fy holl Ofidiau i
Gaiff pwyfo'n gyfan arnati.
- 3 Paham gofala'm Henaid mwy?
Na wna; mi 'drycha' 'fynu, pwy
Yw'r hwn fy' 'nawr yn Entrych Ne'
Yn trefnu'r cwbl yn fy Lle.
- 4 Mae'r holl Greadigaeth yn ei Law;
'Fe sy'n ei trefnu yma a thraw;
I ddodi 'maes ei anfeidrol Glôd
Mae pob rhyw Drefn ac sy'n bod.
- 5 O nertha f' Enaid gwan ei Ffydd
'Roi Ofal arnati bob Dydd,
Heb sino 'ngylch Amseroedd draw,
Y rhai o bosib' byth ni ddaw.
- 6 P'am, M'ddyliau gwibiog, fel y Gwlith,
Y blinwch f' Enaid gwirion byth,
'Ngylch mil o Bethau is y Nen
Na ellir disgwyl dônt i Ben?
- 7 Taw, f' Ysbryd, paid a chrwydro'n hwy
Oddiwrth yr hwn a'th gân yn fwy
Na'r holl Wrthrychiau gwael eu gyd
S'am lanw'm Meddwl yn y Byd.

H Y M N CLVI.

Y pennaf o Bechaduriaid.

- 1 **Y**R Oen a laddwyd ydyw Rhan,
A holl Hyfrydwch f' Enaid gwan.
Fy Mrawd a Mhriod fydd e' mwy
Ym mhob Cyfyngder elwi trwy.
- 2 A doed hi arnai fel y dêl,
M' ymfroftiaf ynddo byth heb gâl.
Fu neb o Feibion *Adau* 'rioed
A Rhywman mwy i ganu ei Glôd.

- 3 Pwy o honoch chwi Gerubiaid pur,
Seraphiaid ac Angelien gwir,
A gafodd y fath Faint a mi
Trwy Angau'r Jesu ar Galfari.
- 4 Wel, bernwch, chwithau Seintiau 'gyd,
Sy'n teithio tua'r nefol Fyd :
Mi'r dua' oll ; ond 'Nyled yw
Moliannu mwy ar fânwyl Duw.
- 5 O barna, dithau Ddaiar faith,
Sy'n dal Cenhedloedd o bob Jaith,
Neb arnat' fu, neu arnat' sy'
Mwy rhwym i ddiolch na myfi ?
- 6 Pe agorai'r Jesu Uffern goll,
A rhoddi i'r Ellyllon oll
Ryw *Jubil* faith, heb Boenau mwy,
Byddai arnai Ddiolch fel hwyntwy.

H Y M N . CLVII.

Fy Anwyl yd fydd i'm yn Bwyf Myrr, Can. i. 13.

- 1 **T**RA gallwyf byth anadlu a byw,
Moliannu wnâf fy Jast gwiw ;
O eithafoedd Nef i Uffern drist
Neb i mi erioed fel Jesu Grist.
- 2 Pan byddwi'n gorwedd tan fy Maich,
Heb neb i'm helpu i'r Lan a'i Fraich,
Wel, dyma'r Pryd f' Anwyl yd mae
Yn arfer hôffu trogarhau.
- 3 Pryd hyn 'rwi'n caru Jesu'm Duw,
Uwchlaw'r Creaduriaid o bob Rhyw ;
A'm Calon fach oll trwyddi'n wir
Yn llofscu megis Morwor pur.
- 4 Ni phrosais ddim o tan y Ne'
Mor felus ac yw 'Gariad e' ;
Mi wn, na ffinder dim y maes
Trwy Nefoedd fry bereiddiach Blas.

- 5 Geiriau i ddatguddio ofer yw
Beth yw Melusdra Hedd fy Nuw :
Pe dywedwn cyd fai ynos Chwŷth,
Melusach yw na dywedwn byth.
- 6 Rhagori ar ddeng-mil mae ei Wedd ;
'Rwi'n llawn-fodloni ar ei Hedd.
'Dwi'n 'mofyn Pleffer tan y Ne'
Ond digon o'i Gyfeillach e'.

H Y M N CLVIII.

Gelwg Ffydd.

- 1 **T**RWY Ffydd 'rwi'n gwel'd yn Entrych
Fan hyfryd, Ben fy Siwrnau, [Neu
Y Delyn Aur, a'r Goron fry,
Trwy dywyll ddu Gymmylau.
- 2 Mi wela draw tros Fryniau pell
Tragwyddol Babell Jêsu,
A'r hyfryd Wlad gâf fi
Ar Fyrder ei feddiannu.
- 3 A'i Briniau fel paradwysfaidd Ardd
Yn Flodau hardd a hyfryd,
A'i Fonydd tawel, tég, distwr,
Yn liso o Ddw'r y Bywyd.
- 4 Pob Rhan o honi, Bryn a Bro,
Sydd gyflawn o Ddiddanwch.
Dim Sôn am Ryfel, Bai, na Phla,
Ond byth didra Dawelwch.
- 5 Ei Dinas hardd o Risial fy',
Neu Wydr difrycheulyd ;
Pob Tŵr, a Mur o Berlau drud :
Mae oll ei gyd yn hyfryd.

H Y M N CLIX.

Golwg y Cristion arno ei hun.

- 1 **P**ECHADUR wyf, ie'r dua' ei Liw
O'r holl rai sydd tan Nefoedd Duw,
A haeddai fod oddiwrth yr Oen
Dan Rym dy Lid mewn eitha' Poen.
- 2 'Rwi'n gwel'd fy Mhechod fel y Gwlith ;
Angelion Nef nis rhifant fyth ;
Ond hawfach maddeu Farglwydd Cun
Na chenni faddeu im fy hun.
- 3 'Rwi'n eon ; addefaf arnat', Nâf,
I gredu fi Bechadur câf
Wel'd hyfryd Wedd dy Wynebpryd,
'Nôl pechu'm Heinioes bron ei gyd.
- 4 Ganwaith wne's Addunedau cry'
I rodio'n agos attati ;
Torrais y rhai'n ; y 'rown heb Ple
Yn clwyfo'm HARGLWYDD yn y Ne'.
- 5 Dig'lonais addunedu'n nwy,
Ac etto addunedu 'rwi.
Mae f'Addunedau'n dangos i'm
Mae oneft wyf, ond Eifiau Grym.
- 6 Er mae aflan 'wyf, trwy'th Enw di,
O flaen y Fainge mi ddôf yn hy'
I geisio Tryfor Nef yn rhâd
Trwy Glwyfau Mhriod gan fy Nhâd.

H Y M N CLX.

Teimlad y Cristion.

- 1 **F**Y Mawl a'm holl Ganiadau eu gyd
Gaiff, JESU, 'th gannol tr'wi yn y Byd ;
F'Anwylid wyt', dy Hedd mor fawr,
Mî mwy na Phleffer Nef a Llawr.

- 2 Fy Myfyrdodau i'n felus mae,
A'm holl Ofalon yn lleihau,
Pan byddwi'n profi'th Gariad dryd
Yn ennyn fy Serchiadau 'gyd.
- 3 Mae Ngobaith gwan, ynghyd a'm Ffydd,
Yn d'Addewidion di bob Dydd,
Yn rhoi Melusdra i fi fy hun
Byth na faega Calon Dyna.
- 4 Tra fyddwi yn dy Freichiau'n rhydd,
'Does Meddwl gwibiog garria'r Dydd;
Mae Gallu gan dy Gariad dryd
I conc'ro fy Mhechodau 'gyd.
- 5 Pan dywedost Air, yn union cawn
Lawenydd anrhaethadwy jawn.
Dy Lais a dôdd fy Enaid gwan,
A'th Hedd a'm lleinwi i bob Rhani.
- 6 Pan byddo'n cuddio ei Wyneb cu,
Mae'n gadael Arwydd i myfi;
O fewn fy Mynwes Tyftion mae,
Ac felly'm Cyflur yn parhau.
- 7 O'i Absepoldeb pan bwyfi
Yn achwyn ac yn wyllo'n Lli',
Ni chaf fi lesain felly'n hir,
Caf Fanna'r Nef mewn anial Dir.
- 8 Trwy Heolydd Sion pan bwi'n myn'di,
Yn holi'r Gwilwyr am fy Ffrind,
Rhwy Bleffer fy 'mhob Man a Lle
Yn unig wrth ei enwi e'.

H Y M N CLXI.

Ar yr un Ystyr.

- 1 **M**AE arnai Chwant, ti wyddost p'un,
Fy fustu da, fod yno'n un
O'r rhai sy'n gwel'd dy Wyneb cu
Uwchlaw'r Ffurfasen Risial fry.

- 2 Fy Mhleffer yma, er mod i 'mhell
Oddiwrthiti a'm Cwmp'ni gwell,
Yw caru'th Person gwridog gwyn
Fu farw ar *Galfaria Fryn*.
- 3 Teganau'r Byd 'nhry fechan fy'
I'hanner lanw'm Henaïd cu;
Mae Ngalon fâch yn oeri o hyd
Ar y Gwrthrychïau fy'n y Byd.
- 4 Golwg o bell, a'r gynta' 'gyd,
Yw orau ar Deganau'r Byd;
Ond wrth eu teimlo gweïed cawn
Eu Gwraidd o Wenwyn marw'n llawn.
- 5 'Does Ffrind i'w gael, Angel na Dyn,
Neb, JESU, ond tydi dy hun
All arwain f' Enaid i'n ddifraw
Trwy Ddyffryn Cylgod Angau draw.
- 6 Y Man mac Angau'n fawr ei Rym;
Yn nertholl chware' ei Gleddau llym:
Ti, JESU; alli'm dwyn mewn Hedd
Heb gaffael Clwyf gan Ffin ei Gledd'.
- 7 Wel, tyr'd, f' Anwyhyd, tyr'd i lawr,
Rho'th Gwmp'ni yn'r Anialwch mawr;
Dwg mi heibio yn dy Fynwes glyd
Er tanllyd Seirph fy' yma 'gyd.

H Y M N CLXII.

Adnabod yr JESU.

- 1 **D**WYN 'nabod dim tua yma'r Bedd:
Ond JESU yn ei Râs a'i Hedd:
Ni cheisau i 'nabod, tra f'wi 'mhllith
Angelion Duw, ond JESU byth.
- 2 'Dwi'n profi mod i 'nawr ynglŷn
Wrth Ddaïar, Dw'r, na Da, na Dyn:
Rhyw Olwg oer jaw'n a di-flas
S'ar bob Beth tan yr Awys lla.

- 3 'Does Mêl na Gwîn i'm Henaïd gwan
Yn y Greadigaeth mewn un Man ;
Mi ddarfum yma, âf ymhell
I 'mofyn am 'Difeddiaeth gwell.
- 4 'Y Perl y ge's, 'rwi wrtho ynglŷn,
Ei fâth ni fedd y Nef ei hun.
O rhyfedd Gwrthdrych Nefoedd fry,
Mewn Ammod Priodas a myfi !
- 5 Ei ganmol bellach wnai o hyd,
Heb dewi mwy, trwi yn y Byd.
Dechreuais Gân a beri'n hwy
Nag y ceir Diwedd arni mwy.

H Y M N CLXIII.

Rhossyn Saron, Can. ii. 1.

- 1 **P**'ODD gallai'th ganmol, Jesu cu,
Am i ti'm dwyn o'r Pydew du,
A rhoddi Nhraed yhawr yn rhydd
Ac oedd yn rhwym er's lawer Dydd.
- 2 Fel Rhossyn pêr, neu Lili'r Maes
Ymhlith y Drain a'r Mieri câs,
Felly mae Tegwch d' Wynebpryd
Ymhlith holl Feibion *Adda* 'gyd.
- 3 Llyth'renau d' Enw, Jesu cu,
Fel Diliau Mêl i'm Henaïd fy';
A'th Wisgoedd yn arogl'n wir
Yn beraidd jaw'n o'r Manna pur.
- 4 'Does bellach dim all sugno Mryd
A welais otto yn y Byd.
Wel, dyma'r Perl mi cara' heb gél
I Dragwyddoldeb, doed y ddél.
- 5 A Phleffer f' Enaid bâch ynawr
Yw Caru fy Eiriolwr mawr,
Ni feddai mwy mewn Dêr na Ne'
Ua Peth 'rwi'n caru fel efe.

H Y M N CLXIV.

Hiraethu am Ymddattod.

- 1 **O** Hyfryd Fan, y Ddinas bêr
Bar'towd 'r Sa m uwchlaw y Sêr !
Mae ei Henw hi'n dod i Chwant a Blŷs
Ar f' Enaid bâch fyn'd yno ar frŷs.
- 2 Mae Tragwyddoldeb ym mhob Man
Yn ennyn Zêl yn f' Enaid gwan.
Mae'r Gair ei hunan lawer Pryd
Yn twymo fy Serchiadau 'gyd.
- 3 Och fi, na chawn i glywed Llef
Archangel mawr o ganol Nef ;
A gwel'd yn d'od fy Mhrynwr dryd
I farnu Meibion *Adda* 'gyd.
- 4 Codwn fy Mhen, llefwn yn glân
Mae Ngwaredigaeth yn nessau,
A'm Jechydwriaeth werthfawr râd
Yn gwawrio draw o Dŷ fy Nhâd.
- 5 Cofia dy Saint, o Jesu cu,
Sy'n teithio ar y Ddaiar ddu ;
A bryfia'n ebrwydd 'dd'ed i lawr,
'Roi'n Traed yn rhydd o'r Cystudd mawr.
- 6 Mae'r Hiraeth hyn, ti wyddost p'un,
O fewn fy Ngalon fâch ynglŷn :
A'm mynych Lêf tua'r Nefoedd wen.
Yw " Tyr'd, f' Anwylyd, tyr'd. AMEN!"

H Y M N CLXV.

Hiraethu am Mwynbâd a Dduw.

- 1 **C**YSTUDDIAU mawrion o bob Rhyw
Sy' o fewn y Byd 'rwi'n awr yn byw ;
Pan darffo un, daw'r llall yn glân,
Ac felly Ngyfudd i'n parhau.

- 2 Ond mwy na'm holl Gystuddiau o'r bron
Yw colli Llewyrch d' Wyneb llon,
Dy Absenoldeb, Jesu cu
'Nrhyw ddirfawr Boen i'm Henaidd fy'.
- 3 Gronyn o'th Hedd a'th Gariad dryd
A ettyb fy Ngystyddiau 'gyd.
Ond rhyfedd jaw'n y Rhinwedd fy'
Mewn lleied Gradd o'r Nefoedd fry.
- 4 Nertha fi a'th Hedd, portha fi a'th Râs,
Nês myn'd yn lân o'r Byd y maes;
Bodloni wnaf, o ARGLWYDD glân
I'm holl Gystyddiau fawr a mân.
- 5 Ni ofnai'r Gelyn gwycha' ei Wedd;
Ni ofnai Angau, ni ofnai'r Bedd;
Ni ofnai ddim ac fy'n y Byd
Ond cael bod yn dy Gôl o hyd.

H Y M N CLXVI.

Dioddefaint CRIST.

- 1 **R**HYFEDDA Hyd a Llêd,
Fy Enaidd trist,
Uchder a Dyfnder maith
Marwolaeth CRIST;
Pan cym'rodd Agwedd Gwâs,
A Phechod cäs ei Blant,
Trwy farw yn ddigwyn,
I dwyn i bant.
- 2 'Fe gymmerth arno'n Cnawd,
(O ein Brawd ni!)
'Fe safai ar Ben y Bryn,
Gwnain erbyn Llo,
Gan fathru dan ein Traed,
Trwy ei briod Waed ei hun
Ellyllon, ar fyrr Dro
Heb ado'r un.

Fach

3^a F'aeth tan y Gyfraith faith;
Hedd ddaeth i ni.

Mwy t'raned Sinai gaeth;
Berh waeth genni?

Mae'r Llwybr idd'ei Gôl;

Yn rhydd i'r nefol Hâd:

Ni feder Satan ferth

Ddwyn Werth ei Waed.

4 Fe dalai 'lawr ar léd

Ein Dyled ni,

Trwy ddiodde' Angau ar

Ben *Calfari*:

A hyñ o'i 'Wllys rhydd;

Cans gwelai Ddydd yn d'od,

Cai 'Lynion cryf a gwan

'Lawr tan ei Droed.

5 'Nôl roddi'n HARGLWYDD hael,

Yn wael ei Wedd,

(Rhyfeddod mwya' 'rioed)

Yn Ngwaelod Bedd;

Ond ar y trydydd Dydd

Yn rhydd yr aeth efe;

Palmentodd Llwybr gwych

'I Entrych Ne'.

6 Concwerodd Angau glâs,

A'i Deyrnas drist;

'Fe rhodd e' tan ein Traed.

(Rhyfedd Gwaed CRIST !)

'Fe dynnodd Colyn hwn

Yn gyfan, Gwn, o'r Gwraidd.

Pwy ofnai mewn un Modd

Rhag Bloedd y Blaidd?

7 'Nôl gorphen ar ei Walth

I'r Nef 'raeth ef;

Lle mae e' yr awrhon

Yn gwrando'n Ellef;

Yn eiriol drosom draw.

Ar fyrr 'fe ddaw'n rhyddhau;

Mae'r Amser Dydd a Nôs

Yn agosau

H Y M N CLXVII.

CRIST *Drws y Nefoedd.*

1 **W**RTH d'Ystlys di, o ARGLWYDD cu,
Mae holl Allweddau'r Nefoedd fry.
Aiff Myrdd i mewn, etto nid un
Ond di Gariadau di hy hun.

2 'Rwi innau'n teithio i'r bythol Fyd,
Nis gwn, na'r nefla' 'wyf eu gyd.
I bledio'n Wyneb Angau da
Ni feddai Enw ond dydi.

3 O agor Byrth y Ddinas bur,
Na âd fi i guro yno'n hîr;
A derbyn finnau 'mewn ymhlith
Y myrdd gaiff fod yn ddedwydd byth.

4 Beth bynna'm Swydd o fewn y Ne';
Bwy bynna' Râdd; p'le bynna'm Lle;
Yr holl Happusrwydd geisia fry
'Gael cadw Ngolwg arnati.

5 Pe 'mado ar Nef wnaï f' ARGLWYDD cu,
Fe d'wllai'r Nef fel Uffern ddu;
'Does Angel, Saint, Seraph, nac un
Yn ddisclair, yno o hono ei hun.

6 'Dyw Deall Cwmp'ni'r Nef ynghyd,
A'r Seintiau g'leua' sy'n y Byd
Ddim agos digon ffindio 'maes
Gogoniant Jesu CRIST a'i Râs.

'Rwi'n rhoi fy Enaid yn dy Law;
Cofia fi yma, felly draw,
Rho i mi Fôr o'th nefol Hedd
Tu yma a thu draw i'r Bedd.

H Y M N CLXVIII.

Cbwilia a Phraf fi, &c.

- 1 **G**WYDDIT, fy Nuw, (ond rhyfedd hyn)
Fath fyddwn cyn fy ffurfio ;
A pha fath fyddai i bob Dydd
Yr Amser fydd i dreulio.
- 2 O chwilia Ngalon trwyddi'n lân,
Agor hi o flaen dy Wyneb ;
P'am cadwai P'ai 'ddiwrth un barha
Yn Frawd i Dragwyddoldeb ?
- 3 Ond da yw'r bod, mae'm Da a'm Drwg
O fewn dy Olgw beunydd.
I'th Wydd mi ddof yu bur ddinâg,
Ni'm guddiaf rhag fy ARGLWYDD.
- 4 Llywodraetha Ngalon, ARGLWYDD cun ;
I ti dy hun mae'n perthyn ;
Ar ei 'Stafelloedd bob yr un
Gofod dy hun yn Ffrenin.

H Y M N CLXIX.

Duw Tarian y Cristion.

- 1 **P**AN byddwi 'nganol Rhyfel poeth,
Mae f'ARGLWYDD doeth yn union
Yn troi bob Arf a Saeth ddigoll
Yn erbyn f' holl Elynion.
- 2 Nis gŵn pa fodd, fy serch f'ai tyn,
Wrth edrych yn ei Wyneb ;
Yn union sugno f'Enaid wna
Atto i Tragwyddoldeb.
- 3 Y Ddaiar gron ynghyd ai Da
Sydd Wagedd a Ffolineb ;
Mi gara mwy Drysorau bra',
Trysorau Tragwyddoldeb.

- 4 Concroddy Ddraig hên Saran gall
Trwy ei ddiball Ddoethineb.
Fe rhwymai etto (ond Gwaith bra')
I Oesoedd Tragwyddoldeb.

H Y M N CLXX.

Gogoniant yr ARGLWYDD JESU yn y Nefoedd:

- 1 **M**AE'R Lle sancteiddiolaf yn rhydd,
Fe rwygodd f'Anwyl y Llen;
'Fe yw Haul y Cyfiawnder y fy'
Yn goleuo'r holl Nefoedd uwchben.
Mae yno Dyrfa anfeidrol o Faint;
Ac etto ni wela mor'un
'Mlith 'Ngyllion, Seraphiaid, a Saint,
Neb fel fy Anwyl yd ei hun.
- 2 Mae'n eistedd yn nganol y Llu
S'au Risedi fel Glaswellt y Maes,
Yn helaeth yn rhoddi i bob un
Ogoniant a Harddwch a Grâs.
Fel Haul yn yr Wybren a fai
Yn tywynnu ar fyrddiwn o Sêr;
A'i Gwrês, a'i Goleuni ddim llai;
Fel hyn mae Gogoniant ein Nêr.
- 3 Tuag atto mae Wynneb ei Saint,
Mae oddiamgylch yn Rhês ar ôl Rhês;
Cwmpeini aneirif o Faint,
Rhai 'mbellach oddiwrtho rhai nês.
Disgleirdeb ein HARGLWYDD â'mhell.
Mîl pellach na'r Haul yn ei Rhôd;
Fwynhau e' mae'r pella' yn well
Nag allwyd amgyffred eripod.
- 4 'Does Angel, na Seraph, na Saint
Byth yno'n ddisgleirio o hono ei hun;
Pe ciliai f'Anwyl yd i bant,
Fe dywyllai, fe dduai bob un.
'Fe yw Afon y Bywyd fy' fry;
'Fe yw'r Manna cuddiedig a dryd;
Efe yw Hyfrydweh y Llu,
Ie'm Jezu yw'r Nefoedd en gyd.

H Y M N CLXXI.

Yr ail Ran.

- 1 **Y** Goleuni sy'n Nina: ein Duw
 Sy' tu hwnt i Amgyffred un Dyn :
 'Does neb all ei weled a byw,
 Ond-y Dorf ogoneddus ei hun.
 'Dyw Grisial yn Ngolwg yr Haul,
 Neu Wydr fai lawer mwy pur
 I Lewyrch y Nefoedd ddim ail,
 Fy JESU yw'r Ffynnon yn wir.
- 2 Mae yno tri Pherson yn bod,-
 Ac etto un Sylwedd ond un,
 Gogyfuch mewn Gallu a Chlôd,
 I wared Plant *Adda'n* gytûn.
 Yn hyn rhyw Dyfnderoedd y sy',
 Rny sawrion i chwilio hwy 'mlaen,
 Yn drêch na hwyntwythau sy' fry
 I gwybod hwy allan yn lân.
- 3 'Does Mesur Amseroedd byth fry,
 Dim Oriau cyffelyb i'r Byd ;
 Myn'd heibio rhyw Oesoedd y sy'
 Wrth ganu i'r Drindod ynghyd.
 'Rholl Nefoedd, wrth weled ei Râs,
 Sy'n synnu yn canu'n fwy hy
 Ganiadau newyddion eu Blâs :
 Wel, dyna'r Dygryfuch fydd fry !

H Y M N CLXXII.

Y trydydd Ran.

- 1 **A** NGELION, Seraphiaid, a Saint
 Wrth ganu'n soniarus ynghyd,
 Eu Hadfain fydd cyfuwch ei Faint,
 Mae'n crynu'r holl Nefoedd eu gyd.
 Neb yno yn glaiar ei Gân,
 Neb yno'n addoli mewn Rhith,
 A'u C'lonau sy'n llofcau fel Tân :
 A Gwynfyd a fai yn eu plith !

- 2 Caniadau newyddion sy' fry;
Tybygw'n o glywed eu Llêf.
Fy Enaid blinedig i fy'
Am ddysgu Cerddoriaeth y Nêf.
'Ranrhydedd, a'r Gallu, a'r Clôd,
A'r Parch, a'r Gogoniant, a'r Bri
Yr awrhon fel ac y bu 'rïoed
I'n HARGLWYDD yn un ac yn dri !
- 3 Pan gofiont eu Dyddiau yn y Byd,
A'r amryw Demheftloedd o'r blaen,
Fe 'nynna eu Hyßbrydroedd hwy 'gyd
Yn Fflammiau angerddol o Dân ;
Gwel'd eu Jesu, er cymmaint eu 'Bai,
Eu codi o Bydew mor ddu ;
P'odd gall eu Calonau hwy lai
Na feinio *Jerusalem* fry ?
- 4 Pan gofiont drachefn y Dydd
Y galwyd hwy o'r Tywyllwch y maes,
Daclowd eu Gefynau hwy'n rhydd,
A'r Carchar yn feinio, Rhâd Râs !
Pwy allai i beidio rhoi Clôd,
Tan Olwg o Rhydd did mor fawr ?
Wel, dyma'r Caniadau sy'n bod :
Gogoniant trwy'r Nefoedd a'r Llawr !

H Y M N CLXXIII.

Y pedwaredd Ran.

- 1 **W**RTH gofio Dichellion y Ddraig,
A'i Maglae mor amal a'r Dail,
Eu tannu yn erbyn y Wraig,
A'n torri gan *Adda* yr ail :
A'i weled e' 'nawr yn y Ne',
A'r Bradwr hên obry'n y Llyn,
Hwy ganant nês dawnfio'r holl Le ;
B'le arall mae canu fel hyn ?

- 2 Wrth gofio drachefn am hyn,
 Ei Glwyfau a Chwerder ei Loes;
 A'i guro i *Galfari* Fryn,
 Ei Eiriau diwedda' ar y Groes;
 Y Ddaiar, ac Uffern, a'r Bedd,
 Ac Angau, a'r Gyfraith ynghyd
 I gwympe gan Archoll ei Gledd;
 Bra' yw canu fy' i Jachawdwr y Byd.

- 3 Os ydyw rhai Seintiau'n rhoi Tro
 I wared i'r Bydoddd is Nen,
 'Does byth myn'd o'u Golwg a'u Co'
 Ogoniant eu HARGLWYDD uwchben:
 Mae 'fe yn bresenol bob Awr
 'Ddynt yma fel canol y Ne'.
 Hwyl gwelant mewn Nefoedd a Llaur
 Mae'm JESU yn llanw pob Lle.

H Y M N CLXXIV.

Y pummed Ran.

- 1 **R**HAI yma canlynodd efe
 Trwy'r Ffauau a'r Fflammiau'n ddigrŷn,
 Rhai'n gynt nofiant i'r Ne'
 Mewn 'Fonydd o'u twym Waed eu hun;
 Ynawr yn tael myned ymlaen,
 Yn eon at Orsedd yr Jôn,
 A chanu bob Amser y maen'
 Ganiadau newyddion yr Oen.
- 2 'Ddaw Syched, na Newyn, na Phoen,
 Na Gofid, na Galar, na Chlwy',
 Nag Anwyd yn Nheml yr Jôn,
 Na Gwrês iddeu blino byth mwy.
 Mae yno Adenydd fy Jôn
 Yn tannu fel Nefoedd ar léd,
 Yn cuddio Priodaf-ferch yr Oen.
 O f'Enaid, i fynu ched'!

'Rwi'n

- 3 'Rwi'n teimlo ornai Hiraeth a Chwant
 'Wel'd mysgu f'oll Deml o'i Le,
 A 'hedeg yn union i bant,
 Fel 'Deryn i ganol y Ne';
 A neidio 'mewn yno i blith
 Y Dyrfa f'au Gwiscoedd yn wyn,
 A chanu i'm HARGLWYDD i byth.
 Fu farw ar *Galfart* Fryn.

H. Y M N CLXXV.

Yr wyf yn dyfod ar frys.

- 1 **Y**R Amser bellach o na bai
 I'n HARGLWYDD ninnau ddyfod,
 O'r Nefoedd wen 'mhliith sanctaidd Lu;
 Câf finnau ei gyfarfod.
- 2 Pan dël, haw' yn ogoneddus jawn,
 Yn gyflawn o Ddisgleirdeb;
 Tyr allan ei Oleuni'n rhydd,
 Qedd gudd' er Tragwyddoldeb.
- 3 'Dyw'r Haul yn ei Ffurfafen ferth,
 Yn Ngrym ei Nerth yn tywynnu,
 I Harddwch ein Hanwylyd ni
 Yn gronih i gymmaru.
- 4 Angelion pur, Rîf Gwellt y Maes,
 Yn Rhês o gwmpas JESU,
 A'u T'lynau Aur, a'u Gwiscoedd gwyn,
 Yn beraidd yn eu foli.
- 5 *Postolion, Partriarchiaid fry,
 Angelion dirifedi,
 Mwrddiwnau o Saint o'i gylch yn Dro,
 Mewn Gwiscoedd o Oleuni.
- 6 Pan gynta' codo'r Seintiau eu Pen,
 A gwel'd y Nen yn goleuo,
 Chwarddant, a neidiant ar bob Cam,
 'Nhiraethu am fyn'd atto.

- 7 Pwy Saint driflâ? Nid ofna'r un.
I gwrdd a'i Frenin JESU.
Hedd yn ei Wyneb ef, nid Llid:
O gwyn eu Fyd fy'n credu!

H Y M N CLXXVI.

Yr ail Ran.

- 1 **F**E wridia'r Awyr fry uwchben,
Cyn delo'r Capten JESU;
Rhyw Arwydd mawr o'r Dwyrain draw:
'Ri Gwys y daw i farnu.
- 2 Disgleiria Wynebpryd pob Saint,
Pan gynta' gwelant JESU.
Ond rhyfedd hyn! fe fydd pob un
Wrth weld ei hun yn synnu.
- 3 Corph hardd y gawn, Corph fel efe,
All yn y Ne' breswyllo;
Ac all o'r Dda'r (nis gwn pa fodd)
I Entrych Nefoedd neidio.
- 4 Wel, dyna'r Pryd y cenir Clôd,
Na chlywd erioed o'i Gymmar;
Angelion a Seraphiaid pur,
A'r Seintiau yn un eu Llafar.
- 5 Caniadau'r Saint fydd gwaeddu, " 'Nrbâd!
'Jacbarwd ni 'Ngwaed yr JESU."
Seraphiaid ettyb hwy fel hyn,
" 'Rym Ninnau yn rhyfeddu."

H Y M N CLXXVII.

Y trydydd Ran.

- 1 **P**AN gwelont obry Fwng y Byd.
Yn codi hyd y Nefoedd,
Y Dorf a gân (o hyfryd Roest!)
Caniadau yn Oes Oesoedd.

- 2 Canant, wrth feddwl nad rhaid byth
Ryn'd etto i blith Gelynion,
Ond treulio S'bbothau yn y Ne'
'Nei Gwmp'ni e' yn gyffon.
- 3 Wrth feddwl cânt hwy weled Gwedd,
Ac yfed Hedd yr JESU
I Dragwyddoldeb yn diddrai,
Pwy allei lai n'ai garu?
- 4 Ni 'mddengys Haul, na Lloer, na Sêr,
Ddim oll yr Amser delo;
Fel Lewyrch Canwyll ganol Dydd
Eu Goleu fydd yn cil'o.
- 5 Angel 'ri Dro ynghylch y Byd
J'n galw 'gyd i godi.
Fe wrendi'r Meirw ar y Wŷs,
Hwy ddônt ar frŷs i fynu.
- 6 Ar yr Anuwiol Dychryn fydd,
Mewn Llid y bydd e'n dyfod.
Ond b'le mae'r Saint? Daeth ei Amser e',
'Nawr darfu ei Bererindod.
- 7 'Does Angel, Seraph, nag un Saint,
Er cymmaint eu Doethineb,
Mewn Geiriau eglur i ni wna
Ddedwyddwch Tragwyddoldeb.

H Y M N CLXXVIII.

Hymn i Gymanfa o Weinidogion.

- 1 **R**YM yn dy erfyn, ARGLWYDD mawr;
Descyn o Entrych Nef i lawr,
'Rhyd Yfcol faith Jehofa'n Ddyn,
'Roi Bendith *Jacob* i bob un.
- 2 Fel ŵyn yn wirion gwna ni 'gyd
Ymhlich y Bleddiaid sy'n y Byd;
Ac fel y Seirph yn gyfrwys gall
I wel'd a dadrys Rhwydau'r Fall.

Gwêl

- 3 Gwêl ni yn myn'd y maes i blith
Gelynion cryfion Rîf y Gwlith;
O rho Addewid i ni 'gyd
Y byddi o'n Plaid hyd Ddiwedd Byd.
- 4 D'roflynged *Satan* sawr ei Nerth,
Fel Mellten glau o'r Nefoedd ferth,
I lawr o'n blaen trwy d'Allu-ery',
Fel Cofon byth am danati.
- 5 Gâd i ni dd'od i'r Mynydd fry,
I'r Cwmwl goleu attati,
Fel y disgleirio'n Wynebpryd,
Nês synnu *Israel* oll ei gyd.
- 6 Rho'r Cleddyf disglair yn ein Llaw,
Nertha ni ei ohwarre' yma a thraw.
A rhoddi i'n Gelynion Glwy',
Fel ac nas safu Gelyn mwy.

H Y M N CLXXIX.

Yr ail Ran.

- 1 **Y**M Mylchau'r Creigydd bydd o'n Rhan,
I dringo ar ein Gliniau i'r Lan,
A'n Saethau glowion ar ein Clÿn,
Nês lladd y *Ph'listiaid* bob yr un.
- 2 O deffro ni ar Dorriad Gwawr
I gyhoeddi'r Ffoadigaeth sawr,
Y maes o'r Tân sy'n d'od yn Lla'
I lawr am Ben ein Dinas ni.
- 3 Gwna ni fel Halen â dy Râs,
Yn wyn, yn beredd jawp ei Flâs;
Yn Foddion yn dy Law o hyd
I dynnu'r Adflaſ sy' ar y Byd.
- 4 Nâd ni amcanu; nâd ni wneud,
Na cheisio meddwl dim na dweud,
Nac yn ddirgelaid, nac ar g'oedd,
Yn unig ond 'rhyn sy' wrth dy Fodd.

- 5 Gwna fod d' Ogoniant pur dilŷth
Yn Nôd a Diben i ni byth ;
Dy Fywyd hardd, a'th Eiriau gwîr
Yn wastad i hi'n Rheol bur.
- 6 O dena'n Serch oddiyma 'gyd,
Fel gwîr Ddieithriad yn y Byd ;
O Fan i Fan i deithio 'n hy'
Pob Pryd ar ôl d'Orchymmyn di.
- 7 Doed Gogledd, De', a'r Dwyrain bell
I glywed y Newyddion gwell.
Aed Swn d'Efengyl, JESU, 'maes
Yn gylch oddautu'r Ddaïar lân.
- 8 Mynydd 'r Oliwydd hollt yn frau,
Ac yn ei ganol rhan e'n ddau ;
Gwna Ddyffryn mawr, fel delo 'mlaen
Y C'nhedloedd i Gaerſalem lân.
- 9 O doed i Ben, hwnnw yw'r Dydd,
Nid goleu ac nid tywyll fydd ;
Nid Dydd, nid Nôs, a Duw a'i gwyr,
Pan tardd' Goleuni yn yr Hwyr.

Rhan,

H Y M N CLXXX.

Fy Anwylid fydd wynn a gwridog.

- 1 O Na chawn Eiriau bra' o'u bron
I ganmol graslon JESU !
'Chair ar y Dda'r neu 'fewn i'r Ne'
Neb iddo 'fe i gymmaru.
- 2 Pe bai Doethineb Seintiau fry,
A'r 'Ngylion dirifedi,
Pell Raddau'n brin 'ynt oll yn un,
Doethineb ei hun yw'r JESU.
- 3 Mwy ei Nerth na'r Llhoedd fry en gyd ;
Mae'n cadw'r Byd rhag cwmpo :
Mae'n Dduw, ar ei Allu nid oes Fêth ;
Fe wnaiff y Peth y synno.

- 4 Y Nefoedd wen, a'r Ddaiar wael
Sy' oddiwrtho'n cael Dîsgleirdeb.
Yn ei Oleuni ef llewyrchu wna
Y Seintiau i Dragwyddoldeb.
- 5 Fel Afon faith 'ri ei Dw'r y maes
Tros Wyneb gwyrddlâs Ddolau;
Mae JESU a Chyfoeth mawr Râs
Yn soddu'n hatgas Feiau.
- 6 Pan gwelo'r *Indiad* draw ei Wedd,
A phrofi ei Hedd a'i Gariad,
Dônt yn Finteioedd atto'n hy';
Efe fydd eu Dymuniad.
- 7 Pwy-na ddoi wel'd o eitha Byd
Ei Degwchbryd a'i Fwynder?
Pe Myrddiwn ddoi, hwy dywedent hyn,
" Nas dywetpwyd i ni'r hanner."

H Y M N CLXXXI.

Yr ail Ran.

- 1 **H**ARDD yn ei Dduwdod yw efe,
Mae'n llanw Ne' a Daiar;
Hardd yn ei Ddyndod, 'nfu mewn Oes,
Neu 'nawr nid oes o'i Gymmar.
- 2 Hardd yn ei Ddoniau o aneirif Ryw,
A'i Swyddau yw f'Anwylid;
'O *Galfari* i *Gethseman*' Ardd
Mae e' oll yn hardd a hyfryd.
- 3 Myrddiwnau a loscwyd (brâf eu Rhan!)
Yn Ylw gan Elynion.
Myrddiwnau mwy ddioddef fau ar gloedd,
Gan hardded oedd ei Berfon.
- 4 Ni welwn Degwch yn ein Duw
Dan Boenau o Rhyw eitha';
Yn dêg ei Bryd pan crymmai ei Ben
Wrth farw at ben *Calvaria*.

H Y M N CLXXXII.

Y trydydd Ran.

- 1 **P**ERL *India*-bell, Aur o *Beru*,
Gwell Tryfor yw ei Gariad,
Y rhai dihangol yma a fry,
Efe yw eu Dymuniad.
- 2 Gorllewin beil ddaw ar ei ôl
I ganmol a'i ryfeddu,
Ymrig yr Hwyr am brofi Blâs
Y Gwîn sy'n Nheyrnas JESU.
- 3 Myrddiwnau maith o Eneidiau sy',
Je, Torf aneirif heddy,
Yn canu'n bra' o fewn y Ne'
A ddenodd e' i'w garu.
- 4 Morwynion faith a'u Bara a'u Dw'r
Ddaw at y Gwr o *Idde*,
I weled Gwedd ei Wyneb gwyn,
A 'maflyd yn ei Odr.
- 5 Yr Haulwen 'ri ei Goleuni'n Dro
Ryw filoedd o Fesurau;
Ond pellach rêd ei Lewyrch e'
O fewn y Ne' yn oleu.
- 6 Pe 'mado wnai tros Fyned Awr
A'r Nefoedd fawr ei hunan,
Doi Tywyllwch fel sy'n Uffern goll
O'i mewn hi oll yn fuan.
- 7 Y Lluoedd fry iddo o'r un Fryd
Sy'n canu 'gyd yn gyngan.
Calonau pawb o fewn y Ne'
Sy' arno 'fe ei hunan.
- 8 Ni welai neb mewn Lle na Man
Y fised Ran yn haeddu,
O'r Ddaiar fawr i'r Nefoedd fry,
I'm HAKGLWYDD i gydmaru.

H Y M N CLXXXIII.

Hymnau Sacramentaidd.

- 1 **W**E'L, dyma Wledd, Gwledd ein Duw
O Balgedigion brifion, [Jôn,
A Gwîn puredig yn ddidrai
I lawenhau y Cleision.
- 2 Ond Gwledd yw hon gyfoethog hael?
'Does Diwedd 'gael mo honi.
O pwy n'anturia 'mlaen yn rhwydd
I Wledd yr ARGLWYDD JESU?
- 3 Yfwn yn eon is y Nen
Ffrwyth y Winwydden heddu.
Ar Fyrder ni gawn brofi ei Bläs
O fewn i Deyrnas JESU.
- 4 Bwyttewch yn helaeth yn ei Dŷ,
Mae ef i ni yn perthyn;
Yfwch i Dre, p'am byddech fych?
Cyfeillion 'ych i'r Brenin.
- 5 Os clâf, os gwan, os tlawd o Hedd,
O dewch i'r Wledd yn fuan;
Dewch a'ch Achwynion o bob Rhyw,
Fe'n ateb Duw ei hunan.

H Y M N CLXXXIV.

Yr ail Ran.

- 1 **Y**MA cewch wel'd eich HARGLWYDD mawr
Yn rhoddi 'lawr yn hollol
Ei hun i Angau, Angau'r Groes,
Yn ddiddig tros ei Bobol.
- 2 Yma cawn wel'd ein HARGLWYDD cun,
Neb wrth ei Glin; Ye hunan
Yn chwyflu'r Gwaed (b'le bu'r fath Râs?)
Yn nganol Maes Gerbseman'.

- 3 Cawn fwytta ei Gnawd (wel, dyna (Râd!)
 Ac yfed Gwaed yr JESU.
 P'odd gall ein C'tonau ni bob rhai
 'Ndragywydd lai na'i garu?
- 4 Mi gofia Eiriau'm HARGLWYDD hael,
 'Prydnhawn cyn cael ei hoelio:
 I fwytta ei Swpper minnau ddôf
 Ymlaen er Côf am dano.

H Y M N CLXXXV.

*Rhwymo'r Ddraig tros fil o Flynyddau tan Gys-
 god Jubili.*

- 1 **R** Offeiriaid a ganeiff ar Dorriad y Wawr
 Ganiadau newyddion, yr Wyl sy' mor
 fawr; [gwael;
 Hwy seiniant Gyrn Hyddod, 'dyw 'r Ygyrn
 ond [fâl.
 Ond clywir Swn Jubil trwy 'Fferynau mor
- 2 Gŵyl uchel fydd honno; 'does neb y driffta,
 Ond y rhai fydd yn caru eu Cyfoeth a'u Da:
 'Rholl rai fydd mewn Dyled, a rhai fydd ynglwm
 Gaiff gyd orfoleddu, fe deir y Swm.
- 3 Wel, caned y Caethion, hwy gânt fyn'd yn
 rhydd,
 F' agorir Carcharau ar Dorriad y Dydd;
 Rhodiant hwy'n llawen Eferdd hyn a Ffordd
 draw,
 Yn Ngŵydd eu Gofynwyr heb Ofn na Braw.
- 4 Daw'r Tiroedd a'r Brynniau, a'r Bronwydd yn
 rhydd;
 Gwynfyd sy'n crechwenau wrth weled y Dydd.
 'Ntraid redig, na medi, na gosod mor Hâd,
 Ond pur orfoleddu yn JESU a'r Waed.
- 5 Wel, caned Trigolion y Ddaear bob un
 I foli'r Messia 'r Graedwr yn Ddawn.

'Fe brynodd y Rhydd did, 'fe prynodd e'n ddrudd
I'r Genedl sanctaidd hyd eithaf y Byd.

6 'Caiff Henaint a Jeuengſid, a gredo yn yr Oen,
Eu gwneud yn Wŷr rhyddion o'u Cystudd a'u
Roen.

Mae'r *Jubil* yn dyfod, ond hyfryd y Dydd,
Oes *Jubil* dragwyddol, a *Jubil* a fydd.

H Y M N CLXXXVI.

Eſay ix. 6.

1 **B**ACHGEN a aned; Mâb ro'wd i'n;
Ei Enw sy'n rhyfeddol;
Ar ei Yſcwydd ef Llywodraeth ga'd,
Duw cadarn, Tâd tragwyddol.

2 Chwilio ei Berſon hardd a'i Waith
Sy'n Orchwyl maith anfeidrol;
Gelwir yma, ac yn y Ne'
Ei Enw.e'n rhyfeddol.

3 Dihenglwch hyn, ddyſced'g rai;
Rhyfeddu mae'r Cenhedloedd
P'odd gall'ſai *Mair* ei gynnwys ef
Na chynnwys Nef y Nefoedd.

4 Duw Mawr, Creawdwr Dw'r a Thîr,
I gael ei wir genhedlu
Llŷn Forwyn wnaethpwyd ganddo ei hun,
Fy Enaid sy'n rhyfeddu.

5 Mae holl Ddoethineb Duw ynghyd
Yn cwrddid yn ei Berſon.
Nid rhyfedd bod Myrddiwnau'r Nef
Yn ei ſoli ef yn gyſſon.

6 'Roedd Donia ein Duw eu gyd fel Môr
Dygyſor heb eu rhifo;
Gynt'oll ynghudd', ond yr Awr hyn
Trwy'r Jus yn diſgleirio.

H Y M N CLXXXVII.

Yr ail Ran.

1 **M**AE'R Tâd a'r Ysbryd ynddo'n un;
(Ond rhyfedd Rîn ei Boenau)
Duw ar y Nef ac Uffern goll,
Y Byd a'i holl Wrthrychiau.

2 Rhyfeddol yn ei Râs, a'i Air,
A'i Ysbyrd cair yr Jesu;
A'i Ordinadau pur difai
Yn wastad mae i ryfeddu.

3 Cuddiwyd e'n hîr (paham fath Rodd?)
Rai miloedd o Flynyddau.
Rhyfeddol p'am cyhoeddwyd ef
Trwy'r Dda'r a'r Nef i ninnau.

4 Mi wela Ddyn yngrôg ar Bren,
Yn crymmu ei Ben i wared;
Fy Nuw yw ef; caned y Byd
Caniadau o gyd Gynganedd.

5 Philosophyddion y Dwyrên
Ganlyna'r Seren heini,
A'u Thus, a'u Myrr, Aur melyn pur,
Yn ddifyr i addoli.

6 Er maint eu Dysc, clywsant erioed
Fath Beth i fod a hynny,
Baban mewn Preseb, gwaél y Lle,
Yn dal y Ne' i fynu.

H Y M N CLXXXVIII.

Y trydydd Ran.

1 **P**'ODD aeth ein Duw, yr Haulwen dêg,
Yn ôl hyd ddêg o Raddau
I Agwedd Gwâs (o Gariad bra'!)
Cynefin a Doluriau?

- 2 Yr hên Ddihenydd yn Ddyn gwan,
Mewn Presyb tan ei Rwymau:
Y Gair tragwyddol ar Lin *Mair*,
Heb fedru Gair o'i Enau.
- 3 Pe y meddylw'n filiwn faith
O Oesoedd ac aeth heibia;
Pryd hynny cawn ei weled e'
O fewn y Ne'n disgleirio.
- 4 Er creu'r Nesoedd faith o ddim,
Trwy Allu a Grym ei Fawredd,
A chadw rhai'n rhag myn'd ar fêth,
'Dyw hyn yn Beth mor rhyfedd.
- 5 Er d'od a'r Meirw bob yr un
Aû Cyrph eu hun i fynu,
Yn hyn 'dyw Gallu'r Nesoedd fry
Ddim cymmaint i ryfeddu.
- 6 'Dyw Gwaith y Dda'r neu'r Nesoedd fry,
Er bod hwy'n ddirifedi,
I'r Pethau ym Mherfon JESU fy'
Un Gronin i gydmaru.

H Y M N CLXXXIX.

Marwolaeth CRIST.

- 1 **R** Haul guddiodd ei Wyneb, pan grymmodd
ei Ben,
Agorodd y Beddau, se dduodd y Nen;
Fe ofnodd y Ddaiar, hi grynodd yn wir,
Wrth wel'd ei Chreawdwr tan Hoelion o Ddâr.
- 2 Fe gododd y Meirw, se rwygwyd y Llen,
Yn dangos bod Heddwch trwy'r Nesoedd
uwchben;
Dŵw guddiodd ei Wyneb (ond chwerw y Loes)
A'r Mâb yn diodde' ei hoelio ar y Groes.
- 3 Fel *Joseph* i Garchar, neu *Jonah* i'r Môr
Y rhoddwyd Etifedd y Nesoedd a'u Seon
I wared i'r Ddaiar; ond Dŵw oedd efo
'Fe gododd i fynu i ganol y Ne'.

H Y M N CXC.

Adgyfodiad CRIST ai Efcyniad.

1 **M**AWR jawn fu'r Gorfoledd pan gododd
 ein Nêr,
 Fe chwarddodd yr Haulwen, fedawnfiodd y Sêr,
 Fe neidiodd Mynyddau a Bryniau fel wyn,
 'Gorfoledd i'r Jesu i godi er ein mwyn.

2 'Doedd neb yn y Nefoedd, na neb ar y Llaur
 All'fai ofyndim Dyled i'n HARGLWYDD ynawr.
 Pan dalodd y cwbl, pan groswyd y Swm,
 B'odd gall'fai ei Ofynwyr eu gadw e'nglwm?

3 Y Gwragedd godasant i edrych y Bedd;
 I weld a gyfododd eu HARGLWYDD mewn
 Hedd;

Wrth edrych ofnasant, nid oeddent ond gwan;
 Ni wel fant eu HARGLWYDD, ond gwel fant
 y Fan.

4 Fe grynodd y Ceidwaid, cwmpasant i lawr;
 Podd gall'fent hwy edrych Disgleirdeb mor fawr?
 Y Weithred oedd ynsyd 'roi Dynion mor wan
 I rwyfiro Creawdwr y Ddaiar i'r Lan.

5 Wel, Saint, gorfoleddwch; fe gafodd y Dydd;
 Fe rwymwyd ei Ddyndod, rhodd' ei Dduwdod
 e'n rhydd.

Mae Saint ef yn Dyfion (Gwirionedd mawr yw)
 Pn HARGLWYDD aegodi o farw i fyw.

6 Rhyfedd Orfoledd pan 'scynodd yr Oen
 I Gyntedd y Nefoedd o'i Lafur a'i Boen;
 Wnai Saint na cherubiaid ua'r theonau bob rhai
 Ond Synnu a charu a gwir lawenhau.

7 Fe ganodd hên Seintiau ddiangodd o'r Byd,
 Yn disgwyl cael gweled eu HARGLWYDD o hyd,
 Yaghyd a'r Seraphiaid a'r 'Ngyllion fath Glôd
 Mewn newydd Ganiadau na chlywyd erioed.

Cawn

8. Cawn ninnau adgodi ar Dorriad y Dydd,
Lladd Ceidwad y Carchar, a'n gollwng yn rhydd,
A'n cym'ryd i fynu o'r Ddaiar i'r Ne'
Yn Ngolwg Angelion fel ac y ca's e'.

H Y M N CXCI.

Michael a'r Ddraig.

- 1 **M**AE'R Rhyfel o'n Hochor, ni garriwn
y Maes;
Fe triwir pob Llygredd, coronir pob Grâs;
Yn erbyn dy Galon di Satan, ynawr;
Mae'th Deyrnas yn figlo, hi gwympeiff i lawr.
- 2 Gwŷr *Michael* sy'n ddigllon yn cerdded ymlaen,
Heb brilio Grym Cewri, y Saethau, na'r Tân.
Ofnadwy yw'r Ymladd (bra'n chwarre' mae Grâs)
Mae'r Môwg fel Cymmylau tros Wyneb y Maes.
- 3 Mae *Michael* yn carrio; rhowch hynny ar léd;
Cymhellwch bob Aden o'r Fyddin 'roi Créd.
Wel, chwythwch yr Utgryn, hês dadsein pob
Man,
A chodwch y Fanner yn uchel i'r Lan.
- 4 Fe gollodd hên Satan ŷ Bradwr ei Le,
Fe'i gwithiwyd e'n lliidiog o ganol y Ne';
Fel Seren o'r Awyr fe gwymppodd i lawr:
Mae'n syrthio hyd heddyw; y Dyfnder sy' fawr.

H Y M N CXCL.

Gwagedd y Byd a Thewych CRIST.

- 1 **M**I wnaethum Degan gynt o'r Byd
I gael aroglu hwn o hyd;
Pan cododd Haul o'r Dwyrain draw,
Yn ddistaw gwiwodd yn fy Llaw.

Ni

- 2 Ni charai moi Deganaau mwy;
'Pryd rheita' darfod y maent hwy.
'Does yma Llyfiau o un Rhyw
A ddaleiff Llid Digofalnt Duw.
- 3 Fy Nhegan mwy fydd Jesu gwiw,
Aroglaef tra byddwyf byw.
Pob rhyw Flodeuyn ac y dardd
O hono fy'n anfeidrol hardd.
- 4 Efe a'm gwnaeth; fe'n nglwyfo mae;
Ar ôl fy nglwyfo 'fe'n jachai.
Fe'm dryllia, fe'm dôd yn fy Lle;
Fel hyn cymhwyfa e' fi i'r Ne'.
- 5 Pwy Gyfaill wna 'rhyn wne'ft heb ball?
Pwy Wr fydd marw tros y llall?
Pwy 'mdeuai â Mynwes glŷd ei Dâd
Er mwyn y rhai a sugnai ei Waed?

H Y M N CXIII.

Gweddi am Heddwch Duw.

- 1 **B**ETH ydwyf fi? 'Doedd genni' ond Ffôn
Yn myn'd tros yr *Jorddonen* hon:
Yr awrhon mae fy Enaid gwan
Yn cleimio f'ARGLWYDD i mi'n Rhan.
- 2 Pan 'drychwi 'mewn, ni feddai ddim;
Ti yw fy Heddwch i a Ngrym:
Ac arnati 'rwi'n rhoi fy Mryd
I lanw Ngalon oll ei gyd.
- 3 Dôf wrth dy Borth; a thyna'r Fan
Y sefaf, nês i'm dwyn i'r Lan.
Atteb yn glau, 'nte coda'm Llêf,
Nês seinio holl Trigfau'r Nef.
- 4 Newynog wyf; a Hedd fy Nuw
'Wnaiff i mi ddywedyd, "Digon yw."
Wel, dyma'r Dw'r, a Gwynfyd hwy
Y sawl a'i hŷf, ni fychant mwy.

- 5 Pe cawn dy Hedd, a'th Gariad drud,
Y sawl a fynne caed y Byd.
'Dyw hwn ond Dom; ac mae dy Râs
Yn fwy na'r Perlau drytta' 'maes.

H Y M N CXCIV.

Yr ail Ran.

- 1 **P**ROFAIS dy Hedd; y mae heb gél.
Yn well ei Flâs na'r Diliau Mâl.
O llifed imi 'nawr yn rhâd
Fel Dwr ydchew tros y Wlâd.
- 2 Pa'm mae'm Cydwybod, fel Mor mawr,
Yn ymderfysgu bob yr Awr?
Tro d' Wyneb yma, f'Enaid gwan,
I'r Ddinas Noddfa; mae yn y Man.
- 3 'Dyw Cwmp'ni Meibion *Adda* ond Poen;
Nefoedd eu hun yw Cwmp'ni'r Oen;
Hyn 'wyf am gael, tra byddwyf byw;
Digon i mi, ie digon yw.
- 4 Y lleia' o'r Saint, y llesca' 'maes,
Er hyn 'rwi'n pwyfo ar dy Râs.
Gâd i mi rodio, tr'wi yn y Byd,
Fel *Enoch* yn dy Gwmp'ni o hyd.
- 5 Cofia fi yn Angau, ac yn y Byd,
Cofia fi yn fy newydd Wedd;
Cofia fi yn y Farn, a d'wed,
"O tyr'd i mewn! mae'r Porth ar Lled."

H Y M N CXCV.

Diodefaint CAIST.

- 1 **F**Y Enaid, gwél i *Calvary*,
Y Poen angeddol yno fu;
Torfeydd diraf, f'u Harfau 'nghyd,
O'r bron a'n gone'rô Beemîn Byd.

Hell

- 2 Holl Deyrnas Satan fawr ei Grym,
Pob Ellyll du a'i Araf llym,
Llid a Chynddaredd cryf o'r trwch,
Rhag ei Gogoniant fyn d'r Llŵch.
- 3 Pechodau dynol Ryw o'r bron
Gasgloedd ynghyd y Fynud hon,
A bwysodd arno'n Dorf ddiri',
Nês iddo chwyfu'r Gwaed yn Lli.'
- 4 A Llid difeiu'r Nefoedd fry
Yn gwasgu ar ei Enaid eu ;
Mil mwy o Bwysau oedd ei Bwn
Na Brynniau'r Byd, pe 'gyd yn Blwm.
- 5 A rhai'n a ruthrodd arno'n Llu,
Fel c'nifer Torf o Elynion cry',
Yn curo Ysryd f'ARGLWYDD cun
Heb ddim Trugaredd yn yr un.
- 6 Etto er Cyngair Da'r a Nen,
A llad fy ARGLWYDD ar y Pren,
Felly ond 'speiliwyd Uffern fawr,
Ac felly tynnwyd Ne i lawr.

H Y M N CXCVI.

Gelwir oi Enw of Rhyfeddol.

- 1 **E** DRUCHWYN draw ar Frenin Hêdd
Yngwaethod Bêdd yn gorwedd ;
Rhyfeddod bellach yn y Byd
Na welir hyd y Diwedd.
- 2 Ond rhyfedd iddo grymmu ei Ben
Fry ar y Pren diodde'
Rhyfeddol pan rodd' Lêf, " fy Nhâd,
O madden'n rhâd eu Beiau? "
- 3 Yn cynnal y Greadigaeth faith,
A threfnue Gwaith ei Fysedd,
Yn rhwymtan Hoelion ar y Groes,
Yn diodde' tros ein Camwedd.

4. Angelion Nef yn rhyfedd fynn
Sy'n edrych yn ei Glwyfau,
Yn sugno eu Dysc bob Awr uwchne
Oddiwrth y Pren diodde'.
- 5 B'le Bugail aeth tan Angau loes ?
A hynny tros ei Ddefaid ;
A myn'd i Waelod Bedd tros dro
I'w gwared o Gaethiwed.
- 6 Crynowch y Doethion oll ynghyd
Sy fewn y Byd yn trigo,
Beth mwy Rhyfeddod glywsoch Chwi
Na'm Duw gael et groeshoelio ?

H Y M N CXCVII.

Buddugoliaeth CRIST.

- 1 **G**WEL draw fy Mrenin ar y Pren
Yn Niwedd Dydd yn crymmu ei Ben ;
Poen Angau mwy na buafai 'nghyd
Ddiodefaint holl Ferthyron Byd.
- 2 Wel, Angau'r Groes, dy waetha' mwy,
I Ben y Bobloedd rhoddai't Glwy ;
Cododd i'r Lan ; se gôd i'r Nef
Fyrddiwnau trwy ei Adg'odiad ef.
- 3 Os hoeliwyd Ef unwaith ar Bren ;
Os gorfu arno grymmu ei Ben ;
Tros f'Enaid i bu hyn ei gyd,
Mi gofia ei Boenau tr'wy yn y Byd.
- 4 'Does Golwg haddach Ddydd na Nôs
Na'm Jesu'n hongian ar y Groes :
Y Dwylo a hoeliwyd ar y Pren
Ar fyrr a egyr Ddrws y Nen.
- 5 Tybygwn mod i'n gwel'd ei Waed
Yn llifo'n gôch o'i Ben i'w Draed :
Fy Ngalon, p'am nas torri'n friw ?
Fy Mhriod oedd Efeam Duw.

- 6 Ei Boenau gofir gan fy Nhâd,
Ni chollir un o Ddafnau ei Waed,
Mae Llid yn aros, cwmp ryw Ddydd
Ar rai'n Elynion iddo fydd.

H Y M N CXCVIII.

Arall.

- 1 **F**Y Enaid, gwel dy Brynwr mawr
A'i Freichiau ar léd rhwng Nef a Llawn,
Creawdwr Nef yn prynu Dyn,
Sef prynu Gwânth ei Ddwylo ei hun.
- 2 Pwy Ddynion bwyaf'r Hoelion main?
Pwy wiscaim Dew a Choron-ddraim?
Edrych i'r Lan, fy Enaid trist,
Gwel Waywison ian Fron dy Grist.
- 3 Oedd unrhyw Angau, f' Arglwydd mwyn?
D'wed ac oedd hawfach i Ti ddwyn?
Oedd unrhyw Angau dalai'r Jaw'n
Ond hoelio, am fy Meiau'n llawn?
- 4 Oedd dim a wnaethai Fodd fy Nhâd
Ond gwisgo Drain a cholli Gwaed?
A oedd rhaid marw, a marw'n lân
Cyn madden m Meiau fawr a mân?
- 5 Ai felly 'roedd dy Arfaith faith?
Oedd Neb i'i th helpu yn y Gwânth?
Sathrodd y Gwinwrf côch ei hun,
Ac yn ei helpu nid oedd Dyn.
- 6 Fe ddarfu ei Wae, diangodd Nêr
I'r B'radwys deisglair uwch y Sêr;
Ei Goron ca's, nawr Ddydd a Nôs
Mae'n medd Ffrwyth Cyflyddiau'r Groes.

H Y M N CXCIX.

Arall.

- 1 **T**I, f'ARGLWYDD mawr, a chwyfaist Waed
Y Dydd y llefaist ar dy Dâd,
" Attal dy Law, os possib yw,
Can's chwerw Cwppan Dîg fy Nuw."
- 2 Y Dw'r a'r Gwaed yn Ffrydiau mawr
Yn rhedeg 'rhyd ei Gorph i lawr ;
Ni all'fai byth fyn'd tan fath Bla
On' fuafai fod ei hun yn IAH.
- 3 O dysc Mi 'ddilyn ôl dy Droed
Trwy bob rhyw Groesau ac fo'n bod,
Ac yfed hefyd yn ddigrŷn
O'r Cwppan yfaist Ti dy hun.
- 4 'Rwy'n ofni'r Groes, ac mae arnai Chwant,
O tyn fy Ofn, Jesu, 'bant ;
N'âd Fi i chwennych, ond os daw
Rho i Mi'n fuan Help dy Law.
- 5 P'am gwela'n galed i Mi ddwyn
Croes garriodd Jesu er fy mwyn ?
Nid trosto ei hun, ond trofwyfi
Y conc'rodd Ef ar Galfari.
- 6 Pwy all'fai hoelio ei Ddwylo a'i Draed ?
A olchwyd Hwynthau yn ei Waed ?
Rhodd' rhai o'th Frodyr i 'Ti Glwy',
'Does Mesur ar dy Gariad Mwy.
- 7 Fy Enaid, gwêl Ef ar y Pren
Yn gaeth gan Angau yn crymmu ei Ben ;
Angau'r Carcharor laddodd Ef,
Ac escyn wnaeth i ganol Nef.

H Y M N CC.

Am Rydd-did o Gaethiwed.

- 1 **Y**N dy Gyfammod mae'n fy Ngo'
Fod Miloedd o 'Ddewidion,

Rhai'n yn cyhoeddi llwyr Jachâd
Trwy Rîn dy Waed i'r Cleifion.

2 'Rwy'n gwaeddi wrth dy Borth yn ewn—
Am dd'od i mewn i wledda;
Nid bodlon wyf i fod tu faes
I Gaerau'r Ddinas Noddfa.

3 Agor y Môr, gwna'r Ffordd yn rhydd
I weled Dydd y Rhydd-did,
A chael teyrnasu cyn bo hir
Yngwledydd yr Addewid.

4 Dwg Fi i *Nebo* fry i'r Lan
I wel'd y Man çai drigo;
Oddiyno dwg Fi 'mlaen bob Cam,
'Rwy'n brefu am fyn'd yno.

5 Ar bechu f' Enaid blino mae,
Gwynfyd a gai Ymwarded!
Gwel'd Distriw fy Ngelynion oll,
Darfyddai'm holl Gaethiwed.

6 Disgwyl yr wyf, a hyn bob Cam,
Fel Gwilwyr am y Borau,
I brofi Cryfder Braich dy Râs
I'm tynnu 'maes o'm Beiau.

H Y M N C C I.

Yr ail Ran.

1 O 'R B'radwys fry doed Dw'r i maes,
Fel Afon lân yn gyffon,
A threulio'm Bywyd wrth ei Chlîn;
Tydi di hun yw'r Afon.

2 O Ddyfroedd *Mara* chwerwon-jawn
Ti wyddost llawn yw'm Phiol;
Rho ynaddi'n fuan Ddail y Pren
Sydd uwch y Nen yn eiriol.

- 3 Agor y Creigydd mawrion serth,
Nawr arwy dy Nerth yn einiol,
I Gaethion Gofen dd'od bob Gwr
Ar Ddw'r rhedegog bywiol.
- 4 Breninoedd Cannaan dōd i lawr
Sy'n bostio eu mawr Awdurdod,
Na arbed un, ond taro'n ddwys
Fel Profont Pwys dy Ddymnod.
- 5 Helpa fy Ffydd, 'rwy'n teimlo Gang
O Filwyr angrediniol,
A Drygau eraill o bob Gradd
'Nawr am fy liadd yn hollol.
- 6 Ynghanol Môr bydd Ddō'm blaen
Yn Gwmanwl Tân diniwaid,
Yn Fryn o Dywyllwch tew fel Mur
Rhyngwi a Thir yr Aiphthiaid.
- 7 Pan byddwi gan Elynion llym
Yn Proff Grym gwrthwyneb,
O gylch fy Mhabell cywynna o'r Ne
Dy hyfryd Bresennoldeb.

H Y M N CCH.

Gweddi am Gyflawniaid o Addewidion.

- 1 **O** Moes dy Law, 'r Jorrdonen mae
Yn pleidio 'dai doim trwyddi;
Wrth wel'd y Dyfnder sy'n y Dw'r
'Rwy'n ofni'n siwr o fodd.
- 2 O fewn dy Air dywedais yn llym
(Dy Air sydd yn Wirionedd)
Mae Jesus wyt, y caem ryw Deydd,
I fyn'd yn rhydd o'n Camwedd.
- 3 Dywedais, on ai yn i' Alluochys
I godi Tysti dy hunan,
Air' ag e' i Bont cana lle yddo wna
Y Man y mae dy Amcws.

Dywedais

- 4 Dywedaist na chai Neb o dy Blant
I'w dwyn i hant o'ch Ddwylo;
Cedwit y rhei'ny oll rhag Brâd
Ro'w'd gan y Tâd i'w safio.
- 5 Y Galon Garreg gyndyn fâl
Gâd i Ni gael ei newid;
Y Galon Gîg rho i Ni'n frau,
Cans felly mae dy 'Ddewid.
- 6 Dywedaist jacheit trwy Rym dy Râs
Ein hartgas Wrthgiliadau;
Cerit Ni'n rhâd, diffoddwyd Llîd,
Er maint eu gyd yw'n Beiau.
- 7 Cyflawna rhai'n ynawr mewn Pryd;
'Rwy'n caisio o hyd i'w gredu,
A'u cymhwyso at fy hun a wnawn,
Ond f'Enaid cawn yn pallu.
- 8 Dy Ddyfroedd gloyw sy arnai Chwant,
Mae'n tynnu bant O'fudiau;
A'r Hwn a yfo o Waed yr Oen
Ni theimla Boen Cystuddiau.
- 9 Mi bwysaf attat' etto'n nês;
Pwy Lês i'm digalonni?
Dy faith Drugaredd di erioed
Nid oes dim Darfod arni.

H Y M N CCIII.

Gweddi tan Deimlad o Wrthgiliad.

- 1 **D**YMA Fi, Aeglwedd, wrth dy dratd,
Yn teimlo'r Eisiau o Rîn dy Waed;
Yr wyf yn dlawd, a Phwy a wyr
Ond Ti dy hun sy Eisiau'n llwyr.
- 2 Gwrthgilio wnês, gwrthgilio 'rwy;
On' safi o'm blaen, gwrthgiliad fwy;

- 'Rwy'n blino ar Deganau'r Byd,
A'u caru 'rwyf er hynny 'gyd.
- 3 O Pechod, p'am i'm twylli'n llyn ?
Beth wyti well o wneuthur hyn ?
Er maint dy Swn, Gwirionedd yw,
Nid Ti yw'm Ffrind, fy Ffrind yw Duw.
- 4 O JESU, fy Eiriolwr mawr,
Nid felly caf fy Meiau 'lawr ;
D'wed p'am wyt' cyd yn sefyll draw ?
'Bryd gwelwyd mwy o Eisiau'th Law ?
- 5 Clâf wyf am deimlo Gwaed yr Oen,
Yn rhodio beunydd mewn rhyw Been ;
'Does unrhyw Eli rhoiff Jachâd
Yn unig, JESU, ond dy Waed.
- 6 'Rwy'n addunedu, etto 'rwy
Bron dweid na addunedai mwy.
Mewn Gofud treulia'm Dyddiau 'maes
On' roi Di'm Ffydd i garrio'r Maes.

H Y M N CCIV.

Yr ail Ran.

- 1 **Y** Byd 'rwy ynddo fydd yn llawn
O ryw Fwytffilod rheipus jawn ;
Amrywiol Ryw yn wastad fy
Yn nenu-oddiwrth fy Mhriod cn.
- 2 Gwann yw fy Ffydd, 'does ond ei Boed
Nis gwn a fu ei llai erioed ;
Bron dweid gan leied yw ei Grym
Yn fynych jawn ni feddai ddim.
- 3 Craig yw fy Ngalos, mewn un Modd
Ag wy'n ei geisio wneud nis todd ;
Caled fel Adamant, a thrwm
O fewn fy Mynwes megis Plwm.

- 5 O p'am wy'n llawen yn fath Fan?
Heb weled bryd y dôf i'r Lan;
Fy Ngalon galed megis Fflynt
'Nawr dadlaith fel y Dyddiau gynt.
- 6 Nâd Fi i fyn'd yn llyn i'm Bèdd,
Arwain Fi gynta' mewn i'th Wledd,
Fel 'nôl cael myn'd i'r nefol Wlâd.
Y bo'n aroglî ôl fy Nhraed.

H Y M N CCV.

Y Goron Ddrain.

- 1 **C**Oronwyd, do, Jachawdwr Byd
Gan Fwrddwyr ffyrnig oll eu gyd
A Drain Plethedig, dyma'r Bri,
Fy enaid, ga's dy Brynwr cu.
- 2 O edrych ar dy Frenin glân,
Fy Ngalon, torr yn Ddrylliau mân,
A gwasgu lawr y Pigau Drain,
A'r Gwaed yn ffrydio'r ôl y rhai'n.
- 3 A Brenin yw? Je Brenin Byd,
Uffern, a'r Nefoedd wen eu gyd,
Yn diodde' Poen fwy nag un Dyn
O fewn i'w Deyrnas faith ei hun.
- 4 A dyma'r Parch ga's Brenin Ne'
Wrth roddi Fywyd yn fy Lle?
Wel, f'Enaid, bellach diodde'n hy'
Bob Gwawd tros Enw Mhrynwr cu.
- 5 Os cwrddid wnâf â Choron ddrain,
Dylc Fi i ddiodde' Pigau'r rhai'n,
A'i wel'd e' fyth yn rhyfedd Ffaint
I ddiodde' Cyfudd mwya' ei Faint.
- 6 Mi gwela mewn Paradwys bell
Ynawr yn gwisgo Coron gwell,
Je gwell na'r Aur, na'r Perlau drud,
Na dim Coronau sy'n y Byd.

H Y M N CCVI.

Yr ail Ran.

1 **G**WELED yr oeddut' byddai'th Glôd
Yn fwy na'th Wradwydd fwya' riced;
Mawr oedd, ond byrr dy Boenau chwyth,
Ond dy Ogoniant beri byth.

2 Edifarhau d'i'th wisgo'n llyn,
A'th wawdiq i Ben *Calfaria* Fryn.
Mae'r Dydd yn d'od, ar dd'od ynawr
Gwelir d'Ogoniant fel y Wawr.

3 Myrddiwniau dirifedi fydd
Yn Gwmpni i'r ryw Forau Ddydd:
Cair gwel'd yr Haul sy'n Fyd o Dân
Yn Bellen bygddu o dy flaen.

4 Y G'leuni drŷ yn dywyll Nôs,
Fel gynt pan oeddut' ar y Groes,
Pan gwelont Di ymblieth dy Lu
Ynghanol y Ffuriasen fry.

5 Ar Yspryd rhai bydd Ing a Loes,
Rhai gynt a'th hoehodd ar y Groes,
Ac yn dy hoelio erro o hyd
Pan delo'th Awr i farnu'r Byd.

6 Ond dyna'r Awr, a gwyn eu Byd,
Fydd i'th Gariadau oll eu gyd
Cânt eu gwobrwyo am y Loes
A'u holl Syluddiau'n cario'r Groes.

H Y M N CCVII.

Y Llaw ddeben.

1 **O** Gwel Fi, Anglwydd, dan fy nghys, *Anglwydd*
Sef Bechod räs, mae'n pwylio'n dda
Gormesol yw, mae'n gael lle
Yn y Stafell rois i Frenh Né.

- 2 Du yw ei Liw, a chyfrwys gall
Yw yn ei Natur fell y Fall;
Ac anodd jaww i ffdio ei Lo
Trwy unrhyw Afaf tan y Nel.
- 3 Fy Ngelyn mwyaf o bob un;
Bwytaodd fy Mwyd, yfodd fy Ngwinnid A
Yrrodd fy Enaid bâch ar goll,
Fe'm 'speiliwyd o'm Cysflurion oll.
- 4 Efe yw'r Fraich a'r Llygad de
Sy'n rhwyffro f' Enaid tua'r Ne;
Colli f' Aelodau trwy sawr Bpen
Sydd well na eholli Cwmp'nir Oen.
- 5 Fy Ngelyn yw, o tyr'd o'm Plaid;
Mae'n gryf, rho Help ynawr wrth raid;
Na wna Drugaredd, taro'n gryf,
Mae'n Elyn hefyd i Dydi.
- 6 Y Beiau mwya' ac fu'n bod
A leddait a dy Fraich erioed;
Rho'r Gair i maes, fe drenga'n lân
Fy Mrenin Bechod o dy flaen.

H Y M N GOVILL

Yr ail Ran

- 1 **P**'AM, a Ensid y cedw i Delwau'n iwyf?
Oni chate Delwau'n iwyf o' GWylid
Pan crogt ynnabith rhwng Ddraig Nef, o
A garai mwy ei Ebnion efi.
- 2 I'm Calon dên, Mi goffa o Awr,
Rhwymaist Elynon fach a mawr;
Gwnêst Ife i't dy hwy, pahan ylcâll
Neb rhyw-rat Bwll i' swyphann.
- 3 Pan bwyf yn Meddwl bod fy Mai
Ymhell a Minnau'n llawenbân;
Yn union daw, rhyfeddu'r wyl;
Yn union rhodd i Mi Gwylid.

- 4 Bron digalonni 'rwyf ryw Bryd
Fyth-fyth na chai concwero e' gyd ;
Câf eilwath Nerth, a'm Nerth i yw
Ail-gredu bod fy Jêsu'n Dduw.
- 5 O cofia d'Addewidion mawr,
A thor fy Meiau'n lân i'r Llawr ;
Llyth'rennau d'Enw, Jêsu, fy
Yn dweud câf fod yn Conc'rwr fty.
- 6 Minnau'th glodforaf Di bob Dydd,
Ond i Mi gael fy Nhroed yn rhydd ;
Can's byddaf fâch, pan caffwyf Râs
I dafu Ngwenwyn oll i mae.

H Y M N CCIX.

Tan Deimlad o Bechod yn ofni'r Wialen.

- 1 **T**AN Draed yr wyf, na aros draw,
Mi gwympa yn Llaw dy Fawredd ;
O'r Dyfnder bresu 'rwyf bob Cam,
Sef bresu am Drugaredd.
- 2 P'odd safai tan y Wialen hon ?
Mi gwelai bron a dyfod,
On' safi o'm Plaid, sefyll nid gwiw,
Mi gwympa ryw Ddiwrnod.
- 3 A gai weddio, Arolwynn hael,
Fth Wialen gael myn'd heibio ?
Os daw, p'odd safai'r Cystudd hyn,
Fy Enaid fy'n arfwydo.
- 4 Attal dy Law, o Arolwynn da,
'Dwy'n abal a'th ddiodde' ;
P'am lled di Bryfyn gwael fel hyn
Sy a'i Anadl yn ei Ffroenau ?
- 5 Arbedaisf rai, tortaisf dy Ffon
Pan oeddut bron a tharo,
Os cais eu Calon 'disarhân,
Cyfadde' eu Bai a pheidio.

H Y M N CCX.

Y Greadigaeth yn molir Oen.

- 1 **G**WNA Fi, ARGLWYDD, yn llawen o Forau hyd Nôs
'Rhyd Ochor *Calfaria* i garrio dy Groes,
Mi'th welai yn gwaedu o'th Ben i dy Draed,
'Rwy'n disgwyl bob Mynud am Rinwedd dy Waed.
- 2 Yr holl Greadigaeth, bob Enw, bob Rhyw,
Edrychwch i fynu, bu farw fy Nuw;
Ac etto mae'n llenwi y Ddaiar ei gyd,
Amhoffib yw marw Creawdwr y Byd.
- 3 'Rhaul wrol, a'r Lleuad, pob Planed o'r Nen,
Rhifedi'r Sêr gwibiog na hifwyd i'w chiben,
Cwmmylau o bob Liwiau, 'r mân Ddafnau sy
fry,
Cydfolwch Jachawdwr ar *Calfari* fu.
- 4 Gwlith disglair fel Grisial, a'r Glaswellt yng-
hyd,
Porfeydd yr Anialwch, a'r Coedydd eu gyd,
Y Bryniau, a'r M'nyddoedd, a'r Creigydd diri',
Cydfolwch Jachawdwr pen *Calfari* fry.
- 5 Ffynnonau, a'r Afonydd, 'nenwedig y Môr,
Creaduriaid heb rifo sydd ynot' yn ffor,
O chwaria dy Donnan, nês clywed dy Llef
O'r Eigion yn moli Creawdwr y Nef.
- 6 Yr Ynysoedd, a'r Trefyd, a'r Tyrau o'r bron,
Ehediaid, Ymlusciaid, pob Anifail ar Don,
'Nenwedig Plant *Adda*, dyrchewch eich Llef
I foli'n soniarus Greadwr y Nef.

H Y M N CCXI.

Ymgysfuro Jan Wradwydd yr Annwylol.

- 1 **P**AHAM y rhoist y Cŵn
 O'r llyn Gadwyna'n rhydd
 A pha'm y caiff eu Sŵn
 I'm gwneud fel hyn yn brudd
 Cadwyna'n glau 'ruffernol Griw,
 Ti yw fy Nuw byth i bathau.
- 2 Os rho'wd fy Mhen i lawr
 I'r Gelysion gael ei Gwyr,
 I'm cospi am fy Meiau mawr,
 Fy Nuw ei hion wnaeth hyn;
 Fe gôd i'r Lan, oais gwel'd rhyw Byd
 Uwchlaw y Byd fy Enaid gwann.
- 3 Ac ar ôl i Mi gael
 Pflangellau gan fy Nhâd,
 D'od yn Bechadur gwael,
 A chwympo wrth ei Dzed,
 Fe drŷ y Rhôd, ar Wddf y Llu
 A ddringodd fry caf-rol fy Nhaped.
- 4 'Ngafelion bydowch brudd,
 Rhowch heibio i'r Orehwem fawr,
 Arddelir, Fi ryw Ddydd,
 Er clotted wyf ynawr;
 Du wyf Pryd hyn, fe gôd i'r Wawr
 Mewn Myned Awr ba'n igwisgolin wyn.
- 15 Pe i'm herbyn cod i'r Byd
 Yn un cyndeiriog Gâd,
 Dim dallar eu Gwaith hwy gyd
 O'm Phaid pe buaf i'r Tâd
 Mid felly nawr ond f'Anolwyrdd mae
 O Ran fy Mar yn fy nguro lawr.

C
M
A

Y
E
A
A

R
H
O

C

C

R

Y

C

R

O

O

O

Y

R

N

A

N

6

7

1

2

3

4

5

6

7

6 Amryw o'm Ffrins fy ar ben eu Taith,
Mewn newydd janth yn canu.

Pwy Bleffer fy yma i Mi mwy?

-Dwg Fi attynt hwy i fynu.

7 O dewch i mewn, mae etto Le

O fewn y Ne' yn barod,

Canys anfeidrol yw ei Râs,

Ni.all Pechod câs ei orfod.

H Y M N CCXV.

Yr ail Ran.

1 **T**I yw fy Ngrym, fy Ngtaig, a'm Tŵr,
Fy Noddfa siwr o Ymwared.

Fy nrygu mae ya Ngallu pwy?

Ynot' yr wy'n ymddiried.

2 Fy Hêdd, a'm Cyflur oddifiy

Yn tarddu fy ya gyflon;

Oni bae hyn, gan Sŵn pob Gwae

Llewygu wnaï fy Ngalon.

3 Oa' bae'th fod yn fwy ta'r fy

A' ddryganu gyd yn gyflon,

Gan Bechod Forau a Phrydhwau

Dig'lonni wnaï yn union.

4 Fy Nyddiau ddarfu fel y Mŵg

O'm Golwg heb eu rhifo;

Nis gŵn gai wel'd cyn Angu-loe

Un Dydd na Nôs fy'n d hebio.

5 Castell wyi, Tŵr cadarn cry

Yn Nyddiau du Caethiwel;

Dy Ew, Iesu, 'a Noddfa cawn

Cyflurus jawi i'r Gweinid.

6 Pan dele Drygan rif y Gwlith

I mewn i blith dy Bobl,

A'r Ffawr saith boethach, y Pryd hyn

Ti fyddi ya y tanol.

H Y M N CCXVI.

Adgyfodiad CRIST.

- 1 **D**EWCH, gwelwch D'wfog Nefoedd fawr,
O Râdd i Râdd yn d'od i lawr
I Grôth y Dda'r iefmwythâu
Gweliau'r Etholedig rai.
- 2 'Nôl gorwedd dro, Fe ddaeth i'r Lan,
Agorodd Ddrws i Mi oedd wan
I adgyfodi a d'od i maes,
Er cadw'r Porth gan Angau glâs.
- 3 Gwelwch fy Nuw 'nei ddynol Wêdd
Yn gorwedd obry yngwaelod Bêdd.
'Rwy'n gwybod fod fy Jasu 'n Dduw
Pan codai ei hun o farw i fyw.
- 4 Poenau a gefaist yma 'gyd,
Cynnefin â Doluriau o hyd;
Fflangellwyd, hoeliwyd Ti ar y Pren,
I Angau du crymmaist dy Ben.
- 5 Pwy Ddrwg wna'r Bêdd a'r Pryfed mân?
Bu f' ARGLWYDD yno o fy mlaem,
P'am ofnai'm Henaid fyn'd i'r Lle
Gorweddodd yno Brenin Ne'?
- 6 Mae Angau wedi myn'd i maes,
Nid yno 'nawr mae'n cadw ei B'las,
Can's dyna'r Pryd y câdd fath Glwy'
Ni saif ym Môdd y Seintiau mwy.
- 7 O'r holl Allweddau 'peniwyd Ef
'Sy'n caied ar Bydewau'r Bêdd:
Rhai'n ac Allweddau Uffern ddu
Sydd oll wrth Wregys f' ARGLWYDD cu.
- 8 Fy Meiau mawrion oedd mor drwm,
Neb ond fy Nuw a dalfai'r Swm;
Gwasgodd Grawdwyr Nefoedd faith
I Ddyfnder Ddaiar ar ei Daith.

H Y M N CCXVII.

Gweddî am Rydd-did o Gaethiwed.

- 1 **'R** W a n d i s g w y l , l a n w y l D o o w ,
A m W a r e d i g a e t h l l a w n ;
M o r h a p p u s f y d d w n b y w
Y n u n i g h y n p e c a w n ;
O d e r e ' n g l a u , a c h ô d i ' r L a n
F y E n a i d g w a n n f y ' n l l w f r h â u .
- 2 O p l e d i a t r o s w y f f r y ,
C l i r i a F i o f l a e n f y N h â d .
P w y w y r y n w e l l n a T h i
A n f e i d r o l W e r t h d y W a e d ?
O c o f i a ' t h L e f , p a n a r y G r o e s
T a n c h w e r w a ' r L o e s , y n g h a n o l N e .
- 3 O d y s c F i g l e i m i o R h a n
I R a g o r f r e i m t i a u ' t h W a e d ;
A p h a n b w y f f w y a f g w a n n ,
I l e f a i n " A b b a D â d " .
P o b G w m m w l d u g a f g o d i b y t h
T r a y n o f C h w ŷ t h â ' r h y f r y d W l â d .

- 4 M a e ' r A i p b t i a i d y n e u N e r t h
Y n g y t r u m l a e n o ' h y d ,
A ' r B r y n n i a u m a w r i o n f e r t h .
Y n c a u a d a m a i ' n g h y d ;
T r w y ' r D y f r o e d d d u g w a w r i e d y D y d d
G a e l P f o r d d y n r h y d d i ' r G a n a n f r y .

H Y M N CCXVIII.

CRIST Cadernid y Cristion...

- 1 **A** R d ' E n w d i , C r e a w d w r B y d ,
' R w y ' n t h o i f ' Y m d d i r i e d o l l e i g y d ;
R h y l e d d m o r w a n n w y f D d y d d a N o s ,
' D w y ' n g w e l ' d d i m G a l l u o n d a r y G r o e s .

- 2 'Rwy'n gruddfan eisiau rhoddi Mhwys
Ar Frenin Nefoedd tan ei Grwys,
A gwel'd fy Nuw, fy'n llanw'r Ne',
Yn talu'r Dyled yn fy Lle.
- 3 Delfro, fy Ffydd, rho Afael grêf
A'th Freichiau'n dynn am danô Ff.
Er Ofnau fydd, na âd E'n rhydd,
Tr'o yn dy Freichiau can'r Dydd,
- 4 Dyma Fi, Jesu, fel y 'rwy,
Cuddia Fi yn dy Nefol Glwy',
Can's dyna'r Graig y gwna i fy Nôth,
'Does Neb yn ofni yno byth.
- 5 Tyr'd, Angau, 'mlaen â'th Gleddyf llym,
Tra yn Jesu bwyf nid ofnai ddim,
Y Cnawd, a Satan, Pechod cry',
Yn Nglwyfau'r Jesu conc'rai chwi.
- 6 Gād i Mi, Jesu, Ddydd a Nôs
I dreulio'm Hamser tan dy Groes:
'Does Gyflwr arall tan y Ne'
I'r ofnog rai yn addas Le.

H Y M N CCXIX.

Hiraeth yr Enaid am Ddow.

GWêl arnai, y Meddyg, 'lawer Glwy',
O'm Traed i'm Coryn gwaedn 'rwy:
Fe'm 'speiliwyd, do, or Gwisgoedd hardd,
Fel fy Rhieni yn yr Ardd.

- 2 Delfro, fy Ffydd, derchafa'th Ben
I synu tua'r Nefoedd wen;
Gwêl fy Wrthrychiau hardd a gwiw
I'w caru'n anwyl tra fe'ch byw.

- 3 A Rhinwedd sugna 'lawr o'r Ne';
Rho fy holl Ralafau yn eu Lle;
Gwna i'm weled Hêdd, a gwel'd fy Mai,
I wir alaro a llawenhâu.
- 4 Pa bynna' Râdd ge's gynt o Râs,
Faint bynna' gollais Innau o'r Maes,
Rho i'm a gollais, rho yn lân
Râdd at fu genni' swya' o'r blaen.
- 5 'Rwy'n blino 'mado â fy Nuw;
Byw heboff' dim ond Trallod yw;
Cyffuron Creaduriaid mae
Rhyw ddarfawr Boen wrth eu mwynhâu.
- 6 Yn ôl 'rwy'n d'ed, Ti wyddost p'am,
Rhaid i'm cael Nerth, a Nerth bob Cam;
D'wed Air dy fod, Mi credai byth
Yn well na Gwrthgiliadau chwyth.
- 7 Ni allaf ddweud, er lleied Grym,
Nad wyti etto'n perthyn i'm;
Pe credwn, llwfrhawn dy fod
Yn Elyn i'm ac felly 'rioed.
- 8 Ond'mafyd ynot' wyf o draw;
O na bae Gryfder yn fy Llaw
I'th ddala o hyd, a'th ddwyn bob Cam
O Dwrf y Byd I Dŷ fy Mam.

H Y M N CCXX.

Rhâd Râs.

YN rhâd y mae'n dysod bob Bendiith a
Dawn,
Fy Mwrdd yn gyfoethog, a'm Cwrpan yn
llawn,
A Gwisc i'm cynnesu, fy Anedd a'm Tân,
Fy Einioes a'm Iechyd lldiwth f'Arrolwyrdd
y mae'n.

2 Yr Awyr fy'n dyfod o Artre' fy Nêr,
A'r Dyfroedd i yfed ymhell uwch y Sêr,
Y Fân o'r Wybrennau, y Moroedd, a'r Tîr
Sy'n d'od o râd Gariad fy ARGLWYDD yn wir.

3 Ond mwy na'r Bendithion tymhorol gerllaw
Yw rhai fydd yn perthyn i'r Amser a ddaw;
Yn rhâd a ddechreuwyd cyn Amser erioed,
A beri'n rhâd etto tr'o Nefoedd yn bod.

4 Yn rhâd yr etholwyd (p'am, ARGLWYDD, Myfi?)
Draw yn Nhrag' wyddoldeb yn Ngwnsel y Tri;
Yn rhâd i'm dwysbigwyd; datguddiwyd yn
rhâd

Mae tros fy Anwiredd y collwyd y Gwaed.

5 Yn rhâd 'rwy'n cael Manna, a'r Dyfroedd dibryn
O Ffynnon y Bywyd yn rhâd 'rwy'n cael byn;
Yn rhâd y cai gerdded y Siwrnai fyfaith;
Yn rhâd y cai ganu ar Daiwedd fy Nhaith.

H Y M N CCXXI

Pererindod.

1 **F**Y Nuw, rho'r Manna fry
I'm bwydo I ar fy Nhaith,

A'm nerthu i'r Tiroedd fy

Yn llifo o Fêl a Llaeth.

Agor y Graig, doed allan Ddw'r

Gloiw ddiwr o Hâd y Wraig.

2 Ffarwel i'r *Hiphsaidd* Dir, y

A'i Degwech oll o'r bron,

Dechreuais Siwrnai yn wir

I maes o'r Gofen hon.

'Does yma i gael ymhllith y Cwaw

Annuwjol Ryw ond Pethau gwael.

3 Mi wela draw trwy Ffydd
Ryw Ragorfreintiau mawr,
Môr siccr i'm ryw Ddydd
A phe baent i Mi nawr,
Ond Moroedd fy a M'nyddau maith
Ar hyd y Daith rhyngwi â hi.

4 *Jorddonen* saif yn serth,
A'r Creigydd hylt yn ddau,
Ac Angel mawr ei Nerth
A'm dŵg i'r Lan yn frau;
Brenhinoed hy' trwy dy Allu mawr
A gwypm i'r Llawr o'r bron yn Llu.

H Y M N CCXXII.

Gweddi am Nerth i gencwero.

1 **M**EWN *Aipht* heb nemmawr Oleu'r Dydd
Fy Enaid sydd yn trigo,
Dŵg Fi ymlaen o'r Tiroedd caeth.
At Fêl a Llaeth yn llifo.

2 Gwna Waelod Môr fel gwaftad Dir,
A'r Dw'r fel Mur cadarna'
O bobtu'n gyleb, yn aros doed
Trwy'r Dyfroedd Troed y gwanna'.

3 Difetha'r G'lynion dewrion dig
Sy'n ffyrnig yn fy nilyn;
Crynhoid y Dyfroedd mawr ynghyd,
Cyflawna'th Lîd i'w herbyn.

4 O gâd dy Angel fyn'd o'm blaen
A'r Golofn Dán i'h g'leuo,
Yn Gwmwl tywyll rhyngwi cai
A Pharo mae'n fy mlino.

- 5 Gād 'ynt fy nglywed 'maes o law
Yr Ochor draw yn canu,
A Phawb i wel'd y Myrdd dirif
'Lawr tan y llif yn boddi.
- 6 O galw'r Tywod mân ynghyd,
Dywallt ei Llid yn erbyn,
A foddï Olwynion mawr eu Grym
Yr hwn fydd i'm yn Elyn.

H Y M N CCXXIII.

Diodddefaint CRIST.

- 1 **E**I Enaid doddodd gan y Gwres,
Fel Ffwrnës yn ei Galon.
A'r Chwys, a'r Gwaed yn Ddafnau mawr
Yn cwympo 'lawr yn gyfflon.
- 2 A dyma'r Chwys, a dyma'r Gwaed
Sy'n rhoi lachad i'r Cleision,
O'r Yllys i'r Afon Bar
Sy'n ddi Cŵr y Galon.
- 3 Fforddoliau oll, sofweh o'r trweh,
Ynawr edrychwch arno:
B'le Ofud fel ein HARGOLWYD Ien
A glywsoch Sôn am dano?
- 4 Ei Apostolion, gwann eu Bfydd,
Yn Ngwres y Dydd y gyfgodd,
Un Gronin Help o'r Dda'r na'r Ne,
Ac etto Fegatwerodd.
- 5 Fe rodd' Ffarwel pan ar y Groch
I'w Fywyd tros ei Elynon,
'Nawr gwehwn Uffern, Da'r, a Ne,
Yn mwrdro Brenin Sion.

H Y M N CCXXIV.

Diystyru Dyn a'i Ddrygau.

1 **T**I wyddost, ARGLWYDD, am gael Ffydd'
Bob Dydd 'rwy'n gwaeddi'n gyffon;
Pe credu wnawn, er gwaetha' eu Scil,
Nid ofhwn i'f o Elynon.

2 Pa beth yw Dynion ond fel Gwynt?
Au Helynt yn myn'd heibio;
Pa'm rhoi fy Mhwys ar Beth mor wael
Sydd ar gael ei ddiltriwio?

3 Pwy a wradwyddwyd roddai Fryd
A'i Oglyd arnat, ARGLWYDD,
Rho'ist iddynt Barch a Chlôd am hyn,
Ac Enw yn dragywydd.

4 Gwann wyf erioed, a gwann o hyd,
A'r llesga' ei gyd o'm Brodyr;
Os Llewod creulon ddaw i'm cwrdd,
O tynn Di fwrdd eu Natur!

5 Mi rôf fy Maich oll ar dy Warr,
Mae'n gyfyng ar fy Enaid;
Torr fy Ngadwynau'n fuan, tro
Fi allan o Gaethiwed.

6 Os collai'm Henw yn y Byd,
Fy Ffrins eu gyd, a'm Meddiant,
Gad i Mi gael, nôl darfoed hyn,
I lechu yn dy Haeddiant.

7 Mi gwmpaf, ARGLWYDD, yn dy Law,
Mi ddôf gerllaw i lechu;
Gwell gennu' o bawb tan Nefoedd fry
Dy hun i Ti fy nghofsi.

H Y M N CCXXV.

Bendithio am Drugareddau.

- 1 **B**ETH, ARGLWYDD, gwelaist ar fy Llaw?
Pan tynnaist f' Ofnau 'bant, a'm Braw.
P'am rho'ist i'm Nerth o'r Nefoedd fry
I roi fy Ngofal arnati?
- 2 Mil o Fendithion, mil a mwy
I Mi a rho'ist, nid iddynt hwy;
Dwy'n gwel'd o gylch f'm o bob Tu
Ond rhyw Drugared i Myfi.
- 3 Pob Creadur arnai'n gwenu fy
Am mod mewn Heddwch â Thydi.
O'm holl Gyfeillion yma 'nghyd
Tydi yw'r Cyfaill gorau ei gyd.
- 4 Oll tanati mae'r Thai'n yn gwau,
Pob Meddwl i Ti'n ufuddhau;
A fynnost wnant, yw llawer gwell
Na Gweision caeth mewn Gwiedydd pell.
- 5 Yn iâch i Mi maeth Qerri a'th Wres;
Dy Fara sydd ya gwneud i'm Lês.
Yr Awyr, Dw'r, pob Peth o'r Byd
Sydd yn Gyfeillion i mi 'gyd.
- 6 Chwychwi Greaduriaid o bob Rhyw,
'Rwy'n cyhoeddi maes mae da yw Duw.
I'm ymhob Peth, ond llawer gwell
A'm Obaidh llawn o'r Gannh bell.
- 7 Hêdd a Maddenant i Mi'n rhâd,
A Hyder llawn yn Rhin y Gwaed.
I sentro'n hy' at Qrfeid Nôr
A Lle yn barod uwch y Sêr.

H Y M N CCXXVI.

Y Drindod.

- 1 **U**N wyt', fy Nuw ag etto Tri,
Dirgelwch yw rhy fawr i Mi;
Goguwch trag'wyddol felly'th gaer
Wedi'th ddatguddio yn dy Air.
- 2 Pan cilio ffwrdd Gysgodau'r Hwyr,
A'r Lleh i'r Llawr i'w rhwygo'n llwyr
Fe allei cair trwy Lewyrch gwell
I ganfod mwy i'r Dyfnder pell.
- 3 Fel d'wed dy Air, fy Nyled yw
Credy dy Hanfod di, fy Nuw;
Anghosio'm Rhewm, mae'n rhy wann;
Ni fedd Ef Nerth i'm tynnu i'r Lan.
- 4 Chwilio ag Ef Ddyfnderoed 'rwy,
Ae etto ffaelr a myned trwy;
Rhy faith yw'r Gwirioneddau fry
I'w gwybod, ond i credy fy.
- 5 Tâd yn y Mâb, Mâb yn y Tâd,
Ac yr un wedd mae'r Ysryd rhâd.
Y Man bo an y lleill y fy;
O rhyfedd Fod! can's Un yw Tri.
- 6 Y Priodoliaethau maith diball
A gair yn un gair yn y llall
Fy Nhâd, fy Jesu, a'r Ysryd cun
Sy Dduw, m feddai etto ond Un.
- 7 A chan y Drindod yma mae
Yr unig Allu i'm iachau;
Tair Swydd yn angenrheidiol fy
Cyn gallu'm dwyn i'r Nefoedd fry.
- 8 'Roedd rhaid fy newis gan y Tâd,
A Jesu farw trosy'n rhâd;
A'r Ysryd i gymmwysf' gyd
Ei Jechydwriaeth werthfawr ddrud.

H Y M N CCXXVII.

CRIST yn ateb y Gysgodau, Arch Noah, Isaac,
Jacob, Yscol Jacob, Job, Joseph.

1 **T**YDI yw'm Harch, pan glawio'r Nef
Mi goda'm Llêf hyd attat ;
O fewn dy Glwyfau cuddia Mhen
Nês do'd i Ben *Ararat*.

2 Câf ganu'th Fawl, pan uwcha'r Dw'r,
Heb ofni S.ŵr Creadur.
Ynot' yr Eirth a'r Llewod cawn
Yn wirion jaw'n eu Natur.

3 Fy *Isaac* yw, collodd ei Waed
Trwy Law ei Dâd anwyla',
Heb'rwgnach dim i diodde' Poen
Mwy nag yw'r Oen i'r Lladdfa.

4 Ein *Jacob* mawr plediodd â'm Duw
Nês cael pob rhyw 'Ddewidion,
Pw Fintoedd maith i dd'od bob Rhan
Yn rhydd o tan Elynion.

5 Efe yw'r Yscol gadarn fawr
O Ddyfnder Llaur i'r Nefoedd ;
Angelion yn tramwyo wrth raid
I fod o Blaid ei Bobloedd.

6 Efe yw'r *Job*, ddiodesfodd Wae
Oddiwrth y rhai a'i carai,
Cystuddiau mawrion, fel yr Oen,
Oedd mwy eu Boen nag Angau.

7 Gollodd ei Blant, a'i Dda bob Rhan
Yn *Eden* pan y temtiwyd ;
Ond rhain â mwy y Ddwyn i'r Ne'
'Nawr iddo Fe a roddwyd.

8 Efe yw'r *Joseph* Ffrind ei Dâd,
Fu ynghanol Gwlad yr *Aiphtiaid*,
A werthwyd gan ei Frodyr draw
O'u Bodd i Law'r *Midianiaid*.

9 Carcharwyd y'n y dywyll Wlâd,
Fe ro'wd ei Draed mewn Cyffion;
O'r Carchar dwfn daeth i maes
I Balas Brenin Sion.

10 Fe ddwg ei Frodyr mewn mawr Stâd
I maes o'r Wlâd newynllyd
At ei Drysorau mawrion jawn
Sy'n llawn o Fara'r Bywyd.

Moses Cysgod GRIST.

1 Y Moses mawr o'r Aipht se'm dwg,
Fu ynghanol Mwg a Th'ranau
Ar Sinai Fryn o flaen y Tâd
Yn celli ei Waed yn Ddafnau.

2 Pan gwnenthom Lo, dadrysodd Lid,
Rhag cael eu gyd ein difa;
Cyn collom Wlâd, ei hun Fe â
'Nathema, Maranatha.

3 A'i Wialen mae E'n torri'r Dw'r,
Yn Bentwr sâf i fynu:
Pan delo'r Aiphtiaid ar eu ôl
Fe'u taro 'nol i'w boddi.

4 Rhydd Deddfau cywir idd'ei Hâd,
A chan y Tâd y dyscodd;
A'r Teidau i dysgu'r Plant bob Oes
Fel parent yn Oes Oesoedd.

5 Egyr y Graig, daw Ffrydiau mwy
Llifeiriol trwy'r Anialwch;
A'n canlyn wna'r Afonydd pur
Digymmar wir Ddiddanwch.

6 Dwg Fanna 'lawr, pan delo Trai
Am Does ar rai newynllyd;
Trÿ Ddyfroedd Mara i bob Gwr
'Run Flâs â Dw'r y Bywyd.

Melchisedec, Gideon, Sampson, Elias, Cysgodau
o GRIST.

- 1 *Melchisedec* ein Brenin cawn
Sy ar *Salem* lawn o Heddwch.
Brenin Cyflawnder hefyd yw
Sy'n dwyn pob rhyw Ddiddanwch.
- 2 Heb Dad o'r Dda'r, na Mam o'r Ne'
Na Dechreu Dyddiau Bywyd,
Na Diwedd Oes, anfeidrol Ddŵw
Trag'wyddol yw f'Anwyllyd.
- 3 Trag'wyddol Archoffeiriad mae
'N bendithio rhai sy'n ffyddlon ;
Dŵg Fara a Gwŷn pur yw ddidraï,
I *Abraham* a'i 'Disfeddion.
- 4 Efe yw *Gideon* mawr ei Rym
A weithiodd i'n Ymwarded,
'Nol bod mewn Cystudd mawr a Braw
Yn hîr tan Law'r *Midaniaid*.
- 5 Efe yw *Sampson* cadarn cry'
A laddodd Lu'r *Philistiaid* ;
Wrth hynny Fe ddioddefodd Loes
Ddigymmar tros ei Ddefaid.
- 6 *Elias* yw, gym'rwyd o'i Fodd
I mewn i'r Nefoedd ganned ;
Mwy gogoneddus caiff E' fod
Ryw Ddydd i dd'od i wared.

Dafydd, Solomon, &c.

- 1 Efe yw'r Brenin *Dafydd* bra'
Gaiff Goron a Chafineb ;
Y Gadair freiniol badw wna
Hyd eitha' Trag'wyddoldeb.
- 2 Yr Amddiffynfa sawr bob Rhan,
Fu 'ngadw gan Elynion,
A dyrr E' lawr, ag yma bydd
Wŷch Deml Fynydd *Sion*.

- 3 Rhyfelwr mawr yw Ef erioed,
Myrddiwnau gôd i'w erbyn;
Ond *Ammon*, *Edom* cwmpo wna,
A *Midian* a *Philistin*.
- 4 Efe yw *Selyf* Brenin Hêdd,
Ac ar ei Wêdd mae beunydd
Yn Edrych Filogedd ifel Drem
O Ferched *Salem* newydd.
- 5 Tywyfog Hêdd, o'i flaen ni fa'
Na *Midian*, na *Philistin*;
'Faidd *Moab*, *Ammon*, *Siria* draw
I godi Llaw i'w erbyn.
- 6 O Aur Fe leinw *Salem* lân
Fel Graian mân Afonydd;
Tryforau i'w Blant fy ganddo yn Stôr
Fwy nag fedd Môr na Mynydd.
- 7 Rhydd i bob un ei Darian Aur,
A'i Bwccled gaer yn daclus;
A rhai'n yr cael eu cadw fry
Yn Ngoedwig Dŷ *Libanus*.
- 8 Fe ddwg ei Wraig o'r *Aipht* Dir lŷch
I Balas gwŷch un ufudd,
Nid Ifori, neu Aur *Ophir* pell,
Ond llawer gwell ei Ddefnydd.
- 9 Efe yw *Jonathan* y Saint
Sy'n rhoddi'r Faint i'w Frodyr,
Sef Teyrnas Nefoedd wen ei gyd
Rydd 'ynt ryw Bryd yn sicr.
- 10 Safodd yn hy' o flaen y Tâd,
Gan golli Gwaed ei Galon;
Trwy Galon aeth y Waywffon cry
Er achub ei Gyfeillion.

11 Efe yw'r Ddinas cadarn fy
Yn Noddfa i'r Llofruddion;
Ac yn ei Ystlys Lloches fydd
Rhag y Diallydd creulon.

12 Yr Arch yw fy'n y Ddwl fry
Hardd rhwng y Llu o Angelion;
A rhai'n yn troi eu Wynebau i lawr
I wel'd ei fawr Ddirgelion.

13 Yn gynhwyledig ynddo caer
Y Crochan Aur a'r Manna;
Y Pererinion cânt o'r trwch
Yn yr Anialwch wleda.

14 Llyfry y Gyfraith gaer o'i Itron
Yn gyffon yn yr Iest;
A'r Wialen fydd yn Flodau gwyn,
Ac hefyd yn fflangellu.

15 Ynddo mae Enaint gwerthfawr put;
Ynghadw i'r wir Grediniol;
Dywalltwyd arno ei hun o'r Nen
Rydd Ynte' ar Ben ei Bobl.

16 Efe yw'r Sargh ar Drosol crwn,
Jachaiff yr Hwn a gretto;
Fo-laesfa'r Chwydd, o'r Nef caiff Hawl;
Gwynfyd y sawl edrycho.

17 Y Manna gwyn, Bwyd Meibion Duw
Myrdd o bob rhyw Ddidanwch;
I lonni Israel ar ei Taith
O fewn y maith Anialwch.

18 Môr Prês wyt fy'n llawn o Ddwl,
Ac yma yn siwr Mi ymelchaf;
Gwyn fyddaf mwy, câf fy'n'd heb Ble
I mewn i'r Lle sancteiddaf.

H Y M N CCXXVIII.

Gorfoleddu mewn Hyder or Fuddugoliaeth.

1 **F**Y Enaid, gwél i Ben *Calcaria*,
 Draw Rhyfaddod mwya' erioed,
 Creawdwr Nefoedd wen yn mawr,
 A'r Ddraig yn trengu tan ei Droed.
 My glywa Lais ynawr, dybygwn,
 O agor Pyrth y Ddinas fry;
 Fy Enaid, cân, fe ddarfu Ofn,
 Prynwyl Nefoedd wen i Mi.

2 Tyr'd i fynu o'r Anialwch,
 Wedi aros yna yn hîr,
 Swppiau Grawnwin mawrion addfed
 Sy'n dy aros yn y Tîr.
 Brysfa i Ryfel, gwisgo dy Arfau,
 Cymmer Galon, mentra 'mlaen,
 Y Ffordd nis colli mae'n dy arwain
 Gwmmwl Niwl a Cholofn Dân.

3 Nî all *Amalec* na *Moab*,
 'Nghyd â'r holl Elynion hy',
 Wneuthur Niwaid i'm, tra cadwyf
 'Nagos at dy Babell di.
 Tan y Cwmmwl Mi arosaf,
 Yyno hefyd bydd fy Nîth,
 Nês cael trigo mewn Llawenydd
 Yn y Wlad a beri byth.

4 Tro fy Ngefn ar yr *Aiphtiaid*,
 Welais i ond eu gwaetha' rïoed,
 Sathru f' **ARGLWYDD**, a'i Ogoniant,
 Fell y Glaswellt tan eu Troed.
 Dydd sy'n dyfod, daw ar Fyrder,
 Gwelant Hwy fy Mrenin fry,
 Cwmmylau'r Nef yn Gerbydd iddo,
 'Rhaul a'r Lloer yn Bellen ddu.

Gwnês

- 5 Gwnès y Dewis gorau wnaethpwyd,
 Dewis Brenin Nefoedd wen
 Yn Dâd, yn Briod, ac yn Gyfaill,
 Yn Frawd, yn Geidwad, ac yn Ben.
 Cyfoeth mawr didrai difesur
 Sydd yn ngadw i Mi'n Stôr,
 A Bendithion oll, pe rifid,
 Megis Tywod mân y Môr.

H Y M N CCXXIX.

O Mr. HARFE ar y Greadigaeth.

- 1 JESU ydyw fy Ngreadwdwr,
 Creawdwr Uffern, Da'r, a Ne',
 Y cwbl hefyd oll a wnaethpwyd
 Er Gogoniant iddo fe.
 Ynddo'r cyfan fydd yn sefyll,
 Ei fysedd yn ei cynnal fy.
 Fy Enaid, dyma'r Un a hoeliwyd
 Ar Fynyddau *Calfari*.
- 2 Er mor Rhyfedd ydoedd rhoddi
 I Fydoedd dirifedi Pod,
 Rhyfeddodau'r *Aipht* a *Soan*,
 Ynghyd a glywodd Clust erioed;
 Hyn ei gyd fydd yn diflannu,
 Can's mwy Rhyfeddod wel'd E' fry
 Ar y Pren yn diodde' ei hoelio
 Ar Fynyddau *Calfari*.
- 3 Angelion pur sy o gylch ei Orsedd
 Yn gwisgo G'leuni fel y Wawr,
 Yr Hwn a'ch gwisgodd a'r fath Harddwch,
 Ac 'ych yn eu addoli 'nawr,
 Cig a Gwaed a gym'rodd arno,
 Fel gaillai gyd ymdeimlo a Ni;
 Er mae Gwrthdrych eich Addoliad
 Fe fu farw ar *Calfari*.

- 4 Yr Awyr gou ddifedur lydan,
A'th Goppa cuwch a'r Nefoedd fy,
Bydoedd o Faintioli ofnadwy
Sy'n amgylchu yn dy Ffrû;
Yr Hwn â'i Air wnaeth dy Adeiliad,
A'i Fysedd all dy fesur Di,
Drowd mewn Cadach yn y Prefeb,
Ac fu farw ar *Galfari*.
- 5 'Raneirif Sêr fydd yn disgleirio
Yngghanol y Tywyllwch du,
Mae ynoch Fôr o Dân berwedig,
Er mor fâch i'n Golwg ni;
'Rhwn ryw Oesoedd cyn eich ennyn,
Ac beri pan diffoddoch Chwi,
Fu'n *Nazareth* yn wael ei Gyflwr,
Ac fu farw ar *Galfari*.
- 6 Chwi Blanedau o Adenydd cyffym
Sy'n teithio'n brysur Forau a Hwyr
Fil Filiwnau o Feferau,
Yn cadw'r Amser oll yn llwyr;
'Rhwn â'i Fraich a'ch gyrrodd gynta
Uwch eich Llwybr wnaeth ei Dŷ,
Ga's ei erlyd yma yn Faban,
Ac fu farw ar *Galfari*.
- 7 Ti Haul y Ffynnon fawr ddiysbydd
O' Leuni, Cysser, Gwrês, a Thân,
Sy'n danfon Dydd oddantu'r Ddaiar,
Bywyd myrdd o Lyfiau mân;
'Rhwn a'th lanwodd o Olenni,
Na ellir edrych ar dy Wedd,
Ymddilstrodd o'i Ogoniant,
Gorwedd wnaeth yngwaelod Bêdd.
- 8 Y Lloer sy'n mhlich y Sêr sy'n rhodio
Yn glawr mwy na Hwyt eu gyd,
Y Môr sy'n teichio wrth dy Amser,
Ti guddi'th Wynneb ambell Bryd.

'Rhwn rodd' dy Oleuni oddiwrth yr Haulwen,
 Ei Lewyrch o hono ei hun y sy;
 'Clips a redodd tros ei Harddwch
 Pan fu farw ar *Galfari*.

9 Chwi Daranau yn y Cwmmwl
 Pygddu yn ymderfysgu fydd,
 Yn crynu'r Nef a'r Dda'r o tanom,
 Fel yn bwgwith Barn a fydd;
 'Rhwn wnaeth i'ch ddychrynu Dynion,
 A Gallu i'ch i ruo yn llyn
 Ei hun a lefodd yn y Presfeb,
 Lefodd ar *Galfaria* Fryn.

10 Chwi Felle cynddeiriog fydd yn tannu
 Yn Llen o Dán trwy'r Nef ei gyd
 Rydd Trigfa Pechod gynt yn Ulw,
 Ac o'r Diwedd llyc y Byd;
 'Rhwn eich 'nynnodd ac yn peri
 I'ch ladd, neu ynte safio sy
 Rodd' ei Berson gogoneddus
 Gael ei hoelio ar *Galfari*.

11 Chwi Demestloedd fydd yn dangos
 Eitha' Gwaelod Moroedd mawr,
 Briwo Llongau erbyn Creigydd,
 Taslu'r Dedrwydd serth i lawr.
 Yr Hwn rydd Ffrwyn yn Safn y Demest',
 Yn marchog ar y Gwyntoedd fry,
 Fel yr Oen, yr aeth i'r Lladdfa
 Tros ein Beiau ar *Galfari*.

12 Chwi Gymmylau fydd yn hongian
 Yn yr Awyr denau fry,
 Weithiau'n gwneud i'r Ddaiar darddu,
 Weithiau'n pydru ei Ffrwythau sy;
 Yn Chwer'der ei Enaid bu yn ymddifad
 O'r Presenoldeb tadol fry,
 Wrth grymmu ei Ben i lawr a marw
 Ar Fynvddau *Galfari*.

- 13 Ti Wrês sy'n gwneud i'r Ddaiar losci ;
 Ti Oerni sy'n ei rhwymo hi yn un,
 Wrth gymmysc yn gwneud Tymhor hyfryd
 Rhy greulon ar eich Pennau'ch hun ;
 Rheolwr mawr yr holl Greadigaeth
 Mewn Tŷ o Glai yr Amser bu
 Ddioddefodd eitha' Gwrês Digofaint
 Ar Fynyddau *Calfari*.

H Y M N CCXXX.

Gelwg ar Lefgedd.

- 1 **D**ARFU sy Nerth, 'rwy'n llwfrhâu ;
 Yn dy Allu mae f'Ymddiried,
 Nerth mawr difedur, fel y Môr,
 Gennit' sy'n Stôr i'r Gweiniaid.
- 2 Mi glywais it' ymrîg yr Hwyr
 I roddi llwyr Faddeuant
 Mewn Oesoedd gynt ; a ddarfu 'nawr
 Gyflawnder mawr dy Haeddiant ?
- 3 Tî'm tynnaist i o ganol Tân,
 A Mi o'r blaen yn ofni ;
 Gwna hynny etto 'r Fynud hon,
 Mae f' Enaid bron a threngu.
- 4 Rhô i'm Yspryd *Caleb* fel o'r blaen
 I fentro 'mlaen i Ryfel ;
 Na phrisiwyf ronin er dy fwyn
 P'un wneir a dwyn fy Hoedl.
- 5 Dysc Fi i 'nabod Angau llym,
 Heb ofni ei Rym yn taro,
 I mentro 'mlaen, heb fod yn wann,
 I'w Wyneb pan y delo.
- 6 Bydd Goffa am danat' ymhob Man
 I godi'r gwann i synu ;
 Eu Calonïau yn Deim'l i Ti cair
 Sy wrth dy Air yn crynu.

H Y M N

H Y M N CCXXXI.

Teimlad o Wendid.

- 1 **G**Wrthgilias, do, oddiwrthi',
Addolais Dduwiau rif y Sêr;
Er fy Ymfrost yn fy Nerth fy hun
Ce's wel'd nad oeddwn I ond Dyn.
- 2 Mi wada'm hun, 'rwy'n gwel'd fy Ngrym;
A'm holl Pwriadau'n myn'd yn ddim.
Yr Amser ddaeth i fyn'd i maes
I ymdroi a gorphwys yn dy Râs.
- 3 Disgwyl y 'rwy, a meddwl bod
Yn fil mwy cywyr wrth dy Droed;
Ond ofni 'rwyf 'nille bod yn well
Fy mod yn crwydro i ryw Le 'mbell.
- 4 B'le mae fy Hawl? P'am byddai'n llyn?
Côf i Mith ddewis Di cyn hyn;
Priodas wna'wd, cais gwel'd ryw Bryd
A beri'n hwy na phar o'r Byd.
- 5 Pa hyd caiff G'lynion grwydro 'maes,
A chwympo yn Fintai ar fy Ngrâs?
Ond y mae Jubil fod ryw Ddydd
I swnio'r Cyn wrth fyn'd yn rhydd.
- 6 Pwy wyddai fod fath Dorf i'maes
O Elynion du i ddif'm Grâs?
Ddeallais I ddim Eiliwr gwan
Fod Rhwyd gan Satan ymhoh Man.

H Y M N CCXXXII.

Cwyp.

- 1 **D**'WED, ARGWYDD, p'am caiff Pechod cas
Fel hyn i fathru ar fy Ngrâs?
A'm rhoddi 'lawr tan Draed pob Gradd
Fel Un fuasai newydd-ladd.

Tan

- 2 Tan Drazed, Mi af, dyma fy Lla;
Pwy bechodd fwy yn erbyn Ne?
'Rwy yn ei wel'd yn rhyfedd Ffaint
I fod yn lleiaf un o'r Saint.
- 3 Pa Beth yw'r Matter, dywed i'm,
Pa fold 'rwy wedi colli Ngrym?
Ai wannach wannach wyt yn myn'd?
Ond wyti fyth yn para'n Ffrind?
- 4 Diffygio wnës o Eifiau Grym,
A Sicr yw na feddai ddim,
Collais y Dydd, Mi illa mwy
On' roodi Di i'm Gelyn Glwy.
- 5 Mae Cywilydd amai geisio Gras,
Na M'ddeuant fyth o hyn i maes,
Nid dyma'r Pfordd i fyn'd yn rhydd,
Attat' tro f' Wyneb ar fath Ddydd.
- 6 Mae Ngalon galed fel y Phwm,
Neu'r Garreg adamantidd drwm:
O n'ad Fi anobeithio'n lân.
Y caiff ei thoddi yn y Tân.
- 7 Help pellach, AROGLWYDD, attat'
Yn unig daw fy Enaid cu;
Yr wyf'n credu bod dy Râs
Yn llawer mwy na Phêchod câs.

H Y M N CCRXXIII.

Grâs a Dedurdduweb yn NORIST.

- 1 **N**ID fy Nef yw a y Ddinar,
Pe goreu Man tan Gwmpas Haul;
Fy Nef yw un o'r Brofemaolach
Wyneb firiol Adda'r ail.
Gwena araf, Anafus grafol,
Gwaeddai allan, digon yw;
Yna 'nghafu Cefyngdoru
Fyth yn llawer byddai dyw.

2 'Rwybr faith fy'n llawn o Fydoedd,
 Etto Seren un ni fedd,
 Er mor fuan maent yn 'hedeg,
 'Héd mor gynted a dy Héd.
 Myrdd Weddiau a wrandewaist
 (Can's mor barod yw dy Râs)
 Yn y Funud gynta' eu llohiwyd
 Cyn eu dód o'r Genau 'maes.

3 Môr fydd ynot' o Fendithion
 Heb Waelodion iddo'n bod,
 Y mae'n llanw 'mlaen bob Munud,
 Nid oes Diwedd ar dy Glôd,
 Dy Enw beunydd fy'm helaethu
 Beunydd yn ymdannu 'maes;
 Bydd Telynau yn canu iddo
 Fel Rhifedi Gwellt y Maes.

4 Yn dy Glwyfau y mae Bywyd,
 Tyllau'r Hoellion yw fy Nŷth;
 Osnai Fyd, na Chpawd, na Phechod,
 Nag Euogrwydd yno fyth.
 Gwaed fy Mhriod wedi golli,
 Archoll mawr y Waywffon,
 Yw fy Nhraig a'm Dinas Noddfa
 Siccr ar y Ddaiar hon.

5 Yno boed fy Mwyd a Niod
 Tan Gangennau gwŷch y Pren,
 Sydd â'i Wreiddyn ar y Ddaiar,
 Ei Frygau yn y Nefoedd wen.
 Dyn a'r Duwdod ynddo'n trigo,
 Ffrwythau amo'n tyfu'n llawn;
 Cysgod tano i'r Ffyddloniaid
 O Foreu ddydd hyd Brydchawn.

6 Dedwydd ydyw'n Berchen arnat',
 Dedwydd yfo o dy Héd,
 Gallant chwerthyn fyth wrth weled
 Cyngrair Satan, Aegau, a'r Bedd.

Bydd Brashinbedd mewn Cadwynau
Yn llechu yn stel tan eu thraed :
Hwy ar Ddeheu'r Oen yn moli
Wedi dōd trwy Rin y Gwaed.

H Y M N CCXXXIV.

CRIST y Trysor goreu.

1 **F**Y Enaid, 'hēd tua'th Eufeddiath.
Fy ngorddiwes Tywyllwch mae;
Nid oes rhifo ar Flynnyddau
'Nhragwyddoldeb sy'n nesaū;
Môr diderlyn heb ddim Gwaelod,
Gogledd, D yrain yw, na De,
Na Rhif ar Oeloedd at ei Ddechreu,
Nag eilwaith at ei Ddiwedd e'.

2 Yno 'rwyf yn ymdeithio,
Yno mae fy Mrenin mawr,
Can' goleuach nag yw'r Dānllwyth
Yn disgleirio uwch y Llaur.
O pwy Bleffer! Pwy Ddisfyrwch
A nigrisa i yn y Byd,
Pan Emmanuel groethoeliwyd
Oll yn gyfan aeth â Mryd?

3 Clywai Lais gan bob rhyw Raddau
O'r Creaduriaid mân eu gyd
Mod i wedi aros gormod,
Heppian llawer yn y Byd.
Gwysc dy Aden, medd pob Tafod
Glywai ran yr Awyr las;
Gormodd Heppian, mae'n ddiweddar
Cyn i' ddechreu taro 'maes.

4 Ffarwel bellach bob Creadur;
Chwi geuch weled hyn ryw Bryd
Meddai Ddyfod gwerthfawroccach
Ffi o Weithiau nag yw'r Byd.

Tu hwnt i'r Bedd, 'does Mesur arnd;
Rhan o fewn fy Ngalon mae:
Ffynnon fawr ydyw ei Wreiddyn,
Fyth ni welir arai Drail.

5 A welodd Haul erioed wrth redeg
Ei Thro didersyn yn y Ne',
Neu yn y Sêr, neu ar y Ddaiar
Wrthdrych tebyg iddo fe?
A oes Tryfor, ond ei 'mofyn,
Yn Nyfnderoedd Daiar lās
I'r filfed Ran, pan yn y Clorian,
Bwysa JESU GRIST a'i Rās?

6 F' Enaid, caw; 'does dim Tryforan,
Na Thegansu ar y Llawr,
O India i'r Dwyrain i'r Gorllewin,
Cbiu ac Arabia fawr,
A fodlona Glaf neu Lygad,
Neu Arogliaid Easid trist,
Neu ynte dâl i gloddio am daoynt,
Ond ym Mherchen JESU GRIST.

7 Nerth os câf, ni fyddaf mwyach
'Fynu na Nghidaf fy hun,
Lle mae Nuw yn gwrddu gyfion
Mewn Gogochant Nafus Dyna
Na enwir iml yn Atre bellach
Fangre arall ond y Nef;
Neb yn Dad, na Neb yn Brîd,
Neb yn Aelwyrdd ond Eif.

H. Y. M. N. C. C. C. C. C.

Cyfarwng

P E bae 'Moranddyr mwyaf Byd,
A Blodau'r Ddaier gron ei gyd
I farw trofannau,
Rhy faduraf fadur Mheddwyd
Rhaid matreus ac fiddyn Ddyl
Darfyddodd Heddion Ddyl

- 2 Angelion Nef haent yn eu plith,
A gwisgo Cyrph o rif y Gwlith,
A marw yn gyttan,
Rhy ysgafn yn y Clorian fae
I bwysu'r ganfedd Ran o Mai;
Darfydded fôn am Ddyn.
- 3 Ffry, fry'r Gyfiawnder ddryr Iawn,
I'r holl Ofynwyr sy imi'n llawn,
A'u galw bob yr un,
A fu tan Hoelion gliria'r Nef
Un abal arall Neb ond Ef;
Darfydded fôn am Ddyn.
- 4 Er Dyledfwyddau rif y Gwlith,
Neu ynte'r Sêr na rifir byth,
Mae Pechod etto 'nglân,
Yn berffaith eilwaith hwy pe cawn,
Dim i Gyfiawnder at wneud Iawn;
Darfydded fôn am Ddyn.
- 5 Caw'd y Lheisiau yn y Bedd,
Fe adgyfododd Brenin Hedd,
Gan gong'rô Angau ei hun;
Mewn Cwmwl gwyn f'fscynnodd Ef;
I glirio Llyfrau dua'r Nef;
Darfydded fôn am Ddyn.
- 6 'Nawr Heddwech anherfynol fy
O Gwr i'r llall i'r Nefoedd fry,
Priodoliaethau yn un,
Cyfiawnder llym yn llawenbân,
Yngol Trugared fâch ddidrai;
Darfydded fôn am Ddyn.
- 7 Mac'r Pyrth yn agor, Nef yn rhydd,
I rhai yn noethian fiodion fydd,
A Gwisgoedd i bob un;
Y Wylg a brynwyd gynt a Gwaed,
A Hoelion Ddu mewn Dwylo a Thraed;
Darfydded fôn am Ddyn.

H Y M N CCXXXVI.

Diwedd bob Peth a nessafdd.

Y Mae'r Haul-wen wedi blino
Teithio yn yr Wybr lân;
Daiar drom ymron diffygio
Borthi'r Llyfiau fy'n y Maes.
Mae'r Planedau'n gwaeddu, *Diwedd*
Pob Creadur yn ei Ryw
Yn uch'neidio am gael gweled
Gwir Ddatguddiad Meibion Duw.

2 Y mae'r Oriau yn fy ngalw
'Nddyfal beunydd i bar toi;
Tân yn d'od ar Ddinas Diftryw,
Tua Soar imi ffoi.
ARGLWYDD, 'mafel ynwi'n fuan,
Onidê ni ddeuaf byth;
Tra fo'r Tân yn llosgi *Sodom*
Yn y Brynniau gwna fy Nêth.

3 Angau'n llawen fydd o'i Afael,
Beun-dd Cam yn pwysio 'mlaen;
Rhif fy Esecym a'm Haelodau
Tan ei Allu 'rawrhon maen'.
Pob Gwthien fâch o'i Othor
Y mae'n cloddio tan fy Sail.
Gwelai'n ceisio taro'r Ergyd
Na raid taro fyth o'i ail.

4 Taro, Angau, ond yn gmta
Edrych pwy fydd wrth fy Nglin;
Alpha, Omega, Tâd a wein
'Nawr yn wisgo Natur Dyn.
Ar dy Waith yn lesio attaf
Idd'iw Glwyfau'n union ffo;
'Ti oftyngir, ond chaf gweled
Pwy wyt ffinau ar fyrr Dro.

- 5 Wel! Ellyllon, 'rych yn deuog,
 Mil ieh chwif dwyf i ond un,
 Ond o f'Ochor hyd yr eitha
 Y mae Duw mewn Natur Dyn.
 'Does dim Ofn, 'rwy'n crechwennu,
 Nid yw Angau ddim ond Hân
 Pr Ffyddloniaid, er pwrpasodd
 Duw i wisgo Natur Dyn.

- 6 Cân, fy Enaid, wrth ymadel
 A'r Carchardy tywyll du.
 Mor llawn o Bŷc ac ydyw'r Moroedd
 O Hadau pob rhyw Glefyd fy,
 'Lawr â'r Corph i Ddysnder Daiar,
 'Fynu, f' Enaid, tua'r Nen.
 'Rhaid i'm Llŵch, er maned ydyw,
 Godi etto i'r Nefoedd wen.

H Y M N CCXXXVII.

Cwypm Eden, a Chodiad Calfaria.

- 1 **Y**N Eden, cofiaf hynny byth,
 Bendithion gollais rîf y Gwlith:
 Syrthiodd fy Nghoron wiw;
 Ond Buddugoliaeth Calfari
 Enillodd hon yn ôl imi,
 Mi gana tra fwy byw.
- 2 Ar Calfari yngwrês y Dydd
 Y ca'wd y Gwysl mawr yn rhydd,
 Trwy golli gwaed yn Lli,
 'Nawr dim heb dalu, rhoddwyd Jaww
 Nês clirio Llyfrau'r Nef yn llawn,
 Heb ofyn dim imi.
- 3 Ffydd! d' Accw'r Man, ad' Accw'r Fren,
 Yr hoeliwyd arno D'wlog Nen;
 Yn wirion yn fy lle
 Y Ddraig a figwyd can yr un,
 Can's clwyfwyd dan, concweroedd i
 A Jezu oedd afe.

H Y M N CCXXXVIII.

*Grâs yn dechrau yn Jerusalem.*1 **P**RIOD y drag wyddol Hanfod.

Welai'n hongian ar y Pren,

Dyn a'r Duwdod ynddo'n thige

'Nbarod grymmu lawr ei Ben.

Gwelai etto fwy Rhyfoddod,

Yn ei Wnech Angau Loes;

Hëdd yn rhedeg tros Galfaria

Fel yr Afon tan y Groes.

2 Er mae bychan yw ei Dechreu,

Mae'n cynnyddu fyth i'r llan,

Cododd eufys cawch a'r Fferrau

At y Gwddf daw yn y Man.

Côd nês ffaelw'n lân a'i rhydio,

Yna hi leiw'r Ddeiar grom;

Llawn o Bysgod mawr a bychain,

Fengil Heddwch ydyw hon.

H Y M N CCXXXIX.

*CRIST yr unig Jacobowdur.*1 **T**ROSSODDOD Adda Pen pob Dyn,

Teyrnafodd Angau ar bob un;

Deddf fydd heb obaith, lle ni fodd

I Edifeirwch, nag i Hëdd.

2 A ffeindiwch, Chwi i Gerubiaid fy,

Seraphiaid ardderchocca' fy,

Le i ddampio Pechod drwg ei Ryw,

A chadw'r euog Ddyn yn fyw.

3 A foddwch Nerth, pe on ynghyd,

I ddiodde' Pwys anferddol Eidd,

P'un felly gar Gruedd Ddyn

Ac daw ei yn ei Le fe ei eidd.

- 3 Rhy drwm y Gwaith ; mae pawb yn fud
Trwy ganol Nefoedd fawr eu gyd ;
'Doed Ysryd gogonednus fry
O'r Grym na'r Cariad attom ni.
- 4 O Râs didrai Trueni Dyn
Mab Duw gymmerodd arno ei hun ;
Ar firwf o eitha'r Nen y ddacth,
A Breichiau agored marw wnaeth.
- 5 Cyflawnder friwiodd Duw dan Dracth,
Gan fynnu jaww â dwysol Waed ;
Ca's deimlo Angau gwaetha' ei Glwy ;
Ond ni all Sihai ei ofyn mwy.
- 6 O ryfedd Waith ! T'r Awyr fawr,
Tro dy am! Lygaid yma lawr,
Rhyfedda gyda'r Thronau fry
Y Cariad mawr ar Gafari.

H Y M N CCLX.

Gogoniant Duw yn Achubiad Prebatoryiaid.

- 1 **L** LAWN yw, o Dâd, y Nefoedd wen,
A'r Deuaren o'r Follant,
Mil o Arwyddion bob yr Awr
Sy'n canu'r fawr Ogoniant.
- 2 Dweud mai y Sêr a'r Troion seith,
Dy Seil a'r Neth yn rhyfedd ;
Yn 'lgrifennedig ar bob Awr
Y cair dy fawr Amrynedd.
- 3 Ond gwel'd dy Ddyfais y pan y cawn
At rai sydd laww o Bechod ;
Cyflawnder llym a Grâs ynghyd
Yn taw i gyd gyfarfod.
- 4 Sydd yn ein rhod i fodd'n wir
Mewn Cariad pur a Gyndod.
'R Angelion fry o'r blaen ni ddacth
Y gwel'd fawr i'w foddod.

5 Oth Ddwdod mawr ian yd e mab yd
 Ryw hyfryd lawr Agorad ioged yd
 Pwy fentra ddweud, ddiogelwch yd
 Cyfiawnder Duw ian a Gariad yd

6 Pan tor' som Gyfaeth bur en ian
 Mâh yn ei Ward yd eadley wud ian
 Oh'r fâth Ddiogelwch yd ei Gorfawr ian
 Fâth Rân sy o'r Lloes a'r Boenau ian

7 Ynawr y mae ei Ogoniad of ian
 Yn llanw Nes y Nefoedd yd
 Llu'r Nes a ddyfgoed ei Eaw mawr yd
 A'i ganu 'nawr yn gyhoedd yd

H Y M N O C L X

Hiraeth am Hapafrydd y Nefoedd

O ND ofer teiso Gwynfyd llawn,
 Gwynfyd perffaith byth nis cawn,
 Nês cyrraedd at ein Pryuwr pur,
 Hiraeth am y fânfaid Duw ian

6 Does dim o gylch yr Awyr fry,
 Neu ynte o ddanu'r Ddaiar ddw,
 Dim, fy Enaid lawera gwn,
 Neu dâl ei garu ond ef ei hun

3 Ond teimlo ei Hedd yd yw iol Rân
 Yw'r Nefoedd sy yn y Ddaiar lâr
 A'm Nefoedd fyth yn y Nefoedd lâr
 Fydd edrych yd yn yd yd yd

8 Fydd edrych yd yn yd yd yd
 Fydd edrych yd yn yd yd yd
 Fydd edrych yd yn yd yd yd
 Fydd edrych yd yn yd yd yd

3 Fy Nw, toir ian yd yd yd
 Fy Nw, toir ian yd yd yd
 Fy Nw, toir ian yd yd yd
 Fy Nw, toir ian yd yd yd

Y M N CCXLII.

Pren y Bywyd.

1 **P**REN bywiol sy'n y Nefoedd fawr,
Ac hyd y Llaur a'i Gangau;
A Ffrwythau'n pyngo arno'n llawn
Yn rhad Prydnhawn a Borau.

2 Adar ein Dŵw, dewch yma gyd
O eitha'r Byd yn llawn;
Yn ei Gangennau cewch wneud Nŷth
Sychedwth fyth drachefn.

3 Aroglau ya diferu o'r Nen
Sy fyth o Bren y Bywyd;
Myth, Aloes, Thus, a Chaba gawn,
Yn werthfawr jawm a hyfyd.

Y DIWEDD.

